

Torsdag den 30. maj 2024 (D)

1

102. møde

Torsdag den 30. maj 2024 kl. 10.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 38 [afstemning]:

Forespørgsel til digitaliseringsministeren om Danmarks omstilling til et digitalt samfund.

Af Malte Larsen (S), Christoffer Aagaard Melson (V), Betina Kastbjerg (DD), Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Alexander Ryle (LA), Jeppe Søe (M), Dina Raabjerg (KF), Rosa Lund (EL), Stinus Lindgreen (RV), Peter Kofod (DF) og Christina Olumeko (ALT). (Anmeldelse 15.05.2024. Omtryk 17.05.2024. Fremme 17.05.2024. Forhandling 28.05.2024. Forslag til vedtagelse nr. V 79 af Malte Larsen (S), Christoffer Aagaard Melson (V), Alexander Ryle (LA), Jeppe Søe (M), Stinus Lindgreen (RV), Christina Olumeko (ALT) og Jon Stephensen (UFG). Forslag til vedtagelse nr. V 80 af Sigurd Agersnap (SF), Dina Raabjerg (KF) og Rosa Lund (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 81 af Peter Kofod (DF)).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om kong Frederik den Tiendes civilliste. Af statsministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 10.04.2024. 1. behandling 19.04.2024. Betænkning 08.05.2024. 2. behandling 23.05.2024).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om årpenge for kronprins Christian. Af statsministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 10.04.2024. 1. behandling 19.04.2024. Betænkning 08.05.2024. 2. behandling 23.05.2024).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om årpenge for dronning Margrethe. Af statsministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 10.04.2024. 1. behandling 19.04.2024. Betænkning 08.05.2024. 2. behandling 23.05.2024).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og integrationsloven og forskellige andre love. (Ny opholdsordning for medfølgende familie til hjemvendende udlandsdanskere med visse beskæftigelsesmæssige kvalifikationer, justering af sprogkravet og halvering af den økonomiske sikkerhedsstillelse i ægtefællesammenføringssager, etablering af en lukket opgavebank for danskprøver m.v.). Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek). (Fremsættelse 11.04.2024. 1. behandling 18.04.2024. Betænkning 21.05.2024. Omtrykt. 2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om visse medietjenesteudbydere bidrag til fremme af dansk kultur (kulturbidragsloven). Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt). (Fremsættelse 12.04.2024. 1. behandling 23.04.2024. Betænkning 15.05.2024. Tilføjelse til betænkning 23.05.2024. Ændringsforslag nr. 1 af kulturministeren stillet den 27.05.2024 uden for tilføjelse til betænkningen. 2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 178:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed m.v. og lov om mediestøtte. (Modernisering af public service-puljen, ændring af revisionsbestemmelser for de regionale TV 2-virksomheder, ændring af regler for aktindsigt for DR og de regionale TV 2-virksomheder og ændring af støtteløfter for ugeaviser). Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt). (Fremsættelse 26.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 22.05.2024. Omtrykt. 2. behandling 28.05.2024).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Skærpede betingelser for at opnå ret til kontanthjælp). Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek). (Fremsættelse 10.04.2024. 1. behandling 25.04.2024. Betænkning 23.05.2024. 2. behandling 28.05.2024).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og forskellige andre love. (Neutralisering af virkning på indkomstoverførsler som følge af afskaffelse af en helligdag). Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen). (Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 02.05.2024. Betænkning 23.05.2024. 2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 162 A:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Ændring af bemyndigelsesbestemmelsen om fastsættelse af begrebet indtægt ved personligt arbejde ved beregning af social pension). Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen). (2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 162 B:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love. (Fradragsret for indbetalinger til aldersforsikring, aldersopsparing og supplerende engangssum i indtægtsgrundlaget ved beregning af visse sociale ydelser). Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen). (2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 163:

Forslag til lov om ret til lommepegejob til kriminalitetstruede unge. Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen). (Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 02.05.2024. Betænkning 23.05.2024. 2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 185:

Forslag til lov om ændring af ejendomsskatteoven og ejendomsvurderingsloven. (Justering af reglerne om betaling af dækningsafgift på et foreløbigt grundlag og justering af reglerne om 2024- og 2025-vurderinger).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 22.05.2024. 2. behandling 28.05.2024).

14) 3. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om statsligt udpegede energiparker.

Af ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin).

(Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 23.05.2024. 2. behandling 28.05.2024).

15) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 30:

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk brug af landdistriktsfilteret ved ny lovgivning.

Af Susie Jessen (DD) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

(Fremsættelse 03.11.2023. 1. behandling 14.12.2023. Betænkning 22.05.2024).

16) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 190:

Forslag til folketingsbeslutning om gebyr på genansøgninger til dansk statsborgerskab.

Af Kristian Bøgsted (DD) m.fl.

(Fremsættelse 01.03.2024. 1. behandling 18.04.2024. Betænkning 23.05.2024).

17) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 191:

Forslag til folketingsbeslutning om frakendelse af statsborgerskab ved personfarlig kriminalitet eller narkokriminalitet.

Af Mette Thiesen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.03.2024. 1. behandling 18.04.2024. Betænkning 23.05.2024).

18) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre en formodningsregel for platformsarbejde.

Af Victoria Velasquez (EL) m.fl.

(Fremsættelse 15.11.2023. 1. behandling 08.02.2024. Betænkning 23.05.2024).

19) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 112:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre fradrag på varmepumper.

Af Steffen W. Frølund (LA) m.fl.

(Fremsættelse 20.02.2024. 1. behandling 24.04.2024. Betænkning 23.05.2024).

20) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 198:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2022.

Af Finansudvalget.

(Forslaget som fremsat (i betænkning) 04.04.2024. Anmeldelse (i salen) 09.04.2024. 1. behandling 25.04.2024. Tillægsbetænkning 24.05.2024).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2025, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2026 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2027. (Konsekvenser af aftale om reform af personskat af 14. december 2023 m.v.)

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 20.03.2024. 1. behandling 25.04.2024. Betænkning 23.05.2024).

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om afgift af CO₂e-emissioner fra kvoteomfattede sektorer (emissionsafgiftsloven).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 183:

Forslag til lov om ændring af lov om kuldioxidafgift af visse energi-produkter, lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af naturgas og bygas m.v., lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. og forskellige andre love. (Gennemførelse af dele af »Aftale om Grøn skattereform for industri mv.« fra juni 2022, ændringer som følge af emissionsafgiftsloven og udvidelse af adgang til ekstraordinær genoptagelse på afgiftsområdet m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om passagerafgift på flyrejser.

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 22.05.2024).

25) 2. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af minimumsbeskatningsloven og ligningsloven. (Gennemførelse af OECD's administrative retningslinjer om minimumsbeskatningsreglerne og ændring af listen over lande, der er omfattet af defensive foranstaltninger).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 22.05.2024).

26) 2. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om apoteksvirksomhed og lov om lægemidler. (Justeringer af den økonomiske styringsmodel for apotekssektoren, flere muligheder for apotekerne og sygehusapotekernes aflastning af det øvrige sundhedsvæsen og nedlæggelse af voldgiftsnavn for apoteksovertagelse m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 29.02.2024. 1. behandling 02.04.2024. Betænkning 21.05.2024).

27) 2. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Ændring af patientklagesystemet, mulighed for sekretariatsafgørelser i patienterstatningsansager, afvikling af Det Rådgivende Praksisudvalg og afbureaukratisering ved ejerskifte i tandlægeklinikker).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 11.04.2024. 1. behandling 18.04.2024. Betænkning 21.05.2024).

28) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og udlændingeloven. (Anbefalinger fra taskforce om udenlandsk arbejdskraft og ændring af gebyrer for autorisation af sundhedspersoner).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 23.05.2024. Omtrykt).

29) 2. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Udvidelse af ordningen om tilskud til tandpleje for udvalgte patientgrupper og bestemmelse om territorial gyldighed for Færøerne).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

30) 2. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler. (Pligtmæssige lagre af kritiske lægemidler m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

31) 2. behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år. (Udmøntning af dele af forebyggelsesplanen målrettet børn og unge – tobak, nikotin og alkohol).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

32) 2. behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Videreførelse af gældende tandskadeerstatningsordning m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 03.05.2024. 1. behandling 14.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

33) 2. behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om leje af almene boliger. (Fritagelse for genansøgning om boligstøtte efter bortfald på grund af Landsbyggefondens tilskud til midlertidige huslejenedsættelser).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

34) 2. behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om anlæg af ny vejforbindelse mellem Tingbjerg og Husum i Københavns Kommune.

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

35) 2. behandling af lovforslag nr. L 176:

Forslag til lov om fravigelse af begrænsninger for anvendelsen af dele af arealerne i det almene boligområde Tingbjerg-Utterslevhuse i Københavns Kommune.

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

36) 2. behandling af lovforslag nr. L 187:

Forslag til lov om ændring af adoptionsloven. (Håndtering af konsekvenserne ved afvikling af Danish International Adoption).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

37) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om opkrævning af underholdsbidrag. (Ændring af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, om forældelse af underholdsbidrag m.v.).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 29.05.2024).

38) 2. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Øget fleksibilitet i forbindelse med ophold efter fastrackordningens korttidsspor, udvidelse af jobskiftereglen og ændring af kravet om dansk bankkonto).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek).
(Fremsættelse 20.03.2024. 1. behandling 12.04.2024. Betænkning 21.05.2024).

39) 2. behandling af lovforslag nr. L 180:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, lov om erhvervsuddannelser og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. (Ny opholdsordning på baggrund af uddannelsestilknytning m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek).
(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

40) 2. behandling af lovforslag nr. L 177:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 02.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

41) 2. behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Reform af SU-systemet på det videregående uddannelsesområde).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund).
(Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

42) 2. behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, lov om Planklagenævnet, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love. (Effektivisering af sagsbehandlingen i Planklagenævnet, Miljø- og Fødevareklagenævnet og Energiklagenævnet m.v.).

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).
(Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 02.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

43) 2. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. (Modernisering af regler om aftaleindgåelse m.v. og fastsættelse af nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser).

Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt).
(Fremsættelse 20.03.2024. 1. behandling 11.04.2024. Betænkning 15.05.2024. Ændringsforslag nr. 13-16 af 27.05.2024 uden for betænkningen af kulturministeren).

44) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 190:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Tildeling af Folketingets boliger til ministre, der ikke er medlemmer af Folketinget).

Af Søren Gade (V), Leif Lahn Jensen (S), Jeppe Søb (M), Karsten Hønge (SF) og Karina Adsbøl (DD).

(Fremsættelse 24.05.2024. 1. behandling 28.05.2024. Betænkning 29.05.2024).

45) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 199:

Forslag til folketingsbeslutning om at tilsidesætte den del af engangsplastikdirektivet (EU) 2019/904, der vedrører forbud mod markedsføring af engangssugerør af plastik.

Af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 12.04.2024).

46) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 201:

Forslag til folketingsbeslutning om at nedsætte en taskforce, der skal sørge for tilstrækkelig miljømæssig kontrol og tilstrækkeligt tilsyn med listevirksomheder.

Af Theresa Scavenius (UFG).

(Fremsættelse 23.04.2024).

47) Forespørgsel nr. F 34:**Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om fritidsjob.**

Af Sólbjörg Jakobsen (LA) m.fl.

(Anmeldelse 25.04.2024. Fremme 30.04.2024).

48) Forespørgsel nr. F 31:**Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om afskaffelsen af store bededag.**

Af Karsten Hønge (SF), Charlotte Munch (DD), Sólbjörg Jakobsen (LA), Dina Raabjerg (KF), Victoria Velasquez (EL), Nick Zimmermann (DF) og Torsten Gejl (ALT).

(Anmeldelse 16.04.2024. Fremme 18.04.2024).

49) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 139:

Forslag til folketingsbeslutning om anpg-kameraer til scanning af udenlandske nummerplader for ubetalte bøder og parkeringsafgifter ved de danske grænser.

Af Betina Kastbjerg (DD) m.fl.

(Fremsættelse 29.02.2024).

50) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 159:

Forslag til folketingsbeslutning om at styrke politiets indsats mod hadforbrydelser.

Af Rosa Lund (EL) m.fl.

(Fremsættelse 01.03.2024).

51) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 173:

Forslag til folketingsbeslutning om, at kompetencen til at nedlægge påstand om udvisning udvides til domstolene.

Af Mikkel Bjørn (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.03.2024).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden**Første næstformand (Leif Lahn Jensen):**

Mødet er åbnet.

Udvalget for Forretningsordenen har den 29. maj 2024 afgivet:

Betænkning og indstilling om ændring af forretningsorden for Folketinget. [Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsorden for Folketinget. (Ændring af visse bestemmelser om tidsmæssige rammer for folketingsarbejdet m.v.)]. (Beslutningsforslag nr. B 209) og

Betænkning og indstilling om ændring af forretningsorden for Folketinget. [Forslag til folketingsbeslutning om ændring af Folketingets forretningsorden. (Sammenlægning af Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen og Granskningsudvalget, mere fleksibel adgang til udskiftning af medlemmer i Granskningsudvalget og forhøjelse af antallet af tingsekretærer)]. (Beslutningsforslag nr. B 210).

Betænkninger og indstillinger fremgår af www.folketingstidende.dk. Kl. 10:01

Samtykke til behandling**Første næstformand (Leif Lahn Jensen):**

De punkter, som er opført som nr. 28, nr. 37 og nr. 44 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 38 [afstemning]:**Forespørgsel til digitaliseringsministeren om Danmarks omstilling til et digitalt samfund.**

Af Malte Larsen (S), Christoffer Aagaard Melson (V), Betina Kastbjerg (DD), Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Alexander Ryle (LA), Jeppe Søb (M), Dina Raabjerg (KF), Rosa Lund (EL), Stinus Lindgreen (RV), Peter Kofod (DF) og Christina Olumeko (ALT).

(Anmeldelse 15.05.2024. Omtryk 17.05.2024. Fremme 17.05.2024.

Forhandling 28.05.2024. Forslag til vedtagelse nr. V 79 af Malte Larsen (S), Christoffer Aagaard Melson (V), Alexander Ryle (LA), Jeppe Søb (M), Stinus Lindgreen (RV), Christina Olumeko (ALT) og Jon Stephensen (UFG). Forslag til vedtagelse nr. V 80 af Sigurd Agersnap (SF), Dina Raabjerg (KF) og Rosa Lund (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 81 af Peter Kofod (DF)).

Kl. 10:01

Afstemning**Første næstformand (Leif Lahn Jensen):**

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 79 af Malte Larsen (S), Christoffer Aagaard Melson (V), Alexander Ryle (LA), Jeppe Søb (M), Stinus Lindgreen (RV), Christina Olumeko (ALT) og Jon Stephensen (UFG). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 86 (S, V, DD, LA, M, Victoria Velasquez (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), RV ALT og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 21 (SF, KF, EL og DF), hverken for eller imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Forslag til vedtagelse nr. V 79 er vedtaget.

Kl. 10:04

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 80 af Sigurd Agersnap (SF), Dina Raabjerg (KF) og Rosa Lund (EL) og forslag til vedtagelse nr. V 81 af Peter Kofod (DF) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om kong Frederik den Tiendes civilliste.

Af statsministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 10.04.2024. 1. behandling 19.04.2024. Betænkning 08.05.2024. 2. behandling 23.05.2024).

Kl. 10:03

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 85 (S, V, DD, LA, M, KF, DF, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 8 (EL og ALT), hverken for eller imod stemte 14 (SF, RV og Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om årpenge for kronprins Christian.

Af statsministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 10.04.2024. 1. behandling 19.04.2024. Betænkning 08.05.2024. 2. behandling 23.05.2024).

Kl. 10:03

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen stopper.

For stemte 101 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 5 (EL), hverken for eller imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om årpenge for dronning Margrethe.

Af statsministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 10.04.2024. 1. behandling 19.04.2024. Betænkning 08.05.2024. 2. behandling 23.05.2024).

Kl. 10:04

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet nogen ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 98 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, RV, DF, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 8 (EL og ALT), hverken for eller imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og integrationsloven og forskellige andre love. (Ny opholdsordning for medfølgende familie til hjemvendende udlændingsdanskere med visse beskæftigelsesmæssige kvalifikationer, justering af sprogkravet og halvering af

den økonomiske sikkerhedsstillelse i ægtefællesammenførings-sager, etablering af en lukket opgavebank for danskprøver m.v.). Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek). (Fremsættelse 11.04.2024. 1. behandling 18.04.2024. Betænkning 21.05.2024. Omtrykt. 2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:05

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 78 (S, V, SF, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 29 (DD, LA, KF, DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 159: Forslag til lov om visse medietjenesteudbydere bidrag til fremme af dansk kultur (kulturbidragsloven).

Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt).

(Fremsættelse 12.04.2024. 1. behandling 23.04.2024. Betænkning 15.05.2024. Tilføjelse til betænkning 23.05.2024. Ændringsforslag nr. 1 af kulturministeren stillet den 27.05.2024 uden for tilføjelse til betænkningen. 2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:05

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 80 (S, V, SF, M, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 26 (DD, LA, KF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 178:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed m.v. og lov om mediestøtte. (Modernisering af public service-puljen, ændring af revisionsbestemmelser for de regionale TV 2-virksomheder, ændring af regler for aktindsigt for DR og de regionale TV 2-virksomheder og ændring af støtteløfter for ugeaviser).

Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt).

(Fremsættelse 26.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 22.05.2024. Omtrykt. 2. behandling 28.05.2024).

Kl. 10:06

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 97 (S, V, DD, SF, M, KF, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 10 (LA og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Skærpede betingelser for at opnå ret til kontanthjælp).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek).

(Fremsættelse 10.04.2024. 1. behandling 25.04.2024. Betænkning 23.05.2024. 2. behandling 28.05.2024).

Kl. 10:07

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 82 (S, V, DD, LA, M, KF, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 24 (SF, EL, RV, DF og ALT), hverken for eller imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 161:**Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og forskellige andre love. (Neutralisering af virkning på indkomstoverførsler som følge af afskaffelse af en helligdag).**

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 02.05.2024. Betænkning 23.05.2024. 2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:07

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:08

Afstemning**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 87 (S, V, DD, LA, M, KF, RV, Jon Stephensen (UFG), Lars Boje Mathiesen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 20 (SF, EL, DF og ALT), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 162 A:**Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Ændring af bemyndigelsesbestemmelsen om fastsæt-****telse af begrebet indtægt ved personligt arbejde ved beregning af social pension).**

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:08

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:08

Afstemning**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 87 (S, V, DD, LA, M, KF, RV, Jon Stephensen (UFG), Mike Villa Fonseca (UFG) og 1 UFG (ved en fejl)), imod stemte 20 (SF, EL, DF og ALT), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 162 B:**Forslag til lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love. (Fradragsret for indbetalinger til aldersforsikring, aldersopsparing og supplerende engangssum i indtægtsgrundlaget ved beregning af visse sociale ydelser).**

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:09

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:09

Afstemning**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 103 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 3 (DF), hverken for eller imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 10:10

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 163:

Forslag til lov om ret til lommepengejob til kriminalitetstruede unge.

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).
(Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 02.05.2024. Betænkning 23.05.2024. 2. behandling 28.05.2024. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:09

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 92 (S, V, DD, SF, LA, M, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 6 (KF), hverken for eller imod stemte 9 (EL, DF, Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:10

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 3. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om statsligt udpegede energiparker.

Af ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin).
(Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 23.05.2024. 2. behandling 28.05.2024).

Kl. 10:11

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 108 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:11

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 83 (S, V, SF, M, KF, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 23 (DD, LA, DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 185:

Forslag til lov om ændring af ejendomsskatteoven og ejendomsvurderingsloven. (Justering af reglerne om betaling af døgnafgift på et foreløbigt grundlag og justering af reglerne om 2024- og 2025-vurderinger).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).
(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 22.05.2024. 2. behandling 28.05.2024).

Kl. 10:10

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**15) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 30:
Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk brug af landdistriktsfilteret ved ny lovgivning.**

Af Susie Jessen (DD) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).
(Fremsættelse 03.11.2023. 1. behandling 14.12.2023. Betænkning 22.05.2024).

Kl. 10:11

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:12

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 28 (DD, SF, EL, DF og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 80 (S, V, LA, M, KF, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**16) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 190:
Forslag til folketingsbeslutning om gebyr på genansøgninger til dansk statsborgerskab.**

Af Kristian Bøgsted (DD) m.fl.
(Fremsættelse 01.03.2024. 1. behandling 18.04.2024. Betænkning 23.05.2024).

Kl. 10:12

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:12

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 19 (DD, KF, DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 88 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG), Mike Villa Fonseca (UFG) og 1 (KF) (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**17) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 191:
Forslag til folketingsbeslutning om frakendelse af statsborgerskab ved personfarlig kriminalitet eller narkokriminalitet.**

Af Mette Thiesen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 01.03.2024. 1. behandling 18.04.2024. Betænkning 23.05.2024).

Kl. 10:13

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:13

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 103 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**18) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 60:
Forslag til folketingsbeslutning om at indføre en formodningsregel for platformsarbejde.**

Af Victoria Velasquez (EL) m.fl.
(Fremsættelse 15.11.2023. 1. behandling 08.02.2024. Betænkning 23.05.2024).

Kl. 10:13

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør fru Victoria Velasquez. Velkommen.

Kl. 10:14

(Ordfører for forslagsstillerne)

Victoria Velasquez (EL):

Jeg må sige, at man i Folketinget ser overraskende friske ud, og det er godt at vide, at stemningen ikke er slut endnu. Der er sket noget ret vigtigt, siden vi havde førstebehandlingen af det her beslutningsforslag. EU's linje er blevet afklaret, og den er klar, og den

bakker op. Der er arbejdsgivere i det her land, der udnytter andre mennesker, og trods en god aftale i sidste uge om social dumping lader vi de facto de arbejdsgivere slippe af sted med det, og mens der fra Folketingets side bliver nøjet, er der arbejdsgivere, som faktisk har fair vilkår, og som har overenskomster, der risikerer at knække, fordi vi giver frit spil til nogle af dem, der ikke spiller efter reglerne, og det handler faktisk om at give de mennesker, der arbejder for dem, nogle rettigheder at stå på, give dem rettigheden til at kunne blive anerkendt som lønarbejdere, så arbejdsgiverne ikke kan snyde sig uden om feriepenge, barsel, pension, et ansvar ved ulykker, og jeg kunne fortsætte.

Arbejdsgiverne skal ikke kunne fralægge sig ansvaret ved at sige, at deres ansatte er selvstændige eller partnere, og det, at så mange Voltarbejdere er taget herind fra deres arbejde, gør et dybt indtryk på mig, og det er ikke mindst, fordi jeg ved, hvor meget der er på spil for flere af dem. For de er ikke mere partnere og ansatte, end at der var en, der blev fyret, fordi han faktisk begyndte at organisere sine kollegaer, og flere af den troede faktisk på Volts fortælling om at blive partnere, men når de ser på brugen af algoritmen, når de ser på, hvilke løn- og ansættelsesforhold der tilbydes, så står det fuldstændig klart, at det er et scam, som bl.a. Volt har gang i, og de beder os om at rette op på loven.

Så selv om der sikkert er flere partier, som om lidt stemmer imod, så vil jeg gerne tage de ansattes budskab med herind i Folketingssalen og sende et klart signal, altså at lad os nu komme i arbejdstøjet; lad os stille os på de ansattes side og ikke på de grådige arbejdsgiveres side, og det haster. Tak for ordet.

Kl. 10:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Der er indtil videre en kort bemærkning til hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 10:16

Ole Birk Olesen (LA):

Det er blot et enkelt spørgsmål til proceduren i det her. Var Enhedslisten ikke til stede ved førstebehandlingen, hvor man sagde de der ting?

Kl. 10:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:16

Victoria Velasquez (EL):

Førstebehandlingen var, før man i EU vedtog direktivet, og flere brugte argumentationen ved førstebehandlingen, at man ville afvente, hvad der skete fra EU's side, før man kunne tilkendegive sin mening, og vi har så prøvet at samle en fælles beretning. Der er så sket det efterfølgende, at der er kommet en klar melding fra EU, og vi kan gå i gang. Så jeg synes, at det argument, der er blevet brugt under førstebehandlingen, i hvert fald kan adresseres tilbage. Så derfor håber jeg, at det har en betydning, i forhold til at dem, der tilkendegav, at de ville vente, og at de derfor ville stemme imod, jo ikke behøver at vente længere, og at de derfor trygt kan stemme for.

Kl. 10:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:17

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (EL og ALT), imod stemte 94 (S, V, DD, LA, M, KF, DF, Lars Boje Mathiesen (UFG), Mike Villa Fonseca (UFG) og SF (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 5 (RV, Jon Stephensen (UFG)).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 112:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre fradrag på varmpumper.

Af Steffen W. Frølund (LA) m.fl.

(Fremsættelse 20.02.2024. 1. behandling 24.04.2024. Betænkning 23.05.2024).

Kl. 10:17

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:18

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 25 (DD, LA, KF og Pia Kjærsgaard (DF) (ved en fejl)), imod stemte 81 (S, V, SF, M, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 10:19

**20) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 198:
Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47
med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2022.**

Af Finansudvalget.

(Forslaget som fremsat (i betænkning) 04.04.2024. Anmeldelse (i salen) 09.04.2024. 1. behandling 25.04.2024. Tillægsbetænkning 24.05.2024).

Kl. 10:18

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:18

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 108 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG), Lars Boje Mathiesen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG), imod stemte 1 (Pia Kjærsgaard (DF)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**21) 2. behandling af lovforslag nr. L 132:
Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2025, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2026 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2027. (Konsekvenser af aftale om reform af personskat af 14. december 2023 m.v.)**

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 20.03.2024. 1. behandling 25.04.2024. Betænkning 23.05.2024).

Kl. 10:19

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-5, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**22) 2. behandling af lovforslag nr. L 182:
Forslag til lov om afgift af CO₂e-emissioner fra kvoteomfattede sektorer (emissionsafgiftsloven).**

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

Sammen med dette punkt foretages:

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 183:

Forslag til lov om ændring af lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter, lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af naturgas og bygas m.v., lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. og forskellige andre love. (Gennemførelse af dele af »Aftale om Grøn skattereform for industri mv.« fra juni 2022, ændringer som følge af emissionsafgiftsloven og udvidelse af adgang til ekstraordinær genoptagelse på afgiftsområdet m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

Kl. 10:20

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:20

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Først stemmer vi om ændringsforslaget til L 182:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Det Konservative Folkeparti)?

Det er vedtaget.

Herefter går vi til afstemning om ændringsforslag til L 183:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-16, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Det Konservative Folkeparti)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om passagerafgift på flyrejser.

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 22.05.2024).

Kl. 10:21

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 2. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af minimumsbeskatningsloven og ligningsloven. (Gennemførelse af OECD's administrative retningslinjer om minimumsbeskatningsreglerne og ændring af listen over lande, der er omfattet af defensive foranstaltninger).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 22.05.2024).

Kl. 10:21

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:21

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Det Konservative Folkeparti)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 2. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om apoteksvirksomhed og lov om lægemidler. (Justeringer af den økonomiske styringsmodel for apotekssektoren, flere muligheder for apotekerne og sygehusapotekernes aflastning af det øvrige sundhedsvæsen og nedlæggelse af voldgiftsnævn for apoteksovertagelse m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 29.02.2024. 1. behandling 02.04.2024. Betænkning 21.05.2024).

Kl. 10:22

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:22

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-22, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) 2. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Ændring af patientklagesystemet, mulighed for sekretariatsafgørelser i patienterstatningsankesager, afvikling af Det Rådgivende Praksisudvalg og afbureaukratisering ved ejerskifte i tandlægeklinikker).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 11.04.2024. 1. behandling 18.04.2024. Betænkning 21.05.2024).

Kl. 10:22

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:23

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør fru Kirsten Normann Andersen fra SF.

Kl. 10:24

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (LA, KF, EL, DF og ALT), tiltrådt af et mindretal (DD, SF og RV), om, at lovforslaget deles i tre lovforslag.

[A. Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Ændring af patientklagesystemet og afvikling af Det Rådgivende Praksisudvalg)

B. Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Mulighed for sekretariatsafgørelser ved patienterstatningsankesager)

C. Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Afbureaukratisering ved ejerskifte i tandlægeklinikker)].

Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 49 (DD, SF, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, Lars Boje Mathiesen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 59 (S, V, M, Jon Stephensen (UFG) og 1 KF (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget om delingen af lovforslaget i tre lovforslag er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 2-8 til det delte lovforslag bortfaldet.

Der stemmes herefter om ændringsforslag til det udelte lovforslag.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 9 og 10, tiltrådt af et flertal i udvalget (S, V og M)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 2. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og udlændingeloven. (Anbefalinger fra taskforce om udenlandsk arbejdskraft og ændring af gebyrer for autorisation af sundhedspersoner).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 23.05.2024. Omtrykt).

Kl. 10:24

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Vi er stadig væk ikke helt vågne, men vi prøver, så godt vi kan. Det er godt, at vi med det her forslag forbedrer vilkårene for rekruttering af udenlandsk sundhedspersonale, som vi har enormt meget brug for i det her land. Det er ikke gratis at sagsbehandle, når det er sådan, at man skal sikre autorisation af en udenlandsk uddannelse i forhold til en dansk uddannelse og sammenligne det, og derfor har det også givet mening, at man hævdede gebyret i forhold til det.

Imidlertid må jeg med skam bekende, at nogle af os har overset, at det også kommer til at ramme danske sygeplejersker, som, efter at de har afsluttet deres uddannelse, skal have en autorisation, før de overhovedet kan få lov til at arbejde på det danske arbejdsmarked, og man hæver gebyret betragteligt.

Vi er i SF ikke de eneste, der har overset den her konsekvens. Det er der også andre aftalepartier, der har gjort, og jeg må også sige, at vi i går var vidne til, at også de store organisationer, som har været høringsberettigede i forhold til forslaget, har overset den her konsekvens. Jeg synes, vi skylder en fornyet behandling af lige præcis den del, og derfor foreslår jeg, at forslaget tages tilbage til udvalget.

Kl. 10:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til fru Kirsten Normann Andersen.

Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:26

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (ALT), tiltrådt af et mindretal (DD, LA, DF og EL), om, at lovforslaget deles i to lovforslag.

[A. Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og udlændingeloven. (Anbefalinger fra taskforce om udenlandsk arbejdskraft)

B. Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og udlændingeloven. (Anbefalinger fra taskforce om udenlandsk arbejdskraft og ændring af gebyrer for autorisation af sundhedspersoner)].

Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 31 (DD, LA, EL, DF, ALT og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 75 (S, V, SF, M, KF, RV, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget om delingen af lovforslaget i to lovforslag er forkastet.

Der stemmes herefter om ændringsforslaget til det udelte lovforslag.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2-5, tiltrådt af et flertal (S, V, SF, M, KF og RV)?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

29) 2. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Udvidelse af ordningen om tilskud til tandpleje for udvalgte patientgrupper og bestemmelse om territorial gyldighed for Færøerne).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

Kl. 10:27

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:27

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse i dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

30) 2. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler. (Pligtmæssige lagre af kritiske lægemidler m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

Kl. 10:27

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det gør hr. Flemming Møller Mortensen for Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak, formand. Jeg vil gerne annoncere, at der frem mod 3. tredjebehandling bliver fremsat et nyt ændringsforslag fra indenrigs- og sundhedsministeren. Det lovforslag her er faktisk et lovforslag, som har noget kritisk over sig. Det drejer sig nemlig om, at vi har oplevet rigtig mange situationer, hvor der har været problemer med forsyningsikkerheden vedrørende kritisk apoteksmedicin. Der har simpelt hen været forsyningsvigt. Konsekvensen er, at hvis ikke vi får vedtaget lovforslag nr. L 172, vil det betyde, at de lagre, man har opbygget til at afhjælpe forsyningsvanskelighederne til vinter og i årene fremover, vil forsvinde.

Der er sådan, at vi i øjeblikket har nogle midlertidige lagre, og de vil altså udløbe hen over sommeren. Derfor er der også et pres på for at få lovforslaget her igennem. Det er ikke et spørgsmål om, at det her lovforslag vil kunne forhindre, at vi får forsyningsvanskeligheder fremover, men det vil klart afhjælpe det. Det er Lægemeddelstyrelsens helt klare anbefaling og vurdering, at når det gælder kritiske lægemidler, bør man have et lager for også at undgå, at vi får forsyningsvanskeligheder.

Det her er ikke bare en dansk situation; det er en global situation. Vi har fået meget mere skrøbelige lægemiddelforsyninger på verdensplan under og efter coronapandemien. Det er derfor rigtig vigtigt, at vi får kigget det her rigtig grundigt igennem.

Der har også været, og det har jeg en vis forståelse for, nogle generelle betænkeligheder ved det her lovforslag. Derfor vil indenrigs- og sundhedsministeren nu fremsætte et ændringsforslag, så vi får indsat en evalueringsbestemmelse, sådan at vi får kigget på det efter 2 år. Men allerede efter 1 år vil Sundhedsudvalget også blive orienteret om, hvordan det her forløber. Så det er blot en annoncering af et ændringsforslag fra ministeren. Tak.

Kl. 10:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Det er der ikke. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:30

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse i dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

31) 2. behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år. (Udmøntning af dele af

forebyggelsesplanen målrettet børn og unge – tobak, nikotin og alkohol).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 03.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

Kl. 10:30

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:30

Afstemning**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-14, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af LA og DF)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

32) 2. behandling af lovforslag nr. L 189:**Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Videreførelse af gældende tandskadeerstatningsordning m.v.).**

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 03.05.2024. 1. behandling 14.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

Kl. 10:30

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:31

Afstemning**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning af ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod det, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

33) 2. behandling af lovforslag nr. L 174:**Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om leje af almene boliger. (Fritagelse for genansøgning om boligstøtte efter bortfald på grund af Landsbyggefondens tilskud til midlertidige huslejenedsættelser).**

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

Kl. 10:31

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:31

Afstemning**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

34) 2. behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om anlæg af ny vejforbindelse mellem Tingbjerg og Husum i Københavns Kommune.

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

Sammen med dette punkt foretages:

35) 2. behandling af lovforslag nr. L 176:

Forslag til lov om fravigelse af begrænsninger for anvendelsen af dele af arealerne i det almene boligområde Tingbjerg-Utterslevhuse i Københavns Kommune.

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

Kl. 10:32

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag til L 175. Der er stillet ét ændringsforslag til L 176.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør fru Christina Olumeko fra Alternativet. Velkommen.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Christina Olumeko (ALT):

Tak. Undskyld forvirringen, formand; jeg ville bare gå op i god tid. Tak for ordet. Vi behandler mange lovforslag og beslutningsforslag på den her tid af året, og det betyder, at lovbehandlingen i Folketinget er meget tidspresset. Det gælder også de her to lovforslag, L 175 og L 176 om en affredning af Vestvolden.

Der er nogle politiske bemærkninger, som jeg simpelt hen bare ikke har nået at skrive ind i betænkningen fra Boligudvalget. Så det er derfor, jeg tager ordet nu, altså for lige at sige de bemærkninger. Jeg synes, at det er vigtigt, at beboerne i og omkring Tingbjerg i Københavns Kommune bliver hørt i Folketingssalen. Jeg synes også, at det er vigtigt, at naturen og kulturhistorien får ordlyd i Folketinget.

Lovforslagene handler som bekendt om at affrede en del af det historiske monument Vestvolden, så der dels skal bygges nogle boliger, dels skal bygges en vejbro, som kan forbinde boligområdet Tingbjerg med naboboligområdet Bystævneparken. Begge dele er nødvendigt for, at Tingbjerg kan nedbringe andelen af almene familieboliger og dermed undgå at skulle rive boliger ned, som ellers har været skæbnen for andre boligområder, som er blevet udpeget som såkaldte omdannelsesområder.

Jeg har sagt meget i den her sag om, hvor skør jeg synes parallelsamfundslovgivningen er, så jeg kommer ikke til at gentage mig selv. Til gengæld vil jeg gerne kommentere på nogle af de svar, jeg har fået fra ministeriet her inden andenbehandlingen. Vi er i Alternativet bekymret for, at vi med det her lovforslag endnu en gang slår et søm i den ligkiste, hvorved vi stille og roligt begraver vores fredningslov. Vi er bekymret for, at vi skaber præcedens for, hvor lidt der skal til, før man fra Folketingets side vedtager anlægslove, der ophæver fredning af områder.

Det har jeg spurgt ministeriet til, og ministeriet mener ikke, at anlægsloven vil skabe præcedens. Ifølge ministeriet er implementeringen af ghettoloven nemlig et tungtvejende nationalt hensyn. Og der må jeg bare konstatere, at ministeriet jo her egentlig bekræfter Alternativets bekymring. Vi er, som vi ser det, reelt nu i en situation, hvor lovgivning fra Folketinget, uanset hvor småt og kommunalpolitisk det så måtte være, er nok til at affrede et kulturhistorisk monument.

Jeg kan forstå på regeringen, at de mener, at bekæmpelse af såkaldte parallelsamfund er et tungtvejende samfundsmæssigt hensyn. Det kan man være uenig eller enig i. Men problematikken her er jo, at vejforbindelsen ikke er en bekæmpelse af parallelsamfundet. Så vejforbindelsen tjener i sig selv ikke noget tungtvejende nationalt hensyn, og vejforbindelser er heller ikke krævet i ghettoloven. Det er jo bare et krav, som regeringen siden hen har fundet på. Vi ved, at der er alternativer til at bygge en vejforbindelse. Så jeg synes, at vi ender i en vild situation, og definitionen af, hvad der er tungtvejende samfundsmæssige hensyn, bliver løsrevet fra virkeligheden. På den måde synes jeg, at vi svigter formålet med fredningsinstitutionen. Det er et skråplan. Så er det sagt fra Folketingets talerstol.

Så bør jeg også tilføje, at jeg synes, at lovbehandlingen skal ses, i lyset af at EU-Domstolen p.t. er i gang med at undersøge, om ghettoloven er i overensstemmelse med EU's direktiv om racelighed. I Alternativet mener vi, at det ville have været ordentligt, hensigtsmæssigt og ikke mindst rettidigt omhu at afvente Domstolens afgørelse, som forventes at komme i efteråret, før regeringen havde fremsat lovforslagene.

Hvis loven viser sig at være i strid med EU-retten, skal ghettolovgivning justeres, så der ikke længere lægges vægt på beboernes etniske oprindelse. Alligevel har man fra regeringens side valgt at fortsætte ufortrødent med at implementere den såkaldte ghettolov. Det synes jeg er trist, både for naturen, kulturhistorien og ikke mindst beboerne i Tingbjerg, men også de mange andre borgere i Danmark, der indtil videre er blevet ramt af ghettolovens konsekvenser.

Det var sådan set bare det, som jeg ville sige, og som jeg ikke fik tilføjet i betænkningen. Og ellers håber jeg, at vi kan gå andre veje, bogstaveligt talt. Tak for ordet.

Kl. 10:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Der er en enkelt kort bemærkning. Det er til hr. Thomas Monberg.

Kl. 10:36

Thomas Monberg (S):

Tak for Alternativets tilkendegivelse af, hvad jeres holdning er. Det forvirrer mig en smule, at Alternativet på Christiansborg vil begrænse Alternativet i borgerrepræsentationen. Hvordan kan det være, at Alternativet har en anden holdning i Folketinget til det her forslag, end de har i borgerrepræsentationen?

Kl. 10:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:37

Christina Olumeko (ALT):

Tak for et godt spørgsmål til ordføreren fra Socialdemokratiet. Det er sådan set sådan, at Alternativet på Christiansborg har samme holdning som Alternativet i borgerrepræsentationen. Jeg tror, at det, jeg siger nu, generelt afspejler en stor del af holdningen i borgerrepræsentationen i Københavns Kommune, nemlig at man synes, at vejforbindelsen er rigtig skør, men at man er glad for, at man ikke skal rive boliger ned.

Så man har fundet et kompromis med regeringen, men der er generelt både i Alternativet og i de andre partier i borgerrepræsentationen stor forvirring omkring, at det skal være en vejforbindelse, og at det eksempelvis ikke kunne være en letbaneforbindelse, som ikke skulle gå igennem Vestvolden. Så det, jeg siger, er sådan set i forlængelse af det, Alternativet har sagt hele vejen igennem. Lad os finde andre alternativer til en vejforbindelse.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:38 Det næste punkt på dagsordenen er:
36) 2. behandling af lovforslag nr. L 187:
Forslag til lov om ændring af adoptionsloven. (Håndtering af konsekvenserne ved afvikling af Danish International Adoption).
Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 23.05.2024).

Thomas Monberg (S):

Jamen igen bliver jeg en lille smule forvirret, for der kan jo også køre busser og alle mulige andre former for infrastruktur over den her bro. Så vil ordføreren ikke anerkende, at det er et rigtig godt tiltag, at man kan komme ind i det her område fra mere end én side, og at vi åbner det op for omverdenen. Er det ikke positivt nu, når ordføreren står og siger de her ting? For det er i hvert fald noget, der er tungtvejende for Socialdemokratiet.

Kl. 10:39

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Kl. 10:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:38

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Christina Olumeko (ALT):

Jeg tror, at både Socialdemokratiet og Alternativet deler ambitionen om, at det er vigtigt, at bydele er forbundet til hinanden. Der er jeg fuldstændig enig i Socialdemokratiets ambition på det her område. I Alternativet mener vi egentlig bare, at det kan gøres på andre måder. Vi er tilhængere af den dialog, der har været mellem Københavns Kommune og Gladsaxe Kommune i forhold til at bygge en letbane-forbindelse fra Gladsaxe over Tingbjerg og videre ind i København. Det var det, vi gerne havde set som en måde at forbinde bydelen med andre bydele.

Kl. 10:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger.

Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen slut, og vi går til afstemning.

Kl. 10:39

Det næste punkt på dagsordenen er:

37) 2. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om opkrævning af underholdsbidrag. (Ændring af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, om forældelse af underholdsbidrag m.v.).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 29.05.2024).

Kl. 10:40

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om ændringsforslaget til L 176.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Ja. Værsgo, og velkommen.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det. Årsagen til, at jeg går på talerstolen ved den her anden behandling i dag, er faktisk ret alvorlig. Det er et meget omfattende lovforslag omkring yderligere anvendelse af magt over for borgere, der bor på bosteder, over for mennesker med handicap, psykiske lidelser, ældre med demens og unge anbragte. Det udvider på en lang række områder mulighederne for at bruge fysisk magt; nu kan man gøre det også ved grænseoverskridende og konfliktskabende adfærd. Man kan yderligere gøre brug af videokig, og man kan også inddrage unge menneskers mobiltelefoner. På mange måder udvider det her en lang række muligheder for netop at bruge magt.

Problemet med det her lovforslag er, at det er et lovforslag, der i hu, hej og hast er smidt ind i Folketinget. Man har ikke haft en ordentlig inddragende proces med de relevante organisationer og med de borgere, det vedrører. Institut for Menneskerettigheder har advaret kraftigt imod en lang række af de her ekstra udvidelser, som man laver med det her lovforslag. Det er rigtigt, at man har haft et 2-

timers temamøde, lang tid før man lavede lovforslaget, men en reelt inddragende proces omkring lovforslaget og alle de bekymringer har man ikke haft.

Det er et skred, i forhold til hvad vi har gjort tidligere, når det har gjaldt magtanvendelse. Faktisk har bevægelsen gået den anden vej, hvor vi har sagt: mindre magt, mere pædagogik. Og det er sket i en grundig proces, hvor man inddrager organisationer, hvor man inddrager de politiske partier, hvor man mere dybtgående undersøger, hvad problemets karakter er, og hvor det er vigtigt at lave nogle ændringer. Det er noget af det, der er det helt store problem ved det her lovforslag. Det var en del af en pakke, en del af en handicaprammeaftale, en del af de skovsnegle, der skulle spises og stemmes for, på trods af at der var meget store protester ude i civilsamfundsorganisationerne på handicapområdet og på andre områder også.

Men det har ikke kun noget at gøre med, at lovforslaget i sin sammensætning i dag er dybt bekymrende. Det har også noget at gøre med den proces, som det her lovforslag har været igennem. I fremsættelsestalen skriver ministeren selv, at det ikke har været muligt at fremsætte lovforslaget tidligere, fordi det er et meget stort og komplekst, tror jeg ordlyden er, lovforslag. Ja tak, kunne jeg så sige og tænke: Kunne det ikke være rart, hvis vi også havde en grundig proces omkring det i Folketinget? For det vigtigste arbejde er jo sådan set det, der bliver gjort i Folketinget, efter at man har lavet en aftale omkring det. Men sådan har det ikke været – det har været en presset proces.

Bare for at sætte lidt fakta på, hvad der er foregået: Det har ikke været muligt at få en teknisk gennemgang inden førstebehandlingen. Der er kommet over 40 ændringsforslag af ministeren efter førstebehandlingen – over 40 ændringsforslag. En del af dem har en substantiel, vigtig karakter, der simpelt hen ændrer lovforslaget i sin helhed og i sine delelementer, hvilket betyder, at de elementer faktisk hverken har været i en ordentlig høringsproces, men heller ikke har haft en ordentlig behandling her i Folketingssalen ved førstebehandlingen.

Vi har oplevet overskridelser på svar fra ministeren. Ministeren har selv overskredet egne frister. Vi har oplevet at blive afvist i forhold til at kunne få teknisk bistand til ændringsforslag. På mange måder har det virkelig været en proces, hvor vi har siddet den ene aften efter den anden for at skulle følge med i det, der blev skrevetovre i ministeriet, fordi tingene var så forcerede, men også utroligt forsinkede. Og jeg er med på, at det kan være svært for ministeriet og dets medarbejdere at følge med, men det er også tilfældet for os andre, der arbejder i Folketinget, herunder udvalgssekretærerne, som har været på utrolig stort overarbejde.

Kl. 10:45

Når man så kigger på svarene på spørgsmålene og deres kvalitet, efterlader det også et tomrum. Et eksempel på det er begreberne grænseoverskridende adfærd og konfliktskabende adfærd, som jeg har bedt ministeren om at definere og afgrænse, for hvad betyder grænseoverskridende og konfliktskabende adfærd? Det er da noget, vi alle sammen har meget forskellige grænser i forhold til. Er det bare sådan et frit grænseland, man nu skal til at forvalte derude? Og hvorfor sætter man ikke nogle klare rammer for, hvornår man må bruge det, for hvornår er det en grænseoverskridende adfærd eller konfliktskabende adfærd? Det har vi ikke fået nogen svar på, og jeg er meget bekymret for, hvordan det kommer til at se ud på et felt, hvor virkeligheden er meget presset. Der mangler personale, der mangler uddannet personale. Vi har set dokumentarer, der viser forråelse nogle af stederne. Så det er absolut ikke en vej at gå med mere og udvidet muligheder for fysisk magtanvendelse.

Afslutningsvis vil jeg bare gøre det meget tydeligt, at det her har været en totalt urimelig proces for os alle sammen med et meget kompliceret lovforslag. Det har lagt et urimeligt pres på Udvalgsse-

kretariatet og på os politikere, der skal prøve at følge med og kvalificere det og lave en ordentlig lovbehandling. Der er også udvist en manglende respekt for det vigtige arbejde, vi har i Folketinget. Og i sidste ende har det jo også en kæmpestor betydning for de mennesker, det her handler om, for det er i sidste ende dem, der ikke kan være sikre på, at vi har haft en ordentlig lovbehandling og har været grundige omkring det, der er blevet vedtaget herinde.

Vi har stadig væk nogle sejl ude i forhold til netop at få lavet en ny høringsproces. Det ville klæde både lovforslaget og ministeren, at vi får en ny høringsproces om det, der er nu, så vi er grundige omkring det, vi gør, for det kræver det her meget vigtige område i virkeligheden, og det skylder vi de mennesker, det handler om. Tak for ordet.

Kl. 10:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er nogle korte bemærkninger.

Jeg vil bare lige sige, at jeg nok skal holde øje med, hvornår afstemninguret skal slukkes. Der er lige en ordfører mere på. Det skal jeg nok gøre, hvis jeg ser, at det er nødvendigt. Vi skal huske, at der går 7 minutter. Det er klart, at vi er trætte, og hvis man har lyst til at gå ud og tage en kop kaffe, skal jeg nok sørge for, at man når at komme ind, inden jeg sætter afstemningen i gang. Så på den måde skal jeg nok være meget fleksibel. Så vi går videre til spørgerne, og den første er fru Maria Durhuus.

Kl. 10:47

Maria Durhuus (S):

Tak. Jeg har et spørgsmål til ordførerens første del af talen, da jeg ikke kan gå ind i det rent processuelle om, hvordan forløbet har været. Jeg hæfter mig rigtig meget ved bl.a. nogle af de kommentarer, ordføreren har været ude med under behandlingen af det her over i ministeriet og også her fra Folketings talerstol, hvor magt bliver sådan sat op som noget, der bare skal øges, og som noget, ingen rigtig ønsker at have mere af.

Jeg har også siddet til samtale med mange frustrerede pædagoger, der ønsker en mulighed for at tage en joint væk fra en ung, der sidder i haven, når man ikke kan nå en fælles forståelse. Jeg har også hørt, at nogle synes, det er meget frustrerende, at man ikke for en kort stund må tage mobiltelefonen fra en ung, der sælger sig selv og skader sig selv på nettet, nemlig indtil man har en behandlingsalliance som en del af en faglighed. Hvorfor er det, at ordføreren bliver ved med at mene, at det er mangel på faglighed?

Kl. 10:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:48

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jeg oplever, at der bliver lagt bliver lagt en del ord i munden på mig, som jeg overhovedet ikke har været ude at sige. Jeg er i øvrigt selv uddannet pædagog, og jeg har selv stået på bosteder og været ude i magtanvendelser. Så jeg kender faktisk området særdeles godt på mange forskellige fronter.

Det her handler ikke kun om de få eksempler, som fru Maria Durhuus nævner. Vi er som sådan ikke imod, at man må fjerne narkotika og alkohol. Det står også i vores politiske bemærkninger. Det kan man med fordel gå ind og læse. Vi er sådan set heller ikke imod, at man afgrænset får mulighed for at inddrage mobiltelefonen, men kun når det sker uafgrænset. Det er lige præcis det samme, jeg mener med konfliktskabende og grænseoverskridende adfærd. Når det er uafgrænset, åbner vi for magten så vidt og bredt, at der ikke er nogen rammer for, hvordan og hvornår man egentlig må tage den i brug. Det synes jeg ikke er særlig godt for fagligheden, og særligt

ikke for de her menneskers ve og vel. Det siger jeg også ud fra min egen faglighed.

Kl. 10:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:49

Maria Durhuus (S):

Vi deler erfaringer inden for området, også ude fra praksis. Men nu skal vi ikke dvæle ved vores forskellige cv'er. Jeg hæfter mig så igen ved, at vi nu bringer mobiltelefonen i spil. Vil ordføreren ikke give mig ret i, at hvis vi herinde fra Christiansborg satte en grænse på, at du maks. må tage mobiltelefonen præventivt i 7 timer, ville vi påføre dem endnu mere bureaukrati, for hvad nu, hvis det er nødvendigt med 10 timer? Det må være en faglig vurdering. Så er ordførerens bemærkninger her ikke også et udtryk for manglende tillid til det faglige personale, der rent faktisk står derude? Der er jo også dygtige personaler derude.

Kl. 10:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:50

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Igen lægger fru Maria Durhuus ord i munden på mig. Jeg har ikke sagt, at det skal være afgrænset til 7 timer. Men vi skal have nogle klare afgrænsninger i lovforslaget for, i hvilke tilfælde det må anvendes. Det gælder ikke kun det her eksempel, men det gælder også i så mange andre eksempler. Det kan også være, at man synes, at det her barn eller det her unge menneske er alt for meget i kontakt med sine forældre. Må man så gå ind og inddrage den, og i hvilket omfang?

Jeg ved godt, at Socialdemokratiet gerne vil gøre det til, at vi ikke har tillid til personalet. Det er ikke det, det handler om. Men som fagperson mener jeg ikke, at man bare skal udvide reglerne for magtanvendelse helt uden at gøre et grundigt forarbejde.

Kl. 10:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Sara Emil Baaring.

Kl. 10:51

Sara Emil Baaring (S):

Tak for ordet. Ordføreren og undertegnede vælger jo, hvem vi bor sammen med. Der er rigtig mange mennesker med handicap, der ikke har den mulighed; der er rigtig mange mennesker med handicap, hvis pårørende heller ikke har den mulighed for at vælge, hvem man skal bo sammen med. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvor SF kan blive konkrete på, hvor vi kan beskytte fællesskabet, skulle der være en beboer, som måske har en udadreagerende adfærd eller har en meget uhensigtsmæssig adfærd. Hvor kan vi beskytte alle de andre på bostedet?

Kl. 10:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:51

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Nu gør man jo mulighederne endnu dårligere for borgere og mennesker og særlig med handicap for selv at kunne vælge, hvor de kan bo, med nogle af de ting, der er i støbeskeen i aftalen, både i rammeaftalen og i virkeligheden også i KL. Så der kunne man jo starte med at kigge på, om vi kan kvalificere bostederne, om vi kan sikre, at der er hænder nok, at der er uddannelse nok, og om vi kan

sikre, at det ikke er sådan nogle samletilbud, som man laver ude i kommunerne, fordi økonomien er presset. Det er det, der er tilfældet lige nu. Det er et sted at starte.

Et andet sted er faktisk også at sige, at hvis vi skal indføre de her nye muligheder, skal det afgrænses, og der skal laves et grundigt stykke arbejde både med de mennesker, det handler om, med organisationerne, det handler om, og også med de faglige organisationer og i virkeligheden også eksperter. Vi bliver nødt til at være meget mere grundige. Det her er simpelt hen hastet igennem alt for hurtigt. Vi er ikke 100 pct. afvisende over for at udvide nogle af beføjelserne, men vi vil have, at det skal ske efter en grundig proces og på et meget afgrænset grundlag.

Kl. 10:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Som man kan se, har formanden taget den beslutning at slukke for A'et, afstemningslampen. Nu ser det ud til, at der er flere, der kommer på talerlisten, så derfor har jeg valgt den beslutning. Så er det spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 10:53

Sara Emil Baaring (S):

Tak for det. Jeg synes egentlig ikke rigtig, ordføreren svarede på mit spørgsmål. Hvor vil SF konkret gå ind og beskytte fællesskabet på eksempelvis et bosted? Så bliver der snakket meget om en aftale, som ordførerens parti valgte at udtræde af og ikke være med videre i, men det er jo lige netop der, hvor vi går ind og peger på, at en specialeplan skal gå ind og kortlægge, hvilke beboersammensætninger vi skal have rundt omkring osv. Så jeg synes egentlig, det er meget, meget ærgerligt, at SF har valgt at forlade den her aftale, når den egentlig kommer med rigtig mange svar, som skal gøre livet bedre for mennesker med handicap.

Kl. 10:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:53

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Nu blev vi jo bedt om at tage hjem – jo, det gjorde vi. Jeg ved ikke, om ordføreren sad inde i det lokale, jeg sad i, men det var det, der skete. Vi havde godt set os selv i en aftale. Problemet er bare, at hvis man ikke gør det grundigt, og hvis man ikke gør det godt nok, kan vi ikke være med bare for at være med. Det handler også om, at vi skal gøre det på den rigtige måde. Når man vil gøre det, som man har gang i lige nu med at lægge mere vægt på kommunens økonomi frem for borgerens reelle behov, så skaber man de her situationer, der er meget konfliktskabende mellem borgere, fordi man blander grupperne. Så skal vi prøve at starte med noget specialiseret viden som udgangspunkt for de her bosteder, så det ikke kun skal handle om økonomi, men faktisk også om, at man skal have det rigtige tilbud?

Kl. 10:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Camilla Fabricius.

Kl. 10:54

Camilla Fabricius (S):

På et bosted er der en ung mand, som er blevet optaget af diverse elektroniske dingener, mobiltelefoner, iPads og andre ting. Han går ind til alle de andre beboere, tager deres ting og slår, hvis ikke han kan få lov til at få dem. Alle de andre beboere er bange, de tør ikke komme ud i fællesrummet, og de tør i det hele taget ikke være på bostedet.

Ordføreren har lige klargjort, at SF på ingen måde ønsker at gå ind i det her, men vi har stadig væk ikke fået svar på, hvordan SF ønsker at tage højde for fællesskabet og for alle de udsatte og sårbare, som trænger til, at der bliver mulighed for at skærme dem. Hvor sætter SF ind i forhold til fællesskabet?

Kl. 10:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:55

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jeg skal lige prøve at hjælpe de socialdemokratiske ører på vej. Jeg har sagt tidligere, jeg har gentaget det, og nu gentager jeg det igen: Vi kunne godt være med på en bane, hvor vi kunne kigge på de her muligheder, men så skal det være i en grundig proces med de parter, det handler om, og med de eksperter, vi har på området, og så skal vi også have en tydelig afgrænsning af, i hvilke tilfælde man kan bruge det.

Alternativt til det, som spørgeren siger, handler det måske også om, at den her borger er fejlplaceret. Hvorfor placerer man en borger, der har det på den her måde, sammen med nogle andre borgere, der har det på en anden måde? Det er altså også noget af det, der hører med til historierne rundtomkring, hvis man lytter til de mange pædagoger, der arbejder ude på bostederne, og i øvrigt også til lederne, altså at man fejlplacerer borgerne. Hvorfor ender de med at blive konfliktskabende og urolige? Handler det om, at der ikke er personale nok? Handler det om, at personalet ikke er uddannet nok? Handler det om, at borgerne er blevet puttet ind et sted, hvor de faktisk ikke trives?

Kl. 10:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:56

Camilla Fabricius (S):

Ordføreren for SF taler udenom. Hvordan ønsker SF at være med til at beskytte sårbare og udsatte borgere i fællesskabet?

Kl. 10:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:56

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Det ønsker vi at gøre, ved at vi også laver en specialeplanlægning, hvor vi sikrer specialiserede tilbud, der passer til borgeren, og hvor det ikke handler om at samle borgerne i et tilbud med forskellige målgrupper. Det er en af vores løsninger på det. Vi vil også gerne være med til at kigge på det andet, som fru Camilla Fabricius nævner lige her. Det vil vi gerne, men det skal afgrænses, og der skal være en grundig proces, så det ikke bare er en stor og bred spillebane. Det skal afgrænses til de eksempler og nøjagtig til de situationer, hvor der er behov for at skærme nogle borgere.

Kl. 10:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Lotte Rod.

Kl. 10:57

Lotte Rod (RV):

Radikale Venstre og SF er jo helt enige her. Vi vil begge to have mere pædagogik og mindre magt. Det er vi helt enige om, men vi har valgt to forskellige veje ind i det her. SF har valgt at stå uden for Sammen om handicap, vi har valgt at gå med. Hvis alle partier

havde gjort ligesom SF, havde der slet ikke været noget Sammen om handicap. Og jeg har det sådan, at selv om jeg er imod, at der kommer mere magt, synes jeg heller ikke, det fungerer godt, som det har været indtil nu. Altså, der er alt for mange steder, hvor der bliver brugt for meget magt allerede i dag, og derfor vil vi bruge de radikale stemmer inde i Sammen om handicap til i det hele taget at gøre op med forråelsen ved at lave en specialeplan, sørge for, at folk får det rigtige tilbud og ved at få flere uddannede pædagoger.

Kl. 10:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:58

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jamen jeg har svært ved at forstå argumentationen med, at vi vil have mere pædagogik og mindre magt, og så er man med i et lovforslag, der udvider mulighederne for magtanvendelse på over 20 forskellige områder. Jeg forstår simpelt hen ikke den logik, jeg forstår ikke den vej ind i det. Må jeg også minde fru Lotte Rod om, at noget af det, der faktisk skete med Sammen om handicap, var, at Danske Handicaporganisationer sagde fra og sagde nej til både aftalen om magtanvendelse og rammeaftalen. Så nu har man lavet en anden konstruktion, for at de kan være rådgivende, og det synes jeg da er superfint. Men man skal bare huske, at det er en samlet handicapverden, organisationer, der siger nej tak til det her forslag – Ældre Sagen, kroniske syge, De Anbragtes Vilkår, Institut for Menkeskerettigheder advarer kraftigt imod det her. Det har vi valgt at lytte til.

Kl. 10:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:59

Lotte Rod (RV):

Men alt det, som var de største kritikpunkter, har vi fået pillet ud. Og jeg synes selv, at det var ekstremt ærgerligt, at SF forlod forhandlingerne, for jeg tror, at hvis SF var blevet der, kunne vi i fællesskab have pillet endnu mere ud.

Kl. 10:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:59

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Nu var det sådan, at da vi blev bedt om at tage vores gode tøj og tage hjem og spise middag med vores familier – sådan var ordlyden – så sad vi inde i et lokale med socialministeren alene; det var sådan, det blev. Det skete, efter vi havde fortalte, hvad vi havde brug for måtte ændre sig, bl.a. i forhold til det her lovforslag om magtanvendelse, hvor vi insisterede på, at vi blev nødt til at arbejde mere grundigt med nogle af de her punkter. Og så blev vi faktisk bedt om at gå. Så nej, jeg tror ikke, fru Lotte Rod har ret i, at vi kunne have ændret noget som helst. Det, der kunne have været ændret, var noget af det, SF var med til, inden vi blev vist døren.

Kl. 11:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Anni Matthiesen.

Kl. 11:00

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. Noget af det, som irriterer mig rigtig meget i den her sag, er, at SF ikke har taget det ansvar på sig og så er blevet i lokalet,

for alle de ting, som SF's ordfører står og påpeger på talerstolen nu, er de ting, som vi skal til at arbejde med. Så hvorfor ikke blive i lokalet i stedet for og så være med til at tage det ansvar og få rettet op på de ting, som ikke fungerer i dag?

Jeg vil egentlig bare spørge SF om noget: Mener SF, at alt er i den skønneste orden, som det er i dag, og hvorfor vil SF så ikke være med til at gøre det bedre for de handicappede?

Kl. 11:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:00

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Der er ingen tvivl om, at det har været rigtig svært efterfølgende, at vi ikke var en del af aftalen. Det har gjort ondt i maven på mig i lang tid, og det kommer det nok til at gøre i et længere stykke tid. Men igen, vi blev vist døren. Jeg bliver også nødt til at sige, at den skovsnekl, der er landet, er alt for stor og klam til, at vi kan være en del af det. Så vi tager ansvar for mennesker med handicap – det er faktisk det, vi gør. Når vi lytter til alle handicaporganisationerne, advarer de både imod rammeaftale og lovforslaget om magtanvendelse. Det gælder Institut for Menneskerettigheder, Ældre Sagen osv. Jeg gætter på, at fru Anni Matthiesen også selv har læst høringssvarene; de er alvorlige, og de er tydelige, og de er klare. Der tager vi et ansvar i forhold til også at sige fra på deres vegne. Man skal jo ikke bare sige ja til alting.

Kl. 11:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:01

Anni Matthiesen (V):

Det er jo faktisk sådan, at vi har været i gang med den her proces i månedsvis, og det der med at sige, at tingene er blevet hastet igen, passer ikke. Vi har været til et hav af dialogmøder, også med Danske Handicaporganisationer, og det gælder for den sags skyld også med Sammen om handicap. Allerede igen i morgen mødes vi med Sammen om handicap i dialog for at tage fat på det, der er så vigtigt, nemlig at få gjort det bedre for de handicappede. Jeg forstår stadig væk ikke, hvorfor SF egentlig ikke tager et ansvar og er med til at forhandle i stedet for bare at stå udenfor og råbe op.

Kl. 11:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:02

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Måske ville fru Anni Matthiesen bedre kunne have forstået det, hvis hun havde deltaget i demonstrationen, der var for mennesker med handicap, for der blev det sagt meget tydeligt og klart, hvorfor de sagde fra over for lige præcis rammeaftalen og lovforslaget. Vi har været med til ét møde med Sammen om handicap, og der blev det bare sagt, at det her med magtanvendelse, som det ligger nu, ikke var blevet drøftet. Det blev sagt ved bordet. Så man skal prøve at lade være med at tage Sammen om handicap til indtægt for noget, som reelt ikke er sket.

Kl. 11:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Marlene Harpsøe.

Kl. 11:02

Marlene Harpsøe (DD):

Tak. Jeg har glædet mig til at tage ordet, ikke mindst fordi jeg på Danmarksdemokraternes vegne gerne vil takke SF for et fortrinligt samarbejde i forbindelse med det her lovforslag L 188.

Noget af det, jeg gerne vil sætte fokus på, handler jo lige præcis om, hvorfor det er, at processen har været, som den har været. Vi har jo haft en magtfuldkommen regering, som i hvert fald på det tidspunkt, hvor det var, at man sad og udarbejdede det her lovforslag, sad med flertallet alene. Så man har kunnet gøre, hvad man ville, bare haste tingene igennem, også selv om alle de handicappede kunne risikere at ende under bussen. Det er jo det, der er sandheden.

Så er der kommet et skifte. Regeringen har lige pludselig ikke et flertal, og lige pludselig bliver det attraktivt at hive alle mulige partier ind i et forhandlingsrum og så lige pludselig sige: Hvis det er, at I skal være med i Sammen om handicap og en handicapaftale, så skal I da også lige æde den der skovsnekl, som handler om magtanvendelser. Er det ikke rigtigt, at det er det, der er på færde?

Kl. 11:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:03

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Det er lige præcis rigtigt. Vi har haft samråd på samråd, og ministeren insisterede ved at sige: Jeg har selv møder i forbindelse med Sammen om handicap og så også med regeringspartierne ordførere. Det er det, der er foregået. Så lige pludselig bliver vi spurgt: Kan I lige stemme for den her aftale, både rammeaftalen og det om magtanvendelse? Og vi skal lige have svar i morgen aften. Det starter vi med at få at vide. Vi bliver ved med at presse på og sige: Nej, vi vil have en ordentlig proces om det her; nej, vi skal ind og forhandle; vi skal være grundige med det her. Både lovforslaget om magtanvendelse og rammeaftalen omfatter så mange forskellige punkter, som vi bliver nødt til at være grundige med af respekt for hele området, for det betyder rigtig meget for os, og det gør det givetvis også for Danmarksdemokraterne. Det ved jeg at det gør.

Så det her har været en rigtig, rigtig ubehagelig proces. Den har været enormt forceret, og man kan sige, at en ting er, at man er politisk uenig, og at man siger, at så er det sådan, det er, men det værste er, at der ikke er kvalitet i Folketingets arbejde med den her lovbehandling. Det har der ikke været fra starten af, og det er der heller ikke til slut.

Kl. 11:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:05

Marlene Harpsøe (DD):

Ja, det er jo fuldstændig korrekt. Det har været en totalt forceret proces. Hvis nu ministeren rent faktisk havde indkaldt Folketingets partier til en ordentlig og redelig forhandling, hvor man kunne snakke sig ind på hinanden og tale sammen, så er jeg helt sikker på, at man havde stået i en helt anden situation i Folketinget her i dag, i en situation, hvor der var flere, der ville trykke på de grønne knapper frem for de røde knapper. Jeg må indrømme, at jeg står fuldstændig af over for, at man kører sådan en proces igennem med stor risiko for, at det går ud over nogle rigtige mennesker derude, der har brug for hjælp, nemlig mennesker med handicap.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:05 at hun den dag, hun vendte tilbage igen, ville have en værdighed i behold og ikke være husket som hende, der rendte rundt på den måde. Hvis det var mit barn, der sad på en institution og var anbragt, fordi jeg ikke selv kunne tage vare på ham eller hende, på behovet i forhold til ikke at ryge hash, ikke at drikke for meget, ikke at lave kriminalitet, så ville jeg blive så uendelig fortørnet, hvis jeg gang på gang skulle høre: Vi har ikke rammerne til at kunne tage jointen, stoppe pusheren, fjerne telefonen, hvor der handles fra. Vi prøver at tale os ind i en alliance, vi prøver at forstå, hvor han kommer fra, vi prøver ligesom at komme ind i hans verden. Jeg ville føle, at de svigtede mit barn, for det var det, jeg ville have gjort, hvis han var derhjemme.

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Men det kan jeg jo kun være utrolig enig i, og jeg er i virkeligheden enormt trist over, at man bare vælger at lukke øjne og ører for alle de advarsler, der er kommet, fra rigtig mange kvalificerede organisationer og eksperter osv. Det har jo også gjort, at os, der står uden for aftalen, faktisk har sendt en klage til Præsidiumet i forhold til den her meget, meget dårlige måde at behandle lovforslaget på.

Kl. 11:06 Kl. 11:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så har fru Maria Durhuus fra Socialdemokratiet bedt om ordet. Velkommen.

Kl. 11:06 Jeg ville også uden at blinke slukke for mit barns internet, hvis vi ikke kunne få en døgnrytme op at køre, hvis det var, at man havde en destruktiv adfærd noget som helst sted, og jeg ville forvente, at andre, hvis de skulle tage sig af mit barn, gjorde det samme, indtil man havde opnået en forståelse af, hvordan man videre skal mestre livet. Hvis mit barn var selvskadende, boede et sted og sprang ud af et vindue og kom tilbage og ikke kunne flyttes, for det ønskede mit barn ikke, og stedet måtte meddele mig, at de ikke kunne låse vinduet af på fjerde sal, for det er en magtanvendelse, de ikke kan få godkendt, og der går et par uger, og så springer mit barn ud igen, ville jeg kalde det et svigt.

(Ordfører)

Maria Durhuus (S):

Det er på alle måder en svær debat, når vi taler om noget så stort som magtanvendelse. Det er også svært, når vi mange steder taler om måltal op imod faglighed, netop at magtanvendelser indrapporteres, magtanvendelser måles og indgives som tal uden substans for politikere, der så kan stille spørgsmål til, hvorfor der sker så meget magtanvendelse, og hvordan man nedbringer tallene, men ikke på nogen måde altid spørger ind til, hvad udfordringen er, og hvad vi mangler.

Debatten her i dag kører så bredt, fordi det er et kæmpe område, der er forsøgt indkapslet i én aftale. For i forbindelse med magtanvendelse ligger psykiatrien, der ligger handicap, der ligger demens, der ligger unge på kanten, der ligger et bredt spektrum af mennesker, og det bliver aldrig sådan, at én størrelse passer til alle. Der er så stor forskellighed i behov for omsorg, for pleje, for faglighed, at vi aldrig nogen sinde kommer til at ende på den samme kanal, for i det sekund, jeg taler om magtanvendelse til børn og unge på kanten, vil man kunne smide tilbage, at mennesker med handicap har brug for noget andet. For det er mennesker med et meget, meget bredt spektrum af behov.

Vi bliver også nødt til at tale om, om magt ikke også kan være omsorg – det lyder bare grimt. Men omsorg er jo også at gribe ind i det sekund, et menneske for en stund eller for altid ikke kan tage vare på sig selv, indtil man har fundet en vej, hvor mennesket enten kan selv eller vender tilbage. En del af den indgriben handler jo også om at sikre et andet menneskes værdighed og ikke bare lade stå til. Jeg er ikke i tvivl om, og jeg ved det fra min egen praksis i mere end 20 år, at der er ekstremt stor faglighed. Jeg ved, der er steder, der er blevet vist udsendelser om i tv, hvor fagligheden absolut ikke eksisterer, og hvor der er, jeg vil ikke engang kalde det magtanvendelse, jeg vil vælge at kalde det voldsparathed og voldelig indgriben og manglende faglighed, i forhold til at der ikke er et mål eller et fokus, hvorfor vi for en stund griber ind i et menneskes liv for at passe på det. På den her talerstol og på X og på medier er det blevet gjort til noget så forfærdeligt som, at personalet bare vil udøve magt, at vi nu bare vil fjerne menneskers rettigheder. Vi mangler den debat, der hedder, at vi også gerne vil passe på dem.

Hvis det var min mor, det er det ikke, men hvis det var min mor, der for en stund var psykisk syg og gik rundt op og ned ad gangene på et bosted nøgen og med afføring og andre ting op og ned ad benene og råbte og var vred, truede de andre beboere, så ville jeg ønske, at det var et spørgsmål om, at der kom noget personale og langsomt fulgte hende ned på stuen igen, guidede hende ned, for

Er det alt det, vi diskuterer her i dag, er det det eneste, vi diskuterer? Nej, det er det ikke, men det er en del af det. Og de børn, de unge, de psykisk sårbare, der har en tendens til på den måde at komme til at udstille sig selv, blamere sig selv, komme til at vise en side af sig selv, der måske skulle have været en beskyttelse af, er også dem. Det er ikke kun, at vi bare vil udøve mere magt og mere tvang, det er også, at vi har en pligt til at yde omsorg. Jeg er med på, at der er organisationer derude, der ikke mener, at man kan tale om omsorg og magt sammen, at magt bare er en falliterklæring. Jeg deler ikke den holdning. Jeg deler den holdning, at der også er en stor, stor pligt i at sikre, at mennesker, der for en stund ikke kan tage vare på sig selv, sikres en værdighed, sikres, at de ikke skal udstilles og alt muligt andet, imens vi sidder inde på et kontor og taler om, hvorvidt man er ejer af eget liv og man er herre for det hele, og man skal bare have lov til at udtrykke sig selv og udstille sig selv på en måde, som man aldrig ville have gjort, hvis man var ved sine fulde fem. De mennesker svigter vi, hvis vi ikke sammen kan sætte os ned og tale om det her på det brede, brede område, det er.

Men med det samme, vi taler om børn og unge, slår vi over i handicap, så slår vi over i socialpsykiatrien, for vi kan alle sammen holde hinanden i kog i den her samtale, vi kan gøre det for evigt. Vi kan altid finde eksempler på ting, hvor det ikke skulle være sket, men faktum er, at så længe vi kun taler om magtanvendelse i forhold til antal og magtanvendelse som en magtanvendelse og ikke har en idé om at tale om det som værdighed, som omsorg og som en måde at gribe ind for en stund, men ikke for evigt, så svigter vi de mennesker, der lige nu har allermost brug for, at vi kigger ind i det her felt, der har været svigtet i årevis af en berøringsangst, ting, der kører mellem kommuner, ting, der kører, hvor fagligheden så mange steder er taget væk fra personalet og ind til nogle, hvor man skal ansøge om, om man må lave en planlagt magtanvendelse, om man må putte en borger, der ikke har været i bad i 4 uger, i bad, og så venter vi 14 dage på svar.

Men det er også sige, at vi ikke har tillid til, at det personale, der står derude, laver motivation, prøver alt, hvad de kan, nærmest står på hovedet for at få det her menneske i bad i den tid, der venter. Det lyder rigtig meget i debatten fra nogle organisationer og andre steder, som om at nu skal magten bare eskalere og vi skal ikke have faglighed. For vi skal have faglighed, og det har vi forpligtet hinanden på i så mange aftaler i den her sal. Vi vil have fagligheden

op, vi vil passe meget, meget bedre på de mennesker, som har brug for det. Og nej, magt er ikke for evigt, magt kan være en indgriben et kort sekund, hvor et menneske ikke kan tage vare på sig selv. Det er baseret på faglighed, det er baseret på en overvejelse, og det kan også være baseret på en akut indgriben, hvor mennesker er direkte til skade for sig selv.

Derfor mener jeg, at vi bliver nødt til at tale om det her ordentligt. Vi bliver også nødt til at tale med medarbejderne, for der er også medarbejdere derude, som faktisk bakker op om, at de får nogle friere rammer, at det ikke er 15 siders magtanvendelsesskema, der skal udfyldes, fordi man måske har prøvet at fjerne en ung fra et vindue, hvor vedkommende var ved at springe ud. Vores medarbejdere skal jo ikke være bange for at redde et liv, fordi det handler om andet end hjertemassage eller at anlægge en venflon, men måske at guide et menneske væk fra et vindue, hvilket er fuldstændig sund fornuft, og som enhver anden ville gøre, hvis vi stod på toppen af et indkøbscenter og ikke stod på et bosted eller et andet sted, hvor vi havde en forpligtelse til at tage os af et menneske. Tak for ordet.

Kl. 11:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Der er en række korte bemærkninger. Og jeg vil bare lige bede om, at man omme bagved skal have lidt mindre højlydt snak, for der er lidt for meget larm. Tak for det.

Den første korte bemærkning er til fru Charlotte Broman Mølbæk.

Kl. 11:16

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det. Der er jo som sådan ikke nogen, der kan være særlig uenige i det, ordføreren fortæller om med de historier. Jeg kunne fortælle lige så mange anekdoter og historier fra mit arbejdsliv, hvor vi har brugt pædagogik frem for magt, og i øvrigt har man i forhold til det sidste eksempel allerede muligheden inden for de gældende regler.

Jeg vil gerne spørge fru Maria Durhuus, om hun har kendskab til, hvilke fakta, hvilken viden, hvilken evidens vi har for at udvide det, eller om det bare er anekdotisk vi på den her måde udvider med magtanvendelsesreglerne.

Kl. 11:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 11:16

Maria Durhuus (S):

Jeg kommer aldrig til at mene, at det er anekdotisk, og jeg mener ikke, at det, når jeg står heroppe på talerstolen, er sådan, at ordføreren skal anerkende min faglighed, og at jeg skal anerkende ordførerens faglighed, og så kan vi jo blive ved. Men jeg mener ikke, det er anekdotisk, når vi har lyttet til medarbejderne, eller når vi i flere og flere år har hørt om, at tingene derude bare ikke virker, og at bureaukratiet er blevet rigtig, rigtig stort, og at tingene egentlig ikke bliver brugt til noget. Vi afkrydser et skema, og har vi anvendt det? Ja, det har vi, men vi snakker jo ikke om substans, og vi snakker jo ikke om faglighed i det.

Så jeg ved ikke, hvad det er for nogle fakta eller statistikker, og jeg mener jo faktisk også, efter at have været i feltet som praktiker i mere end 20 år, at vi måske også har lagt lidt for meget vægt på, hvilke statistikker der har eksisteret. For vi må jo nok også erkende, at det, når vi har indsamlet rigtig mange statistikker, så har været for at bruge de tal til noget.

Kl. 11:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:17

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Nu handler det her i virkeligheden ikke om en faglighed mod en anden faglighed, men at jeg i stedet for, at jeg siger, at jeg har hørt om det og det eksempel, at jeg selv har oplevet det og det, og at nogle har fortalt mig det og det, prøver at angribe det her lovforslag ud fra en langt mere vidensbaseret tilgang. Jeg har mange gange spurgt både socialministeren og Socialdemokratiets ordfører om, om der er en viden om det, om der er en dokumentation for det, og jeg kan fortælle ordføreren, at man, da man sidst lavede udvidelser i forhold til magtanvendelsesbegrebet, havde en langt grundigere proces, og at man efterfølgende også havde en dybdegående evaluering. Hvorfor er man ikke lige så grundig med det her? Hvor er der en viden? Hvor er evidensen i det?

Kl. 11:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 11:18

Maria Durhuus (S):

Jeg mener jo egentlig, ordføreren lige nu karakteriserer, hvorfor den her debat går galt, med en ekstremt devaluerende holdning til andres faglighed i forhold til sin egen pædagogik. Så derfor synes jeg jo egentlig, vi skal starte med at sige, at det kunne være, at man ikke skulle kalde medarbejderes indberetning, medarbejderes oplevelser, skrifter og vurderinger i grupper og snakke inden for f.eks. det psykiatriske specialområde for en ikke valid faglighed, og det er jeg jo selvfølgelig ked af at ordføreren lige nu står og fortæller at det er. Men der må vi jo så nok bare sige, at ordføreren og jeg ikke bliver enige.

Kl. 11:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Rosa Lund.

Kl. 11:19

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak for talen. Der er noget, jeg undrer mig over i det, som ordføreren siger, og det er jo, at alle undersøgelser inden for de sidste år viser, at magtanvendelsen er steget, samtidig med at vi har set flere ubehagelige, dårlige og voldelige episoder på bostederne. Derfor kan jeg ikke forstå, hvorfor løsningen så er mere magtanvendelse. Når vi har set, at magtanvendelsen i forhold til demens er steget, og at antallet af de her episoder, som ingen rigtig bryder sig om, også er steget, hvordan kan løsningen så være mere magtanvendelse? Det giver ikke nogen mening for Enhedslisten.

Kl. 11:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 11:20

Maria Durhuus (S):

Jeg tror ikke, at jeg anerkender præmissen med, at vi, fordi man ændrer på reglerne, så automatisk har mere magtanvendelse. For vi har på samme klinge i forbindelse med vedtagelsen af andre love sat flere penge af til bl.a. assistentuddannelsen, vi har sat ind på, at vi skal have en specialuddannelse inden for demens, vi har sat ind på, at der skal være et demensrejsehold, og vi har også taget andre tiltag for at øge fagligheden. At man ændrer i lovgivningen, er jo

ikke det samme som at sige, at der nu bare skal være endnu mere magtanvendelse. Det drejer sig selvfølgelig om at give dem nogle værktøjer derude, men det drejer sig jo ikke om, at man siger, at de så bare skal give den gas.

Men det gør måske, at det er lidt nemmere at komme igennem med, at der er nogle ting, hvor vi bliver nødt til at gribe ind for en stund, og det er da også klart, at jeg har en stærk forventning om, at man, når vi taler om demens, som ordføreren gør det nu, og når man har de tværfaglige teams, hele tiden har en vurdering derude. Det er den tillid, jeg har til medarbejderne, og der er da ikke nogen, der ønsker at udøve magt eller at gribe meget voldsomt ind. Så det er da ikke en faktor, der en til en betyder, at det stiger.

Kl. 11:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:21

Rosa Lund (EL):

Så er det jo bare interessant, at undersøgelserne viser, at magtanvendelserne er steget inden for de sidste mange år. Jeg kan prøve at spørge på en anden måde. Vi har jo en anden aftale, som også handler om magtanvendelse, nemlig aftalen om en bedre psykiatri, og som går den fuldstændig modsatte vej. For den siger nemlig, at formålet er at mindske brugen af magtanvendelser, og nu kommer man så med et lovforslag, som giver mulighed for at øge brugen af magtanvendelser. Det er jo en krænkelse af retssikkerheden for de mennesker, som det handler om.

Så jeg vil gerne have ordføreren til at forklare, hvorfor vi skal have mindre magtanvendelse i psykiatrien, men mere magtanvendelse på bostederne.

Kl. 11:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:21

Maria Durhuus (S):

Det er jo lidt en fordrejning, mener jeg, ordføreren her laver, men den er smart nok. Selvfølgelig skal vi aldrig have mere magt nogen steder, men vi giver jo nogle beføjelser til at beskytte nogle mennesker derude. Vi ændrer i lovgivningen, sådan at det er muligt at fratage et ungt menneske nogle ting til at selvskade, uden at det er en magtanvendelse. Men vi sætter jo også ind i forhold til fagligheden, og jeg tænker også, at ordføreren godt kan give mig ret i, at det jo ikke er, fordi vi i de seneste år har boltret os i faglært personale og en høj faglighed, når det bl.a. drejer sig om demensplejen og de steder, hvor de ældre er.

Kl. 11:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 11:22

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det. Ja, der er stillet rigtig mange gode spørgsmål allerede. Når ordføreren i sin tale bruger de eksempler på guidning, som ordføreren gør, så må jeg sige, at sådan er det allerede i dag, det kan man jo allerede i dag, så jeg synes, at de eksempler, som ordføreren anvender er lidt uden for det her lovforslag. Men det, jeg egentlig godt vil høre ordføreren om i forhold til det her om anvendelse af magt, er, om ordføreren kan svare mig på, om de her regler, regeringen nu vil indføre i serviceloven, er mere indgribende end psykiatrilovens regler om anvendelse af magt, for i psykiatrilovgivningen hedder det jo, at man skal være til fare for sig selv eller

andre. Det kan være, ordføreren kan svare mig på, om de her regler er mere indgribende end psykiatrilovens regler.

Kl. 11:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:23

Maria Durhuus (S):

Om de er mere indgribende eller ej? Det er de jo ikke, for man kan sige, at i socialpsykiatrien kan man ikke låse folk inde; man kan ikke på den måde tvangstilbageholde dem – der skal man ind i psykiatriloven. Ordføreren henviser til, at man allerede kan guide; det kan man måske nogle steder, det kan man ikke alle steder. Der er også nogle steder, hvor bare det, at du imod en borgers vilje har en fysisk berøring for at guide, er magtanvendelse. Så kan det være, vi skal tale om, hvordan det så er, det fortolkes ude i kommunerne, for det er også en mulighed, at vi kan tale om det. Jeg kan se, at ordføreren ryster på hovedet ad mig, men det er sådan, det også er, i hvert fald de steder, hvor jeg er kommet og med de mennesker, jeg har talt med.

Om reglerne i serviceloven er indgribende eller ej? Det er de ikke så meget som i psykiatrien, men jeg vil sige, at det også er lidt at blande pærer og bananer. Jeg havde jo klart ønsket mig, at der var flere pladser til dem, der hører under socialpsykiatrien, som bor på de psykiatriske afdelinger i længere tid; men det er jo en anden snak i et andet udvalg.

Kl. 11:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:24

Karina Adsbøl (DD):

Ordføreren nævner omsorg i sin tale. Tror ordføreren, at de børn og unge, som har været på Nexus, føler, at de har fået omsorg i forhold til det, de har været udsat for? Altså, socialministeren har indgivet en politianmeldelse. Nu snakker ordføreren om omsorg. Er det omsorg i ordførerens optik?

Kl. 11:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:24

Maria Durhuus (S):

Nej, det er det ikke. Og jeg mener egentlig også, at det her tangerer til at blive sådan lidt en fordrejning af det hele, hvis man tillader sig at sammenligne Nexus med mange af de andre bosteder, hvor der faktisk arbejder virkelig, virkelig dygtigt og kvalificeret personale. Så kan vi hive én op ad hatten, der hedder Nexus, hvor der ikke er foregået andet end et ikkekvalificeret og fagligt ikkekompetent arbejde, og hvor en forråelseskultur har taget over; men at sammenligne det med resten af de steder, vi har behandlet i det her lovforslag, mener jeg er forkert.

Kl. 11:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Theresa Berg Andersen.

Kl. 11:25

Theresa Berg Andersen (SF):

Tak for det. Så lad mig tage fat der, hvor ordføreren fra Danmarksdemokraterne tog fat. Gang på gang har vi set øget magtanvendelse. Vi kan nævne Nexus. Vi kan nævne Fensmarksgade. Det er sågar nået dertil, at vores minister har politianmeldt nogle af de her institu-

tioner. Hvordan vil ordføreren sikre, at vi med øgede magtbeføjelser ikke erstatter omsorg, pleje og socialpædagogiske indsatser med øget brug af magtbeføjelser? Man kunne jo se på, om man ikke optrapper en konflikt, hvis det er sådan, at man tager de unge menneskers mobiltelefoner på må og få.

Kl. 11:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:26

Maria Durhuus (S):

Jeg må jo også sige, at jeg synes, at det er at skille det her op i sådan nogle små kasser. For nu nævner ordføreren også Nexus igen og mange andre forfærdelige steder. Jeg har også selv været ude at besøge nogle af de steder, hvor der var fuldstændig forfærdelige vilkår for de børn, der havde boet der. Det bliver aldrig i orden. Det kommer jeg aldrig til at sige, og ordføreren behøver egentlig ikke at øve sig i at fordreje ordene, så jeg kommer til at sige, at det er i orden at udøve vold over for børn, eller at det er i orden at udsætte dem for andre grimme ting. For selvfølgelig er det ikke det.

Vi må også bare erkende, at vi jo ligesom ikke har haft fokus på, at nu sikrer vi børnene og de unge, og at de institutioner, de var på, havde en faglighed. Det har været blandede socialtilsyn, der nogle steder har kigget på faglighed og nogle steder har kigget på noget andet, f.eks. om køkkenbordet var tørret af. Så jeg tror også, at vi må kigge på, at vi godt kan gøre meget, men at vi også skal have andet med som f.eks. faglighed og indsatser. Og så tror jeg ikke på, at der sidder nogle fagligt kvalificerede mennesker, som bare lader magtanvendelse ske uden fagligt at stille sig spørgsmål om, hvordan vi flytter det her menneske på en anden måde.

Kl. 11:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:27

Theresa Berg Andersen (SF):

Det er jeg da helt enig i. Men vi har da mange institutioner, og vi har jo også set, hvor stor en procentdel af personalet, der har en uddannelse de steder, hvor man udfører og bruger magt. Op til 25 pct. af personalet er uddannet, mens 75 pct. er uuddannet. Giver ordføreren mig ikke ret i, at det her sker i en forkert rækkefølge.

Vi har vedtaget en barnets lov for ikke ret lang tid siden, hvor vi skulle kigge på kvalitet i anbringelser. Hvad er kvalitet i anbringelser? Det er da at gå ind og skrue på nogle af de elementer, før vi giver øgede magtbeføjelser – magtbeføjelser, hvor man giver rig mulighed for at bruge magt i stedet for at kigge på sagens egentlige kerne, nemlig at vi skal skabe kvalitet i anbringelser. Men det ønsker man åbenbart ikke at åbne op for.

Kl. 11:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:28

Maria Durhuus (S):

Er status quo kvalitet? Er status quo bedre, nemlig at vi på et bosted for udsatte unge lader pusheren komme med morfinpillerne til de unge og lader dem handle internt, for at de så enten får en bøde, hvis de bliver taget i selv at indtage stoffer, på 25 kr. og på 50 kr., hvis de sælger til andre, som bliver trukket fra deres lomme penge? For hvis det er bedre end, at vi låser døren for pusherne eller siger nej eller vi for en stund fjerner mobiltelefonen, indtil vi kan få en eller anden kontakt med de unge, fordi de risikerer at dø af morfin, så tror jeg

bare vi skal være enige om at være uenige om, hvad god faglighed og pædagogik er.

Kl. 11:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så skal jeg bede om, at man igen dæmper sig lidt omme bagved. Vi er nogle, der meget, meget gerne vil lytte til, hvad der bliver sagt her i salen. Tak for det.

Så har vi en kort bemærkning til fru Marlene Harpsøe.

Kl. 11:29

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. Jeg har siddet herinde i Folketinget i en årrække efterhånden. Jeg er kommet lidt ind og ud som ad en svingdør, men jeg må indrømme, at det godt nok er sjældent, at jeg oplever, at der bliver fremsat et lovforslag, hvor ministeren stiller så mange ændringsforslag til det originale forslag. Nuvel, der er rigtig mange tidsler, dårlige ting, der nu bliver trukket ud af lovforslaget, i forhold til det, som ministeren har fremlagt, bl.a. på baggrund af den store kritik, der har været bl.a. fra handicaporganisationernes side. Men når man fremsætter et lovforslag, og man som minister siger: Okay, jeg skal allerede ved andenbehandlingen have folketingsmedlemmer til at tage stilling til over 40 ændringsforslag, er det så et udtryk for god kvalitet, altså i forhold til det fremlagte forslag, som man havde fra starten af?

Kl. 11:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 11:30

Maria Durhuus (S):

Som jeg indledte med at sige på et tidspunkt, har jeg ikke været helt tæt på den her proces. Men det, jeg dog vil sige, er, at hvis ministeren ikke havde lyttet til, hvad der kom fra organisationer og fra andre partier, så havde der vel været nul ændringsforslag. Så var forslaget vel bare kørt igennem, og så kunne vi have stået her og talt om, at ministeren bare tromler. Så i forhold til den enkelte proces mener jeg jo, at det også var noget, der kunne diskuteres på ordførermøder i ministeriet, som jeg ved at ministeren afholder, eller der kan stilles spørgsmål til ministeren. Det vil jeg ikke gå ind i. Men umiddelbart vil jeg da antage, at ændringsforslag fra ministeren handler om, at man har lyttet, for ellers ville der vel bare være nul.

Kl. 11:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:31

Marlene Harpsøe (DD):

Der er rigtig mange, der gerne vil have ordet herinde i dag. Det er rigtig dejligt, men hvis man lige kunne dæmpe sig lidt, ville det være rigtig, rigtig rart.

Nu er der jo rigtig, rigtig mange, som i høringsprocessen har gjort opmærksom på en del af det her makværk, der har været en del af det oprindelige lovforslag. Normalt er det jo sådan i en høringsproces, at man sender det i høring for netop at få nogle input og så lave nogle ting grundigt om, inden man fremsætter et lovforslag. Det har der jo ikke været tale om her. Altså, man har ikke rigtig villet lytte fra starten af, og så fremsætter man alligevel et lovforslag, og så bliver man alligevel i tvivl, og så ændrer man på det. Men det er da en noget mærkelig proces.

Kl. 11:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

	Kl. 11:31		Kl. 11:33
Maria Durhuus (S): Det tager jeg som en kommentar fra ordføreren om ordføreren holdning til processen, og det vælger jeg ikke at gå videre ind i og kommentere på.		Marianne Bigum (SF): Jeg kan bare sige, at det, jeg har fået oplyst, er, at det faktisk lå i det oprindelige forslag, som blev lagt fremsat af den socialdemokratiske minister, at det her skulle være en mulighed. Men jeg vil da se frem til at få det opklaret, hvis ordføreren kan fremsende noget om, hvor det her forslag så er kommet fra.	
	Kl. 11:32		
Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Så er det fru Marianne Bigum.			Kl. 11:34
	Kl. 11:32	Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ordføreren.	
Marianne Bigum (SF): Mange tak. Der blev spurgt ind til, hvorvidt kvaliteten af lovfors- slaget var god nok, og der er jo også blevet stillet rigtig mange ændringsforslag. Et af ændringsforslagene er, at man skal fjerne muligheden for at låse borgeren inde i 10 timer ad gangen. Det var ellers noget, der blev givet mulighed for i det oprindelige lovforslag. Er det Socialdemokraternes politik?		Maria Durhuus (S): Jeg skal nok fremsende det til ordføreren.	Kl. 11:34
	Kl. 11:32	Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Så siger vi tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi går videre til næste ordfører, der har bedt om ordet. Det er fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne. Velkommen.	Kl. 11:34
Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ordføreren.			
	Kl. 11:32	(Ordfører) Karina Adsbøl (DD): Tak for det, formand. Jeg vil også lige takke SF's ordfører, som har været på tidligere, for talen, og sige, at vi deler en række af de bekymringer.	
Maria Durhuus (S): Det spørgsmål skal jeg lige have igen.		Da det her lovforslag kom, var det jo graverende ting, der stod i det. Det viste sig faktisk også i de 294 siders høringssvar, der var til det her lovforslag, som blev fremsat den 30. april. Det er virkelig bekymrende, for det handler jo faktisk i bund og grund om, at man vil øge nogle magtbeføjelser trods det, at det ikke er så lang tid siden, man indgik særskilte aftaler på ældreområdet, på handica- pområdet og på børne- og ungeområdet. Men på baggrund af en revisionsbestemmelse, som det havde været helt oplagt at udskyde, vælger ministeren at køre igennem med det her lovforslag, og det ender så også med at blive del af en politisk aftale, som blev indgået her den 2. maj.	
Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Spørgsmålet må gerne gentages. Værsgo.		Grunden til vores bekymringer, og grunden til, at vi ikke er med i den aftale, er, at præmissen for den aftale var fuldstændig forkert, netop i forhold til at man ville reducere omkostningerne. Det er jo også derfor, vi i sidste uge så en kæmpe demonstration herude foran, hvor mennesker med funktionsnedsettelse, organisationerne #enmillionstemmer, Danske Handicaporganisationer og alle mulige var mødt op for at sige: Nok er nok.	
	Kl. 11:32	Når jeg står her på talerstolen i dag, deler jeg det, der er sagt i forhold til den her proces, for det er jo sådan, at man netop har indgået en aftale på psykiatriområdet, hvor målet er at nedbringe tvang. Vi har desværre været vidne til, at ikke alle steder får men- nesker den hjælp eller den omsorg, de har brug for i forhold til socialpædagogisk støtte og hjælp og andet.	
Marianne Bigum (SF): I det lovforslag, der oprindeligt blev fremsat, var der en mulighed for, at man kunne indespærre borgeren i 10 timer. Det er så en af de ting, der er stillet ændringsforslag til. Men er det Socialdemokratiets politik, at det skal være en mulighed at kunne låse folk inde i op til 10 timer?		I forhold til det, der blev sagt af den socialdemokratiske ordfører, var det jo sådan, at der netop i det oprindelige lovforslag var indlagt mulighed for at låse borgere inde. Derudover har jeg i spørgsmål 26, som jeg har stillet, bedt ministeren om at redegøre for de større kritikpunkter i høringssvarene, som ikke er håndteret i lovforslaget eller i de kommende ændringsforslag. Der har ministeren svaret den 14. maj, at lempelser af registrerings- og indberetningskrav ikke er imødekommet. Ministeren har også nævnt særlige døråbnere ved bo- eller dagtilbudets yderdøre, døre mellem afdelinger, boenheder eller låger til omgivende udeareal, flytning uden samtykke ved væ- sentlig fare eller særlig truende og chikanerende adfærd, låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum, aflåsning og sikring af døre	
	Kl. 11:32		
Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ordføreren.			
	Kl. 11:32		
Maria Durhuus (S): Det tænker jeg ikke er nogens politik. Men det gav en ramme derude. Jeg tror ikke, jeg har læst i lovforslaget, at vi vil læse låse folk inde i 10 timer alene uden tilsyn eller uden en faglig vurdering. Jeg er helt sikker på, at det ikke er tilfældet. Jeg ved ikke, hvor det med de 10 timer er kommet fra, men jeg kan undersøge det for ordføreren og sende svaret i en mail. Men nej, det er overhovedet ikke vores politik, at man skal kunne låse nogen inde, men det er vores politik, at der kan være nogle tilfælde, hvor det kan være nødvendigt med en afskærmning, hvor man kommer ind ad en dør og ud af en anden, eller hvor der laves begrænsninger, med hensyn til om man må bevæge sig væk fra et bestemt område. Men hvor de 10 timer kommer fra, må jeg vende tilbage til ordføreren med.			
	Kl. 11:33		
Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Spørgeren.			

til servicearealer og fællesskøkkener, låsning og sikring af låger m.v. fra bo- eller dagtilbuds udeareal, åbning af aflåst eller på anden vis sikret yderdør til en bolig i botilbud osv. osv. Så der er jo rigtig mange af de her kritikpunkter, der har været i de 294 siders høringssvar, som ikke er imødekommet.

Det her lovforslag, som vi behandler i dag, kommer også fra den politiske aftale, som blev indgået. Der står i aftalen, at aftalen skal bidrage til at reducere udgifterne i kommunerne, og når man skriver »reducere udgifterne«, er det jo i min optik besparelser. Det er en kæmpe udfordring, netop fordi vi jo ikke ved noget om, om der er brug for flere penge eller man kan gøre tingene meget bedre for færre penge, fordi vi ikke aner, hvordan pengene bliver anvendt, eller hvordan pengene bliver brugt på det sociale område.

Vi har i Danmarksdemokraterne foreslået og er kommet med et ændringsforslag i dag om – det er ændringsforslag nr. 54 – at udskyde tidspunktet for revision af servicelovens regler om magtanvendelse, for det er jo netop begrundelsen for, som ministeren bl.a. har skrevet, at det her skulle fremsættes. Det bedste havde været, at ministeren havde udskudt den her revisionsbestemmelse.

Kl. 11:39

Så nævnte min kollega her på talerstolen – og det handler om fremsættelsestalen, og det handler om processen for det her – at der netop står i fremsættelsestalen:

»Da der er tale om et meget omfattende og komplekst lovforslag, har det ikke været muligt at fremsætte det på et tidligere tidspunkt i folketingssamlingen. Lovforslaget ønskes gennemført i dette folketingsår og foreslås at træde i kraft den 1. juli 2024.«

Det er bekymrende for den lovbehandling, vi står med her i dag. Det er bekymrende, at vi i Socialudvalget ikke har haft nok tid. Man burde måske også stille det spørgsmål, om det her lovforslag skulle have været delt i tre. Der har simpelt hen ikke været tid nok til det. Der har også været en række helligdage. Det kan godt være, at man lige overholder minimumskravet i forhold til de 30 dage, men det er et minimumskrav, og jeg er også rigtig glad for, at lovbehandlingen bliver taget op fremadrettet, netop i forhold til at vi som ordførere skal håndtere de her store lovkomplekser.

Det her handler om mennesker, og det, vi vedtager herinde i den her Folketingssal, kan få vidtrækkende konsekvenser for de mennesker, det handler om. Jeg har simpelt hen ikke hørt nogen, der har stået og klappet i hænderne over den handicappolitiske aftale, der er indgået, eller det her lovforslag, hvor der været en række bekymringer.

Danmarksdemokraterne kommer til at stemme imod det her lovforslag til tredjebehandlingen. Vi støtter en del af ændringsforslagene, og jeg vil også gerne anerkende, at det lovforslag, der ligger i dag, trods alt er meget bedre end det, der var fremsat i første omgang, men det er stadig væk ikke godt nok, og jeg deler også det, som der tidligere er blevet sagt om processen, at vi i Danmarksdemokraterne først blev inviteret ind meget, meget sent i den her proces. Der må jeg bare sige, at hele præmissen har været forkert, og det er derfor, at Danmarksdemokraterne kommer til at stemme imod det her lovforslag. Så jeg vil sige tak for ordet.

Kl. 11:41

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for talen. Der er lige et par korte bemærkninger. Det er først fru Sara Emil Baaring fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:41

Sara Emil Baaring (S):

Tak for det. Og tak til ordføreren for talen. På den korte tid, jeg har lært ordføreren at kende, kan jeg jo godt fornemme, at man er meget passioneret omkring mennesker med handicap og deres vilkår, og derfor vil jeg spørge, hvad det er, Danmarksdemokraterne helt konkret vil gøre for at sikre et fællesskab på et bosted. For som jeg

var inde på i mit spørgsmål til en af de forrige ordførere, er det jo ikke kutyme, at man kan vælge dem, som man bor sammen med. Så hvad er det lige, Danmarksdemokraterne vil sætte ind med og kan gøre konkret for at beskytte fællesskabet, hvis der skulle være en beboer, som har en uhensigtsmæssig adfærd?

Kl. 11:41

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:41

Karina Adsbøl (DD):

Tak for spørgsmålet. Nu skal man jo huske på, at når man bor på et botilbud, er det også borgernes eget hjem. Og i forhold til fællesskabet er der jo allerede regler i dag. Et flertal indgik en aftale tilbage i 2018, men den skulle man måske have indkaldt ordførerne til at følge op på i forhold til at få en god dialog om omkring det her.

Det handler om flere ting. Det handler jo bl.a. om forebyggelse. Det handler om, at der er det antal medarbejdere, der skal være til at kunne hjælpe, og som har en relevant og god uddannelse, altså at der er nok personale, men det handler også om, når man bliver visiteret til et botilbud, at det er det rigtige botilbud, man får. For ofte er det sådan, at det ikke er det rigtige botilbud, man får, fordi det også handler om økonomi. Og der bliver man jo nødt til at tænke på, at de mennesker, der bor på et botilbud, har forskellige udfordringer, og en af udfordringerne i forbindelse med funktionsnedsættelse kan være, at man kan være udadreagerende, og det er jo netop derfor, at pædagogikken og, kan man sige, fagligheden kommer ind.

Kl. 11:43

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 11:43

Sara Emil Baaring (S):

Tak for det. Derfor synes jeg jo, at det faktisk er nogle fine værktøjer, som vi kommer til at kunne give personalet i forhold til eksempelvis en udadreagerende borger, altså at man, fordi det er borgernes eget hjem og de har en fælles stue, kan forsinke en borger, som måske har en udadreagerende adfærd, i at komme ind i den fælles stue ved at låse en dør, så man bliver altså forsinket borgeren i at komme ind. Det skal ikke være sådan, at man beholder borgeren inde på egen stue, men at man forsinket borgeren en lille smule, så personalet kan nå at lave den pædagogiske indsats, der skal til, inden borgeren kommer ind i den fælles stue.

Jeg synes ikke, jeg blev helt klar på, hvor det er, Danmarksdemokraterne vil hjælpe et fællesskab på et bosted.

Kl. 11:43

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:43

Karina Adsbøl (DD):

Det synes jeg egentlig jeg svarede klart og tydeligt på, og ordføreren kan jo gense det her efterfølgende. Men det, der er vigtigt at tage med i det her, er, at man jo netop har en høringsperiode, for at folk kan komme med høringssvar til os politikere. Så kan man jo vælge at være lydhør over for de høringssvar. Man kan også vælge at være lydhør over for de 5.000 mennesker, der står herude og demonstrerer og siger: Nok er nok! Man kan vælge at være lydhør over for organisationer og de bekymringer, der er. Men man kan også vælge at lade være og så køre ting igennem. Der kan man jo se forskelligt på tingene.

- Kl. 11:44
Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Tak. Så er det fru Theresa Berg Andersen fra SF som spørger. Værsgo.
- Kl. 11:44
Theresa Berg Andersen (SF):
Tak for det. Magt må aldrig være den allersidste udvej, og magt må aldrig erstatte omsorg og pædagogiske indsatser. Vi har vedtaget en barnets lov, hvor der står, at vi skal ind og kigge på kvalitet i anbringelser. Er kvalitet i anbringelser at sætte unge kriminelle mænd sammen med sårbare piger, som vi har set eksempler på? Tænker ordføreren ikke, at det kunne have været klædeligt, at vi følger nogle af de aftaler, vi har lavet, til dørs, før vi begynder at blåstemple øget magtanvendelse uden at vide, hvad det er for nogle håndtag, vi egentlig skal skrue på?
- Kl. 11:45
Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.
- Karina Adsbøl** (DD):
Jeg deler ordførerens bekymring, for det er jo netop en af de store udfordringer, der er. Det lyder forkert, men det handler netop om, at de mennesker, der har behov for hjælp, også får det rigtige match til det rigtige sted. Og der er kæmpestore udfordringer netop i forhold til det, ordføreren siger, nemlig at man sætter udsatte piger sammen med kriminelle og andre. Det er bare ét eksempel. Vi har også været vidne til igennem adskillige fjernsynsudsendelser og adskillige dokumentarer, at der nogle steder er opstået en kultur, som jeg tror alle herinde vil være enige om er fuldstændig uacceptabel. Vi har også diskuteret det tidligere, og ordføreren nævnte også Nexus, og jeg nævnte det også tidligere, og jeg tror ikke, at de børn og unge føler, at det er omsorg, de har fået i det program. Jeg tænker også, at det er derfor, vores egen minister har lavet en politianmeldelse på det, for det er jo fuldstændig forkasteligt.
- Kl. 11:46
Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Tak. Værsgo til spørgeren.
- Theresa Berg Andersen** (SF):
Tak. Jamen det er også min erfaring. Jeg synes, vi laver masser af lovgivning herinde, lader toget køre uden at følge op på de delelementer, der er, og det resulterer jo i, at vi nu griber til magtanvendelse, hvor vi måske havde fundet nogle håndtag at skrue på. Venstres ordfører siger, at vi har forhandlet det her i månedsvis, så jeg kunne godt tænke mig at spørge, hvornår Danmarksdemokraterne blev inviteret ind til den her forhandling, der har været i månedsvis.
- Kl. 11:46
Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.
- Kl. 11:46
Karina Adsbøl (DD):
Jeg tror, at det var nogle dage eller måske en uge. Jeg kan ikke huske det, men det er i hvert fald ikke månedsvis, overhovedet ikke. Jeg tror, at det var maks. en uge før. Min kollega fru Marlene Harpsøe har også stillet et spørgsmål om det til en anden ordfører i forhold til forklaringen på det. Men det, min bekymring netop går på, for ordføreren har helt ret, handler også om, at kommunerne har en forpligtelse til at føre det personrettede tilsyn over for de mennesker,
- bl.a. anbragte børn og unge, og der må jeg bare sige, at der jo må ske et eller andet svigt et eller andet sted, når sådan nogle ting på Nexus og andre steder, som vi har drøftet, kan forekomme. Så hvor er det personrettede tilsyn, og hvordan sikrer man kvalitet? Der er jo ingen kvalitetssikring inden for det her område, og det er jo altså dybt frustrerende.
- Kl. 11:47
Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Tak. Så er det fru Charlotte Broman Mølbæk fra SF som spørger. Værsgo.
- Kl. 11:47
Charlotte Broman Mølbæk (SF):
Tak for det. Og tak for en rigtig fin tale – og også tak for et rigtig godt samarbejde og et vigtigt samarbejde i den her meget kaotiske proces i forhold til både forhandlingerne, som vi kan sætte lidt i gåseøjne, og så i virkeligheden også lovbehandlingen, der kom efterfølgende. Det har været noget af en udfordring, og det er det også fortsat.
- Jeg ved, at fru Karina Adsbøl har været på det her område i lang tid og også var med til at lave reglerne sidste gang, hvor vi strammede op, i 2018, altså har været involveret i det grundige arbejde, der lå omkring det. Vi bliver i dag skudt i skoene, at nu handler det om, at vi viser mistillid til alle de faglige medarbejdere, og at vi ikke tror på, at de kan forvalte det her på en ordentlig måde. Tænker du, at det er i modstrid med, at man har en grundig proces, som man havde i 2018, hvor man også efterfølgende lavede et evalueringsarbejde? Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre ordførerens erfaringer med det.
- Kl. 11:48
Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Tak. Vi bruger ikke direkte tiltale her. (*Charlotte Broman Mølbæk* (SF): Undskyld).
Værsgo til ordføreren.
- Kl. 11:48
Karina Adsbøl (DD):
Overhovedet ikke. Altså, jeg synes jo også, det er bekymrende, at man skal få sådan nogle ting skudt i skoene. Jeg tror godt, at alle dem, der sidder med det her område, ved, bl.a. hvor Socialistisk Folkeparti står, men også, hvor Danmarksdemokraterne står i forhold til den her proces. For processen har været fuldstændig uacceptabel, og det er jo også noget, vi kommer til at følge op på, for vi skal kunne sikre en ordentlig lovbehandling. Og så er der jo hele tillids-spørgsmålet. Det er jo bare så nemt at sige: Det er, fordi I ikke har tillid til de ansatte.
- Men det handler jo lige så meget om den bekymring, der, når man giver øgede beføjelser, er for, hvordan de bliver anvendt. Og hvordan vil de blive anvendt, når der er for lidt personale; når personalet stresser rundt; når der ikke er en synlig ledelse, som sikrer en ordentlig ledelse på stedet? Hvordan vil de øgede magtbeføjelser, der nu kommer, blive anvendt i praksis? Det kan man da kun være bekymret for.
- Kl. 11:50
Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til spørgeren.
- Kl. 11:50
Charlotte Broman Mølbæk (SF):
Det kan jeg da kun være meget enig med fru Karina Adsbøl i. Det har jeg da også selv oplevet, da vi begyndte at arbejde meget mere struktureret med magtanvendelse, og hvor vi gik ind i et refleksions-

rum om: Hvad er det, der sker? Hvad er det, der går galt? Hvad er det, vi kan forebygge? Skal vi rykke rundt på, hvordan de her borgere bor, eller om de er i nærheden af hinanden? Sådan nogle samtaler havde vi hele tiden med hinanden.

Samtidig brugte vi det også, da jeg sad som socialudvalgsformand i Randers Kommune; der brugte vi også, hvis vi så, at der var et unormalt højt niveau af magtanvendelse i forhold til en borger, at sige: Hov, er der noget galt med kvaliteten i forhold til den her borger? Er der noget, vi skal gøre anderledes? Er der i virkeligheden et andet tilbud, den her borger skal have?

Så jeg synes, det er interessant, at vi også kommer omkring lige præcis de refleksioner. Det er jo det, jeg mangler at der bliver afspejlet i det her lovforslag.

Kl. 11:50

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:50

Karina Adsbøl (DD):

Jamen jeg er helt enig. Og jeg har også stillet et spørgsmål, spørgsmål 27, og jeg kan citere:

»Er ministeren enig i, at de nye regler i serviceloven om anvendelse af magt er mere indgribende end reglerne om anvendelse af tvang efter psykiatriloven?«

Det kan jeg ikke få et klokkeklart svar på. Jeg kan citere svaret:

»Som social- og boligminister kan jeg ikke forholde mig til, om de foreslåede ændringer til magtanvendelsesreglerne i serviceloven er mere eller mindre indgribende end reglerne om anvendelse af tvang efter psykiatriloven, da psykiatriloven er indenrigs- og sundhedsministerens ressortansvar.«

Jeg mener bare, at så kunne man måske indhente et svar fra indenrigs- og sundhedsministeren. Og sådan er det jo hele vejen igennem i forhold til den her proces og den her lovbehandling.

Kl. 11:51

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der en kort bemærkning til fru Anni Matthiesen fra Venstre som spørger. Værsgo.

Kl. 11:51

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. Jeg vil egentlig bare stille et spørgsmål, som måske kan besvares med ja eller nej – også for lige at stramme lidt op omkring tiden. Tænker Danmarksdemokraterne, at magtanvendelse i nogle tilfælde faktisk kan være lig med omsorg?

Kl. 11:51

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Ordføreren.

Kl. 11:51

Karina Adsbøl (DD):

Altså, Danmarksdemokraterne tænker sådan, at der allerede lå aftaler på det her område, som var blevet gennemgået meget, meget grundigt, da man sad i en aftalekreds tilbage i 2018 og indgik de her kompromiser. Der blev lavet en aftaletekst om, at man bl.a. aldrig måtte anvende videoovervågning, og der var andet. Der blev nedsat et råd, der skulle rådgive om alle de her ting. Så da havde man allerede lavet nogle gode bestemmelser.

Derfor undrer det mig, at man så fremsætter det her uden om, kan man faktisk sige, alle de aftalepartier, der i sin tid indgik de her aftaler. Der blev lavet særskilte aftaler på børne- og ungeområdet, på ældreområdet og netop på handicapområdet. Det var grundigt, og man sad omkring bordet i lang, lang tid, fordi det er svært – der

er etiske dilemmaer – og der indgik man så den aftale. Så kan man så bare se her allerede nogle år efter, at der kommer et indgribende lovforslag, der bl.a. også vil tillade at låse borgere inde. Altså, det er da dybt bekymrende.

Kl. 11:53

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 11:53

Anni Matthiesen (V):

Er det ikke korrekt, at det var aftalt, at der skulle ske en revision af magtanvendelsesbestemmelsen?

Kl. 11:53

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Ordføreren.

Kl. 11:53

Karina Adsbøl (DD):

Jo, det er netop rigtigt. Jeg ved ikke, hvor mange gange vi har stået i den her Folketingssal og udskudt en revisionsbestemmelse, og det er netop derfor, vi har stillet det her ændringsforslag. For det havde da været på plads at udskyde revisionsbestemmelsen, så man kunne have fået en god lovbehandling. Det havde da også været på plads i forhold til alle de høringssvar og ændringsforslag, hvis man havde genfremsat det her lovforslag og sendt det ud i høring igen, så alle interessenter og organisationer kunne komme med deres høringssvar til os herinde i Folketinget.

Kl. 11:53

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Så er der en kort bemærkning til fru Katrine Daugaard fra Liberal Alliance som spørger.

Kl. 11:54

Katrine Daugaard (LA):

Tak for det. Ordføreren ved, at jeg har meget stor respekt for ordførerens viden på det her område, og at jeg i hvert fald meget gerne havde set, at Danmarksdemokraterne var med i handicapaftalen. Derfor undrer det mig endnu mere, når jeg hører ordførerens begrundelser for, hvorfor Danmarksdemokraterne ikke kan stemme for det her lovforslag. Alle de argumenter, ordføreren kommer med – altså om man er visiteret korrekt, eller om lovgivningen bliver overholdt osv., – var jo netop noget, vi havde mulighed for i samarbejde at kunne have forhandlet bedre vilkår for, hvis Danmarksdemokraterne havde deltaget i handicapaftalen. Så jeg forstår simpelt hen ikke hvorfor Danmarksdemokraterne stiller sig udenfor. Vi har jo alle tiders mulighed for faktisk at gøre noget ved alle de argumenter, I kommer med i dag.

Kl. 11:55

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:55

Karina Adsbøl (DD):

Tak for spørgsmålet. Jeg nævnte faktisk i min tale begrundelserne for, hvorfor vi ikke er med i den aftale, der foreligger. Det håber jeg også ordføreren har hørt. Det er rigtigt, at jeg tidligere har været handicapordfører i rigtig mange år – det er jeg ikke mere – for det er min gode kollega fru Marlene Harpsøe. Det her lovforslag kommer jo vidt omkring: Det handler om børn og unge, det handler om ældre, det handler om mennesker med handicap.

Men jeg sagde jo netop i min ordførertale, hvorfor vi ikke kunne indgå i den her aftale. Præmissen var simpelt hen forkert. I den aftale

handler det først og fremmest om at reducere udgifter – der står: reducere udgifter. Det synes jeg er en forkert præmis, det nævnte jeg også i min tale. I praksis ved vi ikke i dag, hvordan midler bliver anvendt på området. Vi ville rigtig gerne forhandle bedre vilkår for mennesker med handicap, ældre og børn og unge, men det skal også være ud fra de rigtige præmisser.

Kl. 11:56

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Tak. Værsgo, spørgeren.

Kl. 11:56

Katrine Daugaard (LA):

Men fakta er jo bare, at der hverken i økonomiaftalen eller i øvrigt i aftalen bliver taget en eneste krone, og hvis kommunerne selv kan nedbringe nogle udgifter på området, så får de lov til at beholde kronerne og kan bruge dem på området. I forhold til det her forslag, vi står med nu, bliver der også hele tiden nævnt indelåsning, selv om I udmærket godt ved, at vi har forhandlet alt, hvad der har med indelåsning af borgere at gøre, ud. Så jeg forstår simpelt hen ikke, at man bliver ved med at komme med de her misvisende ting, som skræmmer borgere derude.

Kl. 11:56

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:57

Karina Adsbøl (DD):

Jamen jeg sagde jo, at det var i det første lovforslag, der blev fremsat, og det håber jeg da at ordføreren hørte. Jeg sagde også i min ordførertale, at det, der ligger nu, da er bedre end det, der lå i første omgang.

I forhold til det, ordføreren siger, vil jeg sige, at kommunerne kan jo anvende de midler på handicapområdet eller på ældreområdet, hvis det er det, de vil – men de kan også lade være. Altså, de kan bruge pengene fuldstændig, som de vil, hvis det er, at der er nogle besparelser.

I øvrigt er der i dag muligheder for nedbringe bureaukratiet; der er tro og love-erklæringer, man kan skrive under på, og andre ting. Man kunne jo starte med at anvende nogle af de muligheder, der allerede er i loven i dag, og som kommunerne jo i øvrigt også skal anvende i forhold til genbevilling af hjælpemidler.

Kl. 11:57

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det fru Camilla Fabricius fra Socialdemokratiet som spørger. Værsgo.

Kl. 11:57

Camilla Fabricius (S):

Tak for det, og tak for ordførerens tale. Jeg mangler at være helt skarp på, hvad det er for nogle redskaber. Lige nu mangler medarbejderne redskaber til at kunne passe på borgerne, og jeg synes sådan set, at ordføreren for Liberal Alliance, fru Katrine Daugaard, er meget præcis omkring, hvad det egentlig er, der har gjort, at Danmarksdemokraterne stiller sig udenfor. Jeg kender ordføreren som en, der brænder for handicapområdet, men her ønsker man simpelt hen at stå udenfor i stedet for at tage ansvar og skabe en virkelighed for de mennesker, der bor ude på bostederne. Så kan ordføreren prøve at løfte sløret lidt mere for det?

Kl. 11:58

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:58

Karina Adsbøl (DD):

Jeg anerkender simpelt hen ikke præmissen for spørgsmålet, for jeg har faktisk stået her som ordfører, både i min tale og igennem spørgsmål og svar, og forklaret, hvorfor vi ikke er med i den aftale.

Jeg synes derimod, at regeringen skulle være lydøre over for organisationerne og bl.a. også de kritiske høringssvar, der har været. Man har imødekommet nogle dele; man har ikke imødekommet alle dele. Men der er jo en årsag til, at vi ser kæmpe demonstrationer herude på Slotspladsen – over 5.000 mennesker, der står og demonstrerer og siger, at nok er nok. Man kan godt vælge at være lydør over for det, men man kan også vælge at lade være. I Danmarksdemokraterne er vi lydøre. Vi deler de bekymringer, der har været, og jeg har begrundet i min tale, hvorfor vi ikke kan stemme for det her lovforslag.

Jeg ville have elsket at sidde og lave forbedringer på handicapområdet. Det er faktisk noget, jeg har forsøgt i mange år, og man kan nok se på alle de beslutningsforslag, jeg tidligere har fremsat, at jeg også har fået gode ting igennem – varslingsordningen bl.a. Vi har fået als-startpakker på baggrund af et beslutningsforslag, jeg havde fremsat her i salen. Vi har fået blinde og svagsynede ind i kørselsordningen osv. osv. Jeg har kæmpet rigtig mange år på det her område, og det fortsætter jeg med. Men vi går ikke ind fra Danmarksdemokraternes side i en aftale, hvor præmissen simpelt hen er forkert.

Kl. 12:00

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 12:00

Camilla Fabricius (S):

Jeg synes stadig væk ikke, ordføreren har redegjort for de manglende redskaber, personalet har, som vi nu tager hensyn til. Et af de områder, hvor vi kommer til at justere, handler bl.a. om brug af moderne teknologi, der kan betyde langt mindre indgriben i menneskers liv, f.eks. ved kortvarigt at overvåge eller at have trykmadrasser, så man ved, hvordan borgeren vågner, i stedet for at vække dem i deres søvn eller sidde fysisk og overvåge dem. Det er jo et sted, hvor der er en markant forbedring for borgerne. Den del står Danmarksdemokraterne jo selvfølgelig også uden for, og sådan er der en lang række tiltag, hvor man forbedrer, passer på og drager omsorg for borgerne.

Kl. 12:00

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:00

Karina Adsbøl (DD):

Jamen det her er jo ikke sort og hvidt. Når man stemmer om lovforslag eller skal indgå i en politisk aftale eller andet, vejer man for og imod. Så vejer man, hvad fordelene er, op mod, hvad ulemperne er. Jeg må bare sige, at vi fra Danmarksdemokraternes side har vurderet, at der er flere ulemper, end der er fordele, herunder i forhold til præmissen for den her aftale, som jo er helt forkert fra starten.

Vi kæmpede for at få ændret ordlyd i aftaleteksten. Vi kæmpede for at få flere ting ind, men det var simpelt hen ikke en mulighed. Vi ville med glæde have siddet omkring forhandlingsbordet for at forhandle bedre vilkår for mennesker med handicap, ældre og børn og unge. Men hele præmissen er bare forkert. Men regeringen kan jo overveje at invitere alligevel, for vi har rigtig mange gode idéer til at forbedre området.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så siger vi tak til fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne. Der var ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Rosa Lund fra Enhedslisten som ordfører. Værsgo.

Kl. 12:01

godt. Dog vil jeg alligevel sige, at det jo er seks ret forskelligartede tiltag, som de her ændringsforslag repræsenterer, og som enten skal droppes eller indføres. Det, jeg synes er bemærkelsesværdigt ved det, er, at de koster det samme. Altså, hvordan kan det være, at beløbene er præcis de samme? Det kan jo være en fejl, fordi det er gået ret hurtigt med at få lavet det her lovforslag. Det kan også være, at man i Finansministeriet ikke helt ved, hvad tingene på handicapområdet egentlig koster. Og hvordan skal man så som borger eller i hvert fald som Enhedslistens handicapordfører være tryk ved, at det er de rigtige tal? Det er bare for at sige, at det da er bemærkelsesværdigt, at seks ændringsforslag koster præcis det samme. De er kommet som en del af betænkningen. Så det vil vi gerne have svar på i dag, hvis ministeren går på talerstolen. Det er det helt konkrete spørgsmål, jeg har i dag.

Kl. 12:01

Jeg ville jo ønske, at jeg kunne sige tak for et godt samarbejde om det her eller tak for en god forhandling. Det er bare ikke noget, Enhedslisten rigtig har været inviteret til. Derfor må jeg bare sige, at jeg synes, at det klinger lidt hult, når regeringsordførerne står og kalder på en bred dialog. Altså, vi sidder lige derovre herinde i Folketingssalen. Vores kontorer er lige der, I har vores telefonnumre. Vi ville rigtig gerne have lavet en aftale om det her. Men det havde jo krævet, at vi var blevet inviteret.

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Hvor er jeg dog glad for, at vi lige får mulighed for at tage den her debat igen. Jeg deler overhovedet ikke oplevelsen af, at der er blevet inviteret til et bredt samarbejde. Enhedslisten fik et – nu skal jeg sige det på dansk – tag det eller lad være-tilbud, og vi havde ikke ret lang tid til at svare tilbage. Det er i mine øjne ikke en bred dialog eller en vigtig samtale, som vi mangler at tage, som vi har hørt fra både ministeren og en socialdemokratisk ordfører i dag. Det er ikke en dialog, vi er blevet inviteret til i Enhedslisten. Den dialog vil vi meget gerne tage, men nu står vi ligesom i en situation, hvor der er lavet en aftale, og står med det her kæmpestore lovforslag. Så jeg ved ikke, om det er os, der er skyld i, at den her dialog eller samtale, som Socialdemokraterne efterspørger i dag, ikke er der, eller om det er nogle andre.

Så vil jeg gerne sige, at vi i Enhedslisten ikke synes, det giver nogen som helst mening på et område, hvor der ikke har været investeringer i over 40 år, at lave en aftale, som siger, at initiativer kun gennemføres, hvis de giver besparelser. Det giver ingen mening overhovedet for Enhedslisten. Og jeg må sige, at jeg synes, det er flot, at aftalpartierne kan få det her til at fremstå som noget, der gør handicapområdet bedre. Hvis det var det, mon så ikke de organisationer, som arbejder med kronisk syge og med mennesker med handicap, ville være glade for den her aftale? Jeg må bare sige, både som værende kroniker selv og som handicapordfører, at det ikke virker, som om det her lovforslag eller den aftale, som lovforslaget er en del af, er noget, organisationerne er glade for.

Jeg kan jo så forstå på den socialdemokratiske ordfører, der har været på talerstolen i dag, at det ikke er meningen med det her lovforslag, at brugen af magtanvendelse skal øges. Men det er jo det, lovforslaget handler om; det er det, man giver mulighed for. Så tænker jeg, at det jo må betyde, at regeringen er klar til, at vi evaluerer det her lovforslag for at se, om det så har betydet, at magtanvendelsen er steget, eller om Enhedslisten, SF, Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti og alle organisationerne tog fejl: at det ikke var det, det betød. Sådant en evaluering vil vi da rigtig gerne være med til. Jeg ville da synes, det var rigtig rart, hvis det kom frem om 2-3 år, at Enhedslisten havde taget fejl, og at det her lovforslag ikke havde gjort vilkårene værre, at det her lovforslag ikke havde betydet, at magtanvendelsen var steget. Jeg tvivler, men lad det komme an på en prøve. Jeg synes, regeringen skal skrive det ind i lovforslaget.

Så vil jeg sige, at vi i det meget omfattende materiale – i det oversendte materiale, vi har fået fra ministeriet til det her lovforslag – og det er i betænkningen, er faldet over noget, som jeg gerne vil høre ministeren om. Der er seks ændringsforslag i forhold til regeringens oprindelige lovforslag; seks ændringsforslag, hvor nogle af de mest vidtgående magtanvendelser er fjernet. Det er jo selvfølgelig en god ting. Det er f.eks. indelåsninger i eget hjem. Men der er også noget nyt, der er kommet til, og det er, at det f.eks. skal blive muligt at låse af, så en beboer ikke kan komme til fællesarealer. Så det er jo ikke korrekt, at Liberal Alliance har fået alt, hvad der handlede om låste døre, ud af det her lovforslag. Det er et ændringsforslag.

Kl. 12:06

Det er også et ændringsforslag, at medlemmerne af det nye nævn vedrørende magtanvendelser, som udpeges af Danske Handicaporganisationer og KL, skal have socialfaglig indsigt. Det lyder jo meget

Enhedslisten har stillet en del ændringsforslag til det her lovforslag sammen med SF, og dem kommer vi selvfølgelig til at støtte. Tak for ordet.

Kl. 12:08

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den tale. Der er lige en række korte bemærkninger. Først er det fru Sara Emil Baaring fra Socialdemokratiet som spørger. Værsgo.

Kl. 12:08

Sara Emil Baaring (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen, om end jeg synes, ordføreren favner meget bredt. Jeg tillader mig at forholde mig til det, vi skal behandle i dag. Jeg læste med stor interesse en artikel, der var i et dagblad tilbage i april, om en Rikke Naundrup og hendes søn Christian. Hendes søn stikker jævnlige af fra bostedet, og det er meget svært for personalet at hjælpe. Der kommer vi jo faktisk med en mulighed for at kunne hjælpe, så Christian ikke render rundt ude i 10 grader uden sko og alle de her ting, som der står i artiklen. Hvad har Enhedslisten af svar på, hvordan vi skal hjælpe Christian? Hvilke værktøjer vil Enhedslisten give personalet?

Kl. 12:09

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Ordføreren.

Kl. 12:09

Rosa Lund (EL):

I Enhedslisten kunne vi godt tænke os at give personalet noget mere i løn. I Enhedslisten synes vi i det hele taget, at der skal være mere personale. Vi synes ikke, at en øget brug af magtanvendelse kan stå i stedet for mere personale. Så det er sådan set de to meget simple løsninger, vi har.

Kl. 12:09

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 12:09

Kl. 12:12

Sara Emil Baaring (S):

Tak for det. Har Enhedslisten noget estimat på, hvor meget det kommer til at koste, måske? Det kan da være, man har det med under armen til en finanslovsforhandling.

Et andet spørgsmål, som jeg også har stillet de to foregående ordførere – og alle gode gange tre – er: Hvad har Enhedslisten af redskaber til personalet, hvis man skulle have en meget udadreagerende beboer i en sammensætning på et bosted? Hvad er der af muligheder for personalet for at gå ind at hjælpe flertallet af de beboere, der måtte være på et bosted?

Kl. 12:09

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Rosa Lund (EL):

Jeg må sige, at svaret jo er det samme. Vi vil gerne have mere personale. Vi vil gerne sikre, at der er flere, der bliver uddannet socialpædagoger, at der bliver uddannet pædagoger. Det har vi nogle forslag til hvordan vi kan sikre, og hvordan vi kan gøre, at vi øger fagligheden på bostederne, men særlig hvordan vi sikrer, at der kommer mere personale. Og jeg må bare sige: Det er jo som at fodre hunden med sin egen hale, at man vil finansiere lønloftet med at lave besparelser på handicapområdet. Det synes vi i Enhedslisten ikke er en løsning.

Kl. 12:10

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der en kort bemærkning til fru Charlotte Broman Mølbæk fra SF. Værsgo.

Kl. 12:10

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det. Og tak for en fin tale og i øvrigt også for samarbejdet omkring det her lovforslag, som jo er en udfordring på rigtig mange måder. Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt til, hvad Enhedslisten mødte ind til, eller hvad de fik tilbud om at tilslutte sig, da de så blev tilbudt at være med i en form for aftale. Dengang SF blev inviteret ind, var indelåsning i op til 10 timer ude, og flytning uden samtykke var også ude. Vi fik så også den ubegrænsede magtanvendelse ud, og så har der været nogle elementer, bl.a. i forhold til at KL og DH, der skal sidde i det her nævn, skal udpege nogle med socialfaglige kompetencer, hvilket er ret væsentligt.

Kan Enhedslisten hjælpe med at sætte lidt mere lys på, hvad der egentlig var at forhandle om, i forhold til hvordan lovforslaget ser ud i dag?

Kl. 12:11

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:11

Rosa Lund (EL):

Jamen som sagt fik vi et tag det eller lad være-tilbud, så der var ikke rigtig mulighed for Enhedslisten på det tidspunkt, hvor vi blev inviteret ind i forhandlingerne, for at forhandle noget som helst. Det, vi fik at vide noget om, var præcis de dokumenter, som har været lækket i pressen. Det var de dokumenter, vi så.

Kl. 12:12

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det. Når vi snakker om faglighed og magt, kan jeg da i hvert fald supplere med, at man ikke bliver uddannet pædagog for at gå ud og bruge en masse magtanvendelse; man går faktisk ud for at bruge en masse pædagogiske redskaber til at administrere og hjælpe og støtte og bakke op og alle de her ting.

Er der nogen steder, hvor Enhedslisten tænker at der godt kan gives flere muligheder for magtanvendelse, og hvor der er noget i det her lovforslag, der giver mening, eller er der andre steder, hvor vi skulle have givet mere tid? Nu hørte jeg, men det lå måske lidt mellem linjerne, at i forhold til at arbejde mere med det kunne man måske godt se, at det kan ske i en anden bearbejdet form.

Kl. 12:12

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:12

Rosa Lund (EL):

Jamen vi kunne godt have tænkt os, at vi havde haft mere tid til at arbejde med det her lovforslag, altså at der havde været mere tid til at inddrage selvfølgelig særlig os selv i Enhedslisten, for vi ville sådan set gerne forhandle om det her område. Vi vil gerne sætte os til forhandlingsbordet. Vi ved også godt, det her område er svært; vi ved også godt, at når man er i en forhandling, er man nødt til at sige ja til nogle ting, man er uenig i. Det var bare ikke en forhandling, vi blev inviteret til. Så ja, vi kunne godt have tænkt os, at der havde været mere tid til det her lovforslag.

Kl. 12:13

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der en kort bemærkning til fru Katrine Daugaard får fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 12:13

Katrine Daugaard (LA):

Jeg skal jo ikke kunne redegøre for, hvordan Enhedslisten læser de her ændringsforslag, men det er bare sådan, at alt – *alt* – hvad der indeholder indelåsning af borgere, er ude af det her lovforslag. Så det er simpelt hen ikke rigtigt, hvad ordføreren siger.

Kl. 12:13

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:13

Rosa Lund (EL):

Lovforslaget indeholder jo øget brug af magtanvendelse og også nye muligheder for låste døre. Det var sådan set det, jeg sagde. Det står også i lovforslaget, fru Katrine Daugaard.

Kl. 12:14

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 12:14

Katrine Daugaard (LA):

Men en låst dør er ikke lig med indelåsning, og det er måske det, ordføreren ikke helt har forstået. Så det ærgrer mig da, hvis det er, fordi man simpelt hen ikke forstår, hvad der står, at man af den grund stemmer nej. Det synes jeg er ærgerligt, for det kunne vi da have hjulpet med at redegøre for.

Kl. 12:14

Kl. 12:16

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:14

Rosa Lund (EL):

Ordføreren for Liberal Alliance kan tage det helt roligt; Enhedslisten forstår godt, hvad der står i det her lovforslag. Det er præcis derfor, vi ikke støtter det. Og det undrer os, at Liberal Alliance støtter det, ligesom det undrer os, at Liberal Alliance overhovedet er med i aftalen. Og der kan jeg jo så omvendt sige, at det kan være, fordi Liberal Alliance ikke har læst aftalen »Sammen om Handicap«.

Kl. 12:15

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det fru Lotte Rod fra Radikale Venstre som spørger.
Værsgo.

Kl. 12:15

Lotte Rod (RV):

Tak for ordførerens stærke stemme på det her område, det synes jeg er virkelig vigtigt. Og jeg har jo selv tænkt over noget af det samme. Altså, hvordan kommer vi til at følge det her? Er det regeringen, der har ret i, at det her kommer ikke til at føre til mere magtanvendelse, eller er det os, der er lidt skeptiske over for det, som kommer til at få ret, og at der faktisk bliver mere magtanvendelse. Derfor får vi jo brug for at følge det.

Jeg har tænkt meget over, hvordan vi gør det på den bedste måde, for vi plejer jo bare at sætte en eller anden evaluering i gang, og så får vi en lang rapport, formentlig på 200 sider, som så ender et eller andet sted på bordet, og om 3 år ved vi ikke rigtig, hvad vi skal gøre ved det. Derfor har jeg tænkt, at vi den her gang skulle prøve at gøre noget andet og faktisk tage det alvorligt, som Sigge Winther og andre har rejst i kritikken af os: Vi lovgiver, og så følger vi ikke implementeringen.

Derfor er det, jeg har fået skrevet ind i Sammen om handicap, at det er parterne selv, som skal være med til at evaluere det, og at vi allerede om et år kigger på, hvordan det egentlig går. Det tror jeg faktisk er det mest effektive til at få ryddet op i den forråelse og den alt for store magtanvendelse, som der jo også er i dag, og som både handler om de nye regler, men jo også om de gamle regler, fordi vi i det hele taget vil have mindre magtanvendelse.

Kl. 12:16

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:16

Rosa Lund (EL):

Jamen selv tak til fru Lotte Rod for at være en stærk stemme på det her område også, om end vi ikke er helt enige om det her lovforslag, i forhold til hvad det kan og ikke kan. Jeg synes, at det er en god idé at lave en evaluering, og jeg synes også, den skal laves i Folketinget, men det udelukker jo ikke, at den også laves i Sammen om handicap, og det synes jeg da bare er godt, altså at den bliver lavet dér også. Men jeg synes også, at Folketinget skal have den mulighed.

Kl. 12:16

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det fru Theresa Berg Andersen fra SF som spørger. Værsgo.

Theresa Berg Andersen (SF):

Tak for det. Der er jo sagt meget om, at det her gælder på handicapområdet, men også på udsatteområdet. Jeg synes også, at man har glemt at sige, at det her faktisk også går ind på ældreområdet, og det har fået alt for lidt bevågenhed. Lovforslaget her giver også mulighed for sådan noget som kameraovervågning i borgeres eget private hjem. Nogle gange anerkender vi selvfølgelig også, at det kan være fornuftigt, fordi det måske er det mindst mulige indgreb, men SF vil gerne have indsnævret de her betingelser for, hvornår kamerakig egentlig kan anvendes. Og noget af det, vi synes havde været allermost fornuftigt i det her, når vi taler om noget så vigtigt som kamerakig i borgeres eget hjem, er jo selvfølgelig, at man tog Dataetisk Råd med på råd, når vi snakker om det her. Men der er ikke nogen af de råd, der er blevet taget med på råd – hvad tænker ordføreren om det?

Kl. 12:17

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:17

Rosa Lund (EL):

Jamen det synes jeg er stærkt problematisk, ligesom jeg også synes, det er ærgerligt, at man ikke har kigget på andre områder, hvor man, lidt flabet, kan man sige, arbejder meget med overvågning – det er, fordi jeg også er retsordfører – hvor man jo afgrænser overvågningen meget klart i loven for netop at sikre retssikkerheden for borgerne. Så det er rigtig ærgerligt, at Dataetisk Råd ikke er taget med her, ligesom vi også synes, at det er rigtig ærgerligt, at vi har en aftale om psykiatrien, hvor målsætningen er at gå den præcis modsatte vej. Og så kommer man så med det her lovforslag, som helt rigtigt, som ordføreren siger, rammer meget bredere end mennesker med handicap og anbragte unge. Man kan sige, at det også omhandler ældre borgere, ja.

Kl. 12:18

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 12:18

Theresa Berg Andersen (SF):

Jamen det er jeg meget glad for, for retssikkerhed fylder selvfølgelig også meget for SF, og Institut for Menneskerettigheder går også ind og påpeger lige nøjagtig de her elementer. Og man har jo mange andre muligheder, bl.a. gulvsensorer og andre ting. Vi kunne i hvert fald godt have tænkt os, at man skærpede det her, så det var i nødtilfælde – men tak til ordføreren.

Kl. 12:19

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:19

Rosa Lund (EL):

Det er jo måske en del af det, der gør, at det er så vigtigt, at Folketinget også laver en evaluering af det her lovforslag, altså fordi det er bredt, men også fordi det i min og Enhedslistens optik – og jeg kan høre, at det også gælder SF – er ret indgribende tiltag for borgerne i det. Der må jeg igen bare understrege, og det var måske dér, jeg tabte tråden lige før, at vi jo hellere kunne tænke os, at den her aftale mere lignede den aftale, vi har om psykiatrien, hvor det handler om at *mindste* brugen af magtanvendelse.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Vi siger tak til fru Rosa Lund fra Enhedslisten. Der var ikke flere korte bemærkninger. Så skal jeg lige sikre mig, at der ikke er flere ordførere, der ønsker ordet. Det er ikke tilfældet, og så kan vi give ordet til social- og boligministeren. Værsgo.

Kl. 12:19

Kl. 12:19

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det. Som jeg egentlig synes at debatten i dag her i salen og i øvrigt også den sidste debat, vi havde om det, viser meget godt, er det her så svært og så utrolig dilemmafyldt, og det er det, fordi vi hele tiden bevæger os i et felt, hvor der er tre forskellige parter at tage hensyn til. Der er på den ene side individet, altså den borger, der har en psykisk funktionsnedsættelse, som er et sårbart menneske, og som har brug for vores samfunds beskyttelse. Så er der på den anden side de andre beboere, som vedkommende bor sammen med. For det individ, vi skal beskytte, bor jo på et botilbud sammen med nogle andre mennesker. De er i øvrigt også sårbare og har også brug for vores beskyttelse, og at vi skaber de bedst tænkelige rammer for dem. Den tredje part er jo så personalet. Personalet har også brug for, at man kan skabe nogle rammer omkring deres arbejde, hvor der er tryk ved at gå på arbejde både i forhold til ikke at risikere at blive udsat for vold og overfald og i forhold til jo desværre i de værste tilfælde at blive dræbt, som vi har set nogle blive på botilbuddene.

Indimellem clasher de tre hensyn, så når vi har det enkelte individ over for det fællesskab, det indgår i på botilbuddet, og personalet, clasher hensynene mod hinanden, og derfor kan der løbende være brug for at justere og kigge på, om vi rammer rigtigt. Desværre er det uforandret sådan, at der foregår flere seksuelle overgreb på borgere med handicap mellem dem, der er på botilbuddene, end i resten af befolkningen, hvis man sammenligner tallene. Der foregår også for meget vold mod personalet på botilbud, og der foregår for meget vold mellem beboerne på botilbud. Det vil sige, at vi i hvert fald ikke har ramt den endnu. Men det lovforslag, som vi behandler her i dag, er jo så et forsøg på at ramme det snit bedre.

Når der så bliver spurgt heroppefra, om vi så, når vi har set det her med Nexus, går videre ned ad den vej, vil jeg sige, at nej, det, der foregår på Nexus, er jo efter min bedste overbevisning vold, og det er derfor jeg har politianmeldt det som minister. Og det er noget helt andet. Altså, magtanvendelse – ordet magtanvendelse – handler om der, hvor vi gør noget, man som borger ikke kan sige ja eller nej til, eksempelvis fordi man har et handicap, der gør, at man ikke kan sige ja eller nej, eller det kan være der, hvor vi har akut magtanvendelse, altså der, hvor man er ved at gøre skade end på sig selv eller andre eller genstande eller lignende. Men det, jeg oplever, der foregår på Nexus, hvor f.eks. medarbejdere hælder unge mennesker ud af deres seng – det er den måde, de vækker dem på – ville jeg jo kategorisere som noget helt andet. Det har jo ikke noget med magtanvendelse at gøre. Så de her regler handler altså om, hvordan vi sørger for at få fællesskabet til at fungere bedst muligt, så vi både får taget hensyn til det enkelte individ, får taget hensyn til de andre beboere og får taget hensyn til det personale, der er til stede. Og det er virkelig svært og virkelig dilemmafyldt.

Så bliver der sagt – det var fru Katrine Daugaard, der slog det fast heroppefra – at alt vedrørende indelåsning er blevet taget ud. Jeg tror, det var en af SF's ordførere, der spurgte til, om det så er Socialdemokratiets politik at kunne låse folk inde. Lad mig først og fremmest gøre det klart, at det, der lå i det oprindelige lovforslag, ikke gik ud på, at man skulle kunne låse alle mulige inde i flæng, og så kunne man bare låse af og smide nøglen væk de næste 10 timer, og hej, hej, så må I klare jer selv. Det, der lå i det oprindelige forslag, var, at man kunne gå til en dommer og bede om, at et menneske,

der er i en helt specifik livssituation – det kan f.eks. være, at vedkommende er hoppet ud af et vindue på fjerde sal tre-fire gange og der er behov for, at man kan låse af på en måde, så vedkommende ikke igen kan komme til igen at gøre skade på sig selv på den måde. Men det er altså noget, hvor man skal for en dommer. Så det, der lå i det oprindelige forslag, var altså ikke, at personalet bare sådan kunne træffe beslutning om, at man nu synes, det er spændende, at Per eller John er låst inde i 10 timer, så nu gør vi det.

Så det er bare for at sige, at jeg tror, at alle er gået til det her med en stor grad af alvor. Den del af forslaget har der været rigtig mange indvendinger imod. Jeg mener, det er rigtig ærgerligt, at det bliver pillet ud, så ja, jeg har stillet ændringsforslaget, for det har vi aftalt med en række partier. Derfor er det også rigtigt, hvad der bliver sagt fra Liberal Alliances side: Der er ikke flere indelåsningselementer i det lovforslag, der ligger. Det betyder jo så også, at den person, som kan have behov for, at der bliver låst af – den socialdemokratiske ordfører var inde på et af de eksempler – kan vi jo så ikke beskytte. Der savner jeg jo så, at nogle af de partier, der har fået pillet det ud af lovforslaget, kommer med nogle svar på, hvad vi så stiller op med den gruppe.

Kl. 12:24

Noget af det, der så også blev talt om heroppefra, er jo f.eks. forholdet til øgede magtbeføjelser i forhold til børn og unge. Der lægger vi op til, at det skal være muligt at tage mobiltelefonen eller stofferne fra et barn eller et ungt menneske. Jeg mener jo simpelt hen, det er et gigantisk omsorgssvigt, i forhold til at det jo er de eneste unge mennesker i Danmark, hvor det ikke er sådan, at der er nogle voksne, der kan tage mobiltelefonen fra dem, hvis de er i gang med at sælge sig selv, altså hvis man f.eks. er 16 år gammel og man sælger sig selv til en eller anden 60-årig mand for at kunne få den der håndtaske, man gerne har villet have. Forældre ville jo reagere ved at sige: Det lyder superspændende; nu tager vi lige den der mobiltelefon, og så lægger vi den herovre, og så skal vi nok have os en snak om, hvorvidt det er en god idé at sælge sin krop til en 60-årig mand for at få en håndtaske, man meget gerne vil have.

Det eneste sted i vores samfund, hvor det ikke er sådan, og hvor der ikke er den mulighed, er i forbindelse med anbragte børn og unge. Det er simpelt hen ikke i orden. Så er der nogen, der får det til at lyde, som om der så ikke er nogen afgrænsning af det her. Så vil jeg sige: Jo, det er der, for der skal faktisk være en ret specifik årsag til, at man gør det, og jo, der skal faktisk være taget alle tænkelige pædagogiske redskaber i brug, forud for at man gør det. Det samme gælder i øvrigt i forhold til alle andre redskaber her. Derfor lægger vi så i forhold til det her op til, at der skal kunne bruges magt i alle mulige sammenhænge, hvor man ikke kan det i dag. Det er rigtigt, at vi lægger nogle nye redskaber ind på bordet, men der gælder stadig væk præcis de samme regler, der hele tiden har gjaldt, nemlig at magtanvendelse skal begrænses til det absolut nødvendige. Indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand. Anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten må alene ske for at sikre personens omsorg, værdighed og tryk, for at tilgodese hensynet til fællesskabet på et bo- eller dagtilbud eller hensynet til andre.

Så når folk f.eks. i den debat, der har været i det offentlige rum, har sagt, at man så bare kan alt muligt, fordi der skal spares penge, og at man så kan bruge magt over for folk, så vil jeg sige: Nej, det kan man ikke. Det vil uforandret være ulovligt at bruge magt af økonomiske hensyn. Det er der ikke nogen forandring af, og det håber jeg ved gud i himlen heller aldrig – hov, man må ikke påkalde sig himlen, beklager – at der er nogen, der vil stille forslag om i Folketinget. På den måde opfatter jeg, at der er en meget stor enighed om, hvilke kanter og grænser der er her, og der er et genuint og fælles ønske om at ville beskytte det enkelte individ, det fællesskab, man indgår i og personalet.

Så siger fru Karina Adsbøl, at man skal huske på, at det er borgernes eget hjem, når de er på et botilbud, og det synes jeg simpelt hen er så rigtigt. Det er lige præcis det, det er, og derfor har man som borger simpelt hen også ret til i højere grad at blive beskyttet mod andre borgere, som kan fylde ekstremt meget, når man kommer ud i det, der er ens egen stue, men som jo også er en stue, man har sammen med andre, der bor på botilbuddet. Et af de redskaber, der ligger på bordet her, er, at man kan sætte en forsinkelsesmekanisme ind. Det synes jeg simpelt hen er så klogt, og det er selvfølgelig nogle mennesker, der har beskæftiget sig med udsatte borgere og borgere med handicap, som også over for os løfter, at der nogle gange faktisk ikke skal mere til, end at det bare lige tager de der 5 sekunder længere, før man står inde i stuen. Det vil sige, at det, vi lægger op til, altså ikke er, at man kan låse borgeren inde på deres eget værelse, så de ikke kan komme ud på fællesarealet, men det er en forsinkelsesmekanisme.

Men jeg synes, at fru Karina Adsbøls pointe, som hun kommer med, nemlig at man virkelig skal tænke over, at det her er menneskers eget hjem, gør det så meget desto mere påkrævet, at man, når man går ud på fællesarealerne, som altså er ens egen dagligstue og ens eget køkken, så faktisk kan føle sig tryk der, og at man ikke behøver at være bange for, at man bliver udsat for overgreb eller vold fra andre beboere. Nogle steder er det jo desværre også gæster, der er på besøg, hvor vi har set en meget voldsom adfærd.

En af udfordringerne i dag er jo, at man først må gribe ind, når tingene er gået galt. Derfor er det rigtigt, hvad der blev sagt, altså der var en, der sagde noget om det. Det er jo rigtigt, at hvis der er en, der springer ud af vinduet, så må man gerne forhindre det, men hvis man har en situation, hvor det er sket fem gange tidligere, så ved man jo godt, at det vil ske igen, og hvis vedkommende så er på vej til på præcis samme måde at kaste sig ud for sjette gang, så ville det faktisk være ret smart, at man kunne gribe ind, inden det sker. Deri ligger der nogle gråzoner, hvor personalet risikerer at gå hen over grænsen, fordi vi ikke har defineret det meget klart.

Kl. 12:29

Det gælder også i samværet med andre borgere. En borger kan eksempelvis gøre noget hver eneste dag, og det er jo ikke, fordi vedkommende er et ondt væsen, men fordi vedkommende simpelt hen har en psykisk funktionsnedsættelse. De har et handicap, der gør, at de opfører sig på den måde. Hvis den samme borger hver eneste dag går hen til vedkommende, der bor to døre nede ad gangen, og slår dem i hovedet med en tung bog, fordi de ikke kan lide vedkommende, er det jo ret uhensigtsmæssigt, at man ikke, når man ser borgeren gå med den tunge bog hen imod den pågældende, der bor to døre nede ad gangen, må sige: Nu tænker vi, at vi lige går med den her bog ind på dit værelse igen eller over i et fællesareal, i hvert fald ikke over til den borger, som vedkommende de sidste mange dage har slået i hovedet med bogen. I dag ville det være ulovligt. Der må man først gøre det, når der bliver slået med bogen. Der kan jeg godt forstå, at man som personale tænker, at man kan gribe ind forebyggende, så tingene ikke ender i noget, som bliver meget mere voldsomt.

Så vil jeg sige, at der er stillet rigtig mange ændringsforslag. Jeg bliver på den ene side kritiseret som minister for ikke at have lyttet og på den anden side kritiseret for at have stillet utrolig mange ændringsforslag. Det kan jo ikke rigtig være til stede samtidig. Men fair and square. Der var en, der sagde, at det er meget sjældent, at der er ufatteligt mange ændringsforslag til lovforslag. Altså, nu har jeg været her i rigtig mange år, og jeg vil sige, at man sådan set bare behøver være her en times tid mere, for så kommer der et lovforslag på, hvor der er væsentlig flere ændringsforslag. Så man behøver faktisk ikke have været her i 20 år for at have oplevet det før. Man kan bare blive hængende på sin tv-skærm, hvis man vil følge med i det senere.

Så har jeg ikke nogen kommentarer til det her med, at det nærmest kommer til at lyde, som om vi her hastebehandlet lovgivningen. Det har vi faktisk ikke. Vi har fulgt de helt almindelige regler for behandling af lovgivning, og derfor tænker jeg også, at det er en debat, der hører til i Folketingets Præsidium, hvis man har et ønske om, at der skal være længere perioder til det ene eller det andet. Det vil jeg ikke afvise at jeg godt kunne støtte som almindeligt folketingsmedlem. Det kan vi altid diskutere. Så det er ikke for at sige, at jeg har noget imod den slags tanker – dem kan man sagtens løbende dele med hinanden – men bare for at sige, at i ministerierne forholder vi os til de regler, som Folketinget laver. Og hvis Folketinget synes, at de regler er for stramme og det giver for kort tid, eller at der skal være nogle særlige regler, hvis der er særlig mange ændringsforslag, er det jo Folketingets Præsidium, der skal drøfte det.

Så skal jeg afslutningsvis bare tilkendegive, at der er blevet stillet en række ændringsforslag fra bl.a. SF og Enhedslisten. Tusind tak for det. Vi har fra regeringens og i øvrigt aftalepartierne side valgt at støtte to af dem. Dem kan vi godt se os i. Det er dem, der hedder ændringsforslag nr. 8 og nr. 55. Tusind tak for en god debat igen, og tak for ordet.

Kl. 12:32

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til ministeren. Der er fem, der allerede har indtegnet sig indtil nu, og tusind tak for det. Af hensyn til afviklingen vil jeg sige, at hvis der er flere af ordførerne, der allerede nu ved, at de vil stille spørgsmål til ministeren, må man gerne trykke sig ind, så vi kan sætte A'et på, når vi kommer til den tid. Men først er det fru Charlotte Broman Mølbæk fra SF som spørger. Værsgo.

Kl. 12:32

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det, og tak til ministeren for også at stille sig på talerstolen. Det synes jeg er rigtig dejligt, også selv om uenigheden nok er til at spore en smule, kan man vist godt sige.

Igen bliver det anekdoter, der kommer til at stå foran en lovgivning. Der er store forekomster af seksuelle overgreb og en masse andre forskellige eksempler på, hvad der er udfordringen. Men er ministeren overbevist om, at lige præcis de her udvidelser af mulighederne for magtanvendelse vil løse de specifikke problemer? Og ved ministeren, at det ikke vil give andre problematikker, fordi man ikke har afgrænset det til de specifikke problematikker, ministeren opridses? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er – og jeg har forsøgt at spørge til det før: Hvad er vidensgrundlaget? Er vi ude i, at der er nogen medarbejdere, der har skrevet, eller hvor er vidensgrundlaget henne for den her lange række udvidelser af muligheden for magtanvendelse?

Kl. 12:34

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:34

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det spørgsmål. Sådan som jeg forstår det, er det, fordi ordføreren slår sig på, at det er enkeltteksempler, som vi laver regler på baggrund af, og til det og i forhold til det her med overspil til andre ting vil jeg sige, at hele idéen med at sætte en dommer for bordenden, som jo er det, vi gør med det nævn, der skal tage stilling til de enkelte nye redskaber, er, at det her er enkeltteksempler. Vi har at gøre med det specialiserede socialområde. Det vil sige, at det er mennesker, der på rigtig mange stræk ikke er ligesom alle os andre. De er faktisk heller ikke ligesom deres nabo. Derfor har vi rigtig meget brug for, at vi sætter en dommer for bordenden,

der kan tage stilling til, om det er klogt, at vi låser den første dør ind til fællesarealet, men ikke den anden i det her helt specifikke tilfælde, hvor der er den her kombination af mennesker og den her kombination af diagnoser.

Derfor vil rigtig meget af det, vi tager stilling til her, jo tage udgangspunkt i nogle enkelte mennesker, der adskiller sig fra alle andre, for det er det, der kendetegner en stor del af dem, der har et handicap. Derfor har det for mig været utrolig vigtigt, at vi nu, jo i øvrigt for første gang, får sat en dommer for bordenden, sådan at vi på den måde har den højeste autoritet i forhold til også at beskytte mennesker mod de forskellige kanter, de skal beskyttes mod. Det er jo det, der også er sikringen. For man kan sige, at når dommere normalt f.eks. fastsætter straf, har det jo ikke noget at gøre med en anden sag. Der straffer de ud fra den konkrete situation, der tages stilling til.

Kl. 12:35

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det spørgeren. Værsgo.

Kl. 12:35

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

[Lyddudfald] ... fik svar på spørgsmålet om, om det vil løse de specifikke problemer; om man ved, om det vil løse det, og om datagrundlaget er der for at lave udvidelserne. Jeg oplever, at man ved at udvide mulighederne for magtanvendelse flytter problemet over til den enkelte sårbare borger, der muligvis er fejlplaceret og reagerer på sin måde i det.

Men jeg vil sige i forhold til det her med frister og hastighed i forbindelse med det her forslag, at ministeren jo selv ad flere omgange har overskredet de vedtagne frister for besvarelse af spørgsmål, teknisk bistand osv. Vi har heller ikke fået en teknisk gennemgang inden førstebehandlingen. Kunne det ikke være på sin plads, at vi ligesom fik lidt mere ro omkring det her meget omfattende lovforslag og gav os tid til det og eksempelvis fulgte ændringsforslaget om, at det også skulle sendes i høring igen?

Kl. 12:36

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:36

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg bliver nødt til at vide lidt specifikt, hvad det er for et datagrundlag. Der ligger jo f.eks. ting, hvor Ombudsmanden har gennemgået Arbejdstilsynets rapporter. Det er bare for at sige, at jeg bliver nødt til at vide, hvilket specifikt datagrundlag det er, som SF's ordfører gerne vil have. Er det ting, der vedrører arbejdsmiljø? Er det data på, hvor mange der er blevet slået ihjel, mens de har været på arbejde? Er det data vedrørende, hvor mange knivoverfald der har været? Er det data vedrørende, hvor mange mennesker med handicap der bliver udsat for overgreb fra andre beboere på deres botilbud?

Så det er bare for at sige, at jeg rigtig gerne vil levere data over til ordføreren, men der vil jeg gerne vide, hvad det er for nogle specifikke paragraffer. Det, vi beskæftiger os med her, er jo meget, meget bredt. Så i stedet for at jeg sender så meget tænker jeg, at et skriftligt spørgsmål mellem anden- og tredjebehandlingen ville være på sin plads.

Kl. 12:37

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne som spørger. Værsgo.

Kl. 12:37

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det. Man må jo gå ud fra, at det oprindelige lovforslag, der forelå, er Socialdemokratiet og regeringens holdning. For ellers havde man vel for det første ikke fremsat det, og for det andet kan vi jo undre os over, at man ikke, da høringssvarene så kommer ind, altså de 294 høringssvar til lovforslaget, ændrer det, allerede inden man fremsætter det i Folketingssalen og skal førstebehandle det.

Men det, jeg undrer mig over – og det kan være, at ministeren kan svare på det: Hvorfor er det, at ministeren ikke blot har udskudt revisionsbestemmelsen og taget det ned i Folketingssalen og fået samtykke til at udskyde revisionsbestemmelsen, så vi kunne have forhandlet det her og have indgået en dialog, og så man kunne have været hele vejen rundt om det her? For det er jo sådan, at ministeren selv skriver i fremsættelsestalen: Da der er tale om et meget omfattende og komplekst lovforslag, har det ikke været muligt at fremsætte det på et tidligere tidspunkt i Folketingssalen.

Men man forlanger alligevel, at ordførerne skal arbejde tjept på det.

Kl. 12:38

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:38

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det her lovforslag har jo været under forberedelse, fra før jeg overhovedet blev minister. Så det er bare for at sige, at det har været rigtig lang tid undervejs, og der er blevet lavet et rigtig stort stykke arbejde i ministeriet omkring det her lovforslag.

I forhold til hvorvidt det er regeringens politik, ja, så er det, vi fremsatte indledningsvis, selvfølgelig regeringens politik. Ellers ville vi jo ikke have fremsat det. Jeg synes så, vi har fået rigtig gode høringssvar. Nogle steder synes jeg faktisk det er blevet besluttet bedre, både af forhandlinger og høringssvar. Noget af det er jeg simpelt hen uenig i, og der må jeg jo så bare bøje mig for, at vi nu har lavet en aftalekreds. Jeg mener simpelt hen ikke, at vi svarer på en stribe af de problemer, der er for enten borgere, der har et handicap, eller for personalet eller for fællesskabet, når vi piller en del af det her lovforslag ud. Det vil sige, at jeg mener, at dele af det her er blevet ringere af, at vi stiller de ændringsforslag, vi gør i dag, og sådan er det jo at indgå aftaler med hinanden. Der indgås kompromiser, og derfor vil jeg jo også holde nogle af jer andre op på, at I så mangler at levere nogle svar på, hvordan vi beskytter de her borgere bedst.

Men meninger mødes, og vi ender med at lave nogle kompromiser på det, og så ender vi med at lave en samlet pakke, og det er det, vi har gjort her.

Kl. 12:39

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo, spørgeren.

Kl. 12:39

Karina Adsbøl (DD):

Allerede da lovforslaget blev fremsat, var Danske Handicaporganisationer, Ældre Sagen og Dansk Erhverv ude at sige, at regeringen burde trække lovforslaget tilbage. Men det, jeg ikke fik svar på, var det her med revisionsbestemmelsen. Det er jo ligesom det, ministeren har brugt som argument. Hvorfor er det, at man ikke har udskudt revisionsbestemmelsen? Altså, jeg ved ikke, hvor mange gange vi hernede i Folketingssalen har udskudt en revisionsbestemmelse, fordi det krævede mere tid. Det kan godt være, at man har haft gang i det her lovforslag i lang tid, men det har jo i hvert fald været uden

om ordførerne. Ordførerne har jo ikke været inddraget, medmindre man har været en del af regeringsordførerne.

Kl. 12:40

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:40

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Nej, det har været uden en *del* af ordførerne. Det medgiver jeg. Men altså, der er jo nogle ordførere, der trods alt har været inddraget i det her forløb siden efteråret. Det er jeg helt med på ikke gælder fru Karina Adsbøl.

Så vil jeg sige i forhold til revisionsbestemmelsen, at vi jo har fremsat det nu, fordi vi mener, at vi faktisk kan leve op til revisionsbestemmelsen. Vi var klar til at fremsætte det her forslag nu, og hvis man skal udskyde en revisionsbestemmelse, synes jeg at der skal være lidt mere tungtvejende grunde til det, end der har været i det her tilfælde. I det her tilfælde har vi været klar til at fremsætte et lovforslag, og vi har i øvrigt 118 medlemmer af Folketinget bag det, tror jeg det er. Det tænker jeg også er tilpas bredt til, at det er fair and square at gå i Folketingssalen med det.

Kl. 12:41

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det fru Rosa Lund fra Enhedslisten for en kort bemærkning.

Kl. 12:41

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Og tak til ministeren for at gå på talerstolen, så vi kan få svar på nogle af vores spørgsmål. Vi synes i Enhedslisten, at det er en ret tungtvejende grund, hvis brugen af magtanvendelse stiger. Nu har der været lidt debat om det i dag, og som vi ser formålet med, at regeringen laver det her lovforslag, er det jo, at man gerne vil udvide brugen af magtanvendelse. Så ville det jo være mærkeligt, hvis det så ikke også betød, at magtanvendelsen ville stige ude på botilbudene. Det synes jeg egentlig er en ret tungtvejende grund til at have en revisionsbestemmelse, for hvis det viser sig, at magtanvendelsen faktisk stiger med det her lovforslag, synes jeg, Folketinget har krav på at vide det, og så synes jeg også, at lovforslaget fortjener en ny behandling. Det er en tungtvejende grund for os i Enhedslisten, og det kunne være, at det også var det for ministeren.

Kl. 12:42

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:42

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Altså, jeg tror egentlig, jeg opfatter det lidt på samme måde, som hvis man skal save et stykke træ og man skal lave et fælles snit i det stykke træ – det vi gør her, er bare, at vi stiller forskellige save til rådighed. Men det betyder altså ikke, at antallet af snit bliver flere. Og her er det det samme – det, at vi stiller flere forskellige muligheder og redskaber til rådighed i forbindelse med magtanvendelse, betyder ikke, at der kommer til at blive anvendt mere magt. Eksempelvis er et af de forslag, der har været meget omdiskuteret, jo det her med, om man gerne må gribe ind, inden skaden sker. Det synes jeg sådan set er ret hensigtsmæssigt, og jeg kender også Enhedslisten godt nok til at vide, at man normalt går ind for forebyggelse. Så hele idéen er jo simpelt hen at undgå at komme ud i nogle af de her meget akutte og for borgeren utrolig voldsomme magtanvendelser, ved at man kan gribe ind tidligere end det.

Så det er bare for at sige, at det, at man lægger flere redskaber ind på bordet, altså ikke betyder, at de bliver anvendt oftere. Det betyder måske bare, at man har flere muligheder. Altså, hvis man har prøvet at save i et stykke træ, ved man godt, at der kan være forskel på, om det er den ene eller den anden slags sav, man har med at gøre. Og sådan vil det selvfølgelig også være for den pædagog, der står med flere forskellige redskaber – så er der faktisk en sandsynlighed for, at man kan ramme mere præcist og dermed komme til at skade borgeren mindre, i forbindelse med at man bliver nødt til at gribe ind. Og derfor synes jeg, det her er klogt – svært, men klogt.

Kl. 12:43

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 12:43

Rosa Lund (EL):

Jeg skal lade være med at kommentere på ministerens tidligere tilhørsforhold til mit parti, men jeg vil dog sige, at Enhedslisten stadig væk går ind for forebyggelse, og det holder vi nok aldrig op med. Men det synes jeg bare ikke er det, som det her lovforslag handler om. Og netop fordi der er så mange forskellige opfattelser af, om det vil øge brugen af magtanvendelse, og om det vil betyde mere magtanvendelse, eller om det ikke vil, synes jeg i sig selv er grund nok til at evaluere det.

Mit andet spørgsmål går på noget, ministeren også selv sagde, nemlig at det er en bred målgruppe, så hvorfor ikke dele lovforslaget op? For den brede målgruppe kræver jo apropos forebyggelse nogle forskellige indsatser.

Kl. 12:44

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:44

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg mener faktisk ikke, det er meningsfuldt at dele det op; jeg kan ikke se, hvad vi skulle få ud af det, altså om juristerne har skrevet paragrafferne her eller der – det er jo indholdet, der er det væsentlige. Så jeg er helt sikker på, at der er nogle, der kan bruge rigtig lang tid på at diskutere det spørgsmål blandt juristerne, altså om det skal stå det samme sted eller ej. Jeg synes jo, at det, man skal tage stilling til, er indholdet og det, man ender med at kunne komme til at bruge den paragraf til, og om det er meningsfuldt eller ej. Det mener jeg det er, og derfor synes jeg ikke, det giver nogen mening at skulle begynde at splitte det hele op.

Kl. 12:44

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det fru Lotte Rod fra Radikale Venstre som spørger. Værsgo.

Kl. 12:44

Lotte Rod (RV):

Jeg vil ikke have, at der er nogen, der bruger magt i stedet for pædagogik, når det kommer til hygiejne. Et eksempel kan være, at der er to medarbejdere, der igen og igen bruger magt, når de skal børste tænder, og så er der en tredje medarbejder, som ikke bruger magt, men har fundet ud af at synge »Lille Peter Edderkop«. Derfor vil jeg bare gerne have her i dag, at ministeren oppe fra vores fineste talerstol siger det, sådan at der ikke er nogen, der kan misforstå det: Man må ikke bruge magt, hvis man kan lege det i stedet for.

Kl. 12:45

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:45

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det er fuldstændig rigtigt, at det er sådan, at magt *aldrig* må erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand – aldrig! Der er ikke nogen situation, hvor man starter med magtanvendelse. Magtanvendelse skal i øvrigt begrænses til det absolut nødvendige. Det vil sige, at det simpelt hen skal formindskes så meget, man overhovedet kan. Så der ligger nogle efter min mening utrolig vigtige og dybe, dybe pædagogiske forpligtelser i den lovgivning, vi har.

Så er der flere, der har nævnt, at der er en problematik, i forhold til hvor meget uddannet personale der er på botilbuddene. Jeg synes jo, noget af det rigtig fine ved det her er, at vi gør det, samtidig med at der hen over det sidste år er blevet sat rigtig mange flere penge af til uddannelse af personale, og at vi i øvrigt med den her aftale laver en uddannelsesmålsætning – noget af det, som Radikale Venstre har gået rigtig meget op i i forhandlingerne. Så tak for den del.

Kl. 12:46

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 12:46

Lotte Rod (RV):

Det, der er det svære her, er jo, at sådan er virkeligheden bare ikke. Selv om det er så tydeligt, bliver der alligevel brugt alt for meget magt. Så hvad vil ministeren gøre for at sikre, at det ikke skrider, og for, at vi får mere faglighed?

Kl. 12:46

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:46

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

For mig er noget af det, der er rigtig vigtigt, i den skelnen, vi har lagt ind her, for det første, at alle akutte magtanvendelser – *alle* akutte magtanvendelser – skal registreres, sådan at man har et overblik over, hvad der foregår. Dernæst har det været vigtigt for mig – og det kan jeg høre at det også har været for rigtig mange andre – at der kommer en dommer for bordenden i forhold til at træffe beslutning om, hvad der kan bruges af de forskellige redskaber. Det er det her nye nævn, der nedsættes. Det er for mig utrolig principielt. Jeg mener, det er rigtig vigtigt, fordi det betyder, at vi har en dommers ord for, at sagen er belyst og der er taget stilling til og det er bestemt, at det for den her borger er det rigtige at gøre. Det kan jeg enormt godt lide, og det har været noget af det, jeg har lagt vægt på i det her arbejde.

Kl. 12:47

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for det. Så er det fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 12:47

Marlene Harpsøe (DD):

Tak, og tak til ministeren for at gå på talerstolen og besvare spørgsmåle. Det synes jeg er rigtig, rigtig godt. Nu kom det endelig på dagsordenen her til sidst, fordi fru Lotte Rod stillede de rigtige spørgsmål, nemlig dem, der netop handler om, at det er pædagogiske tiltag, der står først i forhold til magtanvendelse. Dermed er det også rigtig vigtigt, at vi har et personale, som føler sig godt klædt på til at kunne varetage det job og have de kompetencer, der skal til, for netop at forebygge, at der sker hændelser, som kræver en voldsommere indgriben i form af magtanvendelse. Nu har jeg lige siddet til ældreforhandlinger, hvor mennesker med demens også var

på dagsordenen, og vi fik afsat et lille beløb til et demensrejsehold, men det var godt nok svært. Nogle gange synes jeg også, det er lidt let, når ministeren siger, at nu kommer der en masse penge ud til både det ene og det andet, når man i andre forhandlinger oplever, at regeringen er meget besværlige i forhold til at sikre, at der rent faktisk kommer flere penge ud til mere kompetenceudvikling.

Kl. 12:48

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:48

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Der er ikke nogen tvivl om, at socialområdet er et af de områder, der halter rigtig, rigtig meget bagefter, når det handler om kompetencer. Desværre har vi stadig botilbud, hvor der er mindre end 25 pct. uddannet personale. Det er enormt problematisk. Samtidig har vi den problematik, som Ombudsmanden også var inde på i en af sine tidligere afrapporteringer i forhold til vold på botilbud, nemlig at alt for mange forskellige målgrupper er blandet sammen på botilbuddene. Det gør det både svært at håndtere, men det gør også, at man ikke har den nødvendige specialiserede socialpædagogiske viden tilgængelig. Det er nogle af de ting, vi gør noget ved i den nye aftale, der er indgået. Og ja, så er det rigtig, at vi hen over det sidste mere end 1 år har sat vældig mange penge af til uddannelse af socialpædagoger inden for feltet, og det er præcis derfor. Vi halter jo bare bagefter, også i forhold til andre velfærdsområder.

Kl. 12:49

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 12:49

Marlene Harpsøe (DD):

Er ministeren fuldstændig tryk ved, at de midler er nok? Det er vi ikke i Danmarksdemokraterne, for vi ser et kæmpe behov derude for, at vi kan sikre en større og bedre kompetenceudvikling af vores personale på landets botilbud, på landets plejehjem og mange andre steder. Så jeg vil gerne høre ministeren om, om det var sidste gang, man kunne forvente der kom flere penge til kompetenceudvikling på det her område.

Kl. 12:49

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:49

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg kan ikke lade være med at sige, at hvis man synes, det var så vigtigt, at der kom mere uddannet personale, kan det da egentlig undre mig, at man ikke har været med til at indgå den første aftale nogen sinde, der laver uddannelsesmål på socialområdet. Men jeg hører det som et tilsagn om, at Danmarksdemokraterne gerne vil bidrage til både den del med økonomien og måske også til dele af den aftale, men lige er gået fra.

Kl. 12:50

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Jeg skal lige bede om lidt mere ro i salen. Vi har stadig væk en spørger, og det er fru Theresa Berg Andersen fra SF. Værsgo.

Kl. 12:50

Theresa Berg Andersen (SF):

Tak for det. Jeg vil også kvittere og sige tusind tak til ministeren for at stille sig op på talerstolen i sådan en vigtig sag som den her. Jeg kunne godt tænke mig at spørge om noget: Hvordan mener ministe-

ren lovforslaget her om de her øgede magtbestemmelser harmonerer med ambitionerne i aftalen om »Børnene Først«, hvor vi netop skal styrke kvaliteten i anbringelser?

Kl. 12:50

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 12:50

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Der må jeg simpelt hen bare sige, at jeg synes, at det er et kæmpe fremskridt. Jeg opfatter det simpelt hen som et statsligt omsorgssvigt, at vi ikke har gjort det muligt for plejeforældre eller et anbringelsessted at tage stoffer og alkohol fra den unge, og at vi ikke har gjort det muligt for samme personale eller for plejeforældre at tage mobiltelefonen fra en ung, der er i gang med at sælge sig selv til prostitution. Alle andre børn har den beskyttelse i form af deres forældre, og tænk, at vi ikke har givet den beskyttelse til anbragte unge. Det er jeg faktisk forarget over, og derfor er jeg rigtig glad for, at den del er med i det her lovforslag.

Kl. 12:51

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 12:51

Theresa Berg Andersen (SF):

Jeg mener jo, at der ligger en lang række andre muligheder, vi kunne bruge. Jeg spurgte ministeren om nøjagtig det samme, og i et skriftligt svar fik jeg at vide, at med de foreslåede ændringer til voksenansvarsloven ønsker vi at sikre personalets adgang til at anvende magt og foretage andre indgreb i anbragte børn og unges selvbestemmelsesret med det formål at varetage den daglige omsorg. Altså giver vi her øgede magtbeføjelser for at yde omsorg. Come on, det mener jeg godt vi kunne gøre lidt bedre. Det her svar er et svar, jeg har fået til spørgsmål nr. 318. Altså, vi giver øgede magtbeføjelser med det formål at varetage den daglige omsorg.

Kl. 12:51

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg forstår simpelt hen ikke, hvad der er forkert i det svar. Det er jo præcis det, vi gør. Det er da helt straight forward sådan, at de fleste forældre i Danmark, hvis deres barn havde stoffer inde på deres værelse eller i deres hånd, ville man gå hen og tage dem fra barnet og sige: Det her går så ikke lige, det er ikke en vanvittig smart måde at leve sit liv på. De eneste mennesker i Danmark, vi ikke har kunnet gøre det over for, og som er under 18 år gamle, er anbragte børn og unge.

Jeg forstår ikke, hvad det er, der er problemet i svaret, og hvis der er et eller andet, jeg har misforstået i spørgsmålet vedrørende det svar, må vi tage det bagefter. Men jeg synes da, det er utrolig præcist. Vi øger de menneskers magtbeføjelser over for nogle unge mennesker, som i dag ikke kan blive beskyttet over for eksempelvis at have stoffer på deres værelser, i forhold til at bruge deres mobiltelefon til gråzoneprostitution og andre ting. Så ja, jeg synes, det er et kæmpe skridt i den rigtige retning i forhold til at beskytte nogle unge mennesker, der i forvejen er meget, meget sårbare.

Kl. 12:52

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der ikke flere korte bemærkninger til social- og boligministeren, så vi siger tak. Jeg skal lige sikre mig, at vi har alle på plads. Vi venter lige et minuts tid, til folk er nået frem til at trykke på knapperne.

Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er vi klar til at gå til afstemning.

Kl. 12:55

Afstemning

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?
Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (SF og EL), tiltrådt af et mindretal (DD og ALT). Afstemningen kan starte.
Afstemningen stopper.

For stemte 26 (DD, SF, EL, ALT og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 74 (S, V, LA, M, KF, RV, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 3 (DF og 1 DD (fejlafstemning)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg betragter herefter ændringsforslag nr. 3 og 55, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, som forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 4 og 5, tiltrådt af udvalget, om ændringsforslag nr. 6, tiltrådt af et flertal (S, V, M, LA, KF, RV, DF og Jon Stephensen (UFG)), om ændringsforslag nr. 7, tiltrådt af udvalget, om ændringsforslag nr. 8 af et mindretal (SF og EL), tiltrådt af et flertal (det øvrige udvalg), om ændringsforslag nr. 9, tiltrådt af udvalget, om ændringsforslag nr. 10 og 11, tiltrådt af et flertal (S, V, M, LA, KF, RV, DF og Jon Stephensen (UFG)), eller om ændringsforslag nr. 12, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 39 af et mindretal (SF og EL), tiltrådt af et mindretal (DD og ALT). Afstemningen kan starte.
Afstemningen stopper.

For stemte 27 (DD, SF, EL, ALT og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 73 (S, V, LA, M, KF, RV, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 3 (DF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 13, 22, 26, 32, 34, 36 og 53, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 14-21, 23-25, 27-31, 33, 35, 37, 38 og 40, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 42 af et mindretal (SF og EL), tiltrådt af et mindretal (DD og ALT). Afstemningen starter.
Afstemningen stopper.

For stemte 26 (DD, SF, EL og ALT), imod stemte 73 (S, V, LA, M, KF, RV, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 41, 43 og 45, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 44 og 46-52, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 54 af et mindretal (DD), tiltrådt af et mindretal (SF, EL og ALT). Afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 27 (DD, SF, EL, ALT og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 73 (S, V, LA, M, KF, RV, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 3 (DF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om nr. 56 af et mindretal (SF og EL), tiltrådt af et flertal (det øvrige udvalg), eller om ændringsforslag nr. 57 og 58, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

38) 2. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Øget fleksibilitet i forbindelse med ophold efter fasttrackordningens korttidsspor, udvidelse af jobskiftereglen og ændring af kravet om dansk bankkonto).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek). (Fremsættelse 20.03.2024. 1. behandling 12.04.2024. Betænkning 21.05.2024).

Kl. 13:00

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, kan vi gå til afstemning.

Kl. 13:01

Afstemning

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af SIU)?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (SF), tiltrådt af et mindretal (EL og ALT). Afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 17 (SF, EL og ALT), imod stemte 86 (S, V, DD, LA, M, KF, RV, DF, Jon Stephensen (UFG), Lars Boje Mathiesen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 4, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (SF), tiltrådt af et mindretal (EL og ALT). Afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 17 (SF, EL og ALT), imod stemte 88 (S, V, DD, LA, M, KF, RV, DF, Jon Stephensen (UFG), Lars Boje Mathiesen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 6 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (SF, LA og ALT). Afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 25 (SF, LA, EL og ALT), imod stemte 79 (S, V, DD, M, KF, RV, DF, Jon Stephensen (UFG), Lars Boje Mathiesen (UFG), Mike Villa Fonseca (UFG) og 1 LA (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 5, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

39) 2. behandling af lovforslag nr. L 180:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven, lov om erhvervsuddannelser og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. (Ny opholdsordning på baggrund af uddannelsestilknytning m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek). (Fremsættelse 30.04.2024. 1. behandling 07.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

Kl. 13:03

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

40) 2. behandling af lovforslag nr. L 177:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek).
(Fremsættelse 25.04.2024. 1. behandling 02.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

Kl. 13:04

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Mikkel Bjørn fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Jeg har drillet lidt med, at vi ville tage ordet på alle 49 ændringsforslag, men det gør vi altså ikke. Men jeg tager alligevel ordet, for nu sidder vi her igen til endnu en puljetildeling af danske statsborgerskaber. Og som ordfører på indfødsretsområdet har jeg endnu til gode at se et lovforslag, der så skamløst og i så stort omfang inviterer kriminelle mennesker ind i vores nationale familie.

Listen med kriminelle på det her lovforslag er længere end nogen sinde, ligesom forbrydelserne er grovere, og det er alene de forbrydelser, vi kender til. En af de mange administrationsfejl på området betyder nemlig, at der kan være skjulte kriminelle på lovforslaget, som vi slet ikke kender til. Vi risikerer altså, at dømte bandemedlemmer, voldtægtsforbrydere og hjemmerøvere får dansk statsborgerskab, uden at vi overhovedet ved det. Af samme årsag spekuleres der blandt kriminelle i, hvordan man kan snyde sig til et dansk statsborgerskab. Der er personer på det her lovforslag, som burde være frasorteret allerede i ansøgningsprocessen, men som alligevel har formået at snyde sig hele vejen til lovforslaget, fordi en af utallige administrationsfejl på området betyder, at deres domme forsvinder ud af det system, som Indfødsretskontorets medarbejdere bruger. Der er mennesker, der på tro og love har erklæret, at de er lovlydige borgere, men som i realiteten er dømte kriminelle. Der er sager, der først erklæres politianmeldt, da Dansk Folkeparti spørger ministeren ind til sagen.

Vi ved med andre ord ikke, hvor grove forbrydelser ansøgere på dette lovforslag har begået, men vi ved, at der er ansøgere dømt for vold, databedrageri, butikstyveri, falsk vidneforklaring, bevisforvanskelse, dokumentfalsk, skyldnersvig – ja, listen fortsætter. Efter spørgsmål fra Dansk Folkeparti har ministeriet desuden erkendt, at Indfødsretskontoret ved en fejl har placeret folk på lovforslaget, der på grund af kriminelle handlinger burde være udelukket. Man har ganske enkelt bare glemt at bede Indfødsretsudvalget om at tage stilling til en ansøger, som man vidste var kriminel, og har i stedet indstillet personen til dansk statsborgerskab uden overhovedet at give Indfødsretsudvalget besked. Og hvor mange andre ansøgere, der ved en fejl er blevet indstillet til statsborgerskab, selv om de er kriminelle, står hen i det uvisse. Man har ikke styr på det kriminalitetstjek, der ellers er en aftalt forudsætning i indfødsretsaftalen, og man tildeler uførtroent statsborgerskaber til personer, der ikke lever op til de aftalte krav. Skandaler og fejl tilføjes jævnlige til et efterhånden tungt katalog af administrationsfejl på indfødsretsområdet.

Også terrørsympatisører tildeles med dette lovforslag statsborgerskab. To af disse er hver især kommet med åbenlyst antisemitiske udtalelser. Den ene ønsker at brænde alle, der støtter Israel, og den anden håber på at kunne fejre den 7. oktober igen næste år med et nyt terrorangreb. Og her må jeg bare sige, at jeg kun har hovedrysten tilovers for en række partier her i Folketinget – partier, der arrange-

rer fakkeltog og taler om handlingsplan mod antisemitisme, men samtidig lystigt uddeler statsborgerskaber til mennesker, der håber på at kunne fejre massedrab på jøder igen næste år. Kan man virkelig se sig selv i øjnene, når mennesker, der sympatiserer med henrettelsen af uskyldige mennesker til en musikfestival og nedslagningen af uskyldige familier, der grædende har måttet se deres nærmeste voldtaget, tortureret og dræbt, tildelt dansk statsborgerskab?

Dansk Folkeparti har stillet en lang række spørgsmål til det her lovforslag, og vi har eksempelvis bedt ministeren om at redegøre for og garantere, at en pakistansk ansøger på lovforslaget ikke i 2021 er idømt 3 års fængsel for voldtægt af en kvindelig taxakunde på Nørreport Station. Det har ministeren afvist at besvare. I det hele taget har ministeren i langt hovedparten af svar afvist at besvare spørgsmålet. Det er dybt relevante spørgsmål om kriminalitet, statsborgerretlige forhold, gæld, opholdshistorik, sprogkundskaber og andet, der besvares med en fuldstændig absurd begrundelse om, at ministeren ikke vil gå ind i den konkrete sag. Og her kan jeg som ordfører på området ikke andet end at ryste på hovedet.

Ministeren er minister for et område, nemlig indfødsretten, som han åbenlyst ikke har forstået. Indfødsret er nemlig konkret og individuel og tildeles ved lov. I Danmark har lovgiverne og også befolkningen krav på konkrete detaljer og konsekvensvurderinger vedrørende den lovgivning, der står til at blive vedtaget. Indfødsret er et individuelt anliggende. Det tildeles ved lov til individer. Det er en lovgivning, der ligesom alle andre love får konsekvenser for befolkningen, og som befolkningen derfor har ret til at kende konsekvenserne af. Det er og bliver derfor et demokratisk problem, når ministeren afviser at svare.

Kl. 13:09

Hvis man læser de gamle debatter og udvalgsbetænkninger i Folketinget og Indfødsretsudvalget fra 1980'erne og 1990'erne, vil man finde, at grunden til, at eksempelvis visse former for forfalden gæld er til hinder for, at man kan opnå indfødsret, er, at Fremskridtspartiet og senere Dansk Folkeparti, før det blev til hinder, havde spurgt de daværende ministre ind til, hvor meget af den slags gæld ansøgerne på de daværende lovforslag om indfødsrets meddelelse havde. Det bliver med andre ord meget vanskeligt at politikudvikle på indfødsretsområdet uden tal og viden, når ministeren ikke vil svare på spørgsmål om ansøgerne på lovforslag om indfødsrets meddelelse, men blot via et generisk autosvar henviser til, at han alene vil forholde sig til indfødsretsaftalen og ikke nogen øvrige omstændigheder.

De spørgsmål, vi får besvaret, er ikke sjældent anledning til, at grove og systematiske administrationsfejl bliver afdækket. Personer bliver gang på gang fjernet fra lovforslag om indfødsrets meddelelse af ministeren og regeringen på Dansk Folkepartis foranledning, fordi vi har opdaget, at de ikke lever op til kravene. Hele 42 pct. af ansøgerne på det her lovforslag lever ikke op til de krav, de såkaldt strenge krav, som en række partier herinde ellers jævnlige taler om.

Det har aldrig været hensigten at uddele statsborgerskaber på den her måde – som en fabrik masseproducerer statsborgerskaber uden nogen som helst vished for ansøgerens værdier, sympatier eller oprigtige tilknytning til Danmark. Og der ses tilsyneladende ingen selvansøgelse hos regeringen, der ukritisk deler statsborgerskaber ud som løbesedler på en markedsplads.

Det er kun takket være Dansk Folkepartis store indsats i Indfødsretsudvalget, at de værste forbrydere bliver opdaget. Og kun Dansk Folkeparti har taget den endelige konsekvens af regeringens lemfældighed og stemmer nej til lovforslagene her i salen.

Selv hvis reglerne bliver overholdt, er reglerne dog langt fra tilstrækkelige. Inden for de nuværende regler kan udlændinge dømt for skyderi, overfald, knivstikkeri eller voldtægt på grund af statsløskonventionen optages på lovforslaget uden karens og uden forelægning for Indfødsretsudvalget og uden at skulle dokumentere hverken selvforsørgelse, dansk kundskaber eller en bestået indfødsretsprøve.

Svenske statsborgere dømt for bandedrab, voldtægt, ja, sågar terrorisme kan få dansk statsborgerskab ved erklæring 7 år efter deres dom.

Kl. 13:15

I Dansk Folkeparti er vi af den opfattelse, at statsborgerskab alene bør gives til mennesker, der gennem adfærd og initiativ har gjort sig fortjent til det, og hvor vi som Folketing har en berettiget og velbegrundet formodning om, at tildeling af statsborgerskab vil være en god beslutning – ja, man kunne sige en god investering – kulturelt, socialt og økonomisk for det danske samfund og de danske borgere. En sådan formodning er ikke tilvejebragt, og Dansk Folkeparti stemmer derfor imod lovforslaget. Og vi vil på baggrund af alt dette opfordre partierne til at støtte vores ændringsforslag. Tak for ordet.

Kl. 13:13

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Der er en række korte bemærkninger. Det betyder, at jeg lige vil minde jer alle sammen om, at hvis I har lyst til at tale med store ord til hinanden og ikke bare hviske, foregår det udenfor. Vi skal nok holde en kunstpause inden afstemningen.

Kl. 13:16

Kl. 13:16

Vi lægger ud med hr. Anders Kronborg fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:13

Anders Kronborg (S):

Oven på sådan en tale fra Dansk Folkepartis ordfører tror jeg vist at vi lige skal tilbage til historieskrivningen. Jeg kan i hvert fald huske, at den 11. december 2002 stemte Dansk Folkeparti for herinde i salen at give indfødsret. Faktisk er det 14 gange, at Dansk Folkeparti har været med til at give dansk statsborgerskab – til omkring 35.000 mennesker! Det var vel at mærke i en tid, hvor Dansk Folkeparti var parlamentarisk grundlag herinde, hvor regeringen blev støttet af Dansk Folkeparti, og hvor Dansk Folkeparti sad på magten. Jeg vil bare spørge ordføreren, om ordføreren anerkender, at reglerne i dag med hr. Kaare Dybvad Bek som udlændingeminister er *væsentlig* strammere, end dengang Dansk Folkeparti sad og styrede bussen sammen med Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:14

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Mikkel Bjørn (DF):

Nej, det er godt nok en falsk historieskrivning. Dansk forligsparti styrede ikke nogen bus, men trak selvfølgelig tingene så meget i den rigtige retning, som vi kunne inden for de daværende rammebetingelser – dvs. dengang Socialdemokratiet lå markant til venstre for den daværende borgerlige regering. Men det er rigtigt, at Dansk Folkeparti, dengang man indgik de mest markante aftaler og de mest markante stramminger i indfødsretsaf-talen nogen sinde, indgik den aftale, at man i en periode efter den aftale var forpligtet til at stemme for en række forslag hernede i salen.

De stramminger, som Dansk Folkeparti i forbindelse med den aftale fik igennem i indfødsretsaf-talen, var eksempelvis indfødsretsprøven, som jo er afgørende og i dag er med til at udelukke, jeg ved ikke hvor mange af de forkerte mennesker. Det er særlig kriminelle og mellemøstlige indvandrere, der udelukkes på baggrund af indfødsretsprøven. Derfor har vi i dag væsentlig færre, der får dansk statsborgerskab, end Dansk Folkeparti stemte igennem tilbage dengang.

Kl. 13:15

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Anders Kronborg.

Anders Kronborg (S):

Men fakta er jo, hr. Mikkel Bjørn, at tilbage den 11. december 2002 var reglerne væsentlig slappere, end de er i dag med en socialdemokratisk udlændingeminister. Jeg kan godt se, at ordføreren nikker. 14 gange har Dansk Folkeparti stemt ja til at give folk statsborgerskab i Danmark. De har givet statsborgerskaber til omkring 35.000 mennesker med slappere regler end nu, hvor der er en socialdemokratisk udlændingeminister. Vil hr. Mikkel Bjørn anerkende, at Dansk Folkeparti har været med til at give 35.000 mennesker dansk statsborgerskab med slappere regler?

Kl. 13:16

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Mikkel Bjørn (DF):

Det har jeg jo lige svaret på, hr. Anders Kronborg. Men prøv at høre her, dengang hvor reglerne ganske rigtigt var slappere, ønskede Socialdemokratiet jo *endnu* slappere regler end dem, som den borgerlige regering dengang fik igennem. Så det er jo simpelt hen historieforkvæmning af en anden verden. Vi trak tingene så meget i den fornuftige retning, som det overhovedet var muligt inden for de daværende betingelser, fordi der var et helt andet flertal imod en stram udlændingepolitik dengang, end der er i dag.

Kl. 13:16

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Louise Mehnke, Socialdemokratiet.

Kl. 13:16

Louise Mehnke (S):

Tak. Når nu DF maks vil give 250 statsborgerskaber om året, mener man så, det er fair, at f.eks. en amerikaner skal vente 20 år – 20 år! – på at få statsborgerskab, eftersom der er 7.000, der venter på statsborgerskab?

Kl. 13:17

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 13:17

Mikkel Bjørn (DF):

Pointen er jo, at en stor portion af de 7.000 slet ikke skulle på lovforslaget. Hvis vi strammede reglerne, eksempelvis i forhold til danskprøven, lavede en sværere indfødsretsprøve, sørgede for, at eksempelvis folk med bøder til det offentlige ikke kunne komme på lovforslaget, også i forhold til folk med domme osv. osv., så ville det antal blive reduceret, og så ville de personer, som godt kan finde ud af det, komme foran i køen.

Kl. 13:17

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Frederik Vad, Socialdemokratiet.

Kl. 13:17

Frederik Vad (S):

Tak for det. Det var jo lidt en historisk afslutningsdebat i går, for hr. Morten Messerschmidt stod på talerstolen og indrømmede, at siden 1983 har der ikke været en bedre regering og statsminister, når det kommer til udlændinge- og integrationspolitikken, end den, der har været siden 2019 – aldrig nogen sinde siden 1983. Det er den bedste regering, vi har haft på området i årtier.

Derfor er det jo mærkeligt at høre ordføreren tale om, at vi udde-
ler statsborgerskaber i flæng osv. Vil ordføreren ikke bekræfte, at
hvor fru Inger Støjberg, som jo havde Dansk Folkepartis opbakning,
som minister i 4 år gav omkring 20.000 statsborgerskaber, har vi
på 5 år givet omkring 18.000 statsborgerskaber, og at andelen fra
Mellemøsten og Nordafrika på de love om indfødsrets meddelelse er
raslet ned?

Kl. 13:18

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 13:18

Mikkel Bjørn (DF):

Nej, det kan jeg ikke bekræfte. Jeg sad selv i går og kiggede ned i
tallene, og jeg kan sige, at det nærmere er 30.000 statsborgerskaber,
man har givet. Men det er jo rigtigt, at siden 1983, hvor man lavede
den mest vanvittige udlændingelov i mands minde, er tingene grad-
vis blevet fornuftigere år for år, fordi man har indset konsekvenserne
af den uansvarlige udlændingepolitik, man implementerede dengang,
og at Socialdemokratiet jo er det sidste led i den fornuftsrejse, vi
er på i øjeblikket. Det er rigtigt, men det ændrer ikke på, at Dansk
Folkeparti under hele rejsen har været partiet, der har italesat de her
problemer og rykket det hele så meget i den fornuftige retning, som
det overhovedet har været muligt.

Kl. 13:19

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Frederik Vad.

Kl. 13:19

Frederik Vad (S):

Men det giver jo ikke nogen mening, hr. Mikkel Bjørn, for nøgletal-
lene må jo være det afgørende. En ting er, hvad man råber og skriger
om ude i medierne, eller hvad man vedtager her. Det handler jo
grundlæggende om, hvor mange man giver statsborgerskab til på den
vagt, hvor man har ansvaret. Og der må man bare sige, at tallet er
raslet ned, i den tid vi har haft ansvaret. Det står i skærende kontrast
til de perioder, hvor Dansk Folkeparti har haft ansvaret. Og hvis man
kigger på dem, der får indfødsret i dag, så kan man se, at andelen fra
de lande, som hr. Mikkel Bjørn tordner imod, også rasler ned. Kan
ordføreren ikke bekræfte det?

Kl. 13:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 13:20

Mikkel Bjørn (DF):

Men det er jo, fordi de rammebetingelser, som Socialdemokratiet
opererer under i dag, er væsentlig bedre end de rammebetingelser,
den daværende borgerlige regering opererede under. For dengang
var Socialdemokratiet jo modstandere af en stram udlændingepolitik;
man trak i den modsatte retning. I dag er den borgerlige opposition
tilhængere af en stram udlændingepolitik, og Socialdemokratiet er
blevet mere fornuftige siden hen. Det skaber jo nogle væsentlig mere
lukrative rammebetingelser for at lave stramninger på udlændinge-
politikken. Så jeg synes simpelt hen, det er en historieforvanskning,
som Socialdemokratiet opererer med – men det er I jo gode til.

Kl. 13:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:20

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil gerne takke formanden for Indfødsretsudvalget for den år-
vågenhed og grundighed, som man udviser i forhold til at finde
ud af, at der har været så meget slinger og så mange mennesker
på de her lovforslag om indfødsret, som slet ikke burde få tildelt
statsborgerskab. Og jeg vil også takke for at minde ministeren og
regeringen om, at indfødsret er noget, som vi tildeler ved lov, og at
der ikke er nogen, der har krav på det. Vi kan tildele det til præcis
dem, vi har lyst til, og vi kan lade være med at tildele det til præcis
dem, vi har lyst til. Det er sådan, grundloven er skrevet, og hvis
man tror noget andet, i forhold til at vi er nødt til at give det til
nogen på grund af en eller anden automatik, så har man fuldstændig
misforstået grundloven.

Jeg synes, det er trist, at Socialdemokratiets reaktion på det er
overhovedet ikke er at forholde sig til, at der på den her liste er så
mange kriminelle og potentielle kriminelle, som aldrig nogen sinde
burde have stået på listen. Men i stedet kører man over i sådan
en omgang nærmest kvalmende selvros og snakker om, hvordan
tingene foregik i 90'erne og 00'erne.

Kl. 13:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 13:21

Mikkel Bjørn (DF):

Tak til hr. Rasmus Jarlov, som også er en afsindig fornuftig stemme
på det her område. Jeg er fuldstændig enig med hr. Rasmus Jarlov
i, at indfødsretsområdet – selv om jeg godt ved, at det ikke er det
mest prominente udvalg – nok er det vigtigste område overhovedet
i Danmark. Indfødsretsområdet er Danmarks inderste og sidste for-
svarslinje, som hr. Søren Krarup i sin tid formulerede det. For når
du først har givet indfødsretten, er der ikke meget vej tilbage, og de
mennesker, du giver den til, giver du arveret til det fædreland, som
vi har fået i arv fra vores forfædre.

Kl. 13:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 13:22

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil lige tilføje, at det her med, at den nuværende regering nu har
de strammeste regler, jo svarer til, at man opbygger en dæmning.
Vandet bliver ved med at fosse ind, men vi lægger hele tiden sten
på, så vi får lukket nogle huller i udlændingelovgivning. Så kan
man godt rose sig af, at det nu er strammere, end det har været før.
Jeg tror godt, vi kan garantere, at når vi får et borgerligt flertal igen,
bliver det endnu strammere. Og det er svært for Socialdemokratiet at
stå og slå sig op på både at være dem, der har store erkendelser, og
så samtidig lade sådan et lovforslag her passere, hvor man med åbne
øjne giver statsborgerskab til kriminelle. Jeg forstår det simpelt hen
ikke, og jeg synes, det er hyklerisk, at man ikke tager konsekvensen
af det, man står og siger.

Kl. 13:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 13:22

Mikkel Bjørn (DF):

Det er jeg fuldstændig enig med hr. Rasmus Jarlov i, men både
ministeren og hr. Frederik Vad er eminente til at lave den her falske
historieskrivning om, at Socialdemokratiet nærmest er dem, der har

reddet Danmark, og hvis ikke det havde været for dem, havde Danmark standet i våde. Jeg så lige tallene for mellemøstlig migration under Mette Frederiksens regeringsperiode, og den er altså kun gået i en retning – og det er op.

Kl. 13:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 13:23

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jeg er ked af at skulle afbryde det om Socialdemokratiets store bluffnummer på udlændingområdet, men det er nu sådan, det er.

Jeg bed lige mærke i en enkelt detalje, som ordføreren sagde, og det var, at det var den eneste herinde, der stemte imod. Kunne ordføreren ikke lige bekræfte, at der i hvert fald sidder en henede, som på nuværende tidspunkt stadig væk er løsgænger, men også har tænkt sig at stemme imod forslaget?

Kl. 13:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Mikkel Bjørn (DF):

Selvfølgelig. Den ros skal hr. Lars Boje Mathiesen også have. Jeg tror, at jeg talte om partierne; det var i hvert fald det, der var i mit hoved, da jeg sagde det.

Kl. 13:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ønskes der opfølgning? Værsgo.

Kl. 13:23

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Ja, det er der selvfølgelig fuld forståelse for. Vi er der nok om et par måneder, så man er der lidt foran i tiden fra ordførerens side, og det takker jeg selvfølgelig for.

Kl. 13:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Mikkel Bjørn (DF):

Vi ser frem til at høre, hvad der sker.

Kl. 13:24

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Sandra Elisabeth Skalvig, Liberal Alliance.

Kl. 13:24

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak til hr. Mikkel Bjørn for talen. Der er jo ingen tvivl om, af Dansk Folkeparti og Liberal Alliance ser forskelligt på indfødsretsområdet, og det har vi jo debatteret utallige gange henede, senest ved førstebehandlingen af L 177.

Men jeg vil egentlig gerne spørge ordføreren ind til noget af det, ordføreren hævder i sin tale. For hr. Mikkel Bjørn hævder, at der er rigtig mange på lovforslaget, som ikke lever op til de fastsatte kriterier i cirkulæret. Og der vil jeg gerne have hr. Mikkel Bjørn til at forholde sig til: Hvem er det, der ikke lever op til det? Jeg synes, at hr. Mikkel Bjørn sagde omkring 42 pct. Det synes jeg er lige voldsomt nok. Og hvad er det helt specifikt for nogle kriterier, de ikke lever op til?

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 13:24

Kl. 13:24

Mikkel Bjørn (DF):

Jeg kan fortælle ordføreren fra Liberal Alliance, at de 42 pct. er fra ministerens eget svar til os, der har bedt ham om at lave en procentuel opgørelse over, hvor mange ansøgere på lovforslaget der ikke skal leve op til de almindelige rammebetingelser eller almindelige betingelser for at erhverve dansk statsborgerskab. Der svarer ministeren: 42 pct. Men det er jo en blanding af statsløse, bipersoner, folk, der har fået dispensation i udvalget, og mange andre. Så det er jo en bred pulje, og det er mange forskellige krav, de ikke lever op til. Det er jo ikke et specifikt sæt krav; det er jo en bred palet.

Kl. 13:25

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 13:25

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Men så vil jeg gerne have, at hr. Mikkel Bjørn bekræfter, er lige præcis, hvad angår de 42 pct., er det jo ikke, fordi de ikke lever op til cirkulæreskrivelsen; det er jo, fordi de er undtaget, fordi der er nogle særlige regler for nogle grupper. Bl.a. kan man få indfødsret ved at få dispensation fra Indfødsretsudvalget. Der er også nogle konventioner, der skal overholdes, så der gælder nogle særlige regler, og så er der reglerne for bipersoner. Men alt sammen står jo beskrevet i cirkulæreskrivelsen. Så vil hr. Mikkel Bjørn ikke bekræfte, at det jo ikke er, fordi de ikke lever op til den cirkulæreskrivelse, vi har lavet?

Kl. 13:26

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Mikkel Bjørn.

Kl. 13:26

Mikkel Bjørn (DF):

Der er en række krav i cirkulæreskrivelsen, og der er en rigtig stor pulje af de ansøgere, der ikke lever op til de krav. Det er det, der er budskabet her.

Men jeg vil gerne kommentere på noget andet, nemlig at jeg synes, at LA underligt nok og fejlagtigt, hvad de jo ellers ikke plejer at gøre, løber regeringens ærinde i den her sag. Vi har en borgerlig opposition, der står mere eller mindre samlet om, at der skal ske noget, og det er dybt, dybt utilfredsstillende, at det her område sejler fuldstændig. Og jeg undrer mig over, at LA nærmest konstant bakker regeringen op i alt, hvad de gør, i stedet for at sørge for, at der kommer til at ske noget på det her område.

Kl. 13:26

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Rasmus Stoklund, Socialdemokratiet.

Kl. 13:26

Rasmus Stoklund (S):

Nu hørte vi netop hr. Rasmus Jarlov gøre kur til hr. Mikkel Bjørn, og det overrasker mig mildest talt, at hr. Mikkel Bjørn falder for en charlatan. For det er jo rendyrket hykleri. Vi har at gøre med en mand og et parti, som bakker op om konventionerne og respekterer de internationale forpligtelser, ligesom et bredt flertal i Folketinget gør, og som jeg også personligt mener at man bør gøre.

Men man får det så til at lyde, som om det er et spørgsmål om, at regeringen eller Socialdemokratiet ikke ønsker at føre en stram linje på indfødsretspolitikken, og det er jo direkte forkert. Vi har indgået

en aftale om indfødsret i fællesskab sammen med De Konservative og i regeringen i sidste valgperiode. Vi strammede gevaldigt op, også i forhold til dengang, hvor hr. Mikkel Bjørns eget parti var et meget indflydelsesrigt parti. Derfor forstår jeg ikke, at hr. Mikkel Bjørn falder for det her.

Kl. 13:27

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 13:27

Mikkel Bjørn (DF):

Vi har jo stillet en række ændringsforslag, der forsøger at afbøde de værste konsekvenser af regeringens lovforslag her. Efter hvad jeg har hørt på vandrørerne, agter Konservative at stemme for i hvert fald nogle af dem. Jeg har ikke fået nogen besked fra regeringen om, at de agter at stemme for nogen af vores ændringsforslag. Så på det område må Konservative jo ligge mere fornuftigt placeret på det her område end regeringen.

Kl. 13:27

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 13:27

Rasmus Stoklund (S):

[Lydudfald] ... mere vellykket kurmageri, end man først skulle tro. For når man er en del af en politisk aftale og man som parti har tilsluttet sig den og indgået den, plejer kutyme jo at være for ansvarlige og regeringsbærende partier, som Konservative har været i mange år, at man så overholder og respekterer vilkårene i de aftaler. Derfor har jeg svært ved at forestille mig, at det kan være rigtigt.

Kl. 13:28

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 13:28

Mikkel Bjørn (DF):

Forudsætningen for at udmønte en aftale her i Folketinget, som man ellers er en del af, er jo, at den aftale bliver overholdt. Vi kan efterhånden se et bibeltykt katalog af administrationsfejl på det her område – en person, der eksempelvis bare bliver sat på lovforslaget ved en fejl, selv om han burde have været forbi Indfødsretsudvalget. Altså, jeg forstår ikke, hvordan sådan nogle fejl kan blive begået, og der skal simpelt hen ryddes op på det her område.

Kl. 13:28

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er kun én tilbage på listen. Det er mere en forklaring til dem, der står og drikker kaffe udenfor, altså at det måske er en god idé at gå mod salen.

Det er fru Maria Durhuus, Socialdemokratiet.

Kl. 13:28

Maria Durhuus (S):

Det er et kort spørgsmål til ordføreren, for man bliver jo helt grebet, når ordføreren taler. Mit spørgsmål er egentlig bare: Er der nogen kriminelle blandt de 35.000 borgere, som Dansk Folkeparti har givet statsborgerskab her i Folketingssalen?

Kl. 13:29

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 13:29

Mikkel Bjørn (DF):

Mit gæt vil være: Ja. Men jeg vil også sige, at de stramninger, som Dansk Folkeparti som konsekvens af den aftale fik igennem, på den anden side har udelukket langt flere kriminelle fra at få dansk statsborgerskab. Så derfor er det scenarie, som Dansk Folkeparti arbejder ud fra, altid det scenarie, der sikrer det bedste og mest trygge Danmark for borgerne i fremtiden. Og havde vi ikke indgået den aftale, havde der været langt flere i dag, der havde haft dansk indfødsret, og det er det, vi måler det op imod.

Kl. 13:29

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ønsker spørgeren ordet? Nej. Så er der ikke flere korte bemærkninger og dermed tak til ordføreren.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Vi holder lige 20 sekunders pause. Nu sagde jeg det jo for et minut siden, så det må være tid nok til at komme tilbage til salen

Kl. 13:29

Afstemning

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (DF), og afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (DF).

Afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 102 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (DF), og vi stemmer.

Afstemningen stopper.

For stemte 19 (DD, KF, DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (DF), og afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 19 (DD, KF, DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 5 af et mindretal (DF).

Afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 101 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6, tiltrådt af et flertal (S, V, DD, SF, LA, M og DF)?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 7 af et mindretal (DF). Vi stemmer.

Afstemningen afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 8 og 9, tiltrådt af et flertal (S, V, DD, SF, LA, M og DF)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 10 af et mindretal (DF), og vi stemmer.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 11 (KF, DF, Lars Boje Mathiesen (UFG) og 1 DD (ved en fejl)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 8 (DD).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 11 og 12, tiltrådt af et flertal (S, V, DD, SF, LA, M og DF)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 13 af et mindretal (DF), og vi stemmer.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 14, tiltrådt af et flertal (S, V, DD, SF, LA, M og DF)?

Det er vedtaget.

Stemmes nu om ændringsforslag nr. 15 af et mindretal (DF), og vi stemmer.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 5 (DF, Lars Boje Mathiesen (UFG) og 1 DF (ved en fejl)), imod stemte 96 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 2 (2 DD (ved en fejl)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 16 af et mindretal (DF), og vi stemmer.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 17 af et mindretal (DF), og vi stemmer.

Kl. 13:34

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 18 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 19 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 20 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 21 af et mindretal (DF), og afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 22 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 23 af et mindretal (DF), og vi stemmer.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 24 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 25 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er slut.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 26 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT og Jon Stephensen (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 27 af et mindretal (DF). Vi stemmer.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 28 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 29 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT og Jon Stephensen (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 30 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 31 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 32 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 33-35, tiltrådt af et flertal (S, V, DD, SF, LA, M og DF)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 36 af et mindretal (DF). Vi stemmer.

Afstemningen slutter.

Kl. 13:39

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 37, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af KF)?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 38 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Det var det!

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 39 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 40 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 41 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 42 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 14 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 43 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 44 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 45 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 46 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 47 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 48 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 85 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 49 af et mindretal (DF). Afstemningen starter.

Afstemningen af afsluttet.

For stemte 4 (DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 86 (S, V, SF, LA, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 15 (DD og KF).

Ændringsforslag er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

41) 2. behandling af lovforslag nr. L 164: Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Reform af SU-systemet på det videregående uddannelsesområde).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund). (Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 08.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

Kl. 13:45

Forhandling

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning, fordi forhandlingen er sluttet.

Kl. 13:45

Afstemning

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal, SF, tiltrådt af et mindretal, EL, RV og ALT, og vi stemmer.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 23 (SF, EL, RV, ALT, Lars Boje Mathiesen (UFG) og 1 (DF) (ved en fejl)), imod stemte 80 (S, V, DD, LA, M, KF, DF og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg betragter herefter ændringsforslag nr. 2, stillet og tiltrådt af samme mindretal, som forkastet.

Det er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

42) 2. behandling af lovforslag nr. L 167:

Forslag til lov om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, lov om Planklagenævnet, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love. (Effektivisering af sagsbehandlingen i Planklagenævnet, Miljø- og Fødevareklagenævnet og Energiklagenævnet m.v.).

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 24.04.2024. 1. behandling 02.05.2024. Betænkning 28.05.2024).

Kl. 13:46

Forhandling

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det ser sådan ud. Hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er som udgangspunkt et godt lovforslag, som skal gøre det muligt, at vi hurtigere kan sætte solceller og vindmøller op ude på landet, og det har været intentionen i de aftaler, vi har. Nu kommer vi altså bare frem til at have et lovforslag, som åbner for mere end det. Det er relativt simpelt, når det bare er solceller og vindmøller, men nu er det så foreslået, at der skal gives ministerbeføjelse.

Man kan jo godt have den holdning, at regeringen kunne blive værre, end den er nu, eller at den kunne blive bedre. Det kunne også være, at regeringen er bedre end sit rygte eller er dårligere end sit rygte. Nu har vi altså en ministerbeføjelse her, hvor ministeren i samarbejde med andre ministre skal komme frem til, hvad man skal gøre, og hvad vedrører det så?

Det er jo sådan set flere energianlæg end de kendte solceller og vindmøller, og det vil sige, at vi kigger ind i noget, hvor en klagemulighed for borgere bliver forringet, hvis der lige pludselig skal laves et ptx-anlæg, som kan være temmelig stort, og hvor vi ikke rigtig ved, hvor store de bliver, og hvad det er for noget tingeltangel, der er omkring det. Det er sådan set også kommet med her, at hvis man vil lave et biogasanlæg op ad sådan en solcellepark, er der åbnet muligheder for det, hvis ministeren synes, at det er fornuftigt.

Det synes jeg er en for vidtgående beføjelse, og det er derfor, at vi har et ændringsforslag, hvor vi ikke giver disse beføjelser til en regering. Uanset hvor ansvarlige og gode eller dårlige ministre måtte være, er det en beføjelse, vi sådan set ikke ønsker at give, fordi vi kigger ind i noget, hvor vi ikke ved, hvordan virkeligheden bliver.

Hvis I stemmer det her lovforslag igennem, skal I ikke komme og beklage jer, hvis det er sådan, at borgere om et par år kommer og siger: Det der ptx-anlæg har vi ikke mulighed for at klage over på ordentlig vis. For så er det sådan set noget, der er blevet omfattet af det her lovforslag. Så det er en advarsel og en anbefaling af at stemme for det ændringsforslag, som ikke giver denne beføjelse.

Kl. 13:48

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er ingen korte bemærkninger.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:48

Afstemning

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

Det er vedtaget.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (DD, DF og ALT). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 22 (DD, EL, DF, ALT, Lars Boje Mathiesen (UFG) og 1 SF (ved en fejl)), imod stemte 83 (S, V, SF, LA, M, KF, RV, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg betragter herefter ændringsforslag nr. 5, stillet og tiltrådt af samme mindretal, som forkastet.

Det er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af SF og EL), eller om ændringsforslag nr. 4, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)?

De er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af SF og EL)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

43) 2. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. (Modernisering af regler om aftaleindgåelse m.v. og fastsættelse af nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser).

Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt).

(Fremsættelse 20.03.2024. 1. behandling 11.04.2024. Betænkning 15.05.2024. Ændringsforslag nr. 13-16 af 27.05.2024 uden for betænkningen af kulturministeren).

Kl. 13:49

Forhandling

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er stillet ændringsforslag.

Kulturministeren har meddelt mig, at han ønsker at tage ændringsforslag nr. 13-16 uden for betænkningen tilbage. Ønsker nogen at optage disse ændringsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslagene bortfaldet. Da der ikke er nogen, der ønsker forhandling, går vi til afstemning.

Kl. 13:50

Afstemning

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (DD, KF og DF), tiltrådt af et mindretal (LA). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 28 (DD, LA, KF, DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 77 (S, V, SF, M, EL, RV, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af et flertal (S, V, SF, M, EL, RV og ALT).

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (DF), tiltrådt af et mindretal (DD). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 12 (DD, DF og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 93 (S, V, 1 DD (ved en fejl), SF, LA, M, KF, EL, RV, ALT og UFG), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 5, tiltrådt af udvalget, om ændringsforslag nr. 6, tiltrådt af et flertal (S, V, SF, M, EL, RV og ALT), om ændringsforslag nr. 7, tiltrådt af udvalget, eller om ændringsforslag nr. 8, tiltrådt af et flertal (S, V, SF, M, EL, RV og ALT)

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 9 af et mindretal (LA), tiltrådt af et mindretal (DD, DF og ALT). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 25 (DD, LA, DF, ALT og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 74 (S, V, SF, M, EL, RV, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 6 (KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 10, tiltrådt af et flertal (S, V, SF, M, EL, RV og ALT), eller om ændringsforslag nr. 11 og 12, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 13:55

44) 2. behandling af lovforslag nr. L 190:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Tildeling af Folketingets boliger til ministre, der ikke er medlemmer af Folketinget).

Af Søren Gade (V), Leif Lahn Jensen (S), Jeppe Søe (M), Karsten Hønge (SF) og Karina Adsbøl (DD).

(Fremsættelse 24.05.2024. 1. behandling 28.05.2024. Betænkning 29.05.2024).

Kl. 13:52

Forhandling

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig.

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:52

Afstemning

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (LA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 22 (LA, KF, RV, ALT og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 79 (S, V, DD, SF, M, EL, DF, Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 2, stillet af samme mindretal, bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Vi tager lige en kort pause, så alle jer, der ikke skal være med i næste forhandling, kan komme ud i god ro og orden og gerne hurtigt.

Så slap vi af med dem, der larmer, og kan komme videre med en første behandling.

Det næste punkt på dagsordenen er:

45) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 199:

Forslag til folketingsbeslutning om at tilsidesætte den del af engangsplastikdirektivet (EU) 2019/904, der vedrører forbud mod markedsføring af engangssugerør af plastik.

Af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 12.04.2024).

Kl. 13:55

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti, ønsker at begrunde forslaget. Værsgo.

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Peter Kofod (DF):

Tak for det, formand. Det bliver fra tid til anden sagt, at EU skal være stor på de store ting og små på de små ting. Her er man helt nede at regulere danskernes forbrug af engangsplastik, vores plastik-sugerør, som til stor irritation for alle os, der nyder at drikke en milkshake eller har børn, der fra tid til anden har brug for at drikke med sugerør, stort set ikke kan opdrives nogen steder mere. Det her må være det ypperste eksempel på, at EU's magt er gået alt, alt for langt, og at det slet ikke handler om det, der var intentionen, nemlig at løse de store ting i fordragelighed, men om at detailregulere vores hverdag helt ned til mindste detalje.

Vi kunne godt tænke os, at man tog et opgør med noget af den fuldstændig vanvittige regulering, EU står bag, og der må forbuddet mod plastsugerøret vel nærmest være noget af det dumme, mest detaljerede, og vi ønsker det hen, hvor peberet gror. Det er begrundelsen for at fremsætte det her beslutningsforslag, og jeg ser frem til at høre, hvad både regeringen og Folketingets partier har at sige til det.

Tak for ordet, formand, og tak for muligheden for at begrunde.

Kl. 13:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for begrundelsen.

Forhandlingen er nu åbnet. Den første, der får ordet, er miljøministeren. Værsgo.

Kl. 13:57

Forhandling

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Jeg vil lige starte min tale med at rydde en misforståelse af vejen, som er i debatten, og så skal jeg nok komme til selve indholdet. Men det er bare lige præmisserne for debatten. Der er om det her komplekse og den her sag debat om, hvorvidt sugerør kan forebygge syreskader på tænder, i forhold til hvis der drikkes af glas. Derfor har vi konsulteret Sundhedsstyrelsen for at få svar på det spørgsmål. Sundhedsstyrelsen oplyser, at der er foretaget undersøgelser af brug af sugerør ved indtag af sodavand, og de viser, at det altså ikke er sådan, at sugerør har en effekt på syreskader på tænder, i forhold til hvis der drikkes af glas. Det synes jeg er relevant at tage med. Man kan jo sagtens have forskellige holdninger alligevel, men det er bare for at få det slået fast.

Så vil jeg også sige, at som familiefar kender jeg udmærket til udfordringer med papsugerør, der opløses alt for hurtigt i saftvand, og jeg har også selv oplevet, at det da er irriterende. Spørgsmålet er så, om det er irriterende nok til, at man skulle ændre situationen. Hvis man ser på, hvad begrundelsen så egentlig er for de her regler, handler det jo om det stigende problem med plastforurening i vores natur og vores miljø. Hvad stammer det fra? Især stammer det fra plastprodukter, der produceres til kun at blive anvendt en enkelt gang, før det så smides ud.

Engangsplastprodukter, der smides i vores natur, er – ud over at det ser grimt ud for os, der kan lide at færdes i naturen – et selvstændigt problem for natur og miljø. Plastaffald kan være en trussel mod vores dyreliv, når dyr forveksler plast med føde. Det ender i maven på fugle, fisk og pattedyr. Og så er sagen jo også den, at plastaffald i naturen heller ikke sådan lige forsvinder. Nej, det bliver jo nedbrudt over tid til mikroplast. Og vi ved, at vi har

massive problemer med mikroplast, som også ender i dyr og også i os mennesker. Vi ved også, at der kan frigives kemikalier fra plasten i den her proces, og vi ved også, at vi slet ikke endnu har det fulde billede af konsekvenserne af mikroplast i vores organismer.

Så tilbage til selve det her direktiv, som vi taler om i dag. Det er det, der hedder engangsplastdirektivet. Det blev vedtaget af EU med det formål netop at mindske forureningen fra de engangsplastprodukter, der hyppigst skyller op på de europæiske strande. Et af dem var så de her sugerør. Man tænker bare: Hvad kan et sugerør gøre af forskel? Hvis vi bare husker at smide dem ud, er det vel også fint nok.

Hvis vi prøver at se på de tal, der ligger til grund bare her i Danmark, er det sådan, at før det her forbud brugte vi danskere tilsammen, hvad der svarer til 377 millioner engangsplastsugerør om året. Hvis man dividerer det med antallet af danskere, er det i gennemsnit ca. 67 sugerør pr. dansker om året, der bliver brugt. Det her forbud betyder så, at vi forbruger meget mindre engangsplast hvert år. Og det betyder også, at vi forebygger, at sugerør af engangsplast kan blive smidt i naturen. Det er sådan baggrunden for forslaget.

Det stammer som sagt fra et EU-direktiv. Vi har sådan set i præcis de her uger debat i Folketinget om vores myndigheders tolkning af EU-direktivet, og hvor vigtigt det er, at den skal lægges til grund for det arbejde, vi har. Her har vi et andet eksempel på, at myndighederne tolker et EU-direktiv. Og deres tolkning er fuldstændig klar, nemlig at det ikke vurderes muligt inden for det her engangsplastdirektivs juridiske ramme, at den enkelte medlemsstat tillader sugerør af engangsplast. Så det vil sige, at skulle Danmark som det eneste land tillade dem, ville det stride imod direktivet. Og hvad ville der så ske? Så ville det i sidste ende føre til, at Kommissionen ville kunne anlægge en traktatkrænkelssag. Og herudover ville Danmark kunne blive pålagt at betale tvangsbøder for ikke at leve op til direktivet.

Kl. 14:02

Nu nævnte jeg nogle tal, og det var nogle høje tal for Danmark. Men vi skal huske på, at i og med at det er alle EU-medlemsstater, der har indført det her forbud, er det jo altså en langt, langt større plastudledning, vi taler om, og som vi sådan set får forebygget, end kun lige den i Danmark. Vi ved, at mikroplast i vores verdenshave jo selvfølgelig ikke har nogen respekt for landegrænser. Så derfor er det vigtigt og nødvendigt, hvis man skal komme i mål med at nedbringe mikroplast, at tage nogle initiativer, og det er så ét af dem.

Derfor må jeg sige, at jeg selvfølgelig har forståelse for, at de der alternativer, der er til de gammeldags sugerør, da er irriterende, i særlig grad for børnefamilier. Det kan jeg sagtens forstå. Men også børnefamilier har selvfølgelig en interesse i, at vi sikrer, at vi passer på vores miljø. Og der er altså, som jeg har nævnt, nogle gode miljøgevinster ved det her forbud. Ja, det er besværligt, men der er nogle miljøgevinster ved det, både for pattedyr, for fisk og for os mennesker.

Så er der så også det ved det, at det her er EU-lovgivning, og at myndighedernes analyse og læsning er helt klar. Det vil ikke være lovligt at ophæve det her forbud. Derfor må vi så fra regeringens side afvise det her forslag.

Kl. 14:03

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er et par korte bemærkninger, og den første er fra hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:03

Peter Kofod (DF):

Tak for det, og tak til ministeren for besvarelsen. Jeg kunne godt tænke mig at dvæle lidt ved det her med plastik i naturen. For det er der jo ingen af os der kan lide at se, og når man ser det, samler man det sammen, og man smider det ud, for man kan ikke lide forurening. Men hvor mange havskildpadder, hvor mange pattedyr

og hvor mange fisk har det her sugerørsforbud egentlig reddet? Jeg ville bare høre ministeren, om man egentlig fra regeringens side kan sætte tal på, hvor lille en del af den globale udledning af plast eller af mikroplast der måtte komme fra Danmark, og hvad det måtte have ændret, at man har stoppet med at bruge plastiksugerøret. Det er den ene ting.

Den anden ting er, hvordan det kan være, at man, hvis man går ind på en ganske almindelig fastfoodrestaurant i Danmark og man køber sig en kold læskedrik, så får et bæger med et papsugerør, men med et plastiklåg. Var det ikke bedre, at man havde gjort det omvendt?

Kl. 14:04

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 14:04

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Vi havde, når det drejer sig om antallet af sugerør, før det her forbud trådte i kraft, et antal på 67 sugerør pr. dansker, og der blev, hvis man ganger det op, i 2018 markedsført 146 t sugerør i Danmark, og hvor langt, langt de fleste af dem endte der, hvor de skulle, nemlig i plastikaffaldsspanden derude, og det er alligevel sådan, at Miljøstyrelsens skøn er, at den oprydning, der er sket fra Vejdirektoratet, fra vores kommuner og fra andres side, har haft en effekt, og det vil sige, at man fra statens og kommunernes side dengang, før forbuddet trådte i kraft, årligt indsamlede ca. 11 mio. henkastede sugerør, og det er jo et cirkatal, fordi det er et skøn fra Miljøstyrelsens side. Derfor kan jeg ikke svare på, hvor mange af dem der så ville være blevet til mikroplast, men vi er selvfølgelig, hvis vi kræver, at andre lande skal være med til at nedbringe mængden af mikroplast, især også, når det er grænseoverskridende, også nødt til at være med på det.

Kl. 14:05

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Peter Kofod.

Kl. 14:05

Peter Kofod (DF):

Jeg synes jo i virkeligheden, det sætter fingrene på et ømt punkt i hele miljødebatten, nemlig at man en gang imellem gør sig nogle store anstrengelser, og hvor jeg også synes man en gang mellem bærer nogle tunge ofre, og hvor udkommet af det så er relativt minimalt. Man kan jo heller ikke vide, om det, som Miljøstyrelsen samler op på strandene rundtomkring, er noget, der er kommet hertil fra andre lande. Det vil det jo for en stor dels vedkommende være, fordi forureningen, også plastikforureningen, ikke kender til grænser, og det er jo derfor, at det, vi har gang i i Danmark, ikke giver mening. Jeg kan ikke forstå, at det, når man rejser ud i Europa, der er helt normalt at finde plastiksugerør, men at man, så snart man igen kommer hjem, så skal føle sig som en kriminel, hvis man har tasken fuld af dem.

Kl. 14:06

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:06

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Det er jo netop det, der er sagen, altså at det er rigtig svært for Danmark at gøre noget ved den mikroplast eller det plastaffald, der skyller ind i den danske natur, hvis det kommer fra floder eller fra en dårlig håndtering fra nabolandene her i regionen. Derfor er det jo rigtig godt, at det ikke kun er de danske regler, vi taler om, men

at det også er EU-reglerne, således at man i EU arbejder sammen om det, når det drejer sig om den – det er fuldstændig rigtigt – grænseoverskridende plastikforurening, som er i vores have, og som er en alvorlig trussel mod vores havøkosystem.

Kl. 14:07

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Alexander Ryle, Liberal Alliance.

Kl. 14:07

Alexander Ryle (LA):

Et nyere belgisk studie peger på, at papir- og bambussugerør ikke er mere bæredygtige og miljøvenlige end plastiksugerør, og at de faktisk kan være skadelige for os at bruge. Det skyldes ifølge studiet, at 90 pct. af papiralternativerne kan indeholde skadelige PFAS-stoffer, som er kendt for at være dårlige for miljøet og sundhedsskadelige for os mennesker; for bambussugerørene er det 80 pct. Hvad tænker ministeren om, at papiralternativerne kan risikere at være mere skadelige for miljøet og danskerne, end det var tilfældet, dengang vi havde plastsugerør? Og mener ministeren, der er behov for, at der bliver lavet en undersøgelse i Danmark, for at se, om papiersugerørene på det danske marked også indeholder PFAS, som det er tilfældet i Belgien?

Kl. 14:07

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 14:07

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Jeg tænker, at det understøtter, at PFAS bruges i mange produkter. Jeg er ikke bekendt med den aktuelle undersøgelse, så før jeg svarer konkret på spørgsmålet, er jeg nødt til lige at have mulighed for at dykke ned i den og læse deres konklusioner og få det kvalificeret af vores danske eksperter.

Men det viser meget godt, hvor aktuelt og vigtigt det forslag er, som Danmark – ikke kun vores regering, men et bredt flertal, formentlig alle partier i Danmark – bakker op om, nemlig at Danmark skal skubbe på og arbejde for et EU-forbud mod PFAS; det har Danmark også rejst forslag om. Men det er med forbehold, jeg siger det, for jeg har ikke læst den konkrete undersøgelse.

Kl. 14:08

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Alexander Ryle.

Kl. 14:08

Alexander Ryle (LA):

Jeg kan så bare oplyse, at man også har lavet en undersøgelse i USA, og det var på baggrund af den undersøgelse, at man så i Belgien tænkte, at man lige ville undersøge produkterne på det belgiske marked, og der fandt man så frem til nogenlunde samme resultater. Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvis det nu viser sig, at papir- og bambussugerør indeholder PFAS og dermed er skadelige for miljøet og mennesker, mener ministeren så, at man kan kalde det for egnede og bæredygtige alternativer til plastsugerør?

Kl. 14:09

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 14:09

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Jeg er nødt til at være lidt tilbageholdende her med at drage nogen konklusioner i sådan noget med, at *hvis* det viser sig, hvad kan vi så konkludere? Vi er nødt til at se på, i hvilket omfang det viser

sig. Men jeg vil sige, at Danmark før har indført forbud mod brug af disse PFAS-stoffer, f.eks. i pizzabakker. Der er også et forbud i forhold til andre fødevareremballager, og hvis det viser sig, at PFAS er i sugerør i en grad, hvor det truer folkesundheden, så vil jeg da ikke tøve med også at drøfte med Folketinget, om det ikke kan lade sig gøre at lave et forbud der. Men vi er nødt til lige at få data og fakta på bordet, før vi kan drage konklusioner.

Kl. 14:09

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed tak til ministeren. Nu går vi i gang med ordførerrækken. Den første er fru Anne Paulin fra Socialdemokratiet.

Jeg gør lige opmærksom på, at jeg kommer til at køre det en lille smule stramt, så når jeg rejser mig op, er tiden gået, og kort efter afbryder jeg ganske enkelt, eller også får jeg lydmanden til at slukke for et eller andet. For vi skal lige tænke på dem, der måske skal være her til klokken jeg ved ikke hvad i nat; dem, det går ud over, er jeres kolleger.

Værsgo.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Anne Paulin (S):

Tak for det. Dansk Folkeparti har kastet sig ind i kampen for at få plastiksugerøret tilbage på butikshylderne, efter at det i 2021 blev forbudt at sælge dem i Danmark og i resten af EU. Ifølge DF-formanden, hr. Morten Messerschmidt, handler forbuddet mest af alt om at chikanere helt almindelige borgere, som må lide den nød at indtage deres drikkevarer gennem et papsugerør. Jeg medgiver da også, at det kan give sved på panden at forsøge at få et halvopløst papsugerør til at makke ret i en brikjuice. Men jeg synes trods alt, det er vigtigere, at min datter kan se frem til en verden med mindre plastik og unødvendigt ressourcospild, end at sugerørsoplevelsen var, præcis som da mor var barn.

For hvis vi lige hæver blikket en gang, er sugerøret jo bare en lille del af en helt afgørende rejse væk fra en kultur, hvor vi bruger enorme mængder af engangsplastik. Plastik er lavet af olie og har gennemgået en voldsom global vækst, hvilket er med til at holde efterspørgslen på olie oppe. Samtidig ser vi, at alt for meget plastik ender i naturen og dukker op i maven på fisk og dyr. Meget plastik bruges kun ganske kortvarigt som f.eks. emballage eller engangsservice, inden meget af det ender med at gå op i røg på et forbrændingsanlæg og blive til CO₂-udledning. Med nye teknologier kan meget plastik genanvendes, og det er bestemt også bedre end at brænde af, men efter at vi er begyndt at affaldssortere særskilt hjemme i husstandene, kan mange nok også genkende billedet af, at bare det at handle ind til et almindeligt hverdagsforbrug af dagligvarer genererer overraskende store mængder af plastik, og at en plastikcontainer hurtigt kan blive fyldt op, hvis man sorterer.

Dansk Folkeparti bliver nok ikke overbevist af det her indlæg, for de har sat sig for at afsløre, at både danske politikere og dem der nede i EU er godt dumme, når de bilder befolkningen ind, at verden kan reddes ved at forbyde plastiksugerør – men det er der så heller aldrig nogen der har sagt. Forbuddet mod plastiksugerør er en del af en meget større pakke, som er rettet mod engangsplastik som f.eks. bestik, tallerkener, vatpinde, rørepinde m.m., og samtidig sættes der ind på mange andre fronter for at få bragt anvendelsen af unødvendig plastik ned. Der sættes ind med udvidet producentansvar for emballage, fiskeredskaber og tobaksprodukter for at kunne håndhæve forurenere betaler-princippet.

Herhjemme er regeringen i gang med at forberede en plastik-handlingsplan med nye initiativer, som skal reducere vores plastikforbrug. Plastiksugerørene er bare en lillebitte del af en større og helt nødvendig indsats. Ikke desto mindre bliver det til 36 milliarder engangsplastiksugerør, som vi sparer miljøet for hvert år i EU, og det

synes vi i Socialdemokratiet også er værd at tage med. I Socialdemokratiet er vi glade for, at vi både herhjemme og i EU tager ansvar for den grønne omstilling væk fra helt unødvendige engangsprodukter, der er baseret på olie og udleder CO₂ og sviner i vores retur. Vi tror, vi skal væk fra plastikken på mange flere områder, ikke færre områder, og vi afviser beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 14:13

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er en kort bemærkning fra hr. Alexander Ryle.

Kl. 14:13

Alexander Ryle (LA):

I flere lande, f.eks. Italien, Kroatien, Slovakiet, Bulgarien, Rumænien og Tjekkiet, er det nogle steder muligt at få et plasticsugerør med, når man f.eks. bestiller en sodavand på en café. Kan ordføreren svare på, om det skyldes, at man ikke håndhæver reglerne i de lande, eller om det skyldes, at man har implementeret reglerne på baggrund af en anden fortolkning, end vi har herhjemme i Danmark?

Kl. 14:14

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:14

Anne Paulin (S):

Jeg ved ikke, hvad det specifikt skyldes. Så vidt jeg er orienteret, var der også noget med, at hvis man f.eks. havde et lager af sugerør af plastik, eller et lager af nogle af de andre engangsplastikting, der er blevet forbudt, så ville det være okay at opbruge de lagre, før man gik over til nye alternativer baseret på mere bæredygtige materialer. Men hvad forholdene i det eksempel, hr. Alexander Ryle beretter om, helt konkret er, skal jeg ikke kunne sige.

Kl. 14:14

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:14

Alexander Ryle (LA):

Jeg vil gerne vende tilbage til det spørgsmål, jeg også stillede til ministeren, i forhold til risikoen for, at der kan være PFAS i papir- og bambusalternativerne. Vi ved jo ikke, om det er sådan i Danmark. Vi ved bare, at der er andre steder, hvor man har fundet det. Mener ordføreren, at der er behov for, at man laver en lignende undersøgelse på markedet i Danmark for at se, om der er PFAS i de danske alternativer til plasticsugerør?

Kl. 14:15

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:15

Anne Paulin (S):

Jeg har ikke set den konkrete undersøgelse, som ordføreren henviser til, men jeg mener da generelt, at vi skal være meget opmærksomme på PFAS. Og når vi finder det steder, hvor det ikke burde høre hjemme, og hvor det er til skade for mennesker og vores sundhed og miljøet, så synes jeg da, vi skal tage det meget alvorligt. Og det gælder også, hvis det er i sugerør, ligesom vi jo også har grebet ind andre steder, hvor der har været fødevareremballager, der har haft PFAS i sig.

Kl. 14:15

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:15

Kim Edberg Andersen (DD):

Jeg vil godt sammen med ordføreren sådan lige efterprøve svaret til hr. Alexander Ryle. For man kan sige, at på en god dag er det cirka en femtedel eller en fjerdedel af EU-landene, som tilsyneladende må have haft et lager til at ligge, for man måtte bruge lageret, kan jeg forstå. Der bliver brugt cirka 40 milliarder sugerør, og det er jo over en årrække, så lad os sige, at 25 pct. af det skulle ligge på lager i de her lande. Kan ordføreren forklare mig, hvor mange kubikmeter plasticsugerør de så har haft til at ligge, som de måtte bruge, altså som forklaring på, at de bruges. Det er jo 10 milliarder gange den årrække, hvor plasticsugerørerne, helt tåbeligt, har været forbudt. Så skal vi ikke bare sige, at vi jo nok med sikkerhed havde vidst det, hvis der lå skjulte kæmpebunkere med plasticsugerør i de her lande? Så vil ordføreren ikke bare lige fortælle mig, om det set fra ordførerens side virker som en plausibel forklaring, at de kommer fra gamle lagre? Eller kan det være, at vi bare har implementeret på en helt anderledes måde herhjemme? Det er jo ret mange haller med plasticsugerør.

Kl. 14:16

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:16

Anne Paulin (S):

Det er selvfølgelig spændende at høre om det her rejsehold, der har været rundt i hele Europa og lavet undersøgelser af plasticsugerør. Jeg synes dog ikke, at jeg kan stå her og sige, på baggrund af hverken hr. Alexander Ryles, hr. Peter Kofods eller hr. Kim Edberg Andersens rejseoplevelser, at man skal træffe den beslutning, at Danmark så skal gå ud af et direktiv, altså fordi ordføreren har haft en oplevelse med at få serveret en cola med et plasticsugerør i.

Jeg kan kun sige, at jeg synes, at andre lande, som også er en del af den her aftale, naturligvis også skal leve op til det, ligesom jeg synes, at vi i Danmark skal leve op til det. For der er ræson bag, at vi får alt det her engangsplastik bragt ud af vores hverdag.

Kl. 14:17

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 14:17

Kim Edberg Andersen (DD):

Ordføreren skal vide, at jeg er nordjyde. Vi har jo på grund af det tunge skattetryk i Danmark slet ikke råd til at rejse, så jeg tager det jo bare som en fortælling. Og det gør jeg også i forhold til ordførerens forklaring på de her kæmpe lagre med plasticsugerør, som man må forstå er grunden til det. For vi implementerer jo loven korrekt i Danmark, må man forstå, så der må jo have været kæmpemæssige lagre af plasticsugerør. Jeg har som sagt ikke været ude og rejse, men virker det sandsynligt, at de her kæmpe lagre har eksisteret, uden at Miljøministeriet har vidst det? Eller kan det være, at vi en enkelt gang i Danmark er kommet til sådan lige at gå over gevind og har implementeret noget, som alle kan se er tåbeligt, og som vi nu krampagtigt holder fast i?

Kl. 14:18

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Kl. 14:21

Anne Paulin (S):

Det er jo ikke mig, som står her og folder alle mulige rejseoplevelser ud, hvor jeg er blevet bekendt med kæmpe lagre af engangsplastik. Det er jo ordføreren, som bringer det op.

Kl. 14:18

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:18

Peter Kofod (DF):

Jeg vil så spørge om noget andet, som bevæger sig lidt væk fra det, de tidligere spørger har kredset om. Jeg kan forstå på den socialdemokratiske ordfører, at sugerøret kun er en lille bid af en meget stor samlet pakke. Lad os så sige, at vi kan leve med den store pakke, selv om vi synes, det er noget forkert noget, at EU skal blande sig i det, og at vi faktisk godt kunne klare det selv, og at vi måske heller ikke synes, det er et problem. Lad os altså sige, at man så trods alt levede med den store samlede pakke, som den socialdemokratiske ordfører taler om. Kunne man så forestille sig – for at gøre det mere tåleligt for os, der synes, at det her er træls – at man sagde, at så hiver man sugerøret ud, men alt det der med bestik og engangsservice og alt det andet kan man så nødtørftigt leve med? Kunne man forestille sig, at der kunne laves sådan et kompromis?

Kl. 14:19

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:19

Anne Paulin (S):

Nej, det er ikke noget, som jeg forestiller mig, altså at vi skal begynde at pille det her ud. Igen vil jeg medgive, at det godt kan være lidt bøvellet med det der papsugerør, men jeg ved jo også, at der også er innovation i, hvordan man kan lave de der papsugerør bedre. Det er i hvert fald det, man får at vide, når man taler med emballageindustrien; det er noget, som de går op i, fordi de også gerne vil gøre oplevelsen for hr. Peter Kofod så god som muligt. Så jeg ser ikke, at vi skal pille det her ud, og jeg synes også rent principielt, at det ville være forkert at gå tilbage til plastik, som er noget, som vi skal have mindre af, fordi det er lavet af olie, fordi det er svært nedbrydeligt i naturen, og fordi vi skal væk fra al den her brug og smid væk-plastik.

Kl. 14:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Peter Kofod.

Kl. 14:20

Peter Kofod (DF):

Der er noget andet, der undrer mig, og det er, at når man ser på den globale udledning af plast, kommer den største del jo fra ganske, ganske få lande. Det kan nærmest tælles på to hænder, hvor klart hovedparten af al den plastik, der ender i havet, kommer fra. Så er det ikke meget store anstrengelser, man gør sig i et lille privilegeret land langt mod nord, hvor vi alligevel er dygtige til at indsamle det meste affald og brænde det af på en forsvarlig måde, eller genanvende det, som det ofte sker, når man tænker på, at størstedelen jo bare bliver udledt og kastet i floder og direkte i havet i nogle store ulande i verden?

Kl. 14:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Anne Paulin (S):

Det synes jeg selvfølgelig er dybt forfærdeligt, for alle bliver berørt af nogle af de her sådan meget store bjerge af plastik, man kan finde både til lands og til vands osv. Men det betyder jo ikke, at der ikke er miljøudfordringer med plastik herhjemme i Danmark. Det er der. Vi finder det for meget i naturen. Det bliver nedbrudt til mikroplast; det risikerer også at kunne dukke op i drikkevand osv., og rigtig meget af den forbrænding, vi har i dag, baserer sig jo også på en masse plastik, som vi brænder af.

Kl. 14:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren for Socialdemokratiet. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Erling Bonnesen, Venstre.

Kl. 14:22

(Ordfører)**Erling Bonnesen (V):**

Tak for det. Beslutningsforslaget her er allerede grundigt gennemgået af både ministeren og den foregående ordfører, og derfor skal jeg ikke gå yderligere ind i det, men bare sige, at Venstre også afviser forslaget. Tak.

Kl. 14:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er lige en kort bemærkning. Hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:22

Kim Edberg Andersen (DD):

Jeg blev jo meget interesseret i de her kæmpemæssige haller med plastiksugerør, vi åbenbart har overset i Europa, og ordføreren fra Venstre er jo en mand, som ligesom jeg kommer fra landet, og man kan jo sige, at et plastiksugerør vejer 1 gram, og at det så er 10 mio. gram plastiksugerør, vores detektivarbejde nu er på vej til at finde i bunker i Europa. Plastiksugerør fylder ret meget, og jeg vil skyde på, at vi i forhold til sådan 1 m³ plastiksugerør måske på en god dag har brugt noget, der ligner 50 kg. Ordføreren er jo en vidende mand, og han ved, hvor meget 1 m² egentlig fylder på en palle, og han kan så derfor også regne ud, at det er nogle ret store haller. Altså, der er jo ingen svinefarme eller ingen butikker i Danmark, der har en størrelse, der kommer i nærheden af størrelsen på de her haller.

Tror ordføreren, at det er muligt, at Danmark har overimplementeret noget, hvor andre lande har fundet ud af, at de godt må bruge plastiksugerør? Eller køber ordføreren ind på Socialdemokraternes forklaring om, at det simpelt hen er, fordi de kun bruger restlagre, og at de derved har haft noget, der ligner 100 mia. sugerør liggende?

Kl. 14:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Erling Bonnesen (V):

Jeg har slet ikke været inde i de statistikker, og det har jeg sådan set heller ikke i sinde at bruge ret meget tid på. Perspektivet i det her med plastik tror jeg vi alle sammen er fuldstændig klar over, altså at vi er nødt til at have det reduceret i forhold til de her store mængder plastik og alt muligt andet. Ja, der er nogle udfordringer i forhold til at komme over på det omkring pap. Men der ligger, som der også fint blev svaret af den foregående ordfører, også noget innovation og noget udvikling i det. Så jeg mener bare, vi stille og roligt skal gå denne vej. Men ja, man kan finde masser af eksempler på, at der er

alle mulige bøvlerier i det. Det tror jeg man kan finde rigtig meget af.

Kl. 14:26

Kl. 14:24 **Peter Kofod (DF):**

Jeg synes jo lige præcis, det her understreger proportionerne i det her spørgsmål, nemlig at det her er blevet en religion; det handler ikke længere om, hvordan vi skaber nogle bedre liv, eller hvordan vi har sund fornuft i vores miljøpolitik.

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 14:24

Det handler bare om forbud. Det handler bare om religion. Det handler bare om at gøre en masse ting, der på overfladen ser rigtige og gode ud, men som er træls for mange mennesker, og som i virkeligheden ikke har nogen effekt i den virkelige verden, og det synes jeg er forkert.

Kl. 14:26

Kim Edberg Andersen (DD):

Men så vil Danmarksdemokraterne forsøge at hjælpe Venstre med at være konstruktive i, at vi reducerer plastikken, men at vi måske beholder den gode funktion af sugerøret, sådan at vi er fri for at sidde og sutte os fuldstændig blå i hovedet, når vi får en milkshake og det slår sammen. Kunne man så tænke sig, at man brugte paplåg, som man puttede et plastiksugerør ned igennem, eller man, hvis man som jeg er glad for chokolademælk fra Matilde, eventuelt pakkede et plastiksugerør ind i pap og man så fjernede den plastikpose, man nu skal penetrere med et papsugerør, fordi min Matildechokolademælk jo indvendig er indkapslet i en ballon af plastik, for at spare det halve gram, et Matildechokoladeplastiksugerør ville veje? Tror man sådan konstruktivt ikke, at vi ville komme længere i begrænsningen i mængden af plastik, hvis vi havde tænkt os en lillebitte smule om?

Kl. 14:25

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 14:26

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 14:25

Erling Bonnesen (V):

Jeg kan sagtens se det billede, som spørgeren ser for sig, og jeg har også allerede svaret, at der jo er masser af eksempler på noget, der sådan kan se underligt ud, og så kan man da begynde at trække sådan et lille nummer ud og sige: Så gør vi lige noget andet der.

Jeg tror, det er vigtigere, at vi bevarer perspektivet, så det her handler for mig ikke bare om en eller anden religion eller noget. Nej, det handler om at prøve at komme videre og få innoveret og få udviklet på de her ting ud fra det, som jeg allerede har svaret.

Kl. 14:27

Erling Bonnesen (V):

Jeg tror meget på innovation og udvikling, og jeg er da meget enig med spørgeren i, at vi nu kun er på nogle mellemstationer og, om jeg så må sige, i en eller anden proces i det, og at vi da skal videre ad de veje. Så er der jo bøvl undervejs i processerne, det kan vi da hurtigt blive enige om, men derfor er der nok også god grund til lige at hæve blikket og bevare perspektivet.

Kl. 14:25

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren for Venstre. Der er ikke flere korte bemærkninger. Nu er det hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:27

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:25

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, formand. Der er forskel på, hvor store og små de sager, vi behandler i Folketinget, er, og det er jo faktisk en af de helt store, vi tager fat på her i dag, nemlig tåbeligheden i, at plastiksugerør er blevet noget, som vi alle sammen skal se på at man kan bruge i andre lande, men som man ikke kan bruge i Danmark.

Jeg ved godt, at Socialdemokraternes ordfører, tror jeg det var, var oppe at sige, at nu ville man gå op at vise, hvor tåbelige danske politikere og EU-politikere er, men det behøver vi faktisk slet ikke, for det ved alle europæere og alle danskere, hver eneste gang de en svedig dag kører forbi en McDrive og tænker: Ja, jeg går på kur i morgen, så jeg kan godt klare en jordbærmilkshake. Man kører derhen, putter sit papsugerør igennem en plastikmembran, som vi kalder et låg, og så tænker man, at man jo lige skal ud på vejen, inden man kører. Hvis man så har længere end 6 m til motorvejen, hvor man kan begynde at nyde sin milkshake, bliver nydelsen kort. For du bliver fuldstændig stakåndet, når du skal suge af det her fuldstændig sammenklistrede papsugerør, fordi funktionaliteten af et papsugerør i væske nu engang er sådan, at det ikke er optimalt.

Det er simpelt hen ikke optimalt, når man forsøger at suge af et hul i den ene, tørre ende af et papsugerør og ned mod den anden, sammenklappede og fugtige ende af papsugerøret. For funktionaliteten, og det bliver jeg nødt til at sige til de højtuddannede akademikere, kræver, at hullet fører hele vejen fra A til B, og det hul forsvinder, når pappet er vådt længe nok. Det er en funktion, vi længe har udnyttet på offentlige toiletter. Det er derfor, vi ikke bruger plastikposer disse steder, for der er ting, som papir er bedre til, og der er ting, papir er dårligere til.

Jeg kan så forstå på Socialdemokraterne, at det naturligvis ikke er ministeren, der har overimplementeret, for det gør ministeren

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Venstres ordfører nævnte de her plastikøer, som findes ude i havene, og som der ikke er nogen, der kan lide. Jeg vil bare spørge Venstres ordfører: Hvor meget minimerer det de der plastikøer med, at man i Danmark ikke har nogen plastiksugerør?

Kl. 14:25

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 14:25

Erling Bonnesen (V):

Jeg anerkender da fuldstændig, at de plastikøer, vi ser, jo ikke bare er dannet af en masse sugerør, men af en masse, masse andre ting. Derfor har jeg også allerede markeret nu, at jeg synes, at vi skal prøve at bevare perspektivet og sige, at vi skal have minimeret det plastik, der kommer fra nogle andre materialer, i det omfang, det er muligt.

Der er vi jo på en rejse nu, og der er vi ikke i mål, og lad os komme videre på det område. Så kan vi underholde hinanden med alle de sjove skæve eksempler.

Kl. 14:26

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Peter Kofod.

aldrig; han implementerer kun, lige præcis som han skal. Nej, det, der er sket, er, at vi har haft kæmpemæssige lagre fordelt på hemmelige steder i Europa, hvor vi har haft plastikrør liggende, sådan at småslyngelstater rundtomkring kunne udnytte svagheden i EU's kontrolsystem og sige, at det er gamle plastsugerør, man alle sammen bruger her på 10. eller 15. år, hvor vi alle sammen i overimplementeringens Danmark bliver helt hulkindede efter 14 sekunder af at forsøge at drikke en Matildekakaomælk.

Et papsugerør og et plastiksugerør vil jeg tro har cirka samme dimensioner. Et plastiksugerør måler vel lige omkring 2 cm, og det er 30 cm langt, så det er cirka 1,5 millioner sugerør pr. kubikmeter. Da det så er 100 milliarder sugerør, vi er ude at lede efter, for at vi ikke kommer til at hænge regeringen ud for at overimplementere, så bliver vi nødt til at sige: Vi har simpelt hen sendt for mange penge fra EU's fonde ud til at bygge store lagre til sugerør, hvor vi troede, det gik til produktion af fødevarer; banditterne har snydt os.

For det er da ikke Danmark og det er jo ikke danskerne, der er kammet fuldstændig over og har sagt: Hvad er det mest irriterende, vi plastikmæssigt kan genere danskerne med? For det er at have noget, der fungerer rigtig godt og stort set ikke findes i naturen, i hvert fald ikke i Danmark, men så spørge, hvordan vi irriterer danskerne mest muligt, sådan at vi er handlingsorienterede på klimaområdet, og så svare: Ja, vi sørger for, at ungerne, hver gang de sidder på bagsædet, ikke kan få tingene ud – så får vi også ødelagt enhver mulig form for transport i Danmark.

For hvis der er noget, børn på mellem tre og fem år bliver rigtig sure over på vej hjem fra børnehaven, så er det, at de ikke kan få deres juice. For hvis mor endelig har fået det banket igennem cellofanpakningen på en Capri-Sun, er problemet, at så er muligheden for at suge der bare ikke længere, fordi det er blevet bøjet fra starten af. Der bliver jeg bare nødt til at sige, at danskerne måske skulle tænke sig en lillebitte smule om og så sige til miljøministeren: Magnus, vi lover at genbruge, og vi lover at lade være med at smide plast i naturen, men lad os da for pokker få noget funktionalitet i det plast, vi så bruger.

Danmarksdemokraterne er jo et konstruktivt parti. Vi forsøger jo virkelig at komme med løsningsforslag. Vi kunne erstatte låget, der er lavet af plast. Vi kunne erstatte det med pap. Det ville være godt, for det skal man ikke suge af, og hvis man gør det, får man ikke noget væsentligt ud af det, ud over en rigtig træls oplevelse, hvis det hopper af den beholder, det er på, som med stor sandsynlighed nok er foret med noget plast.

En ting, der med sikkerhed er foret med plast, er alle de papbeholdere, som de miljøaktivister, der hader sugerør, er glade for. Det er de så, fordi de har glemt at klippe den op, for i alle de her små beholdere findes der en lillebitte plastikballon indvendigt, fordi dem, der hælder Matildekakaomælk i papkartoner, for længe siden regnede ud, at når man putter væske ind i pap, holder det ikke.

Det skal man være en meget, meget klimafanatisk, venstreorienteret politiker for at synes er en helt fantastisk idé, altså at fjerne noget, der virker. Muligvis er der også en sundhedsrisiko, idet man vel også må sige, at vi jo alle sammen ved, at vi skal spise langsomt, og det kan man ikke, hvis man skal drikke noget med et plastiksugerør, for så skal det foregå hurtigt.

Kl. 14:32

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Jeg siger tak til ordføreren. Den første spørger er fru Mette Abildgaard.

Kl. 14:32

Mette Abildgaard (KF):

Jeg vil bare helt stiltfærdigt tilbyde at formidle kontakt til en krisepsykolog efter det, som lyder til at have været en fuldstændig traumatisk oplevelse for ordføreren med at skulle håndtere en smoothie,

måske ovenikøbet en jordbærsmoothie, fra McDonald's via et papsugerør. Det lyder, som om det har afsat en prægning i ordføreren, som vil følge ordføreren hele livet. Den slags traumatiske oplevelser skal man ikke tage let på. Så jeg vil både foreslå at formidle kontakt til en krisepsykolog, og jeg vil også overveje, om vi skal have en eller anden form for sorgorlov til ordføreren for at komme ovenpå igen efter den oplevelse.

Kl. 14:33

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:33

Kim Edberg Andersen (DD):

Det skal i så fald være en sorgorlov, som ordføreren kan få ofte, for som man kan se på min kropsbygning, er det mest venligt over for mine omgivelser, hvis jeg er iført tre lag tøj. Jeg er en stor ynder af lækende sukkerdrikke fra McDonald's i sommerperioden. Det vil jeg sige, at hvis jeg skal have sorgorlov der, skal det enten være en meget kort periode, som jeg får det i, eller også skal det være noget, jeg kan få tilpas mange gange. For jeg kan godt lide dem, og det kan man se på mig.

Problemet er jo, at jeg bliver nødt til at drikke den ekstremt hurtigt nu, for at sugerøret egentlig kan nå at opfylde den funktion, det har, med at der er hul hele vejen igennem, indtil man når bunden. For man skal huske på, at hvis jeg som nordjyde køber vaniljeshake på en fastfoodrestaurant, er det i forvejen en rimelig stor udskrivning, og så vil jeg have hele indholdet. Det kan jeg kun få, hvis drikker det meget hurtigt, og der ved jeg fra mine forældres opdragelse, dengang de prøvede det, at hvis man spiser for hurtigt, tager man på.

Kl. 14:34

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Så er det hr. Claus Jørgensen fra SF.

Kl. 14:34

(Ordfører)

Claus Jørgensen (SF):

Tak for det. Jeg er blevet plastiksugerørsordfører for SF, fordi Marianne Bigum ikke kan være her. Tak til forslagsstillerne for at fremsætte et forslag, som giver anledning til at tale om plastikforurening, og hvad vi gør ved det. Vatpinde, engangsbestik, tallerkener, rørepinde, balloner, takeawaybeholdere, engangskopper, plastikflasker, cigaretskod, plastikposer, slikposer, vådservietter og sugerør: Hvad har alle disse ting tilfælles? De har det tilfælles, at de er blandt de produkter, der oftest ligger og flyder på Europas strande rundtomkring. De udgør omkring 70 pct. af alt det plastaffald, der er på strandene. Dansk Folkeparti har tidligere i salen sagt, at plastaffald kun er et problem i Asien, men det er altså langt fra rigtigt. Også i Europa har vi et stort problem med mængden af plastaffald, ikke mindst plastaffald i naturen.

Forbud mod plastsugerør er en del af en større EU-strategi for at nedbringe de store mængder af engangsplast og for at stoppe en brug og smid væk-kultur. 50 pct. af EU's havaffald består af engangsplastprodukter sammen med fiskeredskaber, som udgør 27 pct., og det medfører alvorlige skader på de marine økosystemer og medfører tab på estimeret 330 mio. kr. på den europæiske turisme og for europæiske kystsamfund og 300 mio. kr. for Europas fiskesektor.

Dansk Folkeparti bruger som argumentation i forslaget, at der ikke findes egnede alternativer til plastiksugerør – det har der vist været en god debat om allerede – men det gør der altså. Der er jo den mulighed, at man slet ikke vælger at bruge sugerør. Man kan måske trykke væsken over i en kop. Der er endda producenter, som

er i gang med at redesigne deres drikkevandsemballage, så det kan drikkes gennem et hul i kartonen uden sugerør, også af børn. Og ministeren har jo fortalt, at det her med syreskader faktisk ikke er noget, som man er bekymret for hos læger eller tandlæger. Hvis man virkelig har brug for et sugerør, har forbuddet mod engangssugerør i plast også betydet, at der i højere grad er kommet endnu flere genbrugssugerør på markedet. Der findes nemlig både alternativer af papir eller glas og endda også af pasta- og risemel. Når der i lovgivningen er gjort mulighed for at lave undtagelser i tilfælde, hvor der er ikke er egnede alternativer, er det nok nærmest for at tage højde for de engangsprodukter af plast, som vi vitterlig ikke kan undvære, såsom plastsprøjter eller blodposer i sundhedssektoren.

Vi skal have gjort noget ved alt det plastaffald, som ligger i vores natur, og som flyder i og rundt omkring vores skraldespande. Vi skal have gjort noget ved alt det plastaffald, som ikke kan genanvendes eller ikke bliver genanvendt, og alt det plastaffald, som ofte ender på lossepladser uden for EU. Vi kan være stolte af, at ret mange faktisk gør noget allerede, f.eks. her i Danmark, hvor Resource Denmark forleden dag åbnede det første store fuldskalaplastsorteringsanlæg til husholdningsplast i Esbjerg. Det er et imponerende anlæg, som vi tidligere har været nødt til at kigge til udlandet for at se. Det er bestemt et besøg værd, så det kunne ordføreren jo måske tage over at besøge.

Skal vi lykkes med den her omstilling til en cirkulær plastøkonomi og levere på verdensmål 12 om bæredygtigt forbrug og produktion, som vi i Danmark jo har en stor udfordring med, i og med at vi ville bruge rigtig mange jordkloder, hvis alle levede ligesom os, kommer det til at kræve en stor indsats af industri, erhvervsliv, affaldssektor og ikke mindst os borgere. Der skal laves store investeringer i nye teknologier og systemer. Det er en kæmpe opgave og en indsats, som ikke er nem, men som kan lykkes, hvis vi i fællesskab arbejder for at nå vores mål. Der er også nødt til at blive lavet nye typer af emballage. Der skal laves nye forretningsmodeller, der skal skabes nye vaner hos os almindelige mennesker, og der skal skabes bevidsthed om, hvordan vi kan bruge jordens ressourcer klogt. At skulle lære at drikke uden sugerør eller bruge genbrugssugerør, kan komme til at kræve en vaneændring, men det klarer vi nok. Man kan vist godt konkludere, at det ikke er essentielt for os at have plastiksugerør.

SF kan ikke støtte forslaget. Tværtimod bakker vi varmt op om den europæiske indsats for at nedbringe mængden af plastaffald og al den engangsplast, vi sagtens kan klare os uden. Og så vil jeg bare lige tilføje her til sidst, for det her med PFAS i sugerør af pap er blevet nævnt, at det faktisk er forbudt i Danmark, fordi vi har et forbud mod PFAS i fødevareemballage af papir og pap. Det er noget, som EU har efterfulgt og faktisk også har implementeret, så jeg tror ikke, det kommer til at være en udfordring i fremtiden. Tak for ordet.

Kl. 14:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Den første er til hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 14:39

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, og tak til SF, som er fuldstændig konsistente i forhold til ikke rigtig at forholde sig til, hvad virkeligheden indebærer. SF er store fortalere for vindmøller på havet. Tænk på al den mikroplast, der kommer fra dem. Man jeg ved, at når man spørger ind til SF om det, skal man helst ikke snakke om det, for det er godt i maven, og der får vi den grønne energi fra.

Men jeg er jo et konstruktivt menneske, og jeg kan høre, at ordføreren godt kan lide at snakke lidt i billeder. Jeg er jo altid ikklædt hvid skjorte herinde, og som jeg tidligere har sagt, er jeg rigtig glad for Mathilde kakaomælk. Jeg kan forstå på ordføreren, at jeg nu skal

øve mig i uden sugerøret at prikke hul på den lille membran, der er i toppen af Mathilde-kakaomælken, og så forsøge at ramme mit ansigt inde i munden uden at spilde ud over det hele. Alternativt skulle jeg bruge en makaroni, kunne jeg forstå, som jeg puttede ned i det. Det skulle være en forholdsvis stor makaroni. Og det er rigtigt, at det i hvert fald varer op til 9 minutter, før pasta er kogt færdig. Så det giver jeg fuldstændig ret i.

Man kan jo altid finde tåbelige alternativer til noget, hvis ikke man bare vil indrømme, at det der med at sørge for, at vi ikke kan bruge plast, er tåbeligheden i sig selv. Kunne ordføreren tænke sig, at der kunne være andre måder, som vi kunne opnå plastreduktion på, så vi stadig væk havde livsværdi i forhold til plastsugerør?

Kl. 14:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Claus Jørgensen (SF):

Jeg ved af personlig erfaring, at det er muligt at undgå at bruge sugerør, for jeg har haft tre børn, hvor der ikke har været specielt mange plastiksugerør involveret. Så det kan godt lade sig gøre.

I forhold til det her med vindmøllerne vil jeg sige, at her kan man snakke om, at det er noget, der er essentielt. Vi er nødt til at have de her vindmøller for at få den grønne energi, som vi også er nødt til at omstille os til. Så for os handler det om, hvornår brugen af plastikken er essentiel, og det kan den være, når man laver vindmøller.

Kl. 14:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 14:41

Kim Edberg Andersen (DD):

Nu skal vi ikke ind i en snak om vindmøller, men jeg kan fortælle ordføreren fra SF, at jeg med spænding venter på, at SF's ordfører kommer med en forklaring på, hvad vi gør med de her vindmøller, der udskiller hormonforstyrrende stoffer, når vi ikke har et regelsæt for det her essentielle problem. For der er jo andre alternativer til grøn energi end vindmøller. Det er der; det er faktisk. SF får bare ondt i maven, hvis vi snakker atomenergi. Og det bliver vi jo bare nødt til at sige.

Det der med, at man ikke bruger sugerør, er en dejlig præference. Det er dejlig præference. Men kan ordføreren forklare mig, hvorfor det er, at jeg, der bor på landet, aldrig har set de her mange, mange millioner sugerør, der måtte ligge i den danske natur. Kan ordføreren forklare mig det?

Kl. 14:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Claus Jørgensen (SF):

Men som der også er nogle, der har været inde på her fra talerstolen før, er det jo ikke kun Danmark, det handler om. Det handler om hele Europa. Der findes alternativer. Det her med lagre, som der også blev snakket om før, kender man fra al mulig anden lovgivning. Man laver en overgangsordning, hvor man har lov til at have noget på lager, som man kan bruge efterfølgende. Jeg er sikker på, at det er det, der gør sig gældende i de andre lande. Men selvfølgelig skal de lande også leve op til den lovgivning, der er.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Peter Kofod.

Kl. 14:42 blander sig i alle mulige småting, som de ikke burde blande sig i. Derudover fremgår det jo også af engangsplastdirektivet, at et af kriterierne for at forbyde et engangsplastprodukt er hyppigheden af, at det pågældende produkt findes på strande i Den Europæiske Union. Men i Danmark har vi ikke, og vi havde heller ikke, før engangsplastdirektivets implementering i Danmark, store udfordringer med, at der lå plastsugerør i vores natur. Det havde vi ikke; ligesom vi ikke har problemer med plastflasker i naturen på grund af vores pantsystem. Det er andre emner som f.eks. cigaretskodder, chipsover, flamingoengangskopper, plastikopper, sejlarn osv., der er problemet – ikke sugerør.

Peter Kofod (DF):

Jeg ville såmænd bare sige tak til SF's ordfører for at vise, at der er klare forskelle i politik. Der er nogle, der vil forbyde sig igennem alle mulige ting, og så er der andre borgerlige, som mener, at danskerne godt selv kan og godt kan håndtere det her spørgsmål selv, også i forhold til hvordan vi drikker vores læskedrikke. Det synes jeg egentlig er et meget fint billede på, hvor vi står i dansk politik. Så tak for det.

Kl. 14:42 Jeg kan godt forstå, at der er mange danskere, der undrer sig over, at det netop er sugerørene, der står for skud, og at man ikke har valgt at tilpasse direktivet til de lokale forhold. Med henvisning til det spørgsmål, jeg også stillede miljøministeren tidligere vedrørende risikoen for PFAS i mange af de tilgængelige alternativer til plastsugerørene, er jeg heller ikke overbevist om, at de i virkeligheden kan kaldes egnede og mere bæredygtige, altså alternativerne. Det synes jeg vi skal have undersøgt. For når et belgisk studie kommer frem til, at der er PFAS i 90 pct. af papiralternativerne og i 80 pct. af bambussugerørene, må vi antage, at man må nå frem til et lignende resultat, hvis man undersøger det herhjemme. På den baggrund støtter Liberal Alliance beslutningsforslaget.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:42

Claus Jørgensen (SF):

Tak for det. Jeg vil sige, at det her forbud jo ikke kun handler om at straffe nogle forbrugere. Det handler sådan set også om at få nogle virksomheder til at omstille sig til at lave nogle produkter, som ikke belaster vores klode. Det er jo det, der ligesom er hensigten med det hele.

Kl. 14:42 **Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):
Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Den først er til fru Anne Paulin.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke yderligere bemærkninger. Vi går videre til den næste ordfører. Det er hr. Alexander Ryle fra Liberal Alliance.

Kl. 14:46

(Ordfører)

Alexander Ryle (LA):

Tak til Dansk Folkeparti for at fremsætte dette beslutningsforslag. Jeg tror, at vi er mange danskere og mange europæere, som savner plastsugerørene. Jeg var for nylig i Grønland, hvor de jo stadig har plastsugerør, og der blev jeg mindet om, hvor behageligt det kan være at drikke en sodavand på en restaurant, uden at ens sugerør bliver blødt eller går i opløsning, før man har taget den sidste slurk.

Kl. 14:42 **Anne Paulin** (S):
Tak for det. Så kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren, om ordføreren så synes, at Danmark skal risikere en traktatkrankel-sessag ved at genindføre plastiksugerøret herhjemme. Er det sådan, ordføreren ser på det? Nu har vi ligesom fået en god fortælling fra ordføreren om, hvorfor ordføreren ikke kan lide de her papsugerør. Men hvad skal vi så gøre?

Jeg var faktisk af sted på en udvalgsrejse med Folketinget, og jeg noterede mig, at jeg ikke var den eneste, der havde den oplevelse, men at der også var andre udvalgsmedlemmer på tværs af de politiske partier, som havde den oplevelse. Der blev endda på turen talt om, at man burde gå ned i det lokale supermarked og købe nogle plasugerør med hjem. Det synes jeg jo på en eller anden måde siger noget om, at selv om det her beslutningsforslag i sammenligning med mange af de andre emner, vi diskuterer herinde, er ret småt og måske også ubetydeligt, så er det faktisk et emne, som de fleste har en holdning til. Jeg tror ikke, at jeg endnu har mødt nogen, der foretrækker et papirsugerør frem for et plastsugerør.

Kl. 14:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Tidligere var det sådan, at når man tog på McDonald's eller på den lokale café og købte en milkshake eller en smoothie, kunne man nyde den, men papirsugerøret har udfaset den glæde. Nu er det følelsen af vådt papir i mundvigene, der stjæler fokus fra smagsoplevelsen. Jeg kan til fulde genkende den frustration, som hr. Kim Edberg Andersen meget livligt gav udtryk for lige før. Jeg kan ikke gengive det ligeså livligt. Men jeg tror, at vi er enige om, at det selvfølgelig ikke skal være sådan, at det er den der følelse af vådt papir i mundvigene, der tager fokus fra smagsoplevelsen.

Kl. 14:47

Alexander Ryle (LA):

I første omgang skulle man have taget det her meget mere seriøst, dengang det var til forhandling, både i Europa-Parlamentet, men også i Folketinget. Men når det så er sagt, står der jo også i engangsplastdirektivet, at det her forbud kun gør sig gældende, såfremt der er egnede og bæredygtige alternativer. Og jeg mener ikke, at det nødvendigvis er bedre, at vi får en masse produkter, der har en høj fremkomst af PFAS. Er det et egnet og bæredygtigt alternativ til et plastsugerør? Det er jeg ikke sikker på. Jeg synes, det skal undersøges. Så er der jo muligvis også andre alternativer, man kan kigge på. Men hvis der ikke er det, synes jeg, man er nødt til at udfordre det, der står i direktivet på det punkt.

Kl. 14:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Det er et rimelig lille emne, men det er jo også udtryk for et større problem og en ærgerlig tendens, nemlig at politikere, uanset om de valgt til Europa-Parlamentet eller til det danske Folketing,

Kl. 14:48

Anne Paulin (S):

Altså, andre lande har også indført det her forbud mod plastik. Så det her med, at det kun er i Danmark, at vi tolker det på den her måde, passer ganske enkelt ikke. Og ordføreren parti vil gerne i regering,

og nu vil man stemme for et beslutningsforslag, der pålægger, at regeringen skal gå imod et direktiv og risikere en traktatkrænkelssag. Så ordføreren må lige svare tydeligt på: Er ordførerens parti klar til det på baggrund af den her sag?

Kl. 14:51

Kl. 14:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Alexander Ryle (LA):

Det er jo sådan, at når der kommer noget fra Kommissionen, som ikke overholder nærhedsprincippet, så er det, at medlemslandene har mulighed for at udfordre det; at vise et gult kort. Det har vi ikke gjort i Danmark. Det tror jeg vi skulle have gjort i Danmark. Nu har vi så implementeret det, og så står vi i den her situation, hvor vi jo er nødt til at finde ud af, om det har været den rigtige beslutning at gøre det. Det er jeg ikke sikker på at det har.

Kl. 14:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 14:49

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det, og tak til ordføreren. Nu kan jeg jo mærke, at venstrefløjen bliver lidt ked af det. Jeg vil godt hjælpe ordføreren, og det er, fordi han kom til at punktere myten om, at pap og bambus er lyksaliggørende i sig selv, for hvis en pandabjørn kan spise det, er det jo også lækkert at bruge som sugerør. Og så fik vi lidt PFAS ind i snakken, og det skal vi helst ikke snakke om, og det kan jeg også godt forstå, for man punkterer jo lidt myterne.

Der er to ting, jeg faktisk gerne vil spørge om. Det ene er, om udvalget på sin tur til Grønland kom forbi nogle af de her faktisk ret store lagre, grønlanderne også må have liggende, af plastsugerør. Man kommer jo let om ved det på venstrefløjen, for man bliver ved med at sige, at det er Danmark, som har gjort alting perfekt, og de andre lande, der har gjort noget forkert. Men kunne det tænkes, sådan sagt to borgerlige mennesker imellem, at Danmark måske har overimplementeret noget, hvor det ikke havde været nødvendigt. En af grundene til, at man kunne vælge ikke at udfase det, kunne jo f.eks. være, at der ikke var fundet plastsugerør på strandene. Har ordføreren set mange af dem før i tiden?

Kl. 14:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:50

Alexander Ryle (LA):

Nu var min tur til Grønland faktisk en tilsynstur, men det var ikke et tilsyn med haller til plastsugerør; det var tilsyn med psykiatriske hospitaler, demensplejehjem og børnehjem. Og dér bemærkede jeg ikke store lagre af plastsugerør. Men jeg vil jo give ordføreren ret i, at det godt kan undre, hvordan det kan være, at man i nogle lande stadig væk – flere år efter at det her er trådt i kraft – har plastsugerør på caféer og restauranter, når man køber f.eks. en sodavand. Det kan godt være, at Socialdemokratiets ordfører har ret i, at det er, fordi man har haft et stort lager, men det kan da også godt være, at det er, fordi man ikke overholder gældende EU-regler eller har valgt at implementere dem på en anden måde, altså at man har tolket direktivet på en anden måde, end vi har gjort i Danmark.

Kl. 14:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kim Edberg Andersen (DD):

Jeg er jo heldigvis gammel nok til, at jeg faktisk godt kan mindes, hvad der gik galt i forhold til plastsugerør; det var det samme, der gik galt i forhold til sixpack med øl. Der kom et billede af en skildpadde, der havde et plastsugerør i snuden. Og så skal jeg ellers love for, at venstrefløjen tænkte, at den ville redde alle Galapagosskildpadder ved ikke at bruge plastsugerør i Danmark – landet med verdens bedste renovationsvæsen. For ligesom at vise, at der kommer plast ud i havet, vælger man så at finde fire billeder fra en flod i Indien, som er helt fyldt med plast, for så hænger det jo sammen og føles godt i maven. Men vil ordføreren ikke bare lige skyde SF's ordføretale ned med, at energi jo faktisk godt kan findes på andre måder end med vindmøller, hvor vi ved, at der udledes hormonforstyrrende stoffer fra vingerne?

Kl. 14:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:52

Alexander Ryle (LA):

Jo. Altså, i Liberal Alliance mener vi, at der er mange egnede og måske endda også mere bæredygtige alternativer til vindmøller – det kunne f.eks. atomkraft. Det er jo derfor, vi har foreslået at nedsætte en Niels Bohr-kommission og kigge på det; så der er jo alternativer til det. Hvis man stadig vælger, at man gerne vil have vindmøller, så er det jo en politisk beslutning. Det vil vi i øvrigt også gerne i Liberal Alliance, men der er jo alternativer til vindmøller, og der er jo selvfølgelig også risiko for, at når det regner, løber der kemikalier ned fra vindmøllevingerne, og det er så en belastning for miljøet, man må tage med i sine overvejelser.

Kl. 14:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Mette Abildgaard.

Kl. 14:52

Mette Abildgaard (KF):

Jeg var inde for at prøve at læse op på den undersøgelse, der blev refereret til i forhold til PFAS, og det er svært for mig at vurdere, om det er præcis den samme, jeg har fundet, som hr. Alexander Ryle refererede til. Jeg så den omtalt i Illustreret Videnskab. Der var også tal for PFAS-fund i plastiksugerør, og de var præcis lige så høje som PFAS-fundene i papsugerør, så jeg forstår ikke, hvis det er det, der skal være argumentet for det. Under alle omstændigheder skal vi jo have udfaset brugen af PFAS i den type produkter; det siger sig selv. Og så er jeg nødt til sådan helt grundlæggende bare at spørge: Hvis ordføreren er så træt af vådt papir i mundvigen, som der bliver sagt, hvorfor anskaffer ordføreren sig så ikke et af de massevis af alternativer, der findes, som kan genbruges, og som man kan anvende i stedet for det våde pap? Var det ikke mere oplagt?

Kl. 14:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:53

Alexander Ryle (LA):

Jeg tror, det er den samme undersøgelse, spørgeren har set, som jeg også har set. I den undersøgelse, hvis jeg husker korrekt, for jeg har ikke taget den med her, står der jo, at der også er fundet PFAS i plastsugerør, men at det er på et lavere niveau end det, der er fundet i papsugerør og i bambussugerør.

I forhold til andre alternativer vil jeg sige, at det eneste, man fandt frem til i den undersøgelse i forhold til de alternativer, der findes, som ikke havde PFAS, var rustfrit stål. Jeg er ikke sikker på, at det vil være bedre end et plastiksugerør, hverken for klimaet eller miljøet, hvis alle sugerør, der sidder på forskellige emballager og i juicekartoner, begynder at være af rustfrit stål, eller hvis man ude på restauranterne begynder at have sugerør af rustfrit stål.

Kl. 14:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 14:54

Mette Abildgaard (KF):

Som jeg lige kan se af tallene, som de jo bare er gengivet i den her artikel, gælder det 80 pct. af bambussugerørene og 70 pct. af plastiksugerørene, og det synes jeg jo ikke er den store forskel. Samtidig skriver man i øvrigt også, at koncentrationerne er ekstremt lave. Ikke desto mindre er jeg enig med ordføreren i, at det ikke skal være der. Jeg synes bare, argumentet er en lille smule tyndt, og så synes jeg egentlig stadig, jeg mangler svar på, hvorfor ordføreren ikke bare anvender en af de genanvendelige muligheder, der er, hvis det der papir er så træls at bruge.

Kl. 14:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:55

Alexander Ryle (LA):

Men de genanvendelige muligheder, der ikke indeholder PFAS, er jo dem i rustfrit stål. Skulle alle danskere så til at købe sugerør af rustfrit stål, som de har hjemme i køkkenskuffen? Hvad ville det betyde for klima og miljø? Man kan selvfølgelig også godt vælge bare at lade være med at bruge sugerør. Det er jo så et valg, man må træffe. Men når der står i direktivet, at der skal være egnede og mere bæredygtige alternativer til rådighed, og der ikke findes det, er der jo noget galt.

Kl. 14:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Claus Jørgensen.

Kl. 14:56

Claus Jørgensen (SF):

Tak for det. PFAS-forurening er jo et kæmpe problem, og i dag taler man om, at der er en baggrundsforurening, som gør, at man skal tage højde for det, når man tester. Alt har simpelt hen PFAS i sig eller på sig, og vi mennesker har det i os. Men det virker, når vi laver forbud. Vi har et forbud i Danmark mod PFAS i fødevareremballage af papir og pap. I Danmark kan man gå på McDonald's og købe pomfritter i en papirpose uden PFAS. Hvis du tager på McDonald's andre steder, er der PFAS i deres poser dér. Så det kan godt lade sig gøre, og det vil jeg bare lige pointere. Det kan godt lade sig gøre at lave produkter uden PFAS, sikkert også sugerør, hvis man vil.

I forhold til atomkraft og vindmøller: Vil ordføreren ikke bekræfte, at i byggeriet af et atomkraftværk vil man nok skulle bruge rigtig meget PFAS, kunne jeg forestille mig, men nok også rigtig mange andre materialer, som belaster både miljø og måske også sundheden på sigt, hvis der kommer uheld ved sådan et atomkraftværk?

Kl. 14:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:57

Alexander Ryle (LA):

Nu må jeg indrømme – nu er jeg jo ikke klimaordfører – at jeg ikke ved, hvor meget PFAS, der indgår i produktionen af et a-kraftværk, men jeg tror da, spørgeren har ret i, at der er nogle potentielle byggematerialer, som kan have nogle miljøkonsekvenser, på den slags anlæg, ligesom der er på alle mulige andre. Mit svar til hr. Kim Edberg Andersen gik mere på det her med, som jeg forstod spørgsmålet, at der jo findes alternativer til vindmøller. Det bekræfter jeg at der gør. Der er jo f.eks. atomkraftværk, og altså, det kunne man jo bare vælge at bruge, hvis man ikke ønsker vindmøller. Men jeg synes lidt, vi er på vej væk i en anden retning end det, der er lagt op til her i beslutningsforslaget, så jeg ved ikke, om jeg kan komme det meget nærmere.

Kl. 14:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 14:57

Claus Jørgensen (SF):

Meget kort: I går blev der også snakket om, hvor vi skal få den der uran fra, og lige nu var der åbenbart også noget om, at vi får det fra Rusland, så måske er atomkraftværker ikke en særlig god idé.

Kl. 14:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:58

Alexander Ryle (LA):

Som sagt er jeg ikke klimaordfører, men jeg mener da også, at der er forekomster af uran mange andre steder, f.eks. i Australien. Så det kommer ikke alt sammen fra Rusland.

Kl. 14:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Vi går videre til den næste, som er fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne.

Kl. 14:58

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for ordet, hr. formand. Først vil jeg starte med de kedelige facts, og det er, at i det her engangsplastikdirektiv, EU-direktiv, står der direkte, at engangssugerør er forbudt. Så hvis vi som land skulle rulle det tilbage, ville vi jo forbyrde os her.

Så vil jeg sige, at jeg er fuldstændig lige så træt af de her pap-sugerør som flere andre, der har været her på talerstolen. Men jeg prøver at vende det lidt om og prøver at glæde mig lidt over de her alternativer, jeg trods alt kan købe, når jeg skal drikke af et sugerør. De er trælse, men jeg kan ikke ignorere de stigende problemer, vi har med plastforurening – ikke bare i Danmark, men i hele Europa og ikke mindst i hele verden. Og vi kan heller ikke underkende, at en del af dem også stammer fra engangsplast. Der er 377 millioner sugerør, engangssugerør, bare i Danmark om året; det synes jeg er vildt.

Når det så er sagt, må jeg igen understrege, at jeg synes, det er lige så irriterende, som hr. Kim Edberg Andersen synes. Jeg formår nok aldrig at nå ham bare til knæene, hvad angår hans maleriske fortællinger, som jo også er underholdende, men jeg har faktisk fundet en lidt billigere løsning end terapeuten. Jeg har faktisk tænkt mig at spørge min kollega fru Mette Abildgaard, om vi ikke, når hr. Kim Edberg Andersen engang har fødselsdag, skal splejse til en

pakke engangssugerør, som han kan tage med på sin færd ud i det danske land.

Vi er nødt til at stemme imod, for vi skal handle, også i forhold til klimaet, og der findes alternativer. Tak for ordet.

Kl. 15:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 15:00

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det. Jeg bliver nok nødt til at sige nej til den der gave, for det er sådan lidt en hadejulegave. Hvis jeg nu kommer gående på Strøget med en pakke plastiksugerør, vil jeg jo blive kastet i benlås af den nærmeste Greta Thunberg-aktivist, der ser mig komme med det her dræbermiddel, fordi hun tror, at med det næste pattedyr, jeg ser, kommer jeg bare til at lave noget, der svarer til et tornadoløb ind for at proppe det her sugerør op i næsen af det. For det er jo det, som vi åbenbart gør, os, der bruger sugerør af plast. Vi er nogle grimme mennesker, der både vil dræbe det ene og det andet, og når vi er færdige med at dræbe, smider vi dem i naturen, og så må det bare gå til også. Jeg bor ikke ret langt fra en McDonald's, og det er altså ikke plastiksugerørene, der har været det store problem; det er papposerne, det er krusene med voks indvendig – det er faktisk alle mulige andre ting; det er også de genbrugsdåser, der bliver kylet indtil køerne, så de kan æde dem og blive syge af det. Og det ved ordføreren også, for ordføreren er jo fra Vadum og har derfor også set en ko i live, hvad man nogle gange kan være i tvivl om at københavnerne har.

Mit spørgsmål er: Hvis man nu siger, at det ikke er et godt, funktionelt alternativ med et papsugerør, kunne man så bruge plastiksugerør?

Kl. 15:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Charlotte Bagge Hansen (M):

Jeg synes bestemt, at man kan bruge genanvendelige plastiksugerør. Nu er jeg også erhvervsordfører, og jeg har selv engang haft restaurant og også en café, og jeg valgte at investere i nogle af dem her, og så brugte jeg at sige til folk: Prøv at høre, hvis du gerne vil have et sugerør, så er det her et genanvendeligt sugerør, og det kan du tage med hjem, og det kan du bruge igen.

Jeg synes også – og det hører jeg også ordføreren sige – at der er masser af andre ting, vi kan tage fat i og gøre bedre, bl.a. de der låg fra McDonald's og alle mulige andres papbægre med alle mulige belægninger. Det skal vi da tænke i at gøre bedre, og det er der også masser af virksomheder, også upcoming virksomheder, der gør, for når der opstår et problem og en udfordring, opstår der innovation.

Kl. 15:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 15:03

Kim Edberg Andersen (DD):

Jamen det er rigtigt; man kan selvfølgelig gøre livet træls på rigtig mange måder, men man kunne jo starte med at gøre det mindst muligt træls og starte med at tage låget. Jeg har også set, at man kan få bambusunderbukser, og det er jo i sig selv en fantastisk opfindelse, men virkeligheden er bare, at der er nogle ting, der er opfundet, fordi det var den bedste løsning. Og som jeg også kan

høre på ordføreren, indrømmer ordføreren jo, at det er den bedste løsning, altså plastiksugerøret. Vi har hørt SF, der sagde, at jeg skulle bruge makaroni, og så har vi alle sammen det her paptraume. Men er virkeligheden ikke, at fordi det er den bedste løsning og der ikke altid er et godt alternativ, så er plastiksugerør faktisk tilladt?

Kl. 15:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:03

Charlotte Bagge Hansen (M):

Altså, genanvendelige plastiksugerør synes jeg ikke er nogen dårlig idé, men der findes jo også sugerør i en form for glasmateriale, og der findes også sugerør af metal. Og jeg tror ikke på, at der går ret lang tid, før der også findes nogle af pap, som er gode. Jeg synes bare heller ikke, vi kan underkende det bidrag, som det her også er. Det drejer sig altså om 377 millioner engangssugerør bare i Danmark om året. Det synes jeg er mange.

Kl. 15:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Peter Kofod.

Kl. 15:04

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Og tak for talen. Jeg vil gerne spørge ordføreren, om vi ikke kan lave en byttehandel. For ordføreren var inde på, at det også er mærkeligt, at låget til de her kopper så ofte er lavet af plastik. Det kunne måske være lavet af pap, og så kunne man måske sige, at sugerøret kunne være lavet af plastik.

Er det ikke sådan en byttehandel, vi kunne lave, sådan at det, når Moderaterne nu måske får et mandat i Europa-Parlamentet her efter europaparlamentsvalget, så var noget, som jeres europaparlamentariker eventuelt ville kunne tage op? Så kunne man lave den byttehandel, for jeg kunne også forstå af starten af talen, at intentionen måske var rigtig nok, men at man ikke lige syntes, man kunne lave noget, som EU havde bestemt, om.

Det er jeg så uenig i. Jeg mener jo, at jeg alene er bundet af grundloven og min egen samvittighed, men jeg vil i øvrigt aldrig underordne mig EU-systemet. Men jeg ved, at Moderaterne har det på en anden måde, så kunne vi lave den byttehandel efter den 9. juni?

Kl. 15:05

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:05

Charlotte Bagge Hansen (M):

Jeg er sikker på, at hr. Peter Kofod og jeg kunne finde ud af at bytte rigtig mange ting, men her må jeg sige, at det mere er et både-og.

Det er, at vi skal gå videre ad den vej at få mindre plast, der forurener, ud i vores samfund, og så er jeg sikker på, at der kommer en rigtig god løsning, så vi alle sammen kan få et sugerør, vi kan bruge og ikke blive irriteret over ikke virker, som vi alle sammen gør, for når der opstår et problem, opstår der, som jeg sagde før, innovation.

Kl. 15:05

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

	Kl. 15:05		Kl. 15:09
Peter Kofod (DF): Ja, der er også en rigtig god løsning, og det er jo, at man bare skrotter de her regler og så går tilbage til det, som aldrig har været et problem, nemlig at vi har plastsugerør. Så er det problem løst. Vi behøver ikke at tænke noget nyt. Vi behøver ikke innovation. Vi behøver ikke bureaukrati. Vi behøver ikke regler. Danskerne kan godt selv. Var det ikke bare det, vi skulle tilbage til?		Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ordføreren.	Kl. 15:09
	Kl. 15:06	Charlotte Bagge Hansen (M): Nu er hverken jeg eller Moderaterne tilhængere af unødigt bureaukrati, men om den ene model er bedre end den anden, skal jeg ikke kunne sige, og hvordan de enkelte arbejds gange er, ved jeg heller ikke, og jeg tænker bestemt også, at det er noget, jeg kunne interessere mig for senere hen. Men jeg vil jo igen sige, at det er fra sag til sag, og hvad der er mest optimalt, ved jeg ikke.	Kl. 15:09
Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ordføreren.	Kl. 15:06	Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Fru Anne Paulin.	Kl. 15:09
Charlotte Bagge Hansen (M): Danskerne kan godt rigtig, rigtig meget selv. Jeg er ikke tilhænger af unødigt bureaukrati, men lige her vil jeg sige, at det er nødvendigt, at vi gør alt, hvad vi kan, for at reducere plast i vores natur, herunder også sugerør.		Anne Paulin (S): Tak. Jeg tager egentlig også bare ordet for at rose ordførerens svar på hr. Alexander Ryles første spørgsmål. For Miljøstyrelsen skønner faktisk, at staten og kommunerne, før det her forbud trådte i kraft, årligt har indsamlet ca. 11 millioner henkastede sugerør. Så det er bare en bekræftelse af, at det, som ordføreren også var inde på, er nogle meget store mængder.	Kl. 15:09
Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Så er det hr. Alexander Ryle.	Kl. 15:06		Kl. 15:10
Alexander Ryle (LA): I Januar 2020, altså før engangsplastdirektivet trådte i kraft, blev der lavet en kortlægning af plastforureningen i hele Danmark, og i alt blev mere end 374.000 stykker plastik indsamlet, og plastsugerør var ikke blandt de hyppigste plastemner, men det var i stedet cigaretskodder, chipposer, slikindpakning, små plastikposer, flamingostykker, bæreposer, plastkapsler til drikkevarer, plastikopper og -låg, sejl garn og snor. Kan ordføreren bekræfte, at der ikke var et massivt problem med plastsugerør i den danske natur, før engangsplastdirektivet trådte i kraft?		Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ordføreren.	Kl. 15:10
	Kl. 15:07	Charlotte Bagge Hansen (M): Jeg tager det mere som en kommentar.	Kl. 15:10
Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ordføreren.	Kl. 15:07	Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Vi går videre til den næste. Det er fru Mette Abildgaard fra Det Konservative Folkeparti. Velkommen.	Kl. 15:10
Charlotte Bagge Hansen (M): Det eneste, jeg mener at kunne bekræfte, er, at plastsugerør sådan rent teoretisk ligger i topti i forhold til forureningen i EU, og der er her tale om et EU-direktiv, hvor der ordret står, at plastiksugerør, engangssugerør, er forbudt, og så er vi i Danmark forpligtede til at efterleve det. Altså, det ligger i EU-regi, mener jeg, og ordføreren må ikke holde mig helt fast på det, i topti på listen, og jeg synes jo, at des længere vi kan komme ned af den liste, des bedre. For des mindre plastforurening får vi i vores have, både i Danmark og i resten af EU.		(Ordfører) Mette Abildgaard (KF): Åh, jeg er bare så ærgerlig over, at der ikke er flere på tilhørerpladserne i dag. Jeg er bare så ærgerlig over det, for det har bare været en rigtig fed debat at være herinde at se, fordi vi for en gangs skyld diskuterer noget, der virkelig er til at forstå og forholde sig til, og som kan sætte sindene i kog. Der har både været engagement og indignation, og der har været spropper om paptraumer og alt muligt andet. Den her sag var jo også en af dem, som hurtigst fik 50.000 underskrifter ved et borgerforslag. Der var rigtig mange danskere, der bare kunne identificere sig med, at de rigtig gerne ville af med de her papsugerør, og jeg skal ikke kunne udelukke, at jeg selv har siddet derhjemme med mit NemID fremme og været meget fristet til at være en af dem, der gik ind og skrev under. Alligevel kommer jeg ikke til på vegne af Det Konservative Folkeparti at anbefale, at vi bakker op om det her beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti. Det gør jeg ikke, fordi det er en del af EU's engangsplastikdirektiv, og det er vi forpligtet til at implementere. Sådan er det nu engang. Ellers kan vi risikere en traktatkrænkelssag, vi kan risikere en åbningskrivelse, og det vurderes ikke, at man inden for de juridiske rammer kan undgå at implementere den her del af direktivet. Kunne jeg have drømt om, at da man lavede det her direktiv, havde man måske lavet en længere indfasning, i forhold til at der ville være bedre tid til at finde egnede alternativer? Ja, det	Kl. 15:10
Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Spørgeren.	Kl. 15:08		
Alexander Ryle (LA): Så vil jeg stille et måske lidt generelt spørgsmål. Når det er sådan, at man laver EU-lovgivning, mener ordføreren så, at det giver mening, at man i den lovgivning tager højde for, at der i de forskellige medlemslande kan være forskelle, eller mener ordføreren, at det er bedst bare at have nogle generelle regler, der gælder over det hele, uanset om det så er et reelt problem i de lande, det berører?			

kunne jeg da godt have håbet på. Det var nu engang sådan, man endte i EU-systemet.

Jeg kunne ikke lade være med at trække på smilebåndet over, at hr. Peter Kofod sætter al sin lid til, at det skal være fru Stine Bosse, der kommer og redder ham. Det er alligevel ikke så tit, at det er dér, håbet ligger, når man er medlem af Dansk Folkeparti. Men på den måde kan der jo komme mærkværdigheder frem.

Prøv at høre: Der er masser af muligheder i dag. Først og fremmest skal alle vi voksne mennesker vænne os til, at vi ikke har brug for et sugerør – helt ærligt. Tag fat om kroppen, løft den cirka hertil, drej vinklen på den, og drik. Det er relativt simpelt. Det kan de fleste af os finde ud af. Ja, så er der ekstraordinære situationer, når man gør stop på McDonald's og skal have sin jordbærsmoothie. Så kunne man jo lige have til at ligge i bilen, hvilket jeg har liggende min bil, en omgang plastiksugerør, som er genanvendelige, som man kan tage med hjem og vaske og smide i sin opvaskemaskine. Det er altså ret simpelt. Og det er ikke ulovligt, for man må gerne bruge plastiksugerør, der er genanvendelige.

Man kan også få sådan nogle tynde plastiksugerør, som passer ned i Capri-Sun, for jeg har også prøvet det, og jeg har børn derhjemme på 3 og 5 år. Jeg har også prøvet børn, der var ved at gå til i raserianfald over, at deres papsugerør i Capri-Sun-juicen var opløst, før man overhovedet havde fået prikket hul i den der folie. Der findes også nogle tynde genanvendelige sugerør, som man kan anvende, og som man kan have med sig. Og alle os, der har små børn, slæber alligevel rundt på alt muligt hele tiden, for så skal vi have ekstra tøj med, og vi skal have bleer med, og vi skal have vådservietter i uanede mængder og alt muligt andet. Så kunne man jo overveje at have det med dér.

Så helt ærligt, ja, måske skulle det her ikke have været implementeret så hurtigt i EU-lovgivningen. Det er det nu engang blevet. Gider Danmark risikere en eller anden krænkelssag på det? Nej, det gider vi ikke. Finder vi som voksne mennesker ud af det? Ja, det gør vi nok. Udvikler producenterne hele tiden nye løsninger på det her område? Ja, det gør de i den grad.

Så har der været lidt debat om det her med, at man kan få det nogle steder i udlandet. Hvordan kan det være? Hvordan hænger det sammen? Det kan man altså også stadig væk nogle steder i Danmark, skulle jeg hilse og sige. Der er adskillige butikker, hvor du stadig væk kan købe plastiksugerør. Jeg var inde at lave en hurtig søgning på nettet. Jeg fandt noget, der hed barlife.dk, Temashop, MIT Party og alt muligt andet – forskellige hjemmesider, som solgte, hvad der i hvert fald for mig så ud til at være engangsplastiksugerør. Om de så gør det ulovligt, kan jeg ikke konkludere. Om de gør det, fordi de har et lager liggende, kan jeg heller ikke vide. Jeg kan bare konstatere, at der også i Danmark stadig væk er et salg af det her. Så det er ikke noget isoleret udenlandsk fænomen.

Så trods paptraumer hos diverse, garanteret også i det konservative bagland, kommer vi altså fra Det Konservative Folkeparti ikke til at stemme for det her beslutningsforslag.

Kl. 15:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 15:14

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det. Jeg vidste, at der var djøfere involveret, for der er simpelt hen en djøfer et eller andet sted, der har fundet ud af, hvad vægtykkelsen på et engangssugerør er kontra vægtykkelsen på et genanvendeligt sugerør. Jeg er jo fra Nordjylland, og jeg har en haveslange af plast, og den har jeg brugt masser af gange. Jeg har haft tykke slanger og tynde slanger, og de virker hver gang.

Så er det, ordføreren siger til mig, faktisk, at måden at gøre det her på er, at vi f.eks. bare kunne kalde McDonald's sugerør for

genanvendelige? For det er de jo teknisk set. Jeg kan jo teste det af, ved at jeg f.eks. får en bevilling fra staten, hvor jeg simpelt hen får lov til, hver gang jeg køber en milkshake, at få nummer to gratis, og så skal jeg se, om det samme sugerør kan bruges til begge to med fuld funktionsdygtighed, for så er det jo et genanvendeligt sugerør. Er det så vejen igennem den her implementering af tåbelighed, som papsugerøret jo er et udtryk for?

Kl. 15:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Mette Abildgaard (KF):

Det er kun engangsplast, der er blevet forbudt. Vi skal passe på med at gøre plast til et eller andet farligt produkt, som er skadeligt i alle mulige henseender, for der er masser af sammenhænge, hvor plast er et ganske udmærket materialevalg. Men engangsbrugen, brug og smid ud-kulturen, er den, vi skal væk fra. Jeg går ud fra, at Miljøstyrelsen har nogle definitioner af, hvornår noget regnes som engangsplast, og hvornår noget regnes som genanvendelig plast. Og ja, er platen genanvendelig, har du lov til at bruge den.

Jeg tror ikke, at McDonald's ville forsøge at omgå reglerne på den måde; det har de i hvert fald ikke forsøgt indtil videre. Men hr. Kim Edberg Andersen kan jo prøve at tage nogle af de sugerør, han er i tvivl om om er genanvendelige, med hjem og proppe dem en tur i opvaskemaskinen og se, hvordan de ser ud, når de kommer ud, altså om de har kunnet holde til det.

Kl. 15:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 15:16

Kim Edberg Andersen (DD):

Der vil jeg så sige, at det med opvaskemaskinen vil jeg foreslå man gør med et af sine stålsugerør og så se, om det bliver rent indvendigt, for det gør det jo ikke. Så er der den anden mulighed. Miljøordføreren er jo gammel sundhedsminister, og jeg skal jo love for, at hvis der er noget, hvor man i EU ville kunne være enige om der gjaldt ingen af de regler, så er det, hvis det er en sundhedsrisiko.

Der kan man spørge: Kunne det tænkes, at det er en sundhedsrisiko for vores fælles bmi, fordi man bliver nødt til at kaste næringen ind i kroppen og derved egentlig få mere næring, end man har behov for det, eller at det simpelt hen er en sundhedsrisiko ikke at have plastsugerør, fordi alternativerne er bakteriebomber? Er det sundhedsministeren, jeg skal bede om lov til at lade McDonald's have plastiksugerør?

Kl. 15:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Mette Abildgaard (KF):

Åh, ordfører, jeg er nødt til at orientere dig om noget, der nok kommer som et chok for dig, men der er simpelt hen det samme antal kalorier i din jordbærsmoothie, uanset om du drikker den på 10 sekunder, eller om du drikker den på 10 minutter. Der er det samme antal kalorier i. Så nej, det tror jeg ikke jeg ser som det rigtige argument.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke yderligere bemærkninger. Vi går videre til den næste, og det er hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten.

Kl. 15:17

lige nøjagtig med den her minister er flere forskellige sager, hvor ministeren faktisk har indtaget lidt det samme synspunkt, som han gør her. Han siger: Folkene under mig siger, at det er sådan, og fordi folkene under mig siger, at det er sådan, så er der ikke noget at komme efter. Og der giver jeg faktisk Enhedslisten ret – jeg har jo også snakket med Enhedslisten om det – i, at der er nogle ting i f.eks. den Cheminovasag; der er jeg ikke helt sikker på, at folkene under miljøministeren har helt hold i billetterne. Og det er det, der er min problemstilling i forhold til det her, altså den der meget kategoriske afvisning. Miljøministeren starter med at sige: Jamen I bliver nødt til at forstå, at mine folk har læst på det, og det er bare sådan. Og så kom vi ind på det her med de kæmpestore lagre, kan jeg forstå på ministerens parti, der må være gemt under jorden alle mulige steder, og det virker også som en træls forklaring.

Kl. 15:17

Mit spørgsmål til ordføreren er: Kunne det tænkes, at ministeren ikke altid har ret?

Kl. 15:21

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak for det. Vi har nogle meget vigtige EU-direktiver. Og i Danmark har vi problemer med at leve op til vandrammedirektivet. Vi skal i løbet af 3 år i mål. Vi skal reducere vores kvælstofforurening fra landbruget markant. Vi har et habitatdirektiv, som er så vigtigt, fordi der bliver mindre natur i Danmark, arter udryddes. Vi står over for en kæmpe opgave med at vende denne udvikling, og vi er nødt til at anvende vores arealer i Danmark på en helt anden måde, så vi tilgodeser biodiversiteten i langt højere grad.

Vi har et nitratdirektiv, som er utrolig vigtigt, fordi vi i Danmark bruger grundvand som drikkevand. Vi skal nedbringe vores nitratforurening for at leve op til nitratdirektivet. Og så er der også et engangsplastdirektiv. Det er måske ikke det, som vi lige oplever som det allervæsentligste, men jeg synes sådan set, at det er væsentligt at nedbringe vores engangsplastforbrug. I det engangsplastdirektiv har man så også kollideret med nogle interesser indenfor sugerør.

Enhedslisten kan ikke støtte dette beslutningsforslag om at tage kampen her omkring engangssugerør. Vi synes, at det er en spændende europaparlamentsvalgkamp, der kører. Vi har selv fra Enhedslistens side bragt det ind i Folketingssalen. Vi har gerne villet udfordre EU-systemet ved at lave forbud mod produktion og import af turbokyllinger. Vi har stillet forslag om at forbyde de lange dyretransporter i EU. Vi ved godt, at det kolliderer med EU-systemet, men nogle gange skal man tage de der opgør, ligesom vi gjorde fra Folketingets side, dengang vi forbød PFAS i sutteflasker; der fulgte EU efter.

Vi er sådan set nødt til at udfordre, når vi har nogle sager, hvor vi vil noget andet, og derfor er det jo også helt legalt at fremsætte sådan et beslutningsforslag her, som kolliderer, og hvor man, hvis der var et flertal for det her forslag, kunne risikere, at der var en minister, der fik sådan en EU-krænkelssag på sugerør området. Jeg tror nok, at jeg ville vælge at sætte fokus på noget andet. Vi står måske over for, at vi har en EU-krænkelssag, fordi vi ikke lever op til vandrammedirektivet. Det er jo sådan set de perspektiver, som jeg synes er de væsentligste.

Der blev i starten af det her sagt, at der er store og små spørgsmål. Jeg synes, at der er nogle meget store spørgsmål, som vi skal løse miljømæssigt, klimamæssigt. Nogle gange kan EU være en medspiller i det. Når det drejer sig om at nedbringe vores forbrug af engangsplast, synes jeg det er godt, der er en fælles indsats for at gøre det, fordi der er noget plastik, der ender ud i naturen og i vores have og skyller op på kysterne. Og jeg tror sådan set, at der kan være meget engangsplastemballage, der skyller op på de danske kyster, som kommer andre steder fra, så derfor er det et fælles anliggende i EU at bekæmpe engangsplast.

Kl. 15:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 15:20

Kim Edberg Andersen (DD):

Jeg sidder og bliver helt forført af ordføreren fra Enhedslisten, og det gør jeg ofte. Ofte er jeg fuldstændig uenig, men her er jeg kun 50 pct. uenig, så det er jo en fremgang. For jeg er faktisk enig med ordføreren i, at der er rigtig, rigtig store spørgsmål, og at der

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen jeg synes, at Cheminovasagen er en meget alvorlig sag, hvor vi jo ikke er helt færdige med at få afdækket, hvilke muligheder der er i Danmark, og om Danmark ikke lever op til vandrammedirektivet. Det er en meget alvorlig sag. Så jeg tror da ikke, at ministeren altid har ret. Men jeg tror, at ministeren har ret, når han afviser dette beslutningsforslag om at tage det her opgør med engangsplastdirektivet for at, hvad skal man sige, tillade, at hele befolkningen render rundt med engangsplastiksugerør.

Jeg har ikke oplevet de problemer med de her sugerør. Jeg har et liv uden at have problemer med vådt papir i mundvigen – måske er det, fordi jeg mest drikker kaffe og øl og vin og vand, hvor jeg kan klare det helt uden sugerør. Så jeg har måske ikke helt forstået problemets størrelse.

Kl. 15:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 15:23

Kim Edberg Andersen (DD):

Der vil jeg så sige som borgerlig, at når jeg hører ordførere fra Enhedslisten stå på talerstolen, har jeg faktisk ofte fået den tanke, at livet også kan blive så asketisk og kedeligt, og at det ikke er noget, som den gængse dansker sådan oplever på samme måde, som en ordfører fra Enhedslisten gør. Virkeligheden er jo, at rigtig mange danskere – og det er faktisk nok den hurtigste indsamling af 50.000 underskrifter – der bliver generet af at sidde og blive fuldstændig skæve og blå i hovedet af at suge i et papsugerør, som ikke opfylder sin funktion.

Går Enhedslisten ind for, at almindelige danskere faktisk også må have liv, de synes om, uden at de sådan virkelig generer en ordfører fra Enhedslisten så meget, at man ikke gå med til at kigge ind i, om plastiksugerør kan være lovligt?

Kl. 15:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ja tak! Ordføreren.

- Kl. 15:23
Søren Egge Rasmussen (EL):
Jamen jeg mener, at der er meget væske, man kan indtage uden et sugerør. Og det er ikke asketisk, når man drikker en øl eller et glas rødvin uden sugerør.
Jeg har også noteret mig, at der faktisk er nogle alternativer – nu havde jeg god tid til at forberede denne storslåede tale – og at der faktisk findes noget, der hedder hvedehalmstråssugerør, hvor man kan få 500 stk. for 250 kr., altså 50 øre stykket. Jeg ved ikke noget om kvaliteten af dem, men jeg kan da opfordre ordføreren til at prøve det af, hvis det er sådan, at det kan give et bedre liv uden vådt pap i mundvigen.
- Kl. 15:24
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Peter Kofod.
- Kl. 15:24
Peter Kofod (DF):
Hvis man nu sådan går ind i den der diskussion om, hvad der egentlig udleder mikroplast, og hvad vi kunne have af alternativer, slog jeg lige op, at vejstriber udleder 5 pct. af vores mikroplast til omverdenen. Det ville da være dumt at skære vejstriber væk, kan man sige, eller begynde at tale alternativer til det. Gummisko udleder 7 pct. Det ville vi jo heller ikke gå i gang med at forbyde. Det ville da også være fuldstændig tåbeligt, hvis man sagde: I må ikke have gummisko på, og i øvrigt er der ikke nogen vejstriber. Køkkenredskaber udleder 1 pct.
Min pointe er simpelt hen bare, at man sagtens kan forbyde sig ud af det her, det bliver bare et kedeligere samfund, hvor det er farligt at køre bil. Det ville sådan set også være træls, hvis man skulle gå barfodet på arbejde. Hvorfor er det, at Enhedslisten er så besat af den her miljøreligion, hvor man vil forbyde et plastiksugerør, uden at det har nogen som helst form for effekt?
- Kl. 15:25
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.
- Kl. 15:26
Søren Egge Rasmussen (EL):
Nu er det jo ikke Enhedslisten, der har indført nogen miljøreligion. Der er sådan set et EU-direktiv, som går ud på at reducere engangsplast og det går vi sådan set ind for. Så kan man godt tage et hjørne af det og sige, at man får et dårligere liv af ikke at have engangsplastiksugerør. Der har vi så haft en debat, og jeg synes, det var bedre, da der ikke var nogen tilhørere, for jeg synes egentlig, det var på et lidt lavt niveau, når nu vi har sådan en europaparlamentsvalgkamp, hvor vi egentlig skulle have fokus på de store linjer. Og det kan bl.a. er, at Danmark har meget svært ved at leve op til EU's vandrammedirektiv. Så jeg synes faktisk, det er lidt spøjst at have sådan en sugerørsdebat her i afslutningen af europaparlamentsvalgkampen. Det må jeg ærligt indrømme.
- Kl. 15:26
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.
- Kl. 15:26
Peter Kofod (DF):
Det her er Folketinget, det har slet ikke noget med Europa-Parlamentet at gøre. Det her er Folketinget, og vi behandler ting, som medlemmer fremsætter i Folketinget. Det går jeg ud fra er okay.
Jeg synes, at det, ordføreren siger om de store linjer, er interessant, for det her forslag, som vi har fremsat, viser jo med al tydelig-
- hed, hvad det er for en detailstyring, EU er på vej ud i. Det er jo ikke længere de store overordnede linjer, man vil lægge. Det er detailregulering af danskernes liv helt ned til mindste detalje, helt ned til den detalje, om vi må bruge et plastiksugerør eller et papsugerør. Det er det, EU vil blande sig i. Og det undrer mig, at Enhedslisten, der jo traditionelt har været et relativt EU-skeptisk parti, bare kaster sig på maven for Unionen i det her spørgsmål.
- Kl. 15:26
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.
- Kl. 15:26
Søren Egge Rasmussen (EL):
Det er helt i orden, at Folketingets partier fremsætter beslutningsforslag, men jeg må også konstatere, at der er en valgkamp til Europa-Parlamentet. Det er helt legalt at fremsætte forslag, der har med det at gøre. Det har Enhedslisten også gjort, når vi f.eks. vil forbyde turbokyllinger og forbyde lange dyretransporter. Det har så været vores fokus. Der er så andre partier, som lægger sig på et andet niveau og forholder sig til plastiksugerør. Hvis ordføreren virkelig har et bedre liv af at bruge plastiksugerør, kan man bruge sugerør, som kan genbruges. Så det er ikke et spørgsmål om, at EU detailregulerer alting.
- Kl. 15:27
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så siger vi tak til ordføreren. Der er ikke yderligere bemærkninger, og vi går videre til den næste, og det er fru Katrine Robsøe fra Det Radikale Venstre.
- Kl. 15:27
(Ordfører)
Katrine Robsøe (RV):
Tak for det. Jeg vil gerne indrømme, at jeg også nogle gange kan synes, at papsugerør er en lille smule irriterende. Jeg har også drukket rigtig mange jordbærmilkshakes fra McDonald's. Jeg har også siddet og fået en Aperol på en varm dag i solen, hvor det da også var fedt, at der var et sugerør til. Og hvis jeg så lige skulle blive en lille smule irriteret over, at papsugerøret begyndte at bøje lidt for meget, så synes jeg faktisk, det er et meget lille offer at bringe for at sørge for, at vi har lidt mindre engangsplast i vores samfund.
Jeg må også indrømme, at jeg nok heller ikke, kan jeg høre, har de helt samme traumer omkring det her, som andre har. Jeg tror faktisk, at vi også er nogle her i vores samfund, der godt kan synes, at de der papsugerør da er en lille smule trælse, men som alligevel faktisk godt kan forstå, hvorfor det er, vi ikke bare har en hel masse engangsplastiksugerør, som kan blive smidt rundt omkring og havne i vores natur, og som vi så skal til at samle ind bagefter. Jeg synes, det er fornuftigt, at vi har de her regler, og derfor kommer vi i Radikale Venstre selvfølgelig heller ikke til at støtte det her beslutningsforslag. Tak for ordet.
- Kl. 15:29
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Kim Edberg Andersen.
- Kl. 15:29
Kim Edberg Andersen (DD):
Tak for det. Der er ingen tvivl om, at en politiker fra Radikale Venstre er mere dybsindig, når man sidder og drikker en Mathilde-cacaomælk, end en nordjysk politiker fra Danmarksdemokraterne er. For når mit sugerør bliver blødt, tænker jeg ikke, at det er prisen værd for den Galapagoskildpadde, jeg ellers ville have tyret et

plastiksugerør ind i næsen på. De tanker får jeg ikke; jeg tænker, at det da er irriterende, at jeg ikke kan få sådan et til min drikkevare.

Ordføreren siger, at ordføreren faktisk nogle gange har haft trælse oplevelser med papsugerør. Hvornår har ordføreren nogen sinde haft en oplevelse med et papsugerør, som bare sådan kunne nå op på højden af den oplevelse af glæde og ekstase, som man normalvis kan få, sagt i sammenligningsøjemed, med et plastiksugerør? Hvornår har papsugerøret været bare ligeværdigt med plast?

Kl. 15:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:30

Katrine Robsøe (RV):

Jeg kan godt blive en lille smule bekymret for hr. Kim Edberg Andersens forhold til plastiksugerør. Det lyder som et meget intenst forhold, vil jeg sige, og det lyder også, som om der er et meget stort had til alternativerne. Det synes jeg man skal forsøge at tænke lidt over og måske få lidt hjælp til det traume. Jeg vil bakke op om fru Mette Abildgaards anbefalinger fra tidligere om måske at få en lille smule hjælp til det. Jeg må ærligt indrømme, at jeg de fleste gange synes, at det fungerer rigtig fint, og at der ikke er nogen problemer.

Kl. 15:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 15:31

Kim Edberg Andersen (DD):

Jeg har som nordjyde bare rigtig svært ved at høre en fra SF sige: Kim, du skal bruge en bøjet makaroni; den har en super funktion. Det bliver jo så faktisk dumt, for virkeligheden er, at plast virker. Plast virker supergodt, men nu udfaser vi det, for det er den måde, vi kan gøre det mest træls for danskerne på. Det, der kommer ned i væsken, anses for problematisk, men indpakningen af sugerøret er plast, og låget, vi propper papsugerøret igennem, er plast – og det anser man for at være helt fint. Men det, vi bruger det til, hvor egenskaberne faktisk er bedre til formålet end pap, skal forbydes, for ellers dør der en eller anden skildpadde på en sydhavso.

Kl. 15:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:31

Katrine Robsøe (RV):

Jeg vælger at fokusere på de positive her, nemlig at jeg må antage, at Danmarksdemokraterne så rigtig gerne vil være med til at kigge på, hvordan vi får skiftet noget af det andet engangsplastik, vi stadig har tilbage, ud med noget, der ikke er plast. Det synes jeg da kunne være rigtig interessant at se på.

Kl. 15:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke yderligere bemærkninger, og så går vi videre til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:32

(Ordfører for forslagsstillerne)

Peter Kofod (DF):

Tak for det, formand. For nylig var jeg med min familie en tur ude at rejse, til USA, og de fleste, der kigger med, vil vide, at når man er ude at rejse, køber man også nogle souvenirs med hjem. Noget af det, vi tog med hjem til Danmark, var plastiksugerør.

Et eller andet sted er det jo fuldstændig absurd, at vi krydser Atlanten og rejser flere tusinde kilometer – og noget af det, vi så har med hjem, og som er noget af det vi savner herhjemme, er rigtige sugerør, der er lavet af plastik. De ender ikke i nogen skildpadder eller nogen havpattedyr eller i nogen fisk, for de bliver selvfølgelig bortskaffet, fuldstændig som det skal være, igennem det system, vi har i Danmark. Det er jo absurd, på alle måder, at tænke over den miljøreligion, som EU og et flertal i det her Folketing har kastet ud over danskerne. Lad os kigge på plastik og adressere de rigtige problemer.

Jeg har kunnet læse mig frem til, at 60 pct. af den plastik, der findes i havene, er udledt af Kina, Indonesien, Filippinerne, Thailand og Vietnam. Det har ikke et hak med plastiksugerør i Danmark at gøre. Det er nogle lande, der er på et helt andet niveau, og det udslip, der vil være fra Danmark eller Vesteuropa, er jo fuldstændig minimalt. Det forbud, vi har her, batter så lidt, at der jo ikke vil være en skildpadde – jeg tror i øvrigt, det er meget sjældent, at der er skildpadder i danske farvande – eller nogen som helst, der vil mærke noget som helst til det.

Hvad udleder så mikroplast i vores hverdag? Jeg kan forstå, at 60 pct. af det, vi udleder, kommer fra slid på bildæk. Jeg har ikke tænkt mig at forbyde bildæk. 11 pct. af det kommer fra maling. Det ville da være nogle lidt triste huse, hvis vi gik hen og forbød det. 7 pct. kommer fra vores gummisko. Dem tror jeg også de fleste af os ville savne. 5 pct. kommer fra vejstriberne og 1 pct. fra skumkludene ude i vores køkkener.

Jeg er jo godt klar over, at det jo er forbundet med en vis fare at læse de her ting op, for nu motiverer jeg nogle af mine kollegaer til at gennemføre nogle forbud, fordi det jo anses for så vigtigt, at man gør det for at gøre en stor forkromet forskel for verden. Det er bare for at sige, at her har man fundet noget, der generer nogle folk, og så vil man ikke lave det om, fordi det hele skal foregå i miljøets hellige navn. Det er blevet en religiøs besættelse snarere end et spørgsmål om at gøre nogle ting drevet af sund fornuft.

Jeg synes også, debatten ret klart viser, at der jo er forskel på politikere. Der er socialister, som vil bestemme, selv hvordan man drikker sin cola eller milkshake, og som synes, at det er noget, der skal reguleres, ikke bare fra Christiansborg, men hele vejen til Bruxelles og Strasbourg. Og så er der os andre, som har tillid til, at danskerne godt kan finde ud af det selv, og at man godt kan tillade, at danskerne køber, bruger og på legal vis bortskaffer deres plastiksugerør igen, og ikke skal trækkes med noget bøvl, surt papbras, der ikke kommer til at virke.

Jeg vil gerne sige stort tak til alle partier for deres bidrag i debatten og tak til miljøministeren for at præsentere regeringens holdning. Vi opretholder selvfølgelig vores forslag og ser frem til den videre behandling. Mange tak, formand.

Kl. 15:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra fru Theresa Scavenius.

Kl. 15:35

Theresa Scavenius (UFG):

Tak. Jeg havde bare lige lyst til at komme med en kommentar. Er ordføreren klar over, at det faktisk er i plastikindustriens interesse, at man har nogle meget små fokus, f.eks. på plastiksugerør og plastikposer, som vi også har diskuteret meget herhjemme, og netop have det som en afledningsmanøvre i forhold til at diskutere den generelle problematik i forhold til plastik i vores samfund, og at grunden til, at der er fokus på plastiksugerør, netop er at aflede fra, at vi ikke har regulering af alt det andet? Så der er en meget god grund til, hvorfor det lige præcis er de her meget små områder, som kommer i fokus. Jeg ser det meget grundlæggende sådan, at man, netop fordi man

har fokus på de her yderste led, hvor det er børnenes fødselsdage, det skal gå ud over, gør klimapolitikken og miljøpolitikken ekstremt upopulær, i stedet for at man faktisk fokuserede på de store knaster og startede med den liste, du nævnte, så vi faktisk kunne tage hånd om det her problem.

Kl. 15:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 15:36

Peter Kofod (DF):

Jeg vil gerne være med til at gøre bildæk mindre skadelige for omverdenen og miljøet. Når vi har taget det her op, er det jo, fordi det er dén trælse ting på det her område, som jeg selv oplever, som min familie oplever, som folketingsgruppen oplever, og som jeg faktisk også tror I oplever. Selv den radikale ordfører var jo meget ærlig om det her og anerkendte fuldstændig, at der kan være forskellige holdninger til det, men anerkendte jo, at det her var et irritationsmoment i hverdagen. Det kan jeg jo fuldstændig nikke genkendende til. Om der så er nogle lobbyister, der er enige eller uenige med mig, vil jeg tillade mig at blæse på.

Kl. 15:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 15:37

Theresa Scavenius (UFG):

Det er jo det, der ligesom er pointen. Vi skal diskutere de store spørgsmål: Hvad er vores politiske holdning til plastikpolitik generelt, og hvor er det, man sætter ind først? Men når vi ligesom har de her meget, meget små fokus, er det meget klart, at der bliver den her debat, som ordføreren har været med til at skabe, og som på en eller anden måde er absurd – det har den her debat jo også vist – hvor det handler om smoothier og andre ting. Men det er jo ikke det, der er det vigtigste. Pointen er, at jeg mener, ordføreren er faldet i en fælde og kigger det helt forkerte sted, i stedet for at vi har en stor diskussion om, hvor meget plastik vi ønsker i vores fremtidige samfund.

Kl. 15:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 15:37

Peter Kofod (DF):

Så vil jeg gerne tilbyde spørgeren en handel. Hvis fru Theresa Scavenius stemmer for vores beslutningsforslag, vil jeg gerne sammen med fru Theresa Scavenius udforske, hvad vi kan gøre ved vores bildæk og gøre dem mere miljørigtige, uden at vi stopper med at køre bil, eller hvad vi kan gøre, for at malingen bliver mere ren, så der ikke er så meget, der skaller af og bliver til mikroplast. Den handel vil jeg gerne give håndslag på her og nu, hvis det kunne have interesse.

Kl. 15:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 15:38

Kim Edberg Andersen (DD):

Tak for det. Og tak til ordføreren. Hvis ordføreren skulle være i tvivl, støtter Danmarksdemokraterne ordførerens forslag – det fik jeg vist ikke nævnt oppe fra talerstolen. Det er bare, så der ikke er nogen tvivl om Danmarksdemokraternes holdning til det her. Det

er altid sådan på klimaområdet, at man finder de tiltag, der irriterer folk allermost, for så er man handlekraftig. Man skal kunne mærke irritationen, med hensyn til hvor vigtig den her omstilling er.

Jeg er faktisk enig med fru Theresa Scavenius i, at vi sagtens kunne genindføre plastiksugerør og stadig væk have mindre plastspild, hvis vi bare tog fat nogle andre steder. Det kunne vi sagtens, men det skal vi jo ikke, for vi har jo hørt, at der for venstrefløjens nærmest er noget helligt over at gøre noget ved de her plastiksugerør.

Det kan godt være, at det er mig, at der er blevet tilbudt krisehjælp, men jeg er simpelt hen bekymret for, om det faktisk ikke er SF's ordfører, der skal have traumehjælp, hvis han googler engangsplastiksugerør og ser, og hvor mange steder det stadig væk er muligt for danskere at få det her ekstremt farlige drabsvåben i forhold til alt, hvad der hedder klima og miljø. Det kan være, vi skal bede ordføreren for Konservative om også at tilbyde ham det.

Kl. 15:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 15:39

Peter Kofod (DF):

Jeg tror ikke rigtig, der var noget spørgsmål. Jeg vil gerne sige mange tak for støtten. Jeg tror, vi er fuldstændig enige, når det gælder det her forslag. Men hvis jeg skal kommentere på det, så synes jeg jo også, at der et eller andet sted er noget rigtigt i det, hr. Kim Edberg Andersen siger, nemlig at vi jo skulle gå til det her med tanke på, hvor de største problemer er. I virkeligheden er det jo lidt paradoksalt at stå her på talerstolen og kunne sige, at jeg faktisk langt hen ad vejen i en miljødebat både er enig med hr. Kim Edberg Andersen fra Danmarksdemokraterne og fru Theresa Scavenius. Det er jo lige før, vi skulle til at have en debat om Israel og Palæstina – forestil jer al den fred, vi kunne skabe sammen her i dag i den ånd.

Kl. 15:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 15:40

Kim Edberg Andersen (DD):

Jeg tror faktisk, ordføreren ville blive overrasket over, hvor ofte fru Theresa Scavenius og jeg er enige på rigtig mange punkter. Så er der også nogle gange, hvor der nok er lang vej i mål.

Men er det ikke korrekt, at ordføreren på intet tidspunkt har anset det her som fornuftigt? Dansk Folkeparti er et parti, for hvilket det ikke giver mening at fjerne plasticsugerør. Og køber Dansk Folkeparti ind på Socialdemokratiets forklaring om, at når der stadig kan købes plasticsugerør i EU – og jeg ved, at ordføreren har været i Europa-Parlamentet – så skyldes det simpelt hen, at der har været kæmpemæssige lagre af plasticsugerør, eller er det er en stråmand fra Socialdemokratiets side?

Kl. 15:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 15:40

Peter Kofod (DF):

Det kan jeg være fuldstændig enig med hr. Kim Edberg Andersen i. Og hvis man tager ud på det europæiske kontinent, vil de jo kunne findes alle mulige steder. Det er jo bare manglende mod. Man kunne bare have udfordret reglerne herhjemme fra; der er ikke nogen som helst, der ville have anfægtet det. Man ville kun have fået det ud af det, at nogle danskere var blevet glade.

Kl. 15:41

Kl. 15:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Fødevarerudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

46) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 201:

Forslag til folketingsbeslutning om at nedsætte en taskforce, der skal sørge for tilstrækkelig miljømæssig kontrol og tilstrækkeligt tilsyn med listevirksomheder.

Af Theresa Scavenius (UFG).

(Fremsættelse 23.04.2024).

Kl. 15:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren for forslagsstilleren, fru Theresa Scavenius, uden for grupperne, ønsker at give en begrundelse for forslaget. Velkommen.

Kl. 15:41

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstilleren)

Theresa Scavenius (UFG):

Tak. Jeg vil kort motivere det her og netop sige, at jeg foreslår, at Folketinget pålægger regeringen at nedsætte en taskforce, og opgaven er at intensivere kontrollen med alle vores listevirksomheder, dvs. vores mest forurenende virksomheder, i forhold til miljørisici.

Det handler simpelt hen bare om, at de i virkeligheden håndhæver loven, og at loven overholdes. Det er jo lovgivning, vi allerede har vedtaget her i Folketinget og i Europa, men det, der er problemet, er, og det har vi også lige snakket om før, at lovgivningen bliver underimplementeret, men meget af det handler også om, at vi har manglende håndhævelse.

Så det her beslutningsforslag handler om at lave en akutplan, hvor man siger: Hvordan kan vi give borgerne sikkerhed for, at staten faktisk fører den nødvendige kontrol i forhold til den lovgivning, der er blevet vedtaget? Og jeg mener, at det bør være en prioritet for Folketinget, der repræsenterer borgerne, at vi kan sige: Vi tager hånd om alle de problemer, der er.

Der er efterhånden en lang række eksempler på store miljøkatastrofer, som jeg ved at mange af mine kollegaer her i salen er meget bekymret over, hver gang de dukker op i medierne. Det drejer sig om Nordic Waste, det kan dreje sig om stålveseværket, det drejer sig om Cheminova, og det drejer sig allersnarest om det i »Den sorte svanek«, dokumentarserien, hvor det også viser sig, at der er et systematisk miljøsvineri med forurenede jord.

Alt sammen foregår, fordi vi ikke håndhæver den lovgivning, vi faktisk har vedtaget. Så jeg håber meget, at vi får en spændende debat, og at der er flere, der vil bakke op om det her forslag, for det handler simpelt hen om at sige: Vi bør tage ansvar for at give borgerne sikkerhed for, at vi er på borgernes side i forhold til miljøpolitikken.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak for det. Forhandlingen er hermed åbnet, og vi går til miljøministeren. Velkommen.

Kl. 15:43

Forhandling

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Ja, der er desværre flere alvorlige og flere ekstraordinært alvorlige sager i Danmark. En af de sager, som bliver nævnt af forslagsstilleren, er Nordic Waste-sagen, hvor der er gjort et stort stykke arbejde med at afværge en alvorlig miljøskade på vandmiljøet og på arter i Alling Å. Og jeg synes, at det er på sin plads her fra talerstolen at sige tak til alle dem, der har knoklet på pladsen nat og dag og uge efter uge for at afværge en alvorlig miljøskade. Derfor forpligter det også Folketinget til at lære af den sag og de andre sager, der nævnes, så vi kommer til bunds i, hvordan det kunne ende så galt.

Jeg har tidligere i forbindelse med den konkrete sag der i Randers stået her på Folketingets talerstol og fastslået, at vi skal gøre alt for at undgå, at Danmark står med lignende sager igen, der har de her store konsekvenser, som det kan have for naturen og for lokalsamfundet, og det mener jeg selvfølgelig fortsat. Derfor er jeg også enig med forslagsstilleren i, at sager som både den konkrete med jordskredet ved Nordic Waste og de øvrige sager, som forslagsstilleren nævner i den skriftlige begrundelse, giver anledning til at overveje, om systemet er indrettet godt nok til at føre tilsyn med virksomheder, og det handler jo om de virksomheder, som handler uforsvarligt.

Det er grunden til, at det er blevet aftalt, at regeringen inden sommerferien i samarbejde med Folketingets partier vil fastlægge rammerne for netop opfølgningen på Nordic Waste-sagen, herunder præcist arbejdet med at se på gældende ret. Og det gælder så også ligeledes en undersøgelse af Randers Kommunes rolle i sagen – i begge dele kan der være vigtige læringspunkter, vi skal tage med videre. Det er helt væsentligt, at myndighedsansvaret, herunder godkendelse og tilsynsforpligtelsen bliver løftet tilfredsstillende.

Det handler om at sikre miljøbeskyttelsen i Danmark, og derfor er det afgørende vigtigt, at vi lærer af sagerne og sikrer, at tilsynet for listevirksomheder er indrettet på en sådan måde, at vi bedst muligt kan forhindre og imødegå lignende sager i fremtiden. Og vi er parate til at drage de nødvendige konsekvenser. Det er helt afgørende, at vi lærer af de her sager og kommer til bunds i, hvordan det kunne ende så galt, og det er bedre at forebygge end at rydde op og afværge alvorlige miljøskader.

Hvordan vi organiserer præcist det arbejde, jeg har nævnt her, ser jeg frem til at drøfte med Folketingets partier. Det er anden eller tredje gang, vi har sådan en debat om en helt konkret opfølgning på noget af det her, og det synes jeg er fint, at Folketinget er engageret på den måde, men jeg tror også, at jeg vil anbefale, at vi lover hinanden, at vi sætter os ved bordet og siger: Hvad har vi af idéer, og hvordan vi kan organisere det her for at blive klogere? Og så kan vi sammen finde ud af, hvordan vi tager det næste skridt i den her sag. Det har jeg tilkendegivet vil ske inden sommer.

Jeg ved jo godt, at man siger, at Folketinget går på sommerferie, men det gør man jo ikke, for det er kun bare mødefri periode her i Folketingssalen. Der er jo fuldt tryk på arbejdet i aftalekredse og i kontorerne rundtomkring på Christiansborg og i ministerierne. Derfor vil vi også holde fast i det løfte, der er givet, nemlig at regeringen, inden sommerferien starter, vil have drøftet de her elementer med Folketingets partier, altså både den konkrete opfølgning på undersøgelsen af Randers Kommunes ageren i sagen, og også hvordan

vi får organiseret det opsamlende arbejde med at se på regelsættet omkring den her type virksomheder.

Kl. 15:50

Kl. 15:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ministeren. Der er en kort bemærkning til fru Theresa Scavenius.

Kl. 15:47

Theresa Scavenius (UFG):

[Lyddudfald] ... bemærket, at det er sådan en strategi, man bruger. Hver gang der er et beslutningsforslag, er der altid et eller andet møde i forligskredsen efterfølgende, hvor man så vil tage diskussionerne. Jeg mener, at de her problemer, vi diskuterer nu, er så vigtige, at de skal foregå i lige præcis det her rum. Jeg vil gerne høre regeringens holdning til, hvad vi gør nu og her. Jeg snakker ikke om nye undersøgelser og nye strategipapirer osv. Det handler om at lave en akut handlingsplan lige nu og her. Det er også derfor, jeg appellerer til Folketinget, for jeg har grundlæggende ikke tillid til, at regeringen vil gøre det, for ministeren står gang på gang og gentager det samme, og hver gang der er en ny katastrofe, siger ministeren: Jamen der kommer et nyt møde i forligskredsen, vi undersøger det, vi kigger på det osv. Og så står vi med en ny skandale dagen efter.

Så grundlæggende er det her beslutningsforslag lavet, fordi jeg netop ikke mener, at regeringen kan løfte det store ansvar, det er at sikre borgerne sikkerhed, i forhold til at der ikke kommer flere miljøkatastrofer i det her land. Jeg håber, at Folketinget vil påtage sig deres kontrollerende funktion og sige: Vi synes ikke, det er godt nok. Der er allerede hjemmel i vores lovgivning til at pålægge regeringen at indføre en meget strammere kontrol.

Kl. 15:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 15:48

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Nu nævner ordføreren forligskredsen. Der er ingen forligskreds her. Det, jeg tilkendegiver, er, at regeringen vil invitere Folketingets partier, sådan at vi sammen kan definere, hvordan vi kommer videre her, og hvordan vi bliver klogere her. Jeg kan forstå, at ordføreren er meget kritisk over for, hvordan man tidligere har lovgivet, hvordan man reagerer i Danmark, og hvordan Folketinget agerer på kriser. Jeg kan godt erklære mig enig i dele af den kritik. Noget af det, jeg synes har været galt, er, at hver gang der er en sag, springer man op, og så skal man have et konkret håndtag, man så skal hive helt i bund, men man er blind for det andet, fordi man ikke grundigt ser på, hvad problemet er, og grundigt sammen tager ansvaret og får det løst, altså får kulegravet, undersøgt, analyseret og løst problemet grundigt.

Derfor er jeg ikke tilhænger af, at vi efter sådan en sag – nu er der flere sager, der er nævnt – siger: Så er det lige det her håndtag, der skal i bund. Det er jeg ikke sikker på er det eneste rigtige. Det kan være, at det er et af håndtagene, der skal bruges noget mere. Det kan være, der også er andre håndtag, der skal bruges noget mere, og det synes jeg er klogest at vores eksperter i vores styrelser rådgiver om, og at Folketinget selvfølgelig inddrages i det arbejde. Det synes jeg er den rigtige måde at gøre det på. Det kan være, vi er uenige, men det er den måde, jeg synes vores tilgang skal være på.

Kl. 15:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Theresa Scavenius (UFG):

Ministeren har lige sagt, at Folketinget ikke blev inddraget i den diskussion, for det er partierne, der er blevet inviteret til et mødeovre i ministeriet. Så det er jo det, der er problemet. Vi burde tage diskussionen her og drøfte, hvad den rigtige løsning er på de problemer, vi åbenbart er enige om skal løses. Er den her taskforce en god løsning? Det er fint, hvis ministeren har en hel masse andre løsninger. Det her er ikke et forslag om at lære på den langsigtede bane. Jeg er enig i, at der er masser af ting, vi fremadrettet kan kigge på. Men her handler det om at sige: Vi bliver nødt til at lave noget strammere kontrol lige nu og her. Det har man jo erfaringer med fra tidligere, f.eks. i forhold til salmonella fra for små 20 år siden, hvor man netop sagde: Borgerne er bekymrede for det her, så vi laver en indsats nu og her for at være os vores ansvar bevidst i forhold til vores mandater.

Kl. 15:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 15:50

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Men grundlæggende er det jo en helt forfejlet tilgang, der så er, hvis man siger, at Folketinget ikke er involveret, hvis partierne inviteres til fælles drøftelser med henblik på at indgå aftaler om konkret at dele ansvaret. Hvis man siger, at Folketinget ikke af involveret, har man jo et helt forkert syn på og en forkert forståelse for, hvordan vores demokrati fungerer i Danmark. Det er jo netop den måde, det demokratiske velfærdssamfund er bygget op på i Danmark, altså ved at Folketingets partier mødes, aftaler og lovgiver i fuld åbenhed her i Folketingssalen, men det gælder også, at vores myndigheder og eksperter kan rådgive, ikke kun regeringen og ministre, men hele Folketinget. Det er det, der kommer til at ske.

Kl. 15:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ministeren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Vi går videre til ordførerrækken, og den første er fru Anne Paulin fra Socialdemokratiet.

Kl. 15:51

(Ordfører)

Anne Paulin (S):

Tak for det. Vi behandler nu B 201, som til forveksling minder om en række af nogle af de andre beslutningsforslag på miljø- og erhvervsområdet, som der har været på det seneste, og som handler om, hvordan vi følger op på Nordic Waste-sagen og kan være med til at forebygge, at vi vil se lignende miljøskandaler i fremtiden.

I Socialdemokratiet er vi helt enige i intentionen om, at vi skal drage de nødvendige konsekvenser og erfaringer af Nordic Waste-sagen. Derfor er Miljøministeriet også i gang med at overveje og undersøge, om der er noget, der bør ændres i vores tilsyn og lovgivning og den måde, det fungerer på i dag. Ligeledes er både Miljøministeriet og Randers Kommune i gang med konkrete undersøgelser af forløbet omkring Nordic Waste, som skal kaste lys over, hvordan det kunne gå så galt i den sag. Vi er derfor helt enige i, at vi i den grad skal tage ved lære af sagen og tage de politiske skridt, som der skal til for at ruste os mod lignende sager i fremtiden, men vi synes også, det er vigtigt, at det arbejde sker på et ordentligt grundlag, og afventer derfor det arbejde, som er sat i gang. Socialdemokratiet stemmer derfor imod beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 15:52

Kl. 15:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Fru Katrine Robsøe, værsgo.

Kl. 15:53

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg tager egentlig bare ordet, fordi jeg lige skal være helt sikker på ordførerens ordvalg: Er ministeriet *i gang med* at undersøge, om der er nogle huller her, og hvordan vi kan rette op på det, eller om er de i gang med at *overveje* at undersøge det? Kan jeg lige få en opklaring af det? For jeg hørte det, som om de var i gang med at overveje at undersøge det. Så jeg vil bare gerne lige have en opklaring.

Kl. 15:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Anne Paulin (S):

Altså, ministeriet er i gang med at kigge ind i en undersøgelse af området, og som jeg forstår på ministeren, kommer det også til at være noget, hvor partierne så kommer over og drøfter det nærmere.

Kl. 15:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Theresa Scavenius.

Kl. 15:53

Theresa Scavenius (UFG):

Ordføreren siger det, som om det handler om nogle konkrete sager, som netop er i gang med at blive undersøgt. Det her forslag er jo et generelt forslag, der netop handler om alle de potentielle risici. Hver dag er der stort set en ny katastrofe, og det er min bekymring, og så vil jeg spørge, hvordan vi undgår, at der kommer en igen i morgen. Det kunne vi jo gøre ved at få et overblik over de meget forurenende virksomheder, vi har i det her land, og sørge for, at det ikke sker. Så hvad er ordførerens holdning til det? Her handler det ikke om, hvad ministeriets folk siger, og hvad ministeren siger. Har ordføreren ikke en personlig politisk holdning til, hvordan vi kan svare på borgernes bekymrede spørgsmål om sundhed og natur, så de ikke skal bekymre sig om, om de skal vågne op til en ny skandale i morgen eller om noget tid?

Kl. 15:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:54

Anne Paulin (S):

Jo, men jeg synes, det er meget relevant, at vi gør os nogle overvejelser over, hvad der skal til. Nu er det her jo ét forslag. Der har også været andre forslag, som andre partier har bragt op, om konkret lovgivning, der skal laves om nu og her på baggrund af Nordic Waste-sagen, men det kan jo også være andre sager. Der synes jeg jo så bare, at det fornuftige er, at vi kommer til at kigge på det samlet og afveje tingene op imod hinanden, og at det ikke bare er sådan, at vi nu har tre-fire måske lidt tilfældige beslutningsforslag, som vi stemmer igennem, fordi det nu engang lige var det, der kom på bordet. Jeg synes, vi har brug for at se det samlet og at se de forskellige tiltag op imod hinanden.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 15:55

Theresa Scavenius (UFG):

Grundlæggende er svaret fra ordføreren jo bare, at ordføreren ikke har tænkt sig at gøre noget ved det her nu og har ikke tænkt sig at arbejde for det og har fin tillid til, at regeringen og ministeriet og embedsfolkene kommer til at kigge på det her og invitere over til nogle møder. Jeg mener, at vi i Folketinget skal tage et ansvar og sige: Vi er ikke tilfredse med regeringen. Og hvis der har været flere forslag, er det jo bare, fordi der er en bred interesse lige præcis for det her felt, og så er det jo fint at drøfte her, hvad for en løsning, der er den bedste. Det her er et konkret forslag om en akut indsats nu og her. Bagefter kan vi så lave alle de langsigtede planer og diskussioner og undersøgelser. Men vi skylder altså borgerne at tage noget akut ansvar.

Kl. 15:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Anne Paulin (S):

Jeg er grundlæggende uenig i ordførerens syn på politik – at vi bare skal træffe hurtige beslutninger her baseret på sådan relativt kort motiverede beslutningsforslag, og at det skulle være sådan en ædel måde at træffe politiske beslutninger på i stedet for at sidde at sidde partierne samletovre i ministeriet og blive klædt på af embedsapparatet og kunne udfordre embedsapparatet og stille spørgsmål osv. og på den baggrund træffe beslutninger om, hvad vi synes skal være de skridt, der kan ruste os bedre i fremtiden. Jeg forstår grundlæggende ikke ordførerens syn på politik i den her sag – og i andre.

Kl. 15:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Alexander Ryle.

Kl. 15:56

Alexander Ryle (LA):

I forlængelse af fru Katrine Robsøes spørgsmål vil jeg bare høre, om ordføreren kan bekræfte, at de undersøgelser, der er sat i gang, er med fokus på, hvad Nordic Wastes rolle og ansvar har været, og hvad har nogle søsterselskabers ansvar været, men at der ikke er igangsat undersøgelser af, hvad kommunens rolle og ansvar har været.

Kl. 15:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Anne Paulin (S):

Som jeg forstår det, har Randers Kommune jo igangsat en undersøgelse, og jeg synes også, at det er helt på sin plads, at vi også kigger ind i Randers Kommunes rolle i den her sag. Man gør sig overvejelser i Miljøministeriet omkring det her, som man også kommer til at drøfte med Folketingets partier, og det synes jeg egentlig er ganske fornuftigt.

Kl. 15:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

- Kl. 15:57
Alexander Ryle (LA):
Men hvorfor er det, at man i regeringen er så hurtig til at pege fingre ad en bestemt virksomhed? Man hidser sig op og står og holder pressemøde med forskellige ministre, men man kigger overhovedet ikke på, hvad kommunens rolle har været. Altså, nu er der gået et halvt år, siden Nordic Waste-sagen begyndte – hvorfor tager det så lang tid at komme i gang med de undersøgelser?
- Kl. 15:57
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.
- Kl. 15:57
Anne Paulin (S):
Grunden til, at vi forholder os kritisk over for ejeren af Nordic Waste og Nordic Wastes selskabskonstruktion er jo, at det var dem, der stod med ansvaret for at have overskredet deres miljøtilladelse. Og der er ingen, der har sagt i Socialdemokratiet, at vi ikke også skal kigge på Randers Kommune, at vi ikke også skal have et åbent sind og diskutere og drøfte det her omkring tilsyn osv. Det er jo netop det, som jeg står og siger nu, nemlig at vi sådan set er meget åbne over for at vende alle de her forskellige perspektiver, som kan være med til at sikre, at vi får en bedre miljølovgivning, som kan ruste os imod den her type skandaler.
- Kl. 15:58
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Kim Edberg Andersen.
- Kl. 15:58
Kim Edberg Andersen (DD):
Tak for det. Jeg vil faktisk godt komme forslagsstilleren sådan lidt i møde, for der er noget, der virker underligt. Jeg er ny miljøordfører, og man synes jo, at man lynhurtigt får følelsen af, at den siddende miljøminister er som en hest, der skal tvinges til truget, og så kan man godt få den til lige at drikke lidt. Og man kan sige, at fru Theresa Scavenius jo har en pointe, især i forhold til Nordic Waste-sagen, for det er vel 200 dage siden, det blev sagt, at man lige ser på det i forhold til kommunen. Og jeg ved jo, at Socialdemokraterne i forvejen har sørget for, at den offentlige administration er steget voldsomt, så man skulle jo synes, at det var muligt, at de havde ansat en enkelt eller to ovre i Miljøministeriet, der lige kunne vurdere hurtigere end på 200 dage, hvordan man fandt mailadressen på Randers Kommune og begyndte at undersøge det.
Så kan der jo risikere at være onde tunger i politik, der vil påstå, at det ikke er slemme kapitalister i Randers Kommune, for det er jo en socialdemokratisk borgmester. Kan det være, at vi måske kan se ind i, at en minister fra Socialdemokratiet slet ikke havde nogen mulighed for at kontakte en socialdemokratisk borgmester, men tværtimod hurtigt kunne komme i fjernsynet og sige, at det er de slemme kapitalister?
- Kl. 15:59
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.
- Kl. 15:59
Anne Paulin (S):
Nej – nu synes jeg, vi bevæger os ud i noget, hvor det begynder at blive plat. Der har været en tæt dialog med Randers Kommune hele vejen igennem, så de der insinuationer kan jeg afvise. Der har været en dialog med Randers Kommune. Og det er ikke sådan, at alting er gået i stå i den her sag. Tværtimod er der jo rigtig mange forskellige forløb, der har kørt. Der har været en akut fase, der har handlet om at inddæmme i forhold til den overhængende fare, der har været for forening, og der er juridiske spor osv. Så det her med, at der skete det med Nordic Waste, og at der så bare ikke er sket noget siden, passer jo ikke.
- Kl. 16:00
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.
- Kl. 16:00
Kim Edberg Andersen (DD):
Hvor ville man bare ønske, at den socialdemokratiske regerings top af ministre havde valgt at tage den samme stille approach, inden man løb ned og stillede sig i gummistøvler og insinuerede, at den her slemme, slemme virksomhedsejer bare havde ødelagt *alt* omkring sig, uden at en eneste socialdemokratisk ansat i kommunen eller for den sags skyld borgmesteren eller kommunen vidste det.
Men mit spørgsmål er: Har fru Theresa Scavenius ikke en pointe – og jeg er ikke sikker på, at jeg er enig i det her forslag – når hun siger i forhold til de 200 dage, at det godt kunne være, at vi havde brug for en taskforce, der var sådan lige lidt hurtigere på aftrækkeren, end vores miljøminister er?
- Kl. 16:01
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.
- Kl. 16:01
Anne Paulin (S):
Nej, det mener jeg ikke. Jeg mener, at Folketingets partier løbende har været ret grundigt informeret omkring Nordic Waste og nye udviklinger i sagen. Der har været rigtig mange informerende møder ovre i Miljøministeriet, hvor der er blevet fortalt om de nye udviklinger osv., og hvad det er for nogle faser, som har været i gang – de juridiske spor osv. Så jeg synes, at det grundlæggende er en helt forkert præmis, som ordføreren stiller op.
- Kl. 16:01
Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre til næste ordfører, og det er hr. Erling Bonnesen fra Venstre. Velkommen.
- Kl. 16:01
(Ordfører)
Erling Bonnesen (V):
Nordic Waste-sagen er, som vi alle sammen er klar på, en ganske alvorlig sag. Derfor er jeg også tilfreds med, at der er sat de ting i gang, som både ministeren og den foregående ordfører har redegjort for, og derfor afviser vi også i Venstre det foreliggende beslutningsforslag. Tak.
- Kl. 16:02
Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Der ser ikke ud til at være nogen indtegnede til korte bemærkninger til ordføreren for Venstre. Vi går så videre i rækken af ordførere, og den næste ordfører er hr. Kim Edberg Andersen fra Danmarksdemokraterne.
- Kl. 16:02
(Ordfører)
Kim Edberg Andersen (DD):
Jeg vil sige, at det er dejligt at se, at min kollega er ordfører for forslaget. Jeg er bekymret for både mit psykiske velbefindende og mit fysiske og for mit blodtryk, men det er dejligt at være omgivet af

kolleger, der bare er så bekymrede for 106 kg nordjyde. Det skal I have stor tak for. Det går nok alligevel.

Men virkeligheden er jo, at I med mig som ny miljøordfører vil opleve, at jeg på rigtig mange områder faktisk kommer til at være enig med fru Theresa Scavenius. Der er ingen tvivl om, at fru Theresa Scavenius er meget vidende på miljøområdet. Jeg vil så også sige, at i Danmarksdemokraterne kommer vi ikke til at støtte det her forslag, og jeg skulle hilse fra Dansk Folkeparti og sige, at det kommer de heller ikke til. Men selv om jeg er enig med fru Theresa Scavenius i målet, er vi nok ikke helt enige om vejen derhen, selv om hun har stor viden på området. Jeg tror, at fru Theresa Scavenius er blevet bidt af en lidt rødere socialist, end jeg nogen sinde har været i nærheden af, og at hun nok tænker på, at staten og mere tilsyn er vejen frem. Det tror jeg ikke altid det er. Dog vil jeg sige – og det er skræmmende som Danmarksdemokrat at skulle det – at hvis vi bliver ved med at have en miljøminister, der kun bruger store ord og ikke rigtig har noget handling bag, kan det jo godt være, at det bliver nødt til at være sådan, at jeg render ud og bliver bidt af den mest rabiante røde, jeg kan finde herude, og så går med på, at vi skal til at have mere kontrol af kontrollen, selv om det jo er det, vi er imod i Danmarksdemokraterne. Vi føler, at det er kontrol af kontrollen, fordi vi har et system, der burde virke.

Tilsyn skal der til. Tilsynet er vigtigt, og det er, uanset om man vil indrømme det eller ej, i hvert fald svigtet derovre. Så er der ingen tvivl om, af skylden i sidste ende kommer til at være delt mellem en ejer, et system og for den sags skyld og med stor sandsynlighed også en kommune, som har svigtet og ikke været sit ansvar bevidst. Og der skal vi jo på trods af drillerier og politiske uenigheder i sidste ende nå i mål, for ellers kan vi ikke leve med det som danskere. Vi kan ikke leve med, at vi sviner naturen til. Hvis jeg er sådan lidt hyper i dag, er det, fordi jeg har sovet meget lidt, fordi jeg har været ude at snakke om noget andet, »Den sorte svane« og de miljødepoter, der er tale om i den forbindelse, og da jeg ikke havde set udsendelsen, stod jeg i den glædelige situation, at jeg kunne få lov til at se den efter debatten i går, så jeg så har fået ca. 45 minutters søvn. Det gør så, at jeg har et fantastisk humør lige nu, som bliver udskiftet med en meget, meget træt hr. Kim Edberg Andersen på vejen hjem i toget.

Virkeligheden er, fru Theresa Scavenius, at du rammer plet, i forhold til at det her ikke virker. Det bliver ikke undersøgt ordentligt, men også personligt og som borgerligt menneske, mener jeg, at regeringen skulle have grebet det her lidt mere professionelt an i starten, da de så situationen. I stedet fik man følelsen af, at de havde tænkt, at der er en god breakingbjælke, så det får ville de lige få nogle billige point på. Hvis man vælger at gå så voldsomt ud efter en privat ejer i starten, ville det være klædeligt, hvis man efter 200 dage, efter man lovede at undersøge kommunen, også var gået i gang med det.

Jeg har faktisk ret stor tiltro til, at de ansatte i Miljøstyrelsen ville være i stand til at sætte det her i gang, og det kan jo være, at ministeren pisker dem så hårdt af sted derovre, at de slet ikke har et ledigt minut. Det er ikke min oplevelse, når jeg ser på de andre sager, som kører i Miljøministeriet, hvor jeg ikke er sådan overvældende imponeret over hastigheden, hvormed man ligesom får drevet tingene videre til nogle fornuftige løsninger. Tværtimod vil jeg sige som helt ny miljøordfører, at – og det er ikke for at blive ved med at sammenligne ministeren med en hest, det er det ikke – hvis ikke ministeren var blevet trukket til truget, var han død af sult. Det er oplevelsen, man får som nordjyde derovre, og det er problematisk. For på tværs af politiske drillerier, tror jeg faktisk ikke, at der er et eneste parti herinde, der er uenig i målet. I Danmarksdemokraterne tror vi bare ikke, at midlet er kontrol af kontrollen, og derfor kommer vi ikke til at støtte forslaget.

Vi har alle sammen fået voksensældud af fru Theresa Scavenius herinde en gang imellem, og det kan man selvfølgelig blive rimelig træt af, men jeg bliver nødt til at sige, at viden på området kan man ikke skyde fru Theresa Scavenius i skoene hun ikke har, og derfor bliver jeg nødt til at sige, at jeg tror, at fru Theresa Scavenius har fået i noget helt essentielt her. Jeg håber, at fru Theresa Scavenius vil hjælpe mig med at drive miljøministeren til truget, for sammen kan vi nok hive lidt stærkere i tovet. Men det bliver ikke med en taskforce. Tak for ordet.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Der er spørgsmål til ordføreren, og ikke overraskende er det fru Theresa Scavenius, der har kommentarer til ordføreren. Værsgo.

Kl. 16:07

Theresa Scavenius (UFG):

Men spørgsmålet er, om vi er enige om målet. For hvis vi var enige om målet, var ordføreren vel lige så bekymret, som jeg er, så vi netop skulle have en akut indsats. For det virker til, at ordføreren alligevel stadig væk ligesom lægger sin tillid hos regeringen, i forhold til at regeringen vil gøre noget, og det er jo det, der i det her forslag ligesom er spørgsmålet, altså hvorvidt vi skal vente på regeringen. Hvorfor kan vi ikke her i Folketinget blive enige om, at vi ønsker en stærkere indsats, så vi er enige om målet og vi ønsker, at der skal være styr på det her?

I det her forslag handler det jo faktisk ikke om at lave noget, som ordføreren kalder meget rødt, eller hvad det hedder, altså ekstra lovgivning. Det er også rigtigt, at det går jeg også tit ind for, men her handler det jo faktisk om at håndhæve eksisterende lovgivning, og det er jo der, vi er kommet ud på et ret vildt sted, hvor regeringen, som er ansvarlig for vores forvaltning, ikke kan sørge for, at den lovgivning, der er blevet vedtaget i Folketinget, bliver håndhævet ude i landet, og det synes jeg som borgernes repræsentant ikke er i orden.

Det handler ikke kun om miljø. Det handler også om borgernes sundhed, og det mener jeg ordføreren repræsenterer et parti som burde bekymre sig om at sige. Så hvad vil ordføreren gøre, hvis ordføreren ikke støtter det her forslag? Hvad skal der så til for at beskytte borgernes sundhed?

Kl. 16:08

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:08

Kim Edberg Andersen (DD):

Den allernærmeste løsning var jo, at vi fik udskiftet den her regering. For virkeligheden, som har været her siden folketingsvalget, er, at Socialdemokraterne, Venstre og Moderaterne stadig væk lever i den her sådan lidt udemokratiske forestilling om, at man jo har et flertal, så man ikke rigtig kan blive tvunget til noget som helst.

Det er jo også korrekt. Det bedste, vi kan komme frem til, er vel en 87-87-situation, og så lever man jo stadig væk med, at man ikke behøver at gøre noget. For det, jeg synes, vi bliver ramt af med den her regering, er sådan en dumstædighed, i forhold til at hvis man har truffet en beslutning, er der ikke andre, der skal komme til at jage med en eller gøre noget, for tænk nu, hvis det skulle tolkes, som om man på en eller anden måde havde lavet en fejl på et eller andet tidspunkt.

Der vil jeg jo så opfordre miljøministeren til at tage sin formand som forbillede. Det var en lille undskyldning, vi fik i går, for, at vi var blevet beskyldt for, at alle danskere var dovnede, men dog fik vi at vide, at det var de sociale mediers skyld, og jeg er sikker på, at miljøministeren også har set Nordic Waste på de sociale medier,

og så skal han jo som sin formand viske det ud af sindet, kigge på sagen en gang til og se, om det er rimeligt, at det her fortsætter, også uden at undersøge kommunen efter 200 dage – en frisk start, som statsministeren sagde i går, er o.k., også for en miljøminister.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Man skal huske taletidsreglerne, og det gælder også partifæller.

Så er det fru Theresa Scavenius. Værsgo.

Kl. 16:10

Theresa Scavenius (UFG):

Der blev ikke rigtig svaret på spørgsmålet. Spørgsmålet var, hvad ordføreren vil gøre for det her mål, som vi jo er enige om. Ordføreren siger, at det eksisterende tilsyn har svigtet. Spørgsmålet er: Har ordføreren tillid til, at regeringen vil gøre noget, og vil ordføreren vente på dem, eller synes ordføreren, at Folketinget skal tage ansvar?

Det, jeg måske appellerer til, er, at vi nemlig har flere institutioner i det her land. Det er ikke kun regeringen, vi skal holde ansvarlig og skyde skylden på. Det handler også om at sige, at Folketinget er sin egen selvstændige institution, der repræsenterer borgerne. Vi kan godt sige, at vi synes, det her skal ske nu og her, og hvis ordføreren så ikke synes, at lige præcis det her forslag er det rigtige, hvad skal der så til, for at vi ikke får lignende sager i morgen igen?

Kl. 16:10

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Kim Edberg Andersen (DD):

Det er, fordi ordføreren ikke hører efter, hvad jeg siger. For det, der skal til, er, at regeringen enten kommer i mindretal eller bliver væltet og bliver udskiftet med en ny. Lige så snart den gør det, slipper vi jo for ikke at udnytte det system, som vi allerede har. I Danmarksdemokraterne tror vi faktisk på, at vi har systemerne på plads, hvis de bliver brugt rigtigt. Jeg tror faktisk ikke, vi er uenige. Fru Theresa Scavenius' utålmodighed går jo så på, at vi laver et taskforce i Folketinget, men virkeligheden er, set sådan lidt lavpraktisk fra Nordjylland, og vi kan tælle det lynhurtigt, at alle tre regeringspartier kommer op, og at de har blandet blod, inden de kommer herind, i forhold til at det er et beslutningsforslag, og at de aldrig nogen sinde skal stemmes igennem, uanset hvor rigtigt det er. Det er jo det, der skal til. Vi skal have en regering, der gider at lytte til Folketinget. Det har vi ikke haft endnu, men det er jo kun 1 medlem, der skal skifte parti fra nu af, og så kan vi måske få demokratiet tilbage i Folketingssalen.

Kl. 16:11

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Med de ord er der ikke flere kommentarer til ordføreren for Danmarksdemokraterne. Vi siger tak. Den næste ordfører er fru SF. Værsgo, hr. Claus Jørgensen.

Kl. 16:11

(Ordfører)

Claus Jørgensen (SF):

Tak, og tak til ordføreren for forslaget. Jeg vil lige starte med at understrege, at nu handler det her forslag ikke kun om Nordic Waste, men at det også handler om Nordic Waste. I SF er vi meget enige i intentionen i det her forslag om, at der er behov for et styrket og aktivt tilsyn på miljøområdet, for vi har jo også tidligere fremsat et forslag, der minder meget om det her, og som blev behandlet den 16. maj sidste år. Baggrunden for vores beslutningsforslag var meldinger fra bekymrede borgere og foreninger, som oplever, at naturen og

miljøet blev ødelagt i deres lokalområder, og at der ikke blev ført tilstrækkelige offentlige tilsyn for at stoppe det. Derudover henviste vores beslutningsforslag til en offentlig historie om, at der havde været 89 sager i Nyborg, hvor kommunen havde undladt at reagere på ødelæggelser af § 3-naturområder, samt at der i hver anden kommune er kloakoverløb, som aldrig bliver indrapporteret.

Vores forslag blev dengang afvist af regeringen, som ikke mente, det var et problem. Regeringen mente, at der var tale om enkeltssager, og regeringen havde i det hele taget tillid til kommunerne og var ikke overbevist om, at der var et behov for at styrke tilsynet. Nogle måneder efter afgav Rigsrevisionen så en beretning, hvor Statsrevisorerne fandt, at Miljøministeriets tilsyn med udledning af spildevand har været utilstrækkeligt. Rigsrevisionen fandt, at Miljøstyrelsen i 10 ud af 77 tilfælde ikke har opfyldt lovkravet om løbende at revurdere tilladelserne til særlig forurenende virksomheder, og at Miljøstyrelsen for 11 af de 77 særlig forurenende virksomheder ikke havde overholdt tilsynsbekendtgørelsens krav om, at der skal føres tilsyn mindst hvert tredje år. Nogle måneder efter det stod vi så med Nordic Waste, som vi har diskuteret nu her, og som tegner til potentielt at blive en af de største miljøkatastrofer, vi har her i Danmark, nogen sinde. Det er en sag, hvor virksomheden nu er politianmeldt for at bryde deres miljøgodkendelse, men hvor der også har været stor kritik af kommunens tilsyn med virksomheden.

Rigsrevisionens kritik og Nordic Waste-sagen har kun styrket SF's holdning om, at der er behov for et styrket og aktivt tilsyn på miljø- og naturområdet, og en taskforce til at sørge for tilstrækkelig miljømæssig kontrol og tilstrækkeligt tilsyn med listevirksomheder kan måske være en del af den løsning. Så vi ser selvfølgelig meget frem til sådan et møde, som ministeren indkalder til inden sommerferien, forstår jeg. Der skal vi selvfølgelig diskutere bl.a. også det her forslag, som kunne indgå i de drøftelser. Vi vil endnu en gang opfordre regeringen til at udarbejde en redegørelse for det nuværende tilsyn på miljø- og naturområdet og se, om denne redegørelse ikke giver anledning til andre fornuftige ændringer. Tidligere var det jo f.eks. regionerne, der stod for tilsynet ude i kommunerne. Det kunne være, man skulle kigge på den løsning igen, sådan at vi slipper for, at kommunerne har hænderne bundet på ryggen eller bind for øjnene, når de skal føre tilsyn med deres virksomheder. Tak for ordet.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak til ordføreren. Der er spørgsmål, og den første spørger er fru Theresa Scavenius, uden for grupperne.

Kl. 16:14

Theresa Scavenius (UFG):

Skal jeg forstå det sådan, at ordføreren siger, at SF ikke kan støtte forslaget, men afventer et møde i ministeriet, som vi ikke ved om bliver planlagt eller om der er en dato for? Hvis det er tilfældet, er jeg bare meget skuffet over SF. Ordføreren har lige listet en hel masse ting op om den systematiske problematik over en årrække. Altså, det er jo ikke en enkelt ny sag, der er opstået; det er jo i årevis, de her problematikker og kritikpunkter har været her, og der kommer kun flere og flere sager.

Så spørgsmålet er: Kan det virkelig passe, at SF er tilfredse med regeringens måde at håndtere det her på? Hvorfor er det, man igen tror, at et møde vil løse det? Nu fik vi lige at vide af en ordfører lige før, at der har været masser af orienteringsmøder i forligskredsen, eller i hvert fald møder med partierne, og jeg ved ikke, hvad det fører til. Det har i hvert fald ikke ført til, at jeg er tryk ved at kunne sige, at nu kommer der ikke flere katastrofer ude i landet i morgen eller i fremtiden. Så kan det virkelig passe, at man ikke sikrer borgernes både sundhed og miljø i højere grad og derfor ikke

vil sige som Folketing: Vi kræver noget mere af regeringen nu og her?

Kl. 16:15

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:15

Claus Jørgensen (SF):

Tak. Som jeg startede med at sige, bakker vi fuldt ud op om intentionen i forslaget. Om det skal være en decideret taskforce, er vi ikke helt afklarede omkring endnu. Det synes jeg vi skal tage med i de drøftelser. Nu hører jeg i hvert fald ministeren love, og han sidder og nikker, når jeg spørger ham, at han gerne vil invitere til et møde. Der skal vi selvfølgelig have det her med, for det er utrolig vigtigt, at vi får gjort noget ved de her sager. Så vi bakker fuldstændig op om, at det ikke kun skal være noget, der er ligesom en syltekrukke, men at vi skal have gang i et hurtigt- og hastigtarbejdende udvalg omkring det her.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det fru Theresa Scavenius.

Kl. 16:16

Theresa Scavenius (UFG):

Jeg kan faktisk ikke bruge til noget, at ordføreren står og siger, at han støtter intentionen. Her er spørgsmålet: Støtter ordføreren det her forslag i forhold til at lave en akutindsats? Hvis man ikke kan støtte det her forslag, antager jeg, at man ikke går ind for en akut indsats, at man har det fint med, at ministeren holder et møde, starter nogle undersøgelser, kigger på det, embedsfolkene kigger på det, og at så sker der måske noget på et eller andet tidspunkt, hvor der igen er en ny katastrofe, og så er der et nyt samråd, så er der nye snakke, så er der et nyt møde, og så er ordføreren stadig væk fint tilfreds med, at der kommer et møde senere. Jeg er ikke tilfreds med den proces, og jeg tror også, vi bliver nødt til at stå op for det for miljøets og borgernes sundheds skyld. Det er ikke tilstrækkeligt. Folketinget bliver nødt til at tage noget mere ansvar for de her problemer.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:17

Claus Jørgensen (SF):

Jeg kan kun svare, at vi er enige i, at der er behov for at gøre noget, og at det skal gå hurtigt. Men vi er ikke helt afklarede omkring, om det er en decideret taskforce, der skal nedsættes for at klare det problem nu og her.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Tak. Den næste spørger er hr. Kim Edberg Andersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:17

Kim Edberg Andersen (DD):

Det var jo, fordi ordføreren kiggede ned på miljøministeren og sagde, at miljøministeren sidder her og nikker, og jeg bliver så bare nødt til at spørge, om det er nok for Socialistisk Folkeparti. For jeg kender også miljøministeren som en meget, meget velopdragen og venlig mand, som nikker smilende, når man stiller spørgsmål, men jeg forstår det ikke. Er det ligesom kravet i SF's miljøpolitik, at man bare skal nikke og smile sødt? For så glæder jeg mig til det, når vi

får en borgerlig regering, for så kommer SF til at støtte op om alt, hvis jeg bliver miljøminister, for jeg lover at smile sødt, hver eneste gang jeg så ikke gør noget.

Jeg har et andet spørgsmål, og jeg håber, at ordføreren har fulgt med i det program, der hedder »Den sorte svane«, og ellers skal jeg hurtigt lige forklare, at det handler om, at der er en masse miljødepoter, der muligvis på grund af kriminalitet ligger rundtomkring. Vil Socialistisk Folkeparti være tilfredse med, at ministeren nikker og smiler sødt, og at man så efter 200 dage stadig væk ikke har sat noget i værk for at finde ud af, hvor de her små miljøbomber er henne? For er det, ordføreren siger, ikke, at det ikke behøver at gå så stærkt, og at det, bare vi har en god dialog, så nok går?

Kl. 16:18

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:18

Claus Jørgensen (SF):

Nej, vi er enige i, at det ikke går hurtigt nok, og nu har jeg desværre ikke set »Den sorte svane«, og den er på to do-listen, men det er klart, at de her sager, som hober sig op, og den kritik, der er kommet, selvfølgelig er noget, vi skal tage alvorligt, og noget, vi skal gøre noget ved nu.

Det, som vi afventer, er jo så det møde, der kommer her, og hvis det så viser sig, at det er en syltekrukke, så kan det være, at vi er nødt til at tage det op igen i salen og træde hårdere til, hvis man kan sige det sådan.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 16:19

Kim Edberg Andersen (DD):

Ja, det er sådan mere for at forstå, hvad der er en tidsramme på det, hvis vi nu ikke kommer med til de her nikkemøder. For jeg kan f.eks. forstå, at undersøgelsen i Nordic Waste-sagen er 200 dage gammel, og at der jo ikke er sket noget endnu, og hvis man skal til et møde, og man lige skal vente lidt, før man tager det op, hvor lang tid skal man vente, hvis man er medlem af Socialistisk Folkeparti? Jeg kan forstå, at man indtil videre har accepteret de 200 dage. Så er det endnu 200 dage? Eller er det 14 dage, eller er det 3 uger? Altså, jeg er jo borgerlig, og jeg vil gerne forstå, hvor lang tid det ligesom tager for et socialistisk parti at komme frem til en handling.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:19

Claus Jørgensen (SF):

Det der er ingen tvivl om, at der på det møde, der kommer før sommerferien, skal noget på bordet, og at der er noget handling, der skal foretages. For ellers går det for langsomt, og der skal ske noget mere.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak. Med de ord var der ikke flere spørgsmål til ordføreren fra SF, og vi siger tak. Den næste ordfører er hr. Alexander Ryle fra Liberal Alliance.

Kl. 16:20

(Ordfører)

Alexander Ryle (LA):

Tak til fru Theresa Scavenius for at fremsætte dette beslutningsforslag og dermed fortsætte en vigtig debat om miljøkontrol, som jo har fyldt en del det seneste halve år, både i medierne, men også her i Folketingssalen. Jeg ved, at forslagsstilleren er meget optaget af miljødagsordenen, og at det her beslutningsforslag er udtryk for en oprigtig bekymring for, at vi fremover kommer til at se flere miljøkatastrofer i stil med nogle af de aktuelle sager, som der jo også henvises til i beslutningsforslaget. Det gælder bl.a. sagen om Nordic Waste og om stålvalseværket, og det er en bekymring, som vi deler i Liberal Alliance, og vi deler dermed også intentionen i forslaget, altså at der skal ses nærmere på de gældende regler på miljøområdet, både når det gælder miljøgodkendelser og miljøtilsyn.

For halvanden måned siden, den 16. april, debatterede vi jo to lignende forslag her i salen, og dengang var forslagsstilleren ikke til stede, så jeg vil gerne bruge den her anledning til at fremhæve nogle af de samme pointer, som jeg kom med dengang, og som netop tog udgangspunkt i Nordic Waste-sagen. For i den sag har eksperter sået tvivl om kommunens tilsyn med Nordic Waste, efter at det kom frem, at mindst to bygninger kollapsede på grund af jordskred i månederne op til, at sagen blev offentligt kendt, uden at Randers Kommune har givet anmærkninger til virksomheden. Her kunne og burde kommunen ifølge eksperterne have gjort brug af indskærpelser, påbud, forbud og politianmeldelser, men i stedet bad kommunen Nordic Waste om at sende en plan for, hvordan de ville forhindre jordskred, og kommunen har selv indrømmet, at tilsynene skulle have været bedre, og at de skulle have offentliggjort deres rapporter om fysiske tilsyn, som de er forpligtede til at gøre det. Så jeg er grundlæggende enig med forslagsstilleren i, at der er behov for at gøre mere på det her område for at sikre, at der ikke bliver sløset med tilsynene ude i kommunerne, og at der ikke lurer nye miljøkatastrofer rundt om hjørnet.

Når jeg alligevel stiller mig tvivlende over for det konkrete beslutningsforslag, så er det primært af to grunde, og den første grund handler om timingen. Som flere andre også allerede har været inde på, så er det i den konkrete sag for tidligt at konkludere på, hvilke lovændringer der egentlig er behov for at lave, fordi vi mangler et overblik over, hvordan det kunne gå så galt i Randers. Og i den konkrete sag er der også igangsat analyser af virksomhedens ageren, og ministeren har lovet os, at der inden sommerferien vil blive igangsat en undersøgelse af kommunens rolle, og de analyser og undersøgelser mener vi det er vigtigt at få lavet først, så vi ikke baserer vores løsninger på gisninger. Det kan dog undre mig, at miljøministeren ikke for længst har igangsat de her undersøgelser, for der er jo gået et halvt år, siden vi blev opmærksomme på miljøkatastrofen i Randers Kommune. Så der har været rigtig god tid til at gøre det, og det er simpelt hen for sløvt, at det arbejde ikke er igangsat endnu. Ministeren var meget hurtig til at pege fingre ad Nordic Waste, men har været meget tilbageholdende med at undersøge kommunens rolle, og vi mangler da også stadig at modtage en kalenderinvitation til det møde, vi er blevet lovet inden sommerferien, og der vil jeg jo så bare minde om, at det i dag er den 30. maj, i hvert fald i min kalender, og at vi jo i går havde afslutningsdebatten her i Folketinget, så der skal altså snart til at ske noget.

Men jeg føler mig for nuværende ikke klædt godt nok på til at vurdere, om det netop er de ændringer, som forslagsstilleren lægger op til i det her beslutningsforslag, som der er behov for, og jeg føler mig ikke betrygget i, at forslagsstilleren har foretaget det grundige forarbejde, som det kræver at ændre i en relativt kompleks miljølovgivning, og derfor er der jo også en risiko for, at dette beslutningsforslag rammer forbi skiven. For vi kender jo endnu ikke resultaterne af de analyser, der er ved at blive lavet, og de undersø-

gelser, som skal til at blive igangsat. For er det virkelig smartest, at det er kommunen, der har ansvaret for tildelingen af miljøgodkendelser og miljøtilsyn? Er kommunerne kompetente nok til det? Eller er det bedre, at opgaven placeres et andet sted? Og er der, som der her foreslås, behov for, at der oprettes en taskforce, der skal føre kontrol ud over den gældende tilsynsmyndigheds tilsynsindsats? Jeg kender ikke svaret på de spørgsmål, og derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget i dag. Men jeg håber jo også, at forslagsstilleren hører, at der er en åbenhed fra Liberal Alliance, i forhold til at vi heller ikke afviser det. Vi ønsker blot, at tingene kommer i den rigtige rækkefølge, og at vi ikke laver forhastede beslutninger, og det er jo også noget, som jeg ved at forslagsstilleren er meget optaget af. Tak for ordet.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak til ordføreren, og der er spørgsmål fra fru Theresa Scavenius, UFG.

Kl. 16:25

Theresa Scavenius (UFG):

Det her forslag handler ikke om de konkrete undersøgelser. Det handler jo netop om at sige, at vi har noget lovgivning, hvor vi har en reel bekymring for, at den ikke bliver håndhævet i tilstrækkelig grad, så lad os lave en generel ekstra indsats på det her område; ligesom man f.eks. har gjort tidligere i forhold til salmonella, hvor der også var en normal fødevarekontrol, så siger man, at der nu er en ekstra bekymring, så vi laver en indsats.

For mig at se handler det om, at det er et politisk svar på nogle udfordringer, vi ser ude i landet. Jeg mener, at vi er valgt ind i Folketinget for at møde de problemer, vi som borgere har i dette samfund. Vi er ansvarlige for at finde løsninger og finde svar, og det her er en akut sag, hvor man kan sige: Her er der en reel bekymring, og her er der et svar på det. Så er det rigtigt, at man kan lave undersøgelser, have diskussioner og tale om kommunernes rolle og alt muligt andet, og det er rigtig vigtigt, men her er det nogle akutte sager, hvor der er nogle konkrete borgere, som er i klemme i nogle sager, men som også kan have en reel bekymring for, hvorvidt det vand, de drikker, er forurenede eller ej. Der kan være en bekymring for, at der er så mange sager, der ikke bliver håndteret i tilstrækkelig grad, så hvad med alle de ukendte sager, vi hører om i morgen?

Kl. 16:26

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Ordføreren.

Kl. 16:26

Alexander Ryle (LA):

Jamen jeg er jo enig. Der er brug for at få kigget på den gældende miljølovgivning og måske endda også på noget af erhvervslovgivningen. Der er ikke noget, vi tager af bordet, og jeg synes også, at jeg viser en stor åbenhed over for det konkrete forslag fra forslagsstilleren, men jeg har ikke en ph.d. i det her; jeg ved ikke, om det, der bliver lagt op til, er det rigtige at gøre. Derfor føler jeg som politiker, at jeg er afhængig af at få noget faglig input fra folk fra Miljøstyrelsen, Miljøministeriet og andre gode folk, der ved mere om det her, end jeg selv gør. Derfor kan jeg ikke sige i dag, at jeg støtter det konkrete forslag, men vi er åbne for det, og vi anerkender, at der er behov for, at der bliver gjort et eller andet, for den nuværende situation er ikke god nok.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det fru Theresa Scavenius.

Kl. 16:27

Theresa Scavenius (UFG):

Problemet er, at ordføreren afventer ministerens svar, ministerens møde, men vi er altså en myndighed her, en institution, hvor vi godt selv må tage initiativer. Det er jo sådan med denne type forslag, at det hele ikke skal være klar her til førstebehandlingen, for vi har jo en anden behandling, hvor vi kan tage det i udvalget og diskutere alle detaljer. Jeg er selvfølgelig enig i, at det her forslag kun fylder en sides penge, og selvfølgelig kan det ikke være det fyldstgørende forslag. Det er jo det, der skal arbejdes på efterfølgende. Her handler det om, at vi politisk drøfter, hvorvidt der skal laves en akut indsats her og nu, og så kan vi bagefter diskutere detaljerne i andre fora og så til sidst beslutte det. Så jeg havde ønsket, at ordføreren ville støtte op om det her forslag og gå ind i det konkrete arbejde her i Folketinget i stedet for at afvente en minister, som gang på gang snyder på vægten og indkalder til møder, som ikke fører til noget som helst.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Ordføreren.**Alexander Ryle (LA):**

Jeg er simpelt hen bare nødt til lige at læse op fra beslutningsforslaget, for der står: »Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2024 at nedsætte en taskeforce...«. Hvad hvis det ikke er det, der er behov for? Hvordan kan jeg stå her og sige, at det er det, der er behov for, når jeg ikke har det faglige grundlag for at gøre det? Det er derfor, at vi har brug for at få input fra folk ovre fra ministeriet, der ved noget. Jeg har sagt til miljøministeren mange gange, at vi skal have gang i det her. Jeg har ringet til miljøministerens ministersekretær mange gange, og vi har stillet udvalsspørgsmål, så vi presser på.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:28

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen jeg synes, at ordføreren har nogle gode refleksioner over det her forslag. Jeg erindrer jo, at ordføreren også havde nogle fornuftige overvejelser, da vi behandlede Enhedslistens beslutningsforslag om at forbedre miljøkontrol, og hvor det ligesom handlede om, at regeringen skulle pålægges at undersøge, hvor det er bedst at placere myndighedsansvaret for at tildele miljøtilladelser og forbedre miljøtilsynet med virksomheder, som giver særlig risiko for forurening. Men der opnåede vi jo ikke samlet et flertal, som kunne pålægge regeringen det. Men jeg synes, at ordføreren fint bygger videre på den gode debat, vi havde den dag. Tak.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:29

Alexander Ryle (LA):

Jamen selv tak. Vi støttede jo som bekendt det beslutningsforslag fra Enhedslisten dengang om, at der skulle foretages en undersøgelse, og det gør vi stadig. Tak.

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Der ønskes ikke en anden runde af hr. Søren Egge Rasmussen, og derfor siger vi tak til ordføreren for Liberal Alliance. Vi går videre til ordføreren for Moderaterne, fru Charlotte Bagge Hansen.

Kl. 16:30

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for det, hr. formand. Tak til fru Theresa Scavenius for forslaget. Der er ingen tvivl om, at vi i Moderaterne støtter, ligesom vi har hørt tidligere, intentionen bag forslaget. Derfor har vi også været klare i mælet fra dag et i forhold til Nordic Waste. Vi ønsker, at vi skal vende hver en sten. Vi skal drage de nødvendige konsekvenser af sagen vedrørende Nordic Waste og selvfølgelig også andre miljø-sager i Danmark. Det er utroligt vigtigt for os, at vi får undersøgt det her grundigt.

Der er jo ingen tvivl om, at jordskredet ved Nordic Waste har været en af de mest alvorlige sager, vi har oplevet i nyere tid, og derfor har mange aktører, herunder også regeringen, arbejdet hårdt for at standse ulykken – det er der blevet brugt rigtig meget tid på – og på at begrænse skaderne og for at beskytte Alling Å, så de berørte borgere, der bor i Randers, påvirkes mindst muligt.

Derudover er der jo igangsat, som vi har talt om tidligere, en række undersøgelser, og Randers Kommune har nu lavet en ekstern undersøgelse af kommunens egen rolle. Mener Moderaterne, at vi i regeringen også skal undersøge Randers Kommune? Ja, det gør vi. Det mener man også i regeringen. Det, der er vigtigst for os, er, at vi gør det godt, grundigt og rigtigt første gang. Derfor mener vi også, at den rigtige proces er, at partierne nu bliver inviteret over til at være med til at kigge på, hvordan vi gør det her fremadrettet. Flere tilsyn fører ikke altid til bedre tilsyn. Derfor er det vigtigt, og det vil jeg gerne understrege, at det bliver gjort rigtigt første gang.

Så vil jeg også vælge at tage noget positivt frem, for det glemmer vi i det her. Heldigvis overholder de fleste danske virksomheder og kommuner alle miljøreglerne og udfører et effektivt tilsyn. Vi skal også passe på, at vi ikke kommer til at pålægge flere komplicerede byrder. Dermed ikke sagt, at der ikke kommer opstramninger på nogle af de her ting, men det er jo netop det, vi i fællesskab skal tage stilling til, nemlig hvad det er, vi gør. Så derfor stemmer vi imod.

Det var jo en lang dag og aften i går, så undskyld at jeg kludrer lidt i ordene her til sidst. Tak for ordet.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak. Men det var ikke det sidste ord, for der er også korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra hr. Kim Edberg Andersen fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:33

Kim Edberg Andersen (DD):

Håbet er lysegrønt, og da Moderaternes ordfører sagde, at man havde været klar i mælet fra dag et, tænkte jeg: Den dag var jeg der ikke. Men det viste sig så også, at det igen blev sådan en gang rundesnak, og så kendte vi den moderate ordfører igen.

Jeg tror simpelt hen ikke på, at det selv for Moderaterne har kunnet tage næsten 200 dage at finde frem til, at vi skulle gøre tingene rigtigt og godt første gang, og at man derfor ikke er gået i gang med at undersøge kommunen endnu. Men det er det, ordføreren står og siger, og det underbygger tanken om, at muligheden for, at der i hvert fald i toppen af pyramiden i statens funktioner er noget, der ikke virker.

Kan det virkelig passe, at Moderaterne, et regeringsbærende parti, enten har fået et klart nej, fordi de bare skal blande sig udenom

og derfor snakker lidt i koder, eller at den der fabelagtige moderate folketingsgruppe har brugt 200 dage på at finde ud af, at hvis man skulle undersøge en kommune, skal man gøre det godt og rigtigt første gang? Og hvis det er tilfældet, har der så været en refleksion over, at man den første dag valgte at træde vældig godt og grundigt i spinaten og udhænge en privat virksomhed for at være den eneste, der havde et ansvar i Nordic Waste-sagen?

Kl. 16:34

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Ordføreren.

Kl. 16:34

Charlotte Bagge Hansen (M):

Først vil jeg ønske ordføreren velkommen i rækken af miljøordførere, og så vil jeg gerne sige meget bestemt, at jeg ikke har været ude og kritisere nogen virksomhed på noget tidspunkt. Det vil jeg gerne lige have mig frabedt at blive klandret for.

Vi har et ministerie, som arbejder på højtryk for det her. Jeg har fuld tillid til, at vores embedsmænd gør det, der skal gøres, så hurtigt som muligt. Ja, 200 dage er lang tid, men det må være det, der skal til.

Jeg vil gerne sige, at i hele den her proces har samtlige Folketingets partier været inviteret over i Miljøministeriet, hver eneste gang der har været nyt i den her sag, og er blevet underrettet på lige fod med regeringens ordførere. Kunne jeg ønske mig, at det var gået hurtigere? Ja, det kunne jeg godt.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det hr. Kim Edberg Andersen. Værsgo.

Kl. 16:35

Kim Edberg Andersen (DD):

Det er bare, fordi Moderaterne normalvis fortæller, at de er en del af den her regering, og derfor sagde jeg, at man fra regeringens side jo var ude og stå i gummistøvler den allerførste dag og hænge dem her ud. Men det tager man ikke ansvar for som regering, og det er fair nok. Moderaternes ordfører har ikke stået i gummistøvler på Nordic Waste, det er jeg klar over.

Men det er ret vildt at mene, at det, Miljøstyrelsens medarbejdere magter på 200 dage, er at finde ud af, at man muligvis på et tidspunkt skal til at undersøge en kommune. For det er jo det, man har brugt 200 dage på. Vi er ikke engang kommet i gang med undersøge dem. Hvis det tager 200 dage at finde ud af, at man skal undersøge inden for den gældende lovgivning, hvad skal vi så forvente? Skal det tage 19 år, før vi begynder at undersøge det eller kan blive færdige med det? For det er jo en indviklet ting. Men lovgivningen er på plads, så man kunne bare sætte i gang med det samme, hvis man ville.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:36

Charlotte Bagge Hansen (M):

Nu indebærer det at igangsætte en undersøgelse i min optik også, at man er i gang med at indsamle ting og viden for at kunne gøre det her. Der er ikke nogen ovre i Miljøministeriet, der hviler på laurbærene eller sidder på hænderne. Der bliver arbejdet intenst i den her sag.

Kunne man ønske sig, at det gik hurtigere eller var gået hurtigere? Ja, det kunne man godt. Jeg tror ikke, der er nogen, der ikke

delers analyse af, at jo hurtigere det går, des bedre. Men det skal gøres ordentligt, og det er det, der er væsentligt for Moderaterne.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det fru Theresa Scavenius. Værsgo.

Kl. 16:37

Theresa Scavenius (UFG):

Det er selvfølgelig ikke overraskende, at en ordfører for et parti, der er en del af regeringen, har fuld tillid til regeringen og fuld tillid til ministerierne, som ordføreren formulerer det. Og det er jo det, der er problemet her i Folketinget, nemlig at vi er bundet til en regering, fordi Folketinget ikke har nogen selvstændig politisk holdning til nogen som helst ting; det er det, der er rigtig ærgerligt.

Men ordføreren nævner noget interessant i forhold til byrder, og jeg tænker, at det er byrder for erhvervslivet, det drejer sig om. For det, der netop også er en del af forslaget, er min bekymring i forhold til regeringsgrundlaget. For ét er, at vi har store problemer allerede, men min bekymring er, at det bliver endnu værre med den eksisterende regering, som ordføreren repræsenterer, fordi den regering går ind for færre tilsyn, mindre kontrol.

Så kan ordføreren komme ind på, hvordan det er, at ordføreren selv forholder sig til det her politisk, i forhold til om det virkelig kan passe, at vi skal vægte lettelse af byrderne for erhvervslivet, som der står i regeringsgrundlaget, på bekostning af de store miljørisici, vi allerede ser er her, med manglende håndhævelse af den eksisterende lovgivning?

Kl. 16:38

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:38

Charlotte Bagge Hansen (M):

Nej, absolut og bestemt ikke. Vi skal bare gøre det bedre de steder, hvor der gang på gang er problemer og udfordringer. Der skal vi intensivere det og sørge for, at tingene kommer i orden. Kommer tingene ikke i orden, må der komme bøder, restriktioner og andre ting. De steder, der gang på gang viser, at tingene altid er i orden, kan man måske lave en lempelse.

Det handler om at bruge ressourcerne hensigtsmæssigt og klogt og sætte ind og få rettet op de steder, hvor man gang på gang oplever udfordringer. Så svaret er: Bestemt ikke.

Kl. 16:39

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det fru Theresa Scavenius.

Kl. 16:39

Theresa Scavenius (UFG):

Jeg håber, at der er flere, der lytter med her i Folketingssalen i forhold til at høre, hvordan en repræsentant for et parti, der er i regering, håndterer miljørisici, de problemer, vi står med derude, og som har betydning for både vores natur og borgernes sundhed. Den måde, man besvarer det på, er, at man synes, at lettelse for erhvervslivet er vigtigere, og derudover har man fuld tillid til, at det nok skal gå på et eller andet tidspunkt. Alligevel snakker man om en intensiveret indsats osv., men det betyder jo ingenting i den her sammenhæng.

Jeg synes, at når det er så alvorlige problemer, vi snakker om, så er jeg meget ked af, at vi ikke har en ansvarlig regering. Og jeg er også rigtig ærgerlig over, at det tegner til, at vi ikke har et ansvarligt Folketing, som tager hånd om de her problemer.

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Ordføreren.

Kl. 16:39

Så jeg er sådan set enig med forslagsstilleren i, at der er meget, der ikke fungerer på det område i dag, både i forhold til kommunernes ansvar, men også i forhold til Miljøstyrelsens opgave på det her område. Men jeg har det nok fuldstændig ligesom hr. Alexander Ryle: Jeg føler mig ikke overbevist om, at det er den her taskforce, der er svaret. Jeg siger heller ikke, at den ikke er svaret, men jeg er bare ikke klar til at konkludere på det ud fra det beslutningsforslag, som er fremsat i salen her.

Kl. 16:39

Charlotte Bagge Hansen (M):

Jeg håber, at ordføreren vil gå hjem og så lige spole lidt i det her på fjernsynet derhjemme og så se, hvordan ordføreren manipulerer med min besvarelse, hvor jeg netop siger, at der ikke er noget, der skal stå over miljøhensyn, og at alt skal hænge sammen. Selvfølgelig skal vi tage hånd om miljøet. Jeg er sikker på, at alle herinde ønsker det samme. Så er der nogle, der har brug for at virke grønnere end andre, og det er fint med mig, men at stå og manipulere med det, jeg siger, synes jeg er yderst ufint og problematisk.

Kl. 16:40

Jeg glæder mig til, at ministeren kommer til at indkalde til forhandlinger omkring det her. Det her forslag ville være et, jeg kunne forestille mig ville indgå deri. Men allerhelst ville jeg jo gerne have styrket det miljølitsyn, vi allerede har i dag, så de magter at løfte opgaven. Det her er lidt et tilsyn, der skal føre tilsyn med dem, der fører tilsyn, hvis forslagsstilleren kan følge mig, og det synes jeg måske ikke er den mest simple struktur, men at der skal ske noget på området, kan vi kun være enige om. Så vi kommer fra Det Konservative Folkepartis side ikke til at stemme for beslutningsforslaget.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Med de ord siger vi tak til ordføreren fra Moderaterne. Den næste ordfører er fra Det Konservative Folkeparti. Fru Mette Abildgaard.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak, og der er spørgsmål til ordføreren fra fru Theresa Scavenius, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 16:44

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Og tak til fru Theresa Scavenius for at fremsætte det beslutningsforslag, som vi har haft lejlighed til at drøfte i salen i dag. Egentlig skulle det have været behandlet den 16. april, hvor det var planlagt til behandling sammen med to andre beslutningsforslag, bl.a. det fra Enhedslisten, som blev omtalt tidligere i debatten.

Det havde nok givet ret god mening at tage det samlet den dag, fordi der er så store overlap mellem de forskellige beslutningsforslag. Der valgte forslagsstilleren at trække det – respekt for det – og så får vi så debatten i dag. Men jeg vil også tillade mig, ligesom hr. Alexander Ryle fra Liberal Alliance gjorde, at henvise til nogle af de argumenter, der blev fremført i forbindelse med de andre beslutningsforslag, der blev drøftet den dag, og som jo var meget relateret til det her.

For vi er nødt til at starte ud med at anerkende, at det setup, vi har i dag, ikke er velfungerende. Det er det ikke i forhold til de virksomheder, som kommunerne har et ansvar for at føre tilsyn med. Det er det heller ikke i forhold til den myndighedsopgave, kommunerne har. Jeg tror, der kan være en usund incitamentsstruktur i nogle kommuner, der har et ønske om at tiltrække arbejdspladser til kommunen, og som derfor måske går længere i forhold til at finde lokaliteter til forurenende virksomheder, end de burde. Måske er svaret, at virksomheden burde ligge i nabokommunen, hvor der var bedre egnede faciliteter til det. Det kan tale for, at der er andre, der skal have myndighedsansvaret i forhold til den type virksomheder.

Det forslag, fru Theresa Scavenius fremsætter her, handler jo om listevirksomhederne, hvor ansvaret ligger hos Miljøstyrelsen i forhold til at godkende og føre tilsyn med dem. Der har jo bl.a. været en kritik, som forslaget også helt rigtigt beskriver, fra Rigsrevisionen. Det har jeg også som statsrevisor selv været engageret i. I den store undersøgelse, der blev lavet der, kunne man bl.a. se, at 10 ud af 77 af de her særligt forurenende virksomheder ikke opfyldte lovkrav om løbende revurdering. Det er kritisabelt; vi må kunne regne med, at der, når en virksomhed er udpeget til at være særligt forurenende, så også er et særligt fokus i forhold til at sikre de rigtige revurderinger, tilladelser osv.

Den beretning, Rigsrevisionen lavede der, og som gav anledning til den her statsrevisorkritik, kommer vi jo til at følge op på som statsrevisorer. Vi kommer ikke bare til at slippe det her. Vi kommer til hele tiden at følge op over for ministeriet, i forhold til om man har fået rettet op i forhold til den kritik, der blev rettet mod det.

Theresa Scavenius (UFG):

Jeg kan høre, at vi deler meget af analysen af det her med, at der er meget, der ikke er velfungerende, og at der i hvert fald i kommunerne er mange opgaver, de ikke magter. Så er spørgsmålet, om ministeriet løfter den del af opgaverne, de har. Og så er spørgsmålet, om vi ligesom kan lave en ekstra indsats, og det er ordføreren sådan set i udgangspunktet åben over for, men ikke konkret det her forslag.

Men det, vi så kunne gøre her i Folketinget, hvis vi er lidt i tvivl, men er enige om intentionen og formålet, var jo at sige, at så indkalder vi til en eksperthøring. Vi har faktisk masser af gode miljøeksperter ude i landet, og vi siger: Prøv at høre her, vi har forskellige gode forslag. Vi vil gerne diskutere dem i det åbne rum, have noget mere faglig viden og have noget mere input. Det kunne vi jo gøre i udvalget. Vi behøver altså ikke vente på, at ministeren får et møde i kalenderen. Det kan vi jo selv indkalde til.

Er det noget, ordføreren kunne være med til, altså at indkalde til sådan en høring og sige: Hvordan kan vi på den korte bane lave noget, der ligesom samler op på de risici, vi står over for?

Kl. 16:45

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:45

Mette Abildgaard (KF):

Jeg synes altid, det er værd at overveje, hvordan vi via udvalgene kan øge indsigt og viden på et område. Vi endte med at stemme for, ligesom også Liberal Alliance gjorde, til det beslutningsforslag, der kom fra Enhedslisten, i forhold til at få lavet en grundig undersøgelse bredt af det her område. Og en del af den proces kunne jo sagtens være, at man startede ud med en eller anden form for offentlig høring i Folketinget og andet omkring det. Det er jeg overhovedet ikke afvisende over for.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Fru Theresa Scavenius.

Kl. 16:45

Theresa Scavenius (UFG):

Det er jeg glad for, så det kan jeg følge op på. For det er jo også noget med, at vi heller ikke skal lade, som om vi er helt uvidende, og at vi overhovedet ikke ved noget. Det synes jeg nogle af ordførerne her giver indtryk af. Det er jo problemstillinger, vi har set udvikle sig i mange år, og vi har mange eksempler på det. Så hvad der er den aktuelle løsning, er jeg ret sikker på. Vi har viden om, hvordan vi gør det her.

Desuden handler det jo også om at have et politisk ansvar, f.eks. ligesom under en salmonellakrise, hvor man sagde: Hvad er det politiske svar? Det er, at vi laver en ekstra indsats. Igen vil jeg sige, at det er noget, vi faktisk har i vores lovgivning. Vi har muligheden for, når vi er ekstra bekymrede for noget, at sige, at så laver vi det på den akutte bane.

Så jeg er ærgerlig over, at det konkrete forslag ikke bliver støttet, men i hvert fald håber jeg, at hvis jeg foreslår en høring, bliver det støttet af dem, der har sagt, at de gerne vil have mere faglig viden omkring den her problemstilling.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Ordføreren.

Kl. 16:46

Mette Abildgaard (KF):

Det synes jeg er rigtig fint at arbejde videre med i udvalgsregi. Min bekymring i forhold til den her sag har været, at vi kommer til at reagere meget isoleret i forhold til Nordic Waste, og det tror jeg ville være en fejl, for jeg tror sådan set, problemstillingen er bredere end som så. Jeg tror også, vi skal passe på med at adressere den indsats, vi så kommer til at lave, efter lige præcis den type virksomheder. Så jeg tror, det er vigtigt, at vi sådan breder perspektivet ud. Om lidt kommer der en Sundhedsstrukturkommissionen, som jo af gode grunde kun har set på sundhedsområdet, men ikke på hele miljøområdet og den placering, der er dér. Men skal vi til at se på strukturen mellem kommuner og regioner osv., tror jeg også, vi bliver nødt til at inddrage det her.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til ordføreren for Det Konservative Folkeparti. Næste ordfører er hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten.

Kl. 16:47

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vi havde her i Folketingssalen den 16. april en rigtig god debat om det her emne. Det var bl.a. på grundlag af et forslag fra Enhedslisten om at forbedre miljøkontrollen og pålægge regeringen at undersøge, hvor det er bedst at placere myndighedsansvaret for at tildele miljøtilladelser og for at føre miljøtilsyn med virksomheder, som giver særlig risiko for forurening. Det var faktisk en god debat, som resulterede i, da vi kom frem til at stemme om forslaget, at SF, Liberal Alliance, Konservative, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet støttede forslaget. Fru Theresa Scavenius deltog ikke i debatten den dag. Der var desværre ikke en opbakning fra regeringens side, og det synes jeg er en skam, for det her forslag var jo egentlig en åbning til at sige: Har vi placeret miljøkontrollen de rigtige steder? Og det tror jeg ikke vi har.

Der er nogle eksempler, hvor nogle virksomheder er vokset, og hvor miljøproblemerne med dem er vokset. Det er bl.a. Nordic Waste, og det er omkring importen af spildevand til renseanlægget i Slagelse, og det er også håndteringen af havbrug i Hedensted Kom-

mune. Så vi har nogle sager, hvor det ikke er listevirksomheder. Og nu har vi så et beslutningsforslag fra fru Theresa Scavenius om, at man skal lave en taskforce til ligesom at løse det her. Er det nu det rigtige? Det tvivler jeg sådan set på. Og så bliver tingene noget rodet sammen. Altså, Nordic Waste er ikke en listevirksomhed, så hvis man skal lave en taskforce, der ligesom skal føre kontrol med listevirksomheder, er det altså ikke en virksomhed som Nordic Waste. Og der kunne være andre virksomheder, som en kommune har givet tilladelse til, og som er vokset, og som ligesom kører under radaren. Så jeg synes sådan set, at det forslag, som Enhedslisten fremsatte, var det bedste, altså at man lagde op til, at regeringen skulle komme med et bedre forslag om, hvordan vi fører en ordentlig miljøkontrol, både med eksisterende virksomheder og med dem, der måtte komme. Det var fremadrettet, synes jeg.

Jeg synes, at der er al mulig grund til at have mere fokus på miljø og se på, hvordan vi kan have den bedste miljøkontrol. Og jeg kan sagtens forestille mig, at regionerne, hvis regeringen ikke vil nedlægge dem, overtager en del af ansvaret. Der er nogle kommuner, der har nogle simple miljøkontrolopgaver, som f.eks. kan være alle de der landbrug, som minder lidt om hinanden, men så er der jo indimellem nogle virksomheder, som er ret unikke, og som nogle gange vækster, og lige pludselig vokser opgaven med at føre miljøtilsyn med dem nok over hovedet på kommunen. Det er der, hvor vi som politikere skal gribe ind og sikre den bedste miljøkontrol, og det tror jeg sådan set skal være med gængse regler og ikke en taskforce, hvor man ligesom kan sige: Hvad er dens kompetence – skal den ligge over Miljøstyrelsen, eller hvad skal den?

Så jeg synes, det er en skam, at det her forslag ikke blev behandlet samme dag, som vi havde forslag fra både SF og Enhedslisten omkring miljøkontrollen. Så vi noterer os, at ministeren vil indkalde til kaffe før sommerferien. Jeg ser da meget frem til en god kop kaffe og et godt møde, og så må der komme nogle gode forslag til, hvordan vi håndterer det her bedre. Så vi synes ikke lige, at en taskforce er det, som er løsningen.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Der er spørgsmål fra fru Theresa Scavenius. Værsgo.

Kl. 16:51

Theresa Scavenius (UFG):

Jeg er sikker på, at ordføreren godt ved, at det her forslag ikke handler om Nordic Waste, men at det er *foranlediget* af de aktuelle sager, og så handler det om en generel bekymring for, hvordan vi håndterer store risici i forhold til miljøproblemer i det her land fremadrettet. Derfor har det jo heller ikke noget at gøre med de undersøgelser, der er i gang, eller dem, som kommer, eller dem, som ordføreren har foreslået tidligere. Det her er en anden type af forslag, der handler om en akut indsats. Derfor er mit spørgsmål til ordføreren: Hvad ønsker ordføreren politisk at arbejde for på den korte bane, så vi sikrer os, at der ikke i morgen, i overmorgen eller om 3 dage kommer en ny skandale? Jeg synes, der er for mange af dem. Hvornår kommer der et stærkt politisk svar, der siger, at nu kan vi politisk stole på, at der er nogen, der er på borgernes side i det her land, og som sørger for, at vi ikke skal bekymre os om lignende problemstillinger fremadrettet?

Kl. 16:51

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:51

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen nu er miljøministeren til stede, så han kan jo lytte og reflektere over, om ikke det alligevel ville være det bedste at tage Enheds-

listens forslag og revurdere, hvor Miljøkontrollen ligger bedst. Det kan jo sådan set være en del af det arbejde, som ministeren ligesom forbereder. Jeg har noteret mig, at man i stort set alle beslutningsforslag – medmindre de kommer fra regeringen selv – finder et hår i suppen og giver ikke opbakning til det. Men nogle gange anerkender man jo alligevel forslaget og har sympati for det, og det husker jeg miljøministeren havde, da Enhedslistens forslag blev behandlet. Så det kan jo være, at man går fra sympati til en erkendelse af, at det bare er et rigtig godt forslag, og at man lader sig påvirke af, at der var så mange partier, der syntes, at det var et godt forslag. Vi kommer jo ikke med konklusionerne, for vi synes sådan set, at det skal undersøges, hvor Miljøtilsynet og Miljøkontrollen ligger bedst. Så jeg har en forventning om, at ministeren kommer med et godt forslag. Tak.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Så er det fru Theresa Scavenius.

Theresa Scavenius (UFG):

Jamen mit spørgsmål handler om, hvad vi gør på den akutte bane. Jeg er helt med på, at vi skal undersøge, hvad vi gør efter amternes nedlæggelse og ved relationen mellem stat og kommune. Der er masser af spændende ting der at kigge på. Men hvad gør vi på den akutte bane? Hvad er Enhedslistens svar på de udfordringer, vi har her og nu? Jeg ved jo, at vi deler bekymringen. Enhedslisten kalder jo til samråd og er meget bekymret, hver gang der kommer en ny sag. Kunne vi ikke tage noget politisk ansvar og sige: Hvordan undgår vi, at der kommer en ny sag i morgen? Det her er én mulighed. Hvis ordføreren ikke støtter det, kan ordføreren så ikke sige, hvordan Enhedslisten og ordføreren så vil svare på de bekymringer, der er.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):
Ordføreren.

Kl. 16:53

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jo, i beslutningsforslaget her refererer man til listevirksomheder, men Nordic Waste er ikke en listevirksomhed. Det var Hjarnø Havbrug heller ikke, og det var RGS Nordic heller ikke. Så jeg synes, at man rammer ved siden af skiven, for der er sådan set nogle virksomheder, som ligger uden for det, som beslutningsforslaget egentlig handler om. Og så synes jeg ikke, at det er særlig akut, at man pålægger regeringen, at der skal være en taskforce, som skal nedsættes inden udgangen af 2024. Jeg vil da hellere have, at ministeren kommer med noget i juni måned, som kan bruges – det er mere akut.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til ordføreren for Enhedslisten. Den næste ordfører er fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 16:54

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for ordet. Vi har set rigtig mange alvorlige miljøsager inden for en skræmmende kort tidsperiode, og derfor er jeg også glad for, at ministeren har lovet, at vi skal til møde. Jeg ser også frem til indkaldelsen, men den indkaldelse må også godt til at komme, for vi står i hvert fald klar fra radikal side.

Tak til fru Theresa Scavenius for at fremsætte forslaget. Jeg vil ligesom andre sige, at det havde været rigtig fedt, hvis vi havde

haft det her på dagsordenen sammen med de andre forslag, der var lidt i samme kategori, fordi vi efter min opfattelse faktisk havde en virkelig god diskussion i salen den dag, hvor jeg synes, vi virkelig fik snakket nogle gode ting igennem.

Jeg har også læst beslutningsforslaget her et par gange, og jeg har noget sympati for det, men også nogle spørgsmål, i forhold til om det her er den smarteste måde at gøre det på. Jeg er oprigtig i tvivl om, hvorvidt det at nedsætte en taskforce er den bedste løsning frem for at opjustere det tilsyn, vi har i dag. Så er der hele diskussionen om, hvor et tilsyn skal være placeret henne, hvem der holder øje med hvad, og hvem der giver hvilke godkendelser og den slags.

Det er derfor, som det er blevet nævnt tidligere, at Radikale også støttede det beslutningsforslag, der var fra Enhedslisten, og var rigtig glade for at støtte op om det, fordi vi faktisk mener, at det kunne give et grundlag for at få svar på nogle af alle spørgsmålene og for at få presset på for, at vi rent faktisk får rettet op på de ting, som vi alle sammen er enige om at vi gerne vil have rettet op på, og sørger for, at der ikke bliver lavet de her fejl i første omgang.

Så tillader jeg mig lige i forhold til miljøministeren at sige, at med de her undersøgelser er det vigtigt for Radikale Venstre, at vi naturligvis undersøger, hvad der er sket i Nordic Waste-sagen, både i forhold til virksomheden og kommunen, men det er altså også vigtigt for os at undersøge, hvad vi gør fremadrettet, for at sikre, at vi ikke havner i en lignende situation. Nogle af tingene fik vi diskuteret rigtig fint den 16. april, mener jeg det var, da vi behandlede de sidste beslutningsforslag. Det står vi stadig væk på mål for i Radikale, og derfor ser vi rigtig meget frem til mødet og til, at vi forhåbentlig allerede inden sommerferien faktisk også får taget nogle skridt i den rigtige retning for få rettet op på noget af det her. Tak for ordet.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak. Der er spørgsmål fra fru Theresa Scavenius, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 16:57

Theresa Scavenius (UFG):

Ja, jeg vil kort sige to ting. Den ene vedrører, at vi blev spurgt, om vi skulle sambehandle de her forslag, og jeg havde faktisk sagt ja til det, men der var andre partier, der sagde nej til det, og det var derfor, de ikke blev sambehandlet. For det er jo helt rigtigt, at det selvfølgelig er relaterede problemstillinger; selv om noget af det handler om store undersøgelser og noget er konkrete forslag, så er tematikken jo den samme.

Den anden er, at jeg også kan forstå på ordføreren her, at vi deler intentioner og bekymringer osv., og at det ikke handler om, at vi ikke kan være enige om det her forslag, men jeg er bare ked af, at ordføreren ligesom alle de andre lader sig spise af med en kop kaffe ovre i ministeriet, og at det er det, man venter på. Jeg synes godt, at vi herovre fra kunne sige: Vi har nogle politiske ønsker, vi har nogle politiske krav fra Folketingets side. og vi venter ikke på, at embedsmændene siger noget til ministeren, som så inviterer til en kop kaffe. For jeg mener bare, at vi har set den model rigtig meget. Jeg har i hvert fald personligt ikke længere tillid til, at det fører til særlig meget. Det er der for meget empiri om så at sige, hvis vi kigger på alle de møder, der er blevet holdt, uden at det har ført til noget.

Så hvornår er det, at ordføreren stopper med at være tilfreds med, at det er en kop kaffe på et ubestemt tidspunkt, når man snakker om sådan nogle problemer, som er meget alvorlige?

Kl. 16:58

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Ordføreren.

Kl. 16:58

Katrine Robsøe (RV):

Nu sidder vi jo altså ikke bare og drikker kaffe. Vi diskuterer jo heldigvis, hvordan vi rent faktisk løser det her, og laver aftaler, hvor vi bærer noget ud i livet, der rent faktisk kommer til at gøre en forskel; det er i hvert fald det, jeg er i politik for. Jeg lytter også til embedsapparatet, på præcis samme måde, som jeg lytter til eksperter udefra. For at få input til, hvordan vi rent faktisk håndterer det her på den bedste måde, så lytter jeg også gerne til de embedsfolk, der sidder og arbejder med det, og lytter til regeringens anbefalinger.

Men selvfølgelig kommer alle partier jo med politiske ønsker, når man sidder inde i det lokale; det er jo det, vi lige præcis forsøger at finde enighed om og vej frem i, altså i forhold til hvordan vi i fællesskab med forskellige inputs fra hinanden kan sørge for at finde de bedste løsninger.

Kl. 16:59

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det fru Theresa Scavenius.

Kl. 16:59

Theresa Scavenius (UFG):

Pointen er jo netop, at der har været masser af møder. Nu har vi lige hørt, at der specifikt i forhold til Nordic Waste har været en hel række møder, men der har garanteret også været masser af møder i forhold til alle de andre sager, der har været – både på den korte bane, og hvis vi går længere tilbage i historien.

Så spørgsmålet er bare, om vi nu, hvor vi står her i 2024, er tilfredse med den indsats, der er. Er vi tilfredse, og har vi tillid til ministeren, Miljøstyrelsen og Miljøministeriet? Og jeg mener bare, at det bør vi ikke have. Vi bør være utilfredse, og Folketinget bør føre kontrol med regeringen og sige: Nu kræver vi af jer, at I laver et skærpet tilsyn, for vi har nogle politiske ønsker for lige præcis det her område.

Kl. 16:59

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Ordføreren.

Kl. 16:59

Katrine Robsøe (RV):

Folketinget fører jo lige præcis tilsyn med regeringen. Det er jo også derfor, jeg tror, at miljøministeren godt er pinligt bevidst om, at der var et samråd med mange partier for ganske få dage siden. Det gør man jo i alle de sager, hvor der kan være noget, hvor der er tvivl om, om regeringen rent faktisk overholder de regler, der er. Og der er Radikale Venstre i hvert fald også altid en god garant for at holde øje med det.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til ordføreren for Radikale Venstre. Der er ikke anmeldt nogen ordfører fra Dansk Folkeparti, og så vidt jeg kan se, er der heller ikke nogen ordfører til stede fra Alternativet. Så derfor går vi videre i ordførerrækken til ordfører for forslagsstillerne fru Theresa Scavenius.

Kl. 17:00

(Ordfører for forslagsstillerne)

Theresa Scavenius (UFG):

Jeg vil sige tak for den diskussion, vi har haft, og alle kommentarer. Jeg synes, at det har været enormt interessant, at det har mest handlet om den kop kaffe, som ministeren vil give på et tidspunkt; jeg synes, det er enormt interessant, at det er derovre, at de relevante

diskussioner skal være. Herudover har vi ikke kraften til at sige, at det er det her, vi ønsker. Det havde jeg virkelig håbet.

For hvorfor er det netop, at vi ikke kan have tillid til, at det er regeringen, der løser de her problemer? Det handler jo om, at hvis vi kigger på historikken og de sager, der har været, så har vi en berettiget bekymring for, at regeringen ikke løfter opgaven i tilstrækkelig grad. Men jeg vil faktisk også nævne det, som jeg allerede har nævnt tidligere, og det handler om det her med, hvad der er den politiske linje i regeringen. Hvis man kigger i regeringsgrundlaget, står der jo, at det på det her område handler om at have et bedre samarbejde mellem myndighederne og erhvervslivet, og det arbejde – nu citerer jeg – »skal indebære, at myndigheders kontrol og tilsyn med virksomheder i højere grad målrettes de virksomheder, hvor risikoen for omgåelse af reglerne og snyd vurderes størst. Virksomheder, der efterlever reglerne, skal i langt mindre grad udsættes for kontrol og have vejledende kontrol. Målet er en samlet lettelse af byrderne på erhvervslivet«.

Det vil sige, at hvis vi har problemer i dag, hvis vi synes, der er nok sager med Cheminova, Nordic Waste og alle de her andre sager, så har regeringen altså tænkt sig fremadrettet at føre en politik, som gør, at vi har endnu mindre kontrol med de forskellige typer af forurenende virksomheder, vi har. Det er det, der på moderne dansk nu hedder: risikobaseret kontrol. Det betyder, at man kun undersøger dem, hvor der er risiko, og hvor mistanken er størst.

Men der er udfordringen jo helt klart: Hvorfra ved vi, hvor risikoen er størst? Hvorfra ved vi, hvor vi skal have en mistanke? Derfor er det jo netop, at man har brug for nogle generelle tilsyn og kontroller, der sikrer, at vi ved, hvor det er, der er de største problemer.

Jeg frygter, at vi i forhold til den nuværende sløede kontrol og tilsyn vil få noget, der er endnu værre. Vi har lige set det i forhold til DR's dokumentar om Cheminova, hvor man netop ser, hvordan Miljøministeriet og Miljøstyrelsen arbejder tæt i favør med virksomhederne. Det vil sige, at den politiske linje, som jeg ser det, er tydeligvis, at man altså favoriserer virksomhederne i forhold til at lette byrder, fordi man ser tilsyn og kontrol og miljøpolitik og miljøregulering som en byrde for erhvervslivet. Det er jo den politiske diskussion, vi skal have her, og derfor undrer det mig egentlig også, at rigtig mange siger, at de er enige i målene; men måske er det sådan, at man ikke er helt ærlige om det i det åbne, nemlig at det faktisk handler om beskytte virksomhedernes ret til at forurene frem for faktisk at beskytte borgernes sundhed og landets miljø.

Så grundlæggende vil jeg også sige, at der jo er en lang diskussion, som vi skal tage her, i forhold til hvordan vi genopbygger hele vores miljølovgivning og miljøregulering og håndhævelse. Vi har været lidt inde på det her i debatten allerede forhold til amterne og kommunerne, og det er helt tydeligt, at vores miljølovgivning og håndhævelsen af den mellem stolene. Det er helt tydeligt, at kommunerne ikke magter opgaven helt i tilstrækkelig grad, og at der er sket nogle politiske drejninger og en politisk styring af vores Miljøstyrelse og Miljøministeriet, der gør, at de ikke i tilstrækkelig grad laver netop den her stramme lovgivning.

Det er så en større indsats, der skal til, hvor man virkelig skal i gang med at finde ud af, hvordan vi genopbygger hele miljøområdet. Men med det her lille forslag havde jeg håbet på, at vi kunne lave en akut indsats, som ikke kunne lappe alting og løse alle problemer, men som i det mindste kunne tage nogle af de allerværste eksempler, så vi kunne undgå, at de sker i morgen. Så jeg er ærgerlig over, at der ikke er opbakning til det, og at der mest har været snakket om kaffe ovre hos ministeren, for jeg er bange for, at det altså ikke kommer til at føre til noget, ligesom alle de andre kopper kaffe ikke rigtig har ført til noget. Men tak for debatten i dag.

Kl. 17:04

Kl. 17:07

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Der kom en kort bemærkning til ordføreren i sidste øjeblik. Det er fra hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 17:04

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er jo ikke rigtigt, at det her mest drejer sig om, at vi har fået en kop kaffe i løbet af en måned. Det, der er blevet refereret til, er den gode debat, vi havde den 16. april, hvor fru Theresa Scavenius ikke deltog, men hvor der blev fremlagt et forslag fra Enhedslisten og et forslag fra SF, og vi havde en lang og god debat, der mandede ud i, at der faktisk var en stribe partier, der bakkede op om Enhedslistens forslag, som ikke drejede sig om kaffe, men som drejede sig om bedre miljøkontrol. Jeg håber, at den debat har gjort indtryk på ministeren. Jeg tror ikke rigtig, at den debat, vi har haft her i dag, har flyttet så meget. Det er bare det, jeg vil sige. Vi har haft debatten, og fru Theresa Scavenius deltog ikke den dag.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:05

Theresa Scavenius (UFG):

Jamen det er dejligt at høre, at der har været en debat på et andet tidspunkt, og at der har været støtte til Enhedslistens forslag. Det er da rigtig positivt. Det ændrer bare ikke på, at der stadig væk er mange diskussioner, der skal tages, og at ministeren ikke har ændret noget endnu. I mange af ordførertalerne – men måske ikke i ordførerens tale – var det at få en kop kaffe hos ministeren i fokus, og jeg hørte faktisk også, at Enhedslistens ordfører nævnte, at han glædede sig til at få en kop kaffeovre i ministeriet. Så jeg kan ikke helt genkende ordførerens kritik. Det er fint, at debatten har været der før, men det har bare ikke rigtig ført til noget endnu, og mit forslag handlede om at spørge om, hvad Folketinget helt akut skulle gøre ved det.

Kl. 17:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 17:06

Søren Egge Rasmussen (EL):

Når jeg drikker kaffe med ministeren, er det for at få noget ud af mødet. Så er det for at få ministeren til at slappe lidt af og være imødekommende over for de gode argumenter, Enhedslisten kommer med, og sådan bliver det også med den næste kop kaffeovre hos miljøministeren. Vi skal faktisk over nu og drikke kaffe og lancere en PFAS-plan, og det ser jeg meget frem til. Tak.

Kl. 17:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:06

Theresa Scavenius (UFG):

Jamen det, det handler om, er netop, hvor mange kopper kaffe der skal drikkes, før man bliver træt af at konstatere, at det ikke fører til noget. Jeg mener, vi bør tage mere ansvar for de problematikker, der er, og at det ikke ligesom skal være sådan, at hver gang der opstår en ny katastrofe, bliver der drukket nye kopper kaffe, og så fortsætter det møllehjul med at køre i en uendelighed. Jeg synes, det kunne være rart, hvis det stoppede, men det kan jeg forstå at det vist ikke gør i dag.

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak. Med en fortid hos Danmarks største kageproducent vil jeg gerne sige, at med al den kaffe skal er også lige lidt kage til, for ellers går det helt galt.

Men med de ord fra forslagsstiller fru Theresa Scavenius er der ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingerne er hermed afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Fødevareudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 17:07

Meddelelser fra formanden**Den fg. formand** (Hans Kristian Skibby):

Retsudvalget har i dag afgivet:

Betænkning og indstilling om Folketingets Ombudsmandsberetning for 2022 (Beslutningsforslag nr. B 211) og

Betænkning og indstilling om Folketingets Ombudsmandsberetning for 2023, (Beslutningsforslag nr. B 212).

Betænkningerne og indstillingerne fremgår af www.folketingstidende.dk.

Det næste punkt på dagsordenen er:

47) Forespørgsel nr. F 34:**Forespørgsel til beskæftigelsesministeren:**

Vil ministeren redegøre for, hvilke tiltag regeringen påtænker at iværksætte for at gøre det mere attraktivt og lettere for unge at tage et fritidsjob?

Af Sólbjørg Jakobsen (LA), Helena Artmann Andresen (LA), Lars-Christian Brask (LA) og Sandra Elisabeth Skalvig (LA). (Anmeldelse 25.04.2024. Fremme 30.04.2024).

Kl. 17:08

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Da vi nu skal i gang med en forespørgselsdebat, og det indebærer, at ordførerne skal logge sig af deres normale pladser og derefter rykke frem på de forreste rækker og logge sig ind, holder vi lige en kort pause.

Jeg gør opmærksom på, at afstemningen om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 4. juni 2024.

Folk er hurtige for en gangs skyld. Det er nok ny danmarkskord. Vi skal med i Guinnessrekordbogen, for vi er allerede klar til at gå i gang med debatten.

Ordføreren for forespørgerne, fru Sólbjørg Jakobsen, vil gerne begrunde forespørgslen. Værsgo.

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Mange tak. I går slog vi en rekord i, hvor længe vi kunne holde en afslutningsdebat. I dag skal vi slå en rekord i, hvor hurtigt vi kan afvikle en forespørgselsdebat.

Det er sådan, at vi i Liberal Alliance i april lancerede et fritidsjobbudspil. Det mener vi betyder utrolig meget, og vi har alle sammen vidst, at der har været sådan nogle lidt gakkede regler, som vi godt kunne ændre lidt på. Det glædelige er, at det er som med solskin: Ingen er imod det. Det lyder, som om regeringen også synes, at vi skal i gang med det, for de har lige lanceret deres eget udspil. Det synes vi i Liberal Alliance er megadejligt.

Vi har lavet en vedtagelsestekst, som vi læser op senere, og som der også er meget bred opbakning til, og det er derfor, jeg ikke har trukket forespørgslen tilbage. Den tekst kan nemlig ikke blive journaliseret, uden at vi afholder forespørgslen, så derfor er det ikke det med kritiske spørgsmål og gode råd, jeg tænker jeg graver frem i dag. Det er simpelt hen bare en manifestation af, at det er noget, vi er bredt enige om at gøre noget ved hurtigt. Tak.

Kl. 17:09

fritidsjob, der ville have været godt for dem. Så bliver det jo lidt misforstået og lidt omvendt. Men det er også i det hele taget sådan, at samfundet udvikler sig på 30 år, så spørgsmålet er, om der ikke er god anledning til at få kigget det grundigt efter i sømmene. Det ønsker jeg mig i hvert fald, især set i lyset af, at vi har en udvikling, så vi – sammenlignet med, da jeg var barn i Fjerritslev i Nordjylland i 1980'erne – nu har 70.000 færre fritidsjob. Og vi er gået fra, at det var to ud af tre unge, til at det nu er omkring hver anden, der tjener penge i løbet af et år.

Så der er klart et fald, ikke et drastisk, kæmpe fald, men over en årrække har vi set en udvikling, som i hvert fald går i den modsatte retning, og vi mister nogle af de meget positive elementer, der er i det at have et fritidsjob. Så jeg er meget glad for debatten. Jeg har ikke noget behov for, at vigtigheden af debatten afspejler sig i længden af debatten, så dermed også opbakning til ordføreren for forespørgerne til det. Men jeg håber, det er noget, vi kommer til at diskutere videre i den kommende tid i meget høj grad, fordi jeg synes, det er helt utrolig vigtigt, ikke mindst for vores børn og unge.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak til ministeren. Nu er der så mulighed for, at ordførerne kan trykke sig ind til en kort bemærkning af 1 minuts varighed til ministeren, hvis der er nogen, der har behov for det. Og hvis man ikke har det, er det også helt i orden, for så går det jo lidt hurtigere. Det er jo ikke alle, der har noget imod det. Det er det, der i Jylland hedder smidige processer.

Men vi går nu i gang med forhandlingen, og der gælder jo de almindelige regler omkring korte bemærkninger osv. Vi går i gang med ordførerrækken, og ordføreren for forespørgerne er Sólbjörg Jakobsen, og det må jo så være den ordfører, der kommer først til.

Kl. 17:14

Kl. 17:10

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Derefter går vi i gang med selve debatten, og den første er jo traditionen tro ministeren, i det her tilfælde beskæftigelsesministeren, som i dagens anledning har taget gulerødder med, kan jeg se, så vi regner med en lang debat. Værsgo til ministeren.

Kl. 17:10

Besvarelse

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Mange tak. Gulerødderne skyldes nu mest af alt, at vi har flere forespørgselsdebatter i træk, og at ministeren jo er den eneste, der undervejs ikke må forlade salen, og jeg er sjovest at være sammen med, hvis jeg lige får lidt at spise. Jeg skal nok lade være at spise dem på min plads, formand; jeg kender godt reglerne.

Tak til Liberal Alliance for at rejse forespørgselsdebatten, som jeg til fulde deler vigtigheden af. Jeg deler til gengæld også glæden over, at der er et momentum til faktisk at gøre det her til lidt af en værdidebat, ikke fordi unge nu bare skal arbejde mest muligt, men fordi vi anerkender, at det at have et fritidsjob, det at stifte bekendtskab med vores arbejdsmarked, det, at vores unge kommer ud og får følelsen af det myndiggørende ved at tjene sine egne penge, det at have en chef, det at kunne møde op, men også stoltheden over at kunne bidrage med noget sætter sig, og det sætter sig også i mere end bare den lønseddel, man får i slutningen af måneden. Jeg ved, der er bekymringer i nogle hjem over, om det kan gå ud over skolen osv. Men tallene viser faktisk oven i købet, at det i hvert fald op til en vis grænse også styrker det, at du er god i skolen, og mest af alt gør det også, at du har en stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet senere i livet. Så der er rigtig, rigtig mange gode ting rundt om det at have et fritidsjob.

Så er det også rigtig, at vi har nogle regler, som kom til Danmark i 1990'erne på baggrund af et EU-direktiv, og jeg synes, det er en sund øvelse at få kigget dem efter i sømmene, både i forhold til om der er nogle steder, vi i virkeligheden er kommet til at lave regler af hensyn til at passe på vores børn, som måske i virkeligheden har gjort, at vi i stedet for er kommet til at holde dem væk fra et

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Mange tak. Nu er ordføreren for forespørgerne og ministeren også fra Jylland, og der kan vi godt lide smidige processer. Vi kan alle sammen huske vores første job, og jeg tror, at det, som ministeren kommer ind på, er det samme, som jeg også nævnte før, altså hvem der er imod solskin, og der er jo nogle gode effekter af det her, og vi skal selvfølgelig også op til en vis grad passe på vores unge, men vi skal heller ikke passe så meget på dem, at vi faktisk tager noget fra dem.

Jeg har haft mange fritidsjob, og det tror jeg har dannet mig på mange måder, og det har været den gode slags dannelse, og vi kan i hvert fald se, at det har positive effekter, både i forhold til hvordan folk klarer sig i skolen, og hvordan de klarer sig på arbejdsmarkedet. Og det, som bekymrer os meget i Liberal Alliance, er, at det i dag er en meget mindre andel, der bestrider et fritidsjob, end der var før, og det er altså noget, som vi skal have gjort noget ved, og en ting er, at vi kan øge incitamenterne, og at vi kan snakke lidt forældresvar. For det er jo ikke, fordi folk mangler penge, når de er unge, og det er ikke nødvendigvis nok for os voksne at se på det, men det kan jo være, at det er det, der er guleroden for den unge. Så det skal vi jo også have med.

Derfor har vi i Liberal Alliance foreslået, at de ikke skal betale AM-bidrag, ligesom regeringen også gør det, og det synes vi er godt, og det tror vi vil hjælpe meget. For AM-bidraget er jo ikke særlig meget, men når man ikke har en særlig høj løn, og når man overhovedet ikke engang kan bruge det system eller stemme på et andet system, så er det lidt underligt, at det er dem, vi beder om at betale for det, og så er der også de regler, der er. Der er både i

forhold til at reglerne er af lidt ældre dato, hvor der ikke i et lige så højt omfang var maskiner. Vi har langt flere maskiner i dag, og det er ikke alle, der er så alvorlige og farlige, som det var engang, og derfor er der behov for, at vi kigger det efter i sømmene, og så håber vi også, at vi kan få kigget på nogle datojusteringer for, hvornår undervisningspligten inden sommerferien ophører. Det vil være en meget lille detalje, men det vil faktisk betyde meget for de unge i sommerferien, at vi kunne rykke den dato.

Jeg har som sagt ikke så mange spørgsmål, og jeg har heller ikke nogen kritik, men jeg vil gerne læse en vedtagelsestekst op, som ud over at være på vegne af LA, og hvor jeg også kan forstå, at ikke kun Socialdemokratiet, men også hele regeringen bakker op om det, også er på vegne af Radikale Venstre, Konservative og Danmarksdemokraterne.

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at færre unge har et fritidsjob end tidligere, selv om der er utallige fordele ved at tage sig et fritidsjob. Som følge af denne udvikling ønsker Folketinget at understøtte, at flere unge får et fritidsjob. Folketinget peger således på, at der bør igangsættes politiske initiativer, der sikrer, at det ud over at være trygt og sikkert for de unge at have et fritidsjob også bliver lettere for virksomheder at have ungarbejdere, og at unge får større incitament til at tage et fritidsjob«.

(Forslag til vedtagelse nr. V 86). Tak for ordet.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Der ser ikke ud til at være nogen ønsker om korte bemærkninger i denne omgang, så vi siger tak til ordføreren for forespørgerne. Forslaget til vedtagelse indgår i de videre forhandlinger.

Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, hr. Jens Joel.

Kl. 17:18

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for ordet. Og tak til Liberal Alliance for at rejse forespørgslen. Det er en vigtig debat. Det er vigtigt for vores unge mennesker med et fritidsjob, og som både ministeren og ordføreren for forespørgerne også sagt, er det faktisk også en god ting for de unge mennesker at have et fritidsjob. Vi har jo i mange år gjort noget for at sikre, at de unge mennesker ikke kom til skade, at der blev passet på dem på arbejdsmarkedet. Og helt tilbage i tiden var det jo desværre også sådan, at børn og unge blev brugt som billig arbejdskraft og var nødt til at arbejde rigtig mange timer for at forsørge familien. Derfor var det naturligt nok, at man i mange år prøvede at skærme dem fra for meget arbejde.

Men i virkeligheden skal vi nok anskue det lidt anderledes nu og sige, at det at give de unge en indgang på arbejdsmarkedet, et fritidsjob, i virkeligheden også kan være med til at styrke dem. Det gælder både, som det er blevet nævnt før, at man faktisk kan se, at mange klarer sig bedre i skolen, hvis de også har et fritidsjob – måske fordi de bliver bedre til at strukturere deres tid – men man kan også se, at de får en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet senere hen, og derfor er det godt for mange ting. Jeg tror, man lærer noget andet på jobbet, end man lærer i skolen. Så hvis man er god i skolen, kan man få nogle andre erfaringer på jobbet, og hvis man ikke er så god i skolen, kan man måske få oplevelsen af at være god til noget andet og få en succes. Og det, at man helt konkret får et klap på skulderen, som lønsedlen jo er, men måske også får ros fra chefen, og det, at man ved, at der er nogle, der er afhængige af, at man møder op, er jo med til at styrke de unge – det styrker os alle sammen – og øge de unges myndiggørelse, altså det, at man retter

ryggen, at man synes, man bidrager med noget, og at man er en del af et fællesskab.

Derfor er jeg faktisk også enig i det, der er blevet sagt om, at det også er et opråb til os som forældre. Vi skal ikke beskytte vores børn imod det. Det er ikke sådan, at man, hvis man kan sige, at man har penge nok til, at ens barn ikke behøver at tage et fritidsjob, så gør sit barn en tjeneste. I virkeligheden skulle man måske hellere sige: Vi har da nok på kistebunden til, at vi godt kan supplere med nogle ting, men det er faktisk godt for dig at komme ud og tjene dine egne penge. Det gælder uanset hvad i forhold til oplevelsen i det og de erfaringer, som man gør sig.

Så vi lærer noget andet på jobbet, end vi gør i skolen. Vi får rigtig meget med derfra. Vi får nogle erfaringer, måske også med nogle brancher, som vi enten ikke kommer tilbage til, men har forståelse for senere hen, eller som vi bliver nysgerrige på senere i forhold til at blive ansat i. Derfor er det også sådan, at når vi fra regeringens side gerne vil have flere i fritidsjob, er det jo både, fordi der er færre, end der var, da jeg havde fritidsjob, men det er også, fordi der er nogle brancher, hvor der faktisk er meget få, og hvor man måske kunne se, at hvis man fik flere fritidsjobbere, ville man også få flere medarbejdere på sigt, fordi man oplever, at der i industrien eller i den offentlige sektor eller andre steder kan være veje ind.

Så vi støtter varmt op om intentionen her. Vi er helt på linje med forespørgerne og de øvrige planer og ting, som også er delvis præsenteret af regeringen, og selvfølgelig støtter vi også op om den vedtagelsestekst, som fru Sólbjørg Jakobsen allerede har læst op. Tak.

Kl. 17:21

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Vi siger tak til ordføreren fra Socialdemokraterne og går videre i rækkefølgen. Den næste ordfører er fra Venstre, hr. Kim Valentin.

Kl. 17:21

(Ordfører)

Kim Valentin (V):

Tak til formanden. Det er dejligt med sådan nogle forslag en gang imellem, hvor man lige tænker lidt over sin egen barndom. Altså, det her med fritidsjob er noget, der ligger mig nært. Jeg husker mit første fritidsjob, hvor jeg gik med Berlingeren og Politikken. På min lille cykel var der hængt to kæmpe kufferter, vil jeg kalde det, på hver side bagpå, og så var der også en foran, og når jeg startede, så tænkte jeg: Jeg kommer da aldrig nogen sinde til Holbæk. Jeg boede lidt uden for Holbæk og skulle cykle med 30 kg aviser, og jeg fik min far til at lave et depot et eller andet sted, så jeg lige kunne fylde på igen. Det tog sådan fra kl. 5 om morgenen til kl. 8, og man fandt jo hurtigt ud af, at man ikke fik nogen drikkepenge, hvis avisen ikke var hos borgerne, hos folk, når de vågnede. Det var sådan en god lærdom, at ved højtider stod de der, eller også havde de lagt en lille kuvert til en, hvis man havde været flittig og havde afleveret avisen, sådan som de godt kunne lide det. Og det kunne godt være en god lille ekstra sum penge, man havde fået ud af det, når man sådan kom hjem.

Jeg husker også allerførste gang, jeg modtog en check. Jeg husker ikke, hvor den var fra, men min far sagde, at jeg skulle ned i banken og indløse den. Og jeg stod så med de her penge og kunne tage bussen til Holbæk og gå ind i en pladeforretning og købe min første plade for mine egne penge. Det husker jeg fuldstændig. Det var Donny Osmond, der var på hitlisterne dengang, og ham købte jeg så.

Nu skal det jo ikke kun handle om mig, men jeg har også en lille historie mere, for den viser også lidt om, hvad der er sket, og hvad vi skal passe på med, når vi bare gør nogle ting på det her område. Jeg arbejdede nemlig også hos en pladesmed, og nogle gange fik den her pladesmed kæmpestore blokke med plader ind, som var 1 mm tynde,

og det var dødfarligt; det skulle man virkelig, virkelig passe på med, når man slæbte rundt på de her blokke. Altså, jeg fik snitsår og blev faktisk syet på min arm, kan jeg huske, og jeg tænkte: Hold da op, tænk, at jeg fik lov til at gøre det. Men det gjorde man jo dengang, og det viser lidt om, at vi selvfølgelig ikke bare skal smide alting op i luften, for der er noget af det, vi har gjort, som er fornuftigt. Vi skal også passe på vores unge. Men altså, jeg kom lige en tur ned ad memory lane med det her forslag, og jeg tænkte, at jeg lige ville dele af min erfaring.

Så er jeg selvfølgelig også meget glad for, at vi kigger sådan lidt bredt på de her ting. I regeringsgrundlaget står der, at regeringen vil:

»Gennemføre en større satsning på fritidsjob og mindske barrierer sådan, at unge mennesker får bedre mulighed for at tage et fritidsjob og derigennem oplever at være på en arbejdsplads med alle de erfaringer, det giver.«

I den formulering ligger der sådan set meget af det, som Liberal Alliance også har taget ind i sit forslag. Jeg vil sige personligt og fra Venstres side, at det her forslag jo også kommer fra Venstres Ungdom, og derfor vil jeg tillade mig også at sige tak til Venstres Ungdom, som har båret det her ind siden 00'erne, og de har arbejdet for det her siden 00'erne; så det vil jeg også tillade mig at sige tak for.

Så vil jeg også her nævne, at det er vigtigt, at vi får flere til at arbejde med fritidsjob, altså ikke bare får lettet reglerne, men også får flere til at gøre det, og i nogle områder skal det være rigtig mange flere. For der er for få, der gør det. I 1980'erne var det syv ud af ti, og nu er det kun fem ud af ti. Så det skal vi simpelt hen også have gjort.

Der synes jeg, at det forslag, som min egen formand, Troels Lund Poulsen, på vegne af regeringen har været ude med i dag, og som regeringen jo fuldstændig støtter – og det skal nok blive gennemført – om, at vi fjerner arbejdsmarkedsbidraget for unge under 18 år, der arbejder, er en utrolig vigtig ting for at skubbe på for at få flere ud på markedet.

Men tak til Liberal Alliance for det her forslag til vedtagelse. Vi støtter selvfølgelig også teksten.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak. Der er spørgsmål til ordføreren. Fru Sólbjørg Jakobsen, Liberal Alliance.

Kl. 17:27

Sólbjørg Jakobsen (LA):

Jeg har bare en enkelt kommentar. Næste gang jeres gode ungdomsorganisation kommer med så godt et forslag, så lad der ikke gå 20 år, før I lytter til dem.

Kl. 17:27

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:27

Kim Valentin (V):

De har mange gode forslag, og det ville glæde mig at tage mange flere af dem ind; det må jeg sige. Men mange tak for det.

Kl. 17:27

Den fg. formand (Hans Kristian Skibby):

Tak. Vi siger tak til ordføreren for Venstre. Næste ordfører er fra Danmarksdemokraterne, og det er fru Charlotte Munch.

Kl. 17:27

(Ordfører)

Charlotte Munch (DD):

Tak. Jeg har skrevet en meget lang tale, så bare læn jer tilbage. I Danmarksdemokraterne mener vi, at der er vigtig læring for unge mennesker i at tage et fritidsjob. Det giver både den unge et indblik i arbejdslivet, det, de bliver en del af senere i livet, men de får også mulighed for at tjene lidt penge, som også er en læring, og det kan hjælpe med at forsøde deres ungdom og alle de drømme, mange unge mennesker nu engang har i dag.

Det er ikke så ligetil at tage et fritidsjob som ung i Danmark, for i Danmark er vi underlagt EU-regler eller nærmere et EU-direktiv tilbage fra 1994, som, på trods af at det har en del år på bagen, selvfølgelig stadig væk spænder lidt ben. Derfor er vi utrolig glade for, at der er en åbenhed for at se på mulighederne for at imødegå frem for at hænge fast i lidt forældede regler, som man vel godt kan kalde dem. Det er klart, at unge mennesker skal beskyttes, når de kommer på arbejdsmarkedet uden eksempelvis en fagforening i ryggen, og det er også godt, at de ikke fristes til at arbejde så meget, at de måske finder det tåbeligt at skulle tilbage og eventuelt studere.

Men når det er sagt, mener vi faktisk, at gevinsten er langt større for de unge ved at tage et fritidsjob, både fordi de unge i dag er langt bedre oplyst, end vi måske var, dengang jeg var 15-17 år gammel, men også, fordi de unge i dag taler sammen, de taler med deres forældre, og de taler med deres lærere. De er langt mere bevidst om, hvad de vil, og hvad de kan, og de har et stort mod, som de i øvrigt også godt tør sige højt.

Derfor bakker vi naturligvis op om teksten fra Liberal Alliance, og som det allerede er sagt af fru Sólbjørg Jakobsen, glæder det os også, ud over at vi bakker det op, at vi nu har mulighed for at give de unge en lidt lettere mulighed for og en lidt mere attraktiv mulighed for at få et fritidsjob.

Kl. 17:29

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken. Det er nu SF's ordfører, hr. Claus Jørgensen. Værsgo.

Kl. 17:30

(Ordfører)

Claus Jørgensen (SF):

Tak skal du have. Jeg er standin for den gode Karsten Hønge, som jo lige var forbi, men smuttede igen, og jeg har skrevet en rigtig lang tale, for jeg er helt ny, så jeg skal bare være heroppe så længe som overhovedet muligt for at markere mig selv. Nej, det er gas, men jeg vil da også gerne lige meget kort berøre, hvad mit første job var. Kan I huske de almindelige kameraer, hvor man faktisk fik fremkaldt billeder og sådan nogle ting. Når de blev fremkaldt, kom de ud i sådan nogle negativer, og de negativer proppede man ned i en pose, som lå i den kuvert, som billederne var i. Jeg sad hjemme på mit teenageværelse og proppede de der poser ned i kuverterne. Det var ensidigt, gentaget arbejde i mange aftener. Det var sjovt, når pengene kom, men det var ikke det fedeste job. Men igen, man lærer det der med, at når man arbejder, kommer der en belønning, og man bliver voksen osv.

Så i SF deler vi selvfølgelig også det ønske, der er fra forslagsstillernes side, om, at det skal være lettere og mere attraktivt for unge at kunne tage det her fritidsjob. Det modner barnet, det gør barnet klar til at blive voksen, og det gør barnet klar til at komme ud på det rigtige arbejdsmarked. Og det er sundt at komme ud på arbejdsmarkedet og lære, hvordan man arbejder, hvordan man omgås andre, hvordan man indgår i et fællesskab, og ikke mindst hvordan

man tjener sine egne penge. Jobbet skal selvfølgelig passe til den unges alder og ikke mindst kompetence.

Det kniber jo med at få et job; det har nogle af jer allerede nævnt. 36 pct. af de unge mellem 13 og 17 år havde i 2022 et lønnet fritidsjob, og det vil sige, at der faktisk er 64 pct., der ikke har job. I går nævnte statsministeren også, at der er de her regler, som gør, at det er uhensigtsmæssigt i dagens Danmark. De her regler skal vi have tydeligere frem i lyset, og vi skal have dem rettet ind og gjort dem logiske og tidssvarende.

Jeg vil dog lige sige, at noget, der er meget essentielt for os i SF, er, at vi ikke går på kompromis med arbejdsmiljøreglerne. Unge skal ikke udsættes for tunge løft, meget lange arbejdstider, og de skal slet ikke komme i nærheden af at arbejde med farlige kemikalier f.eks. Det er jeg sikker på vi alle sammen er enige om. Særligt det psykiske arbejdsmiljø skal vi have for øje, hvis vi ændrer reglerne. Vi har jo alle hørt og læst historierne om kassedarbejdere i dagligvarebutikker, som bliver overfuset og måske endda udsat for vold, og HK Handel har fortalt om grove trusler og jeg venter på dig efter arbejde-kommentarer. Sådan noget skal vi selvfølgelig sikre de unge ikke bliver udsat for fremadrettet. Hele 80 pct. af HK Handels butiksansatte har netop oplevet de her grove tilsvininger og nedsættende kommentarer. Derfor skal vi holde fast i, at de helt unge ikke skal have de her kassejobs, hvor de sidder steder, hvor de f.eks. kan udlevere alkohol eller tobak, for så er der den risiko, at de kan blive påvirket af ældre skolekammerater f.eks., der kommer op og begynder at lægge pres på og siger, at den unge skal sælge dem tobak eller noget alkohol.

Til sidst vil jeg også bare lige anbefale, at man inddrager det, der hedder Jobpatruljen, og ikke mindst de unges repræsentanter for fagforeningerne i processen fremadrettet. Med alt det her i mente kan vi sagtens se, at vi skal arbejde videre med de her muligheder for at gøre det attraktivt, og vi forventer at stemme for. Jeg skulle hilse fra vores venner i Enhedslisten og sige, at de også er enige med os i den her sag. Tak for ordet.

Kl. 17:33

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Selv om ordføreren gerne vil blive lidt længere på talerstolen, er der altså ingen korte bemærkninger, men velkommen til Folketinget. Vi går videre i ordførerrækken til fru Karin Liltorp fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 17:33

(Ordfører)

Karin Liltorp (M):

Tak for ordet. Jeg kunne jo også vælge at gøre det meget kort, men jeg har det ligesom Venstres ordfører hr. Kim Valentin, nemlig at når jeg har muligheden for at stå heroppe på landets ypperste talerstol og fortælle anekdoter fra min ungdom, vil jeg naturligvis gøre det. Et af mine første job var på en farvefabrik i Hjørring, hvor jeg med sådan en lille ske skulle hælde noget suspekt farvepulver i nogle små poser, og undervejs i den proces indåndede jeg utrolig meget støv. En uge efter jeg havde været på arbejde, havde mit snot alle mulige mærkelige farver, og masker og handsker og sådan noget brugte man jo ikke dengang. Efterfølgende har jeg tit tænkt på, hvad det mon har gjort ved mig, og hvis jeg en dag får stenlunger, ved jeg måske, hvad årsagen er. Andre kunne sikkert også komme med andre kommentarer til, hvordan det kunne have påvirket mig. Man gik bestemt ikke op i arbejdsmiljø dengang i 1980'erne. På den front er vi heldigvis blevet meget bedre, for vi skal værne om de unge på arbejdsmarkedet.

Som det allerede er blevet nævnt er udgangspunktet i forhold til EU, at unge under 15 år slet ikke skal arbejde, og det er for at beskytte dem. Men her i landet er vi jo af den opfattelse, at det er sundt for de unge at få lov at bidrage og tjene deres egne penge.

Og vi tror ikke bare, men vi ved faktisk, at det har mange positive bivirkninger. For selv om det måske ikke i sig selv er superfedt at stå og vaske op, gør det noget for selvtilliden at vide, at man faktisk bidrager positivt til at løse opgaver, at der er nogen, der har brug for det, man kan, og at man ovenikøbet tjener penge.

Derfor har vi jo i Danmark forsøgt at finde undtagelserne fra EU-regelsættet. For lige på det her område tør jeg godt indrømme, at der har EU måske været lidt irriterende med deres stramme direktiver, sikkert af god grund, fordi de har nogle andre forhold i andre lande. Men vi har kigget på, hvor vi kunne finde undtagelser fra det her direktiv, så vi alligevel kan tillade, at de unge kommer ud på arbejdsmarkedet. Vi vil selvfølgelig ikke have, at de unge risikerer hverken deres fysiske eller psykiske velbefindende ved at gå på arbejde, men i iveren efter at beskytte de unge får vi ikke alle de positive elementer ved at arbejde, og fordelene ved fritidsarbejde er jo kæmpestore. Det er allerede blevet nævnt flere gange. De danske regler på området stritter dog i mange retninger. Nogle gange kan unge godt klare at løfte, andre gange kan de ikke klare at løfte, og nogle gange må de gerne være i et rum med farlige maskiner, og andre gange må de ikke være i sådan et rum. Det er et område, der fortjener et gennemsyn, og som vi jo også alle sammen ved, er det et område, der ligger højt på regeringens ønskeliste over ting, man vil gøre noget ved. Vi er nemlig helt enige om, at vi skal fremme de unges muligheder for at tage et arbejde for deres egen skyld, og det skal i hvert fald ikke være fjollede regler, der står i vejen for, at de gør det.

Så vi støtter op. Vi er glade for Liberal Alliances forslag og støtter også op om vedtagelsesteksten.

Kl. 17:36

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er heller ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til fru Dina Raabjerg fra Konservative Folkparti. Værsgo.

Kl. 17:36

(Ordfører)

Dina Raabjerg (KF):

Tak, og tak for ordet. Der er jo så mange gode ting at sige om unge og fritidsjob. Unge med fritidsjob får generelt højere karakterer til afgangsprøven i 9. klasse. De føler selv, at de klarer sig bedre fagligt. De har en højere sandsynlighed for at starte på en ungdomsuddannelse 2 år efter 9. klasse. Fritidsjob har altså en positiv indflydelse på de unge, både på deres faglige og mentale trivsel, og de har en bedre overgang til ungdomsuddannelse.

Der er jo sådan set ikke noget at sige til, at det er sådan, for de unge lærer jo helt vildt meget af at have et arbejde. Vi ved også, at et fritidsjob bidrager til de unges økonomiske forståelse og ansvarsbevidsthed. Man oplever, at de bliver bedre til at kunne håndtere penge, til at planlægge deres tid, og det kan man jo se på deres adfærd i skolen og deres helt generelle ansvarsfølelse. Oven i det kan man så lægge, at de lærer, at de har en værdi, at der er noget, de kan, og at de faktisk kan noget, som der ovenikøbet er nogen, som vil betale dem for. Så det er lutter gode ting, der er i at have et fritidsjob.

Begge mine biologiske børn har haft fritidsjob, siden de var 13 år, så det har været meget tidlig, og den yngste startede med at muge ud i en stald; den yngste, som landmanden nogen sinde havde haft ansat. Og det er ikke småting, hvad jeg ikke har måttet lægge øre til om køer, om deres forskellige personligheder, om bakterier, flora og rengøring i stalden. Noget af det, min søn også lærte, var, at køer skal malkes lørdag morgen, og at man skal være der klokken 6, også selv om man har hevet piger med hjem og drukket sig skidefuld fredag aften. Der er altså noget disciplin i at lære sådan noget.

Nu kom hr. Kim Valentin med alle sine gode minder, og det fik mig til at tænke på en historie med min datter. For hun har arbejdet rigtig meget, og på et tidspunkt fik hun jo brugt sit frikort op. Jeg har aldrig nogen sinde set så sur og gal en mokke som den dag, hun kom hjem med sin lønseddel og de havde taget hendes penge. Nu skal jeg ikke sige noget om konservativ skattepolitik, men det er jo faktisk også en god anledning til at sætte sig ned med sine børn og fortælle om, hvordan hele samfundet hænger sammen. For hvad var det nu, de her penge gik til? Så også det er en rigtig god ting.

Jeg kunne høre SF tale om arbejdsmiljøet og kassemedarbejdere. Begge mine børn har faktisk også været kassemedarbejdere, og de har stået i de situationer, som bliver fortalt. De har også stået med folk, der har begået tyveri, og har skullet håndtere kontakt til politiet. Vi kan jo godt skærme vores børn fra det, men for mig er det lidt vigtigere, at man har nogle gode rammer omkring det. For det, jeg kan se, er, at jeg har to børn, der har lært at stå i nogle meget vanskelige situationer og håndtere det, og jeg synes, de kan noget i dag, hvor de er meget stærkere og har mange flere ressourcer, end jeg havde, som havde fritidsjob hjemme i min fars virksomhed og virkelig blev pakket ind. Så det kan altså også noget at stå i sådan nogle situationer.

I min egen hjemkommune har man lavet sådan noget, der hedder spirejob, i plejehjemmene, og her ansætter man unge i fritidsjob. Og udover at man så får løftet nogle opgaver, får man også tilknyttet de unge til ældreområdet til hjemmeplejen og får slået nogle myter ihjel. Noget er det, som Ikast-Brande Kommune har fået ud af det, er, at der også er mange unge, som vælger at søge videre som enten sygeplejerske eller sosu, fordi de får smag for det. Så på den måde er der også noget at hente i en langsigtet investering fra arbejdsgivernes side.

Som vi har snakket om, er andelen af unge, som har et fritidsjob, faldet, og det er sådan en pænt stor nedgang, vi har haft de seneste 10 år. Vi kan se af det materiale, vi har fået, at det bl.a. skyldes manglende forældreopbakning, og at de unge har svært ved at navigere i jobsøgningen, at arbejdsgiverne nøler med at ansætte dem på grund af lovgivningen, og at det sidste især rammer de yngste. Jeg håber, at vi ikke kun kommer til at kigge på lovgivningen, men måske også kommer til at gøre noget omkring oplysning, så vi også får forældrene på banen her.

Kl. 17:42

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Jeg vil også lige sige til ordføreren, at ordføreren i sin tale brugte et ord, som man ikke anvender.

Der er ikke nogen korte bemærkninger. Der var en hilsen fra Enhedslisten, og der er, så vidt jeg lige kan se, ikke andre ordførere, der ønsker ordet, til stede i salen, så vi går videre til beskæftigelsesministeren. Værsgo.

Kl. 17:42

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil blot sige tak til ordførerrækken både for de personlige anekdoter og for den, oplever jeg, fælles værdimelding omkring værdien af det at prøve at have et arbejde, også i en tidlig alder, og at der selvfølgelig også er en erkendelse af, at der er grænser for, hvad man kan sætte unge mennesker til, men at vi nok både i EU-regi og herhjemme er kommet til at gå et skridt for langt i beskyttelsen mod arbejdet i stedet for at prøve at skabe en beskyttelse i arbejdet, og det glæder jeg mig helt usigeligt til at vi skal arbejde videre med. Det har vi en stor ambition om i regeringen, og det glæder mig rigtig meget, og det gør mig også fortrøstningsfuld i forhold til den videre proces, at der er så bredt et udsnit af ordførerne, der deler ambitionen om, at der er flere af vores unge mennesker, der skal opleve at have et fritidsjob og tjene deres egne penge, og opleve, at det giver dannelse, værdighed og stolthed.

Så er det også rigtigt, at det er en dejlig anledning til at mindes alle ens egne fritidsjob, både dem, der var rigtig gode, og dem, der var lidt mere trælse, men de har nok alle sammen givet os noget med videre, og det kan vi så glæde os over i dag. Så tusind tak for en god debat.

Kl. 17:44

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Der er en kort bemærkning til fru Sólbjörg Jakobsen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:44

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Tak. Jeg vil så egentlig bare bruge anledningen til selv at gøre det kort og sige tusind tak til regeringen og til beskæftigelsesministeren for at have så klar en tale og for at kunne se alt det fornuftige, vi egentlig kan gøre på det område. Det vil vi se frem til i Liberal Alliance.

Kl. 17:44

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak for det, og tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 4. juni 2024.

Det næste punkt på dagsordenen er:

48) Forespørgsel nr. F 31:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren:

Vil regeringen redegøre for konsekvenserne af afskaffelsen af store bededag?

Af Karsten Hønge (SF), Charlotte Munch (DD), Sólbjörg Jakobsen (LA), Dina Raabjerg (KF), Victoria Velasquez (EL), Nick Zimmermann (DF) og Torsten Gejl (ALT).
(Anmeldelse 16.04.2024. Fremme 18.04.2024).

Kl. 17:44

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Vi skal nu i gang med endnu en forespørgselsdebat, og det indebærer, at ordførerne skal forblive på de forreste rækker.

Jeg gør også opmærksom på, at afstemningen om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 4. juni 2024.

Der er en begrundelse fra ordføreren for forespørgerne, hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti. Værsgo, 3 minutter.

Kl. 17:45

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Karsten Hønge (SF):

Afskaffelsen af store bededag trækker mange og meget forskellige negative spor efter sig. For nogle af de partier, der er medindkalderne til forespørgslen, er de vigtigste argumenter, at de økonomiske beregninger ikke hænger sammen, for andre er det, at indgrebet med at afskaffe store bededag har belastet forholdet og overhovedet samarbejds klimaet og relationerne mellem Folketinget og folkekirken, og for andre partier var det vigtigste argument, at indgrebet, tyveriet af lønmodtagernes fridag, var et brud med den aftalemodel, som er på arbejdsmarkedet.

Så partierne bag indkaldelsen er enige om, at det var en helt usædvanlig dårlig idé at afskaffe store bededag, men hvor hvert enkelt parti kan have forskellige argumenter, som de synes er vigtigere end andre argumenter. Vi er dog samlet i enighed om, at det var en stor og en i nogle sammenhænge måske nærmest historisk fejl af regeringen at afskaffe store bededag. Partierne er blevet enige om et forslag til vedtagelse, og det tager vi således opmuntrede først senere.

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til hr. Karsten Hønge. Så går vi over til beskæftigelsesministeren for besvarelsen. Værsgo.

Kl. 17:47

Besvarelse

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for det. Som ordføreren for forslagsstillerne netop har redegjort for, er afskaffelsen af store bededag som helligdag en politisk beslutning, som har skabt både opmærksomhed og debat af meget forskellig karakter, ikke bare i Folketinget, men også uden for disse mure. Det har jeg respekt for, og derfor er det også godt, at vi har mulighed for at drøfte beslutninger, også efter de er truffet, og konsekvenserne af dem.

Intentionen om at fjerne en helligdag fremgår af vores regeringsgrundlag Ansvar for Danmark, og det er netop at tage ansvar for Danmark og sørge for, at både finansieringen af de nødvendige prioriteringer og den nødvendige arbejdskraft til vores arbejdsmarked er til stede. Ved at afskaffe en helligdag bidrager stort set alle danskere til en øget finansiering af vores fælles forsvar og fælles sikkerhed, og det øger samtidig beskæftigelsen.

Nu er vi godt en måned på den anden side af den første gang, hvor fjerde fredag efter påske ikke var en helligdag, og jeg kan konstatere, at folk gik på arbejde. Jeg har også noteret mig, at bagerne fortsat både bagte og solgte hveder, så danske familier kunne fastholde traditionen med at spise lune hveder med smør. En række konfirmationer er blevet afholdt. Nogle blev flyttet til en anden dag, men nogle familier tog også en fridag for at fejre den fredag, der havde været planlagt længe. De lønmodtagere, der gerne ville holde fri af andre grunde, tog en fridag.

Derudover vil jeg gerne kvittere for parternes arbejde med at få overenskomstforhandlingerne på det offentlige område i mål og i den forbindelse tage højde for lovændringen. Som en del af ok-24 blev der taget højde for afskaffelsen af store bededag og det løntillæg, lønmodtagerne fik ret til. I stedet for at lønmodtagerne på det offentlige område skulle have et særskilt tillæg for store bededag, har parterne aftalt at forhøje den særlige feriegodtgørelse i overenskomsterne. Det er fornuftigt.

Afskaffelsen af store bededag som helligdag betyder kort sagt, at den almindelige fuldtidsarbejdende dansker får forøget sin årlige arbejdstid med 7,4 timer, og at vi går fra 11 til 10 helligdage pr. år – alt sammen selvfølgelig med løn. Danskerne er et arbejdsomt folkefærd, og det er fundamentet for vores stærke velfærdssamfund. Samlet set står jeg og regeringen ved den politiske beslutning om at afskaffe store bededag som helligdag. Vi har brug for, at alle bidrager, og det her er en solidarisk måde at gøre det på. Tak for ordet.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ministeren. Der er en kort bemærkning til hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Karsten Hønge (SF):

Jeg hørte jo flere gange ministeren bruge ordene om, at det her handler om at tage ansvar. Det lykkedes nærmest ministeren at få det til at lyde som noget sådan prokuratoragtigt noget. Nu har vi taget ansvar, og vi har sådan set bare flyttet en helligdag, altså en fridag, over til at være en arbejdsdag. Så skulle det ligesom være ude af verden. Må jeg bede ministeren om at gå ind i substansen af det? Den er, synes jeg måske især fra et socialdemokratisk synspunkt, at man her vælger at tage ansvaret for at forringe den danske model.

Det er den aftalemodel, der er så genial og så sofistikeret, at den gør, at vi har et arbejdsmarked, der er et af de fredeligste i Europa, i hvert fald når det kommer til det private arbejdsmarked. Her vælger en socialdemokratisk ledet regering at placere en vejsidebombe i forhold til den tillid, man kan have til, at vi når frem til aftalerne igennem forhandlinger. Så hvordan er ministerens refleksioner over, at man i fagbevægelsen oplevede det her som en lodret konfrontationspolitik?

Kl. 17:51

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at der er tale om én kort bemærkning her i første runde. Værsgo til ministeren.

Kl. 17:51

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Mange tak for det. Jeg skal se, om jeg kan nå rundt om det hele, for der blev sagt lidt forskelligt. Når der ikke er opfølgende spørgsmål, skal man selvfølgelig prøve at favne det.

Først og fremmest bliver der spurgt om, om det her er at tage ansvar, og om det i virkeligheden var sådan en nødvendighed. Jeg tror ikke på nødvendighedens politik. Jeg tror ikke på, at der er nogen som helst af de beslutninger, vi træffer herinde, som man ikke kan udfordre og diskutere. Der er mange måder at skaffe både øget beskæftigelse og penge på. Jeg mener, og det har jeg ment hele vejen igennem, at det her er en måde at få alle arbejdende danskere til at løfte en lille smule i flok på, altså 7,4 timer om året med løn. Der ville være andre måder, man kunne gøre det tilsvarende på, altså hvor man kunne få en mindre gruppe til at betale en meget højere pris. Det har jeg ikke ønsket, at vi gjorde.

Kl. 17:52

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:52

Mikkel Bjørn (DF):

Jeg er blevet lidt nysgerrig, for ministeren har sagt det her med, at den beslutning er begrundet i et ønske om at tage ansvar. Jeg er nysgerrig på, hvad det egentlig er, man tager ansvar for. Nu hørte jeg statsministeren sige i går, at hun ikke havde nogen ambitioner om, at danskerne skulle arbejde mere. Alligevel bruger ministeren i sin tale det som begrundelse for nødvendigheden af afskaffelsen af store bededag, altså at fuldtidsarbejdende dansker nu får en forøget arbejdstid.

Der er jeg lidt nysgerrig på, hvad det egentlig er, der er op og ned. Har regeringen en ambition om, at danskerne skal arbejde mere, eller har den ikke?

Kl. 17:52

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ministeren.

Kl. 17:52

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for det. Det er jo bl.a. at tage ansvar, når man sørger for, at vi kan styrke vores forsvar og sikkerhed i en tid med krig, og det er det, det her bidrager til. Det mener jeg er at tage ansvar. Det skal man selvfølgelig finansiere. Jeg mener så til gengæld også, at man jo skal passe på med rækkefølgen i ting. Når vi i vores regeringsgrundlag siger, at vi vil gå fra 11 til 10 helligdage, øger det i praksis arbejdstiden 7,4 timer for fuldtidsarbejdende danskere, og det er jo at øge arbejdstiden, men det er jo ikke det samme, som at man halvandet år efter fortsat har en ambition om, at danskerne skal arbejde mere.

Kl. 17:53

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det fru Sólbjörg Jakobsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:53

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Tak. Jeg hørte også statsministeren i går under afslutningsdebatten sige, at hun havde undervurderet den modstand, der ville være ved afskaffelsen af store bededag. Jeg er også enig med ministeren i, at man altid skal tage ansvar, også for Ukraine og danskernes sikkerhed. Men der er jo mange måder at få flere penge i statskassen på. Der er også mange måder at øge den strukturelle beskæftigelse på. Set i bakspejlet fortryder ministeren så beslutningen eller processen?

Kl. 17:54

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ministeren.

Kl. 17:54

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Nej, jeg står ved den her beslutning, men jeg kunne aldrig finde på at påstå, at det var den eneste vej til noget af det, der er kommet ud af den, f.eks. at skaffe penge eller øge beskæftigelsen. Det er der mange veje til. Det her var den, vi valgte. Så man kan tage statsministerens ord i går som en refleksion over, om man var bevidst om, hvad det var for en debat, man startede. Men selve beslutningen står jeg fuldt ved.

Kl. 17:54

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det fru Dina Raabjerg, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:54

Dina Raabjerg (KF):

Tak. Jeg hører det sådan, at ministeren ikke fortryder processen. Det var sådan, jeg tolkede svaret, der kom, på Liberal Alliances ordførers spørgsmål. Men når man laver sådan en beregning på, hvad ting koster, hvad et forslag koster – jeg er selv økonom og har lavet sådan nogle beregninger, mens jeg har været offentligt ansat – kan man jo kun regne på det, man ved, og så er det jo en rigtig god idé at have en god, lang høringsproces, så man kan få input til alt det, som man ikke ved og ikke kan se.

En af de ting, som man har fundet ud af efterfølgende, er, at ansatte i folkekirken, som jo ikke rigtig blev hørt, ikke er omfattet af kompensation for helligdagsarbejde. De mister så heller ikke en fridag, og derfor har de heller ikke fået en kompensation ligesom resten af befolkningen.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren, hvad ministeren synes om så mangelfuld en høringsproces, og hvad hun tænker det har gjort for den beregning, der er kommet ud af det.

Kl. 17:55

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ministeren.

Kl. 17:55

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Vi bestræber os generelt på, at der skal være fulde høringsprocesser. Vi bestræber os også generelt på, at der skal være en fuld lovbehandling i Folketingssalen. Det var der i den her sag, men der var også en forkortet høringsperiode, og det var faktisk af hensyn til de overenskomstforhandlinger, som man nødvendigvis ville have overlap med. Det har selvfølgelig den konsekvens, at vi ikke fik den fulde høringsperiode. Det skal man altid bestræbe sig på, men jeg mener også, at man er nødt til at forholde sig til, hvad der i øvrigt pågår på det danske arbejdsmarked. Derfor var det den her vej frem, vi valgte.

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:56

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Ministeren siger, at alternativerne ville være over for mindre grupper at gøre noget, der gør mere ondt. Der tænker jeg bare, hvorfor ikke vælge at gøre mere godt? Ledigheden lige nu blandt fleksjobbere er på 20 pct. Det er jo helt vildt højt. Der er over 50.000 mennesker, der er blevet sygemeldt med arbejdsrelateret stress, og selv efter 4 år er mange af dem ikke tilbage på deres arbejdsplads igen. Det var også fra ministerens eget ministerie, vi kunne se tallene på, hvor hårdt det rammer, også arbejdsudbuddet, med de arbejdsulykker, som der er. Vi har så mange lavthængende frugter i forhold til at skabe så god en seniorpolitik, at folk, uagtet hvor god vi laver en tidlig pension, seniorpension og alle de andre tilbagetrækningsordninger, der overhovedet skulle kunne være, ikke kunne drømme om at gøre brug af dem, fordi de har lyst til at blive på deres arbejdsplads.

Derfor får jeg lyst til at spørge ministeren: Hvorfor var de muligheder ikke bedre end at afskaffe store bededag?

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ministeren.

Kl. 17:57

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg mener faktisk, det er et spørgsmål om både-og. Jeg mener også, at regeringen er i fuld gang med det, og i forhold til de ting, der bliver nævnt her, jo i meget høj grad i samarbejde med spørgeren og spørgerens parti. Det er både i forhold til at se på arbejdsulykker og at se på, hvordan vi giver flere seniorer lyst til at arbejde mere osv., og også i forhold til et rummeligt arbejdsmarked. Alle de der elementer er helt uhyre vigtige, og dem skal vi også gøre brug af.

Kl. 17:57

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 17:57

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Nå, men altså, vi skal jo have løst det her problem. Jeg ser her på en overskrift fra Berlingske, hvor der står:

»Mette Frederiksen til partierne: Hvis I vil have store bededag tilbage, må I finde pengene«.

Det er selvfølgelig lige lovlig groft, at regeringen har brugt pengene, og at så skal vi finde dem, men fred være med det. Der er

et par muligheder, som jeg tænkte ministeren kunne vælge imellem. F.eks. kunne vi bruge de milliarder, vi sparer i den beskæftigelsesreform, vi kommer til at lave. Det burde være nok til at finansiere, at vi får bededag tilbage. Eller vi kunne måske bruge de her mange milliarder, der er fundet i råderummet. Så vidt jeg kan se, er det i hvert fald nok til at få de fem første bededage tilbage. Hvordan tænker ministeren det kunne løses bedst?

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ministeren.

Kl. 17:58

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Altså, nu er det jo faktisk ikke sådan, at jeg har brugt pengene, og at hr. Torsten Gejl skal finde dem. Det er mere et spørgsmål om, at hvis man vil trække finansieringen tilbage, altså de penge, som det her forslag har givet, må man også selv finansiere det. Men som jeg startede med at svare, står vi fuldt ud på mål for den politiske beslutning, der er truffet her. Til gengæld glæder jeg mig samtidig også til at lave en beskæftigelsesreform, der også frigiver nogle penge, vi så også kan bruge på noget rigtig godt.

Kl. 17:59

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ministeren. Vi går nu over til forhandlingen og de almindelige regler for korte bemærkninger. Så er det ordføreren for forespørgslerne, hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti. Husk forslaget til vedtagelse. Værsgo.

Kl. 17:59

Forhandling

(Ordfører for forespørgslerne)

Karsten Hønge (SF):

Omfattende protester i hele landet dokumenterede, at regeringen var på kollisionskurs med befolkningen, og især Socialdemokratiet lider fortsat, helt åbenlyst og berettiget, under tyveriet af fridagen. Jeg lagde selvfølgelig også mærke til statsministerens undskyldninger og bortforklaringer ved afslutningsdebatten i går. Det var for lidt, og det var for sent – medmindre statsministeren foreslår at levere tyvekosterne tilbage til de hårdtarbejdende danskere.

Når vi diskuterer en dag, der har sådan et religiøst tilhørsforhold, kan man vel godt bruge et bibelsk udtryk: Når man har syndet, kan man godt få tilgivelse, men så skal man altså også gøre skaden god igen, og man skal sværge, at man aldrig synder igen. Og her er det stadig væk noget vej at gå for ministeren og Socialdemokraterne. Men det er aldrig for sent at omvende sig, og vi ved jo alle sammen, at de første skal blive de sidste og de sidste skal blive de første.

Ved at afskaffe store bededag løber man om hjørner med lønmodtagerne, og folk har gennemskuet det. Regeringen snublede over sine egne ben og lignede Bambi på isen. Forslaget var uforberedt, og det var uigenomtænkt, og regeringen involverede ikke fagbevægelsen eller arbejdsgiverne på forhånd. Det var en arrogant måde at behandle vigtige samarbejdspartnere og arbejdsmarkedet på. Det var kort sagt en grov provokation af lønmodtagerne.

For det er lønmodtagerne, der skal betale gennem ekstra arbejde, men hvad med bidrag fra aktieejerne og arbejdsgiverne? Og i øvrigt har man jo altid kunnet arbejde på store bededag og andre helligdage, bare til en højere betaling. Nu skal alle arbejde mere, bare til en lavere løn. Det er en forkert vej at gå, når en epidemi af stress ruller hen over landets arbejdspladser.

Regeringen blander sig direkte i forhold, som ellers aftales mellem fagbevægelsen og arbejdsgiverne. Det undergraver det, som vi

så stolt kalder den danske model, og det er hovedløst. Hvad er det næste, der skal finansieres ved at gafle lønmodtagernes fridage? Hvis ikke vi og fagbevægelsen sætter hælene i nu, risikerer vi, at overenskomsterne fremover bliver alle regeringers malkeko, når der skal findes penge til et eller andet. Perspektivet er skræmmende.

Store bededag kan så gå hen at blive statsministerens og beskæftigelsesministerens Via Dolorosa – for nu igen at benytte en referenc til Bibelen; smertens vej var ydmygelser og pine. Fagbevægelsen og arbejdsgiverne vil ikke bare fikse politiske idéer. Ledere af stærke, uafhængige faglige organisationer er ikke stikirenddreng. Det endte fra regeringens side med en uhørt magtdemonstration over for et arbejdsmarked, som ellers bæres af samarbejde og respekt, og her må jeg minde både statsministeren og beskæftigelsesministeren om, at Via Dolorosa endte ved Golgata.

Det er galt nok, at regeringen hugger en fridag i en tid med stress. Det er galt nok, at regeringen direkte tager løntillæggene fra de ansatte og putter dem i arbejdsgivernes lommer. Men det værste er alligevel, at regeringen hamrer en betonpæl gennem den danske model. Folketinget rejste en skamstøtte af beton ved at tromle hen over fagbevægelsen og arbejdsgiverne og det store mindretal af partier, og Socialdemokratiet sad i førersædet i damptrømlen. Det både overrasker og skuffer mig.

Regeringen blander sig direkte og detaljeret i forhold, som ellers aftales mellem fagbevægelsen og arbejdsgiverne. Det undergraver det tillidsfulde samarbejde på arbejdsmarkedet og kaster grus i maskineriet mellem parterne på arbejdsmarkedet og mellem parterne og Folketinget. Regeringen leger med den ild, som kan brænde Danmarks unikke og sofistikerede model for arbejdsmarkedet ned – den her helt særlige konstruktion, som giver os et dynamisk og fleksibelt arbejdsmarked, både på det private og det offentlige område.

Tyveriet af store bededag var uigenomtænkt, og det var hovsagtigt, og jeg har endnu ikke set et eneste argument for, at det skulle presses igennem. Men vi har brug for pengene, hører vi hele tiden. Finansministeriet og formanden for De Økonomiske Råd, den såkaldte overvismand, Carl-Johan Dalgaard, var på det tidspunkt vildt uenige om den økonomiske gevinst. Professor Bo Sandemann Rasmussen sagde også dengang om Finansministeriet, at de brugte hokuspokusberegninger. Han sagde også, at det var som at trække et eller andet op af en hat og sige, at det er det, vi tror på i dag.

På en god dag er det højst usikre økonomiske beregninger og et skud i tågen; til gengæld kan vi være sikre på, at projektet rammer lønmodtagerne. Regeringens argumenter er i øvrigt under alle omstændigheder fup og fidus. Hvis der skulle være en gevinst ved øvelsen, ja, så kunne den ekstra arbejdsdag jo lige så godt finansiere regeringens lettelse af topskatten eller den lavere arveafgift, i stedet for at den som påstået skulle gå til forsvaret. Regeringen blander sig direkte i forholdet mellem fagbevægelsen og arbejdsgiverne, og man skal passe på med at kaste grus i et maskineri, som ellers fungerer så fantastisk i Danmark.

Så har jeg et forslag til vedtagelse fra de partier, der har indkaldt til forespørgslen, og det lyder sådan her:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at de forudsætninger, som regeringen lagde til grund for afskaffelsen af store bededag, var forhastede og delvis forkerte. Det var endvidere et brud med den danske aftalemodel for arbejdsmarkedet og problematisk for forholdet mellem Folketinget og folkekirken.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 87).

Kl. 18:05

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Forslaget til vedtagelse er af Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance (Karsten Hønge (SF): Det Konservative Folkeparti), ja,

Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti. Det var godt, vi fik det på plads.

Der er en række korte bemærkninger. Den første er fra fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 18:05

Victoria Velasquez (EL):

Jeg kan ikke lade være med at trække på smilebåndet over ordførers tale og ville næsten ønske, den kom før demonstrationen, der bare fyldte hele Slotspladsen, for der er flere af de her smukke billeder, som jeg synes fortjener at komme på sådan et skilt ved en demonstration på Slotspladsen. Så det kan være, vi får en anledning igen. Tusind tak for de stærke billeder, som jo netop på så mange forskellige måder understreger, hvorfor det, regeringen har gjort, er så forkert.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til noget af det, som ordføreren kommer ind på: Hvorfor er det, at statsministeren på den ene side går og siger, at hun ingen planer har om at øge arbejdstiden, mens hun samtidig er med til at øge arbejdstiden? Det er mig en gåde. Hvordan kan man på den ene side sige, at man ikke ønsker at gøre det og så på samme tid afskaffe en fridag, som betyder, at flere skal arbejde mere, og samtidig er der også en stigende pensionsalder osv. osv.? Det vil jeg gerne spørge ordføreren om.

Kl. 18:06

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 18:06

Karsten Hønge (SF):

Jeg tænkte om statsministeren, da hun erkendte sine fejltagelser og alligevel ikke ville gøre det helt og blandede det sammen været nogle sære bortforklaringer og undskyldninger, men dog alligevel som slutresultat måtte erkende, at i hvert fald statsministerens måde at tale om danskernes arbejdsmoral på ramte ved siden af bolden – jeg tror, det var det billede, statsministeren brugte – at det er ret simpelt at analysere, hvad det er, der er sket. Statsministeren er sammen med regeringen slået ind på Via Dolorosa, der jo er vejen af smerte og lidelse. Jeg tror godt de i horisonten kunne skimte Golgata – valgdagen – og derfor valgte de at komme med andre signaler i går. Golgata kan virke lidt skræmmende.

Kl. 18:07

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ønskes anden korte bemærkning? Værsgo.

Kl. 18:07

Victoria Velasquez (EL):

Ja tak, for noget kan også undre i samme omgang – og nu, hvor jeg får ordet igen, vil jeg da gribe muligheden for at tale om noget andet politik fra regeringen. De økonomiske vismænd har jo lige sagt, at noget, der sænker arbejdsudbuddet og arbejdstiden er, når man giver skatterabatter, i forhold til hvad man arver. Så jeg vil høre, om ordføreren finder det skævt, at man på den ene side afskaffer en fridag, som jo rammer særlig skævt, og så på den anden side holder fast i at give skatterabatter til nogle af dem, der står til at arve, og som man kan se dermed også arbejder mindre.

Kl. 18:08

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 18:08

Karsten Hønge (SF):

Altså, politik er jo hver eneste dag at vælge. Her har vi en regering, der har valgt meget præcist at ramme lønmodtagerne, komme med

de mest forkølede vandrehistorier, myter og sange fra de varme lande om, hvorfor det skulle være nødvendigt at arbejde mere, mens vi i øvrigt har en økonomi, der mildest talt er stærk, og så vælger man i øvrigt ud fra den stærke økonomi at gøre livet lettere for de aktieejere, der i øvrigt ikke engang bidrager til det her ekstra arbejde. Jeg er egentlig ikke overrasket over Venstre, men jeg er overrasket over Socialdemokratiet.

Kl. 18:08

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Så er det hr. Kim Valentin, Venstre.

Kl. 18:08

Kim Valentin (V):

Det passede meget godt, at jeg lige blev nævnt der. Tak til ordføreren for talen. Jeg kunne godt tænke mig at dykke lidt ned i følgende problemstilling. Hvis vi kigger på vores velfærdssystem – det er jo noget, SF går meget op i – og vi kigger lidt frem i tiden, er der jo ikke de hænder, der skal være i velfærdssystemet. Det ved alle. Og det håber jeg også at SF vil erkende, altså at vi har brug for flere hænder i vores velfærdssystem.

Hvordan har SF tænkt sig at løse den problemstilling, at vi rent faktisk kommer til at mangle hænder i vores sundhedsvæsen, i vores ældresektor og rigtig mange andre steder? Altså, det adresserer man slet ikke her. Det at fjerne en helligdag gør ondt, og det er rigtig ærgerligt, at det skal være sådan, men det skaffer 8.500 flere hænder derude. Altså, hvad er det, man i stedet for vil i SF for at hjælpe velfærdssystemet?

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 18:09

Karsten Hønge (SF):

Er det rigtigt, at der mangler hænder? Det tror jeg ikke. Der mangler hænder, der ved, hvad de laver. Og det er noget helt andet. Det er jo helt håbløst at omtale danske lønmodtagere med kvalifikationer som hænder, som om det er noget materiel, der går rundt og flytter på ting. Det er det ikke.

Så når vi ved, at vi fremover med sikkerhed kommer til at have for mange mennesker *uden* uddannelse og med sikkerhed kommer til at mangle mennesker *med* uddannelse, gad vide, hvad broen mellem de to udfordringer så hedder? Den hedder uddannelse. Hvis vi i dag mener at kunne betale for, at vi har 75.000 mellem 17 og 29 år, der hverken er i arbejde eller i uddannelse – det er 45.000, hvis jeg sætter aldersgrænsen ned til 25 år – er jeg bare bange for, hr. Kim Valentin, at det, når man gør den slags ting, så bliver sådan en slags overspringshandling, som forhindrer en i at gøre det, der er nødvendigt, og det, der gør, at vi får et samfund, der hænger sammen.

Så punkt 1: Der mangler ikke hænder; der mangler hænder, der ved, hvad de laver. Punkt 2: Hænder, der ved, hvad de laver, skal vi gå i gang med at finde. Og så har vi i øvrigt en arbejdskraftreserve i Danmark, hvis vi beslutter os for, at det er det, vi vil gøre. Jeg vil bare sige til hr. Kim Valentin, at det jo er helt uden ende, hvis det skulle være løsningen at tage fridagene. Så nytter 8.500 jo ingenting, for så skal vi have mange flere dage. Men det er måske også planen for Venstre.

Kl. 18:11

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

- Kl. 18:11
- Kim Valentin (V):**
Regeringen foreslår jo, at vi finder 45.000 par hænder. Det er det, der står i regeringsgrundlaget. Og så kan man godt lave noget semantik og sige, at det er forkert, og alle sådan nogle ting, men jeg hører ikke SF komme med et eneste løsningsforslag. Og det er jo ikke mig, der finder på det. Det er alle, der snakker om, at vi mangler arbejdsudbud. Kan SF løse det?
- Kl. 18:13
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Ordføreren.
- Kl. 18:11
- Karsten Hønge (SF):**
Ja, og jeg vil påstå, at vi løser det på en måde, som gør, at vi får et samfund, der rent faktisk hænger sammen, ved at bruge de ressourcer, vi har her i landet. Jeg tænker bare på, hvordan det egentlig må være at være 24 år uden arbejde og uddannelse og få at vide, at den eneste mulighed, man har for at skaffe ekstra arbejdskraft i Danmark, er at tage fra de folk, der i forvejen har et arbejde, og sætte dem til at arbejde mere, i stedet for at man selv bliver brugt.
- Jeg vil bare advare imod at tro, at det er løsningen – med alle de beregninger, man i øvrigt kan sætte spørgsmålstegn ved. På en god dag – hvis jeg overhovedet accepterer, at det skulle være 8.500 – er det jo ingenting, i forhold til hvad der så skulle blive brug for. Hvor mange andre fridage skal man så tage fra lønmodtagerne, hvis det regnestykke skal hænge sammen? Det her er også en Via Dolorosa-vej at gå nedad.
- Kl. 18:14
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Tak. Så er det hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.
- Kl. 18:12
- Mikkel Bjørn (DF):**
Tak for det. Nu kom hr. Karsten Hønge selv med nogle forslag til, hvor man ellers skulle have fundet de her penge. Hr. Kim Valentin er meget optaget af de hænder, som vi angiveligt mangler. Nu har jeg læst, at de seneste 6 år er udgifterne til offentlig administration vokset med 11,2 mia. kr. Tror hr. Karsten Hønge, at det er et sted, hvor vi eventuelt ville kunne finde nogle penge, måske også nogle hænder, hvis man var villig til det?
- Kl. 18:12
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Ordføreren.
- Kl. 18:12
- Karsten Hønge (SF):**
Ja, det er jeg ret sikker på. Det er ikke, fordi jeg vil påstå, at det er noget, som kun jeg mener, for jeg tror også, at der i regeringen oprigtigt ligger en interesse i at få begrænset administrationen, men det er bare ikke lykkedes. Jeg tror, at vi her har en fælles opgave på tværs af partierne i ikke at falde i den her eksplosive udvikling af administration i Danmark. Jeg vil virkelig ikke påstå, at vi har patent på den.
- Jeg tror, at vi må se på det på helt nye måder, for det er helt rystende at se, hvor meget administration øjensynlig har det med at vokse, især antallet af folk med lidt længere uddannelser, der beskæftiger sig med ting, der sikkert er brug for – for vi har bedt dem om det, og ellers gør de det vel ikke. Så vi har ansvaret her eller i kommunerne. Man kan godt nogle gange undre sig over, at nogle af sektorerne kan vokse så eksplosivt, herunder kommunikation i nogle af kommunerne.
- Kl. 18:11
- Men jeg tror, at hr. Mikkel Bjørn har ret i, at der her vil være enorme ressourcer at finde. Jeg tror, at det også er den fælles opgave for os at få en samfundsudvikling, der måske kunne basere sig på tillid til de folk, vi har ansat, i stedet for hele tiden at lave nye kontrol- og effektiviseringssystemer.
- Kl. 18:13
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Spørgeren for sin anden korte bemærkning.
- Kl. 18:13
- Mikkel Bjørn (DF):**
Det er jeg glad for at høre, for det er noget, der optager os meget i Dansk Folkeparti. Altså, fra vores stol at se skævvridet det jo Danmark, hvis den fremtid, vi ser ind i, er en fremtid, der er fyldt med endnu flere akademikere end i dag og endnu færre af de mennesker, der løfter et helt almindeligt arbejde som sygeplejerske, skolelærer eller noget helt tredje. Så jeg er glad for, at SF bakker op om det, og jeg håber, at vi sammen kan være med til at mindske den offentlige administration.
- Kl. 18:14
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Ordføreren.
- Kl. 18:14
- Karsten Hønge (SF):**
Jeg tror faktisk, at vi på lange stræk kan have samme ambitioner, ikke bare i SF og Dansk Folkeparti, men jeg vil faktisk også strække det ud til at sige de fleste partier i Folketinget. Vi har bare ikke formået at finde nøglen til det, nærmest tværtimod. Det er, som om der er kommet en udvikling hen imod, at jo flere vi ansætter, jo flere projekter bliver der også opfundet. Det er, som om det genererer mere. Dem, der er der, finder på ting og udvikler ting, som vi egentlig ikke har bedt om. I udgangspunktet er det os, der har bedt om det, men der sker øjensynligt også en eller anden selvforstærkende virkning i den offentlige administration, som der virkelig er brug for at vi får gjort noget ved.
- Kl. 18:14
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Tak. Så er det fru Dina Raabjerg, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.
- Kl. 18:14
- Dina Raabjerg (KF):**
Tak for ordet. Og tusind tak for en brandtale; jeg kunne virkelig mærke hjertet hos ordføreren i den. Der blev fokuseret meget på, at det her ramte lønmodtagerne. Synes ordføreren ikke, at der også var andre, der blev ramt af den her afskaffelse af store bededag?
- Kl. 18:15
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Ordføreren.
- Kl. 18:15
- Karsten Hønge (SF):**
Jo, i høj grad, nemlig de børn, der nu ikke har deres forældre hjemme den dag, og som ellers kunne have set frem til at have en forårsfridag, hvor de kunne være sammen med familien, altså tage ud og nyde at være lidt sammen i en stresset hverdag.
- Jeg synes, at taberne i det her, er familierne. Især i en situation, hvor man jo godt nok som enkeltperson i Danmark arbejder mindre, end man har gjort førhen, men hvor vi har fået en erhvervsstruktur i Danmark, der gør, at begge parter arbejder, og at vi som familier arbejder utrolig meget i Danmark, sætter det rigtig mange familier

under pres. Og det er jo derfor, at arbejdspladserne hver eneste dag modtager så mange opkald med sygdomsmeldinger, der bunder i stress.

Så det er jo dem, jeg ser som ofre for det her, og især er det jo endnu mere grotesk, at de ender med at blive ofre for en sag, som viste sig at være fup og fidus, altså hvor vi i første omgang blev bundet en historie på ærmet om, at der var brug for pengene til forsvar, fordi man fremrykkede en oprustning, som jo bagefter viste sig ikke at hænge sammen. Så det er et trist regnestykke.

Kl. 18:16

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ønskes der en anden kort bemærkning?

Kl. 18:16

Dina Raabjerg (KF):

Ja, når jeg får lov. Fup og fidus siger ordføreren. Kan ordføreren uddybe, hvad der er fup og fidus i det her?

Kl. 18:16

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 18:16

Karsten Hønge (SF):

Det fup og fidus-agtige opstod, da regeringen startede med at argumentere for, hvorfor man skulle til at arbejde på en dejlig forårsfriday, altså det var, fordi man skulle fremrykke investeringerne i forsvaret fra 2033 til 2030. Det ville koste de her ekstra penge, og det kunne det her så betale.

Til det må man bare sige, at det at fremrykke investeringerne jo umiddelbart er en engangsinvestering, altså det, at det kommer før, hvorimod det at stjæle fridagen jo er en indkomst, der kommer fremover. Og det blev også gennemskuet af folk, at det ikke kunne passe i forhold til det med, at de 3 år blev fremrykket. Når de er rykket frem, er det jo betalt, og så kan man jo ikke resten af sit liv blive ved med at arbejde ekstra med den begrundelse. Men folk gennemskuede det jo.

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Jeg vil bare lige gøre opmærksom på, at vi er i gang med forhandlinger, og der har man mulighed for to korte bemærkninger, hvis man trykker sig ind.

Nu er det fru Karin Liltorp, Moderaterne. Værsgo.

Kl. 18:17

Karin Liltorp (M):

Tak for det. Jeg vil lige følge op på det, Venstres ordfører spurgte om, for jeg blev lidt forvirret over svaret. Anerkender SF den præmis, at vi faktisk mangler arbejdskraft i Danmark, eller ej? Og mener SF så bare, at vi kan finde den arbejdskraft et andet sted end ved, som vi har gjort det her, at øge arbejdsudbuddet?

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 18:17

Karsten Hønge (SF):

Det er helt åbenlyst, at i nogle brancher nogle steder i landet mangler man arbejdskraft. Der er andre brancher andre steder i landet, hvor man ikke mangler det. Der er mange steder, hvor alt for mange arbejdsgivere læner sig tilbage i lænestolen og åbner munden og regner med, at kvalificeret arbejdskraft kommer flyvende som stegte duer ind i munden på dem; det gør de ikke. Så det er rigtigt, at der

er nogle steder, der mangler arbejdskraft, men andre steder gør man ikke. Det er der meget forskel på.

Så er det bare, jeg siger: I det omfang, vi mangler arbejdskraft, skal vi bruge de ressourcer, vi har her i landet, for på den måde får man et samfund, der hænger sammen, i stedet for yderligere at skabe forskel mellem mennesker ved at sige, at hvis du først har kvalifikationerne og er i arbejde, så skal du endelig arbejde mere, og så kan man stå og vinke til de mennesker, der aldrig kom med. Det minder mig lidt om tømreren, altså tømreren, der kravlede op ad stigen og op på taget, og når han så selv kom op på taget, trak han stigen med sig, og så kunne han stå og vinke til dem, der stod nede på jorden, ikke? Det synes jeg er en dårlig måde at indrette et samfund på.

Kl. 18:18

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 18:18

Karin Liltorp (M):

Tak for det. Nu ved jeg ikke, om ordføreren er opmærksom på, at der er meget, meget få arbejdsløse i Danmark, så jeg går ud fra, at hvis vi skal finde den ekstra arbejdskraft i Danmark, så må vi snakke om den gruppe mennesker, der i forvejen ikke er i arbejde. Det drejer sig om 20 pct. af den danske befolkning, så det lyder jo dejlig besnærende, for så er der jo masser af mennesker, der kan tage fat på opgaven.

Der vil jeg bare gerne minde om, at de her 20 pct. jo har været uden for arbejdsmarkedet siden 1980. Så hvis det var så nemt at få dem med i arbejdsstyrken, ville jeg måske have forventet, at SF havde gjort noget ved den opgave tidligere i løbet af de 40 år, der er gået.

Kl. 18:19

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 18:19

Karsten Hønge (SF):

Jamen det har også altid været en topprioriteret opgave og ikke kun for SF. Det ville da være blær at påstå, for det har da været en topprioriteret opgave for adskillige partier. Vi er bare slet ikke i mål med den. Der findes brancher, hvor man mangler arbejdskraft, og mit svar på det er, at man må opkvalificere de mennesker, vi har.

Selv om vi er nået langt længere i forhold til at få seniorer til at blive på arbejdsmarkedet, er der jo fortsat en kæmpe ressource der. Tænk sig, at det er på under halvdelen af vores arbejdspladser, at den nærmeste leder eller arbejdsgiveren overhovedet har en samtale med de seniorer, der er på arbejdspladsen, om, hvad deres planer er, og at de måske kan blive på arbejdspladsen.

Vi har 50.000 mennesker med handicap, der siger, at de gerne vil stå til rådighed. Det er selvfølgelig ikke 37 timer om ugen og for fuld skrue, men de vil alligevel gerne stå til rådighed i nogle timer. Jeg synes bare, at de mennesker må føle sig forrådt ved tanken om, at vi beder de mennesker, der i forvejen arbejder, om at arbejde endnu mere, mens de selv bliver efterladt på jorden, og så kan man som tømrer vinke til dem.

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Og inden ordføreren forlader talerstolen, skal jeg lige bede ordføreren om at gentage, hvem det er, der står bag forslaget til vedtagelse.

Karsten Hønge (SF):

Det er stadig væk min skrift, der volder problemer; det gør den også for mig.

Forslaget til vedtagelse er fremsat af følgende partier: Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, SF og Dansk Folkeparti.

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går videre til ordførerne. Det er hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 18:20

Kl. 18:20

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det, formand. Jeg ved ikke, om det er, fordi hr. Karsten Hønge i virkeligheden deler fagforening med Jesus, men jeg synes, der var mere religiøsitet i den tale, end jeg plejer at høre fra hr. Karsten Hønge. Man kan selvfølgelig også godt blive optændt af den hellige ild i en anden sags tjeneste.

Diskussionen om store bededag har vi haft rigtig mange gange, og det kan jeg sådan set godt forstå, for det betyder rigtig meget for rigtig mange mennesker. Men når vi siger, at det handler om at tage ansvar for det, vi gerne vil som samfund i det hele taget, er det også bare for at sige, at det jo ikke er enten-eller med store bededag, det er jo en del af de brikker, som vi ønsker at lægge i forhold til at sikre, at vi faktisk kan håndtere de udfordringer, vi står over for de kommende år. Og ja, vi har meget store udgifter til forsvar og sikkerhed – faktisk allerede nu større, end vi regnede med, da forslaget om store bededag blev fremsat. Der sker jo desværre det, at vi må erkende, at vi alle sammen skal gøre mere, også mere, end vi havde regnet med for bare 1 år siden. Det er vigtigt at gøre.

Fordi vi har et ønske om bredt i Folketinget, at vi gerne vil gøre det bedre på velfærdsområdet, end vi har gjort de sidste mange år, så mangler vi sådan set både midler at investere, som regeringen skitserer med 2030-planen, eksempelvis investeringer i vores velfærdssamfund, men vi mangler jo også dygtige medarbejdere. Der er jeg enig med hr. Karsten Hønge i, at det jo også handler om at uddanne dem i nogle af de brancher, vi har brug for. Men vi har både brug for midler og medarbejdere. Og vi har også brug for at skruer op for vores indsats i forhold til miljøbeskyttelse og bekæmpelse af klimaforandringerne, der mangler vi i øvrigt også hænder til at sikre, at vindmøllerne kommer op, til at sikre, at de nye elsystemer rent faktisk fungerer til at introducere og producere de mange nye teknologier, som skal gøre, at vi kan give en bedre klode videre til de næste generationer.

I den her diskussion har vi brug for alle mand på dæk. Derfor er jeg sådan set enig i, at vi er nødt til at få de unge mennesker uden for arbejde og uddannelse ind. Det er derfor, at vi også fra regeringens side – jeg håber i samarbejde med andre partier – kommer til at tage fat på udfordringen med det, vi har kaldt potentialegruppen. Vi skal også have flere af fleksjobberne i job. Den her regering har også afskaffet modregningen, sådan at hvis man arbejder efter pensionsalderen, så er der en gulerod til det, sådan at der både er mulighed for at trække sig tidligere, hvis man har behov for det, fordi man er slidt ned, men der er også mulighed for at blive ved efter pensionsalderen, fordi der i dag er for mange seniorer, som egentlig gerne vil, og som også har kræfterne til det, og som ikke har en plads.

Vi skal også skære ned på administrationen. Nu er det klart, at nogle af de administrative medarbejdere, vi ansætter, er jo faktisk folk i domstolene, der skal få bunkerne til at blive mindre. I sidste uge lavede vi en aftale om social dumping, hvor vi jo ansætter nogle

til at sørge for, at der ikke bliver snydt på arbejdspladserne. Så nogle af de offentligt ansatte, vi ansætter, er jo nogle, vi gerne vil have til at løfte en opgave. Men ja, vi skal også kigge på at frigøre administrative ressourcer og flytte kræfterne et sted hen, hvor vi har mere brug for det. Det her er bare for sige, at når vi valgte at gøre det, vi gjorde i forhold til at afskaffe store bededag som en helligdag, var det, fordi vi gerne ville sikre flere midler til nogle af de opgaver, vi gerne vil løfte i fællesskab, men også for at sikre medarbejdere. Det leverer, om man så må sige, begge dele, men det leverer jo ikke nok, det er jeg enig med hr. Karsten Hønge i. Det er ikke et spørgsmål om, at der skal skrues yderligere op for arbejdstiden, overhovedet ikke, men det er bare et udtryk for, at vi med det her sammen med en bedre indsats for de unge, der står udenfor, sammen med flere seniorer på arbejdsmarkedet, sammen med at flere de fleksjobbere, som lige nu er på ledighedsydelse, faktisk får lov til at bidrage, kan gøre det.

Når vi valgte en løsning som den, vi gjorde med store bededag, er det også et udtryk for, at man beder alle lønmodtagere om at bidrage en smule mere. Og ja, jeg synes faktisk, at det er en mere sympatisk løsning at løfte i flok end det, man så for eksempelvis 10-15 år siden, da man ryddede op efter finanskrisen, men hvor man jo faktisk gjorde det ved at skære på dagpengene og på efterlønnen, og derfor var det en lille gruppe af lønmodtagerne, der måtte bære en større del af omkostningerne. Vi mener, at det er bedre, at vi løfter i flok, men vi har ikke på nogen måde prøvet på at give indikationer af, at det ikke var meget at bede om, for det er jo meget at bede om, men det er også det, vi bygger rigtig meget af vores velstand og det samfund, vi har, på, nemlig ved at vi alle sammen bidrager, men det er også et spørgsmål om at gøre alt det andet.

Så skal jeg læse et forslag til vedtagelse op, som er på vegne af Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne og også Det Radikale Venstre, som dermed også støtter op om det, selv om de ikke har mulighed for at være til stede i salen lige nu:

Forslag til vedtagelse

»Et flertal i Folketinget vedtog lov om konsekvenser ved afskaffelsen af store bededag som helligdag den 28. februar 2023. Folketinget konstaterer, at der fortsat er flertal for denne beslutning.

Folketinget står i de kommende år over for vigtige prioriteringer og udfordringer. Et flertal i Folketinget har ambitioner og ønsker om at forbedre både vores sikkerhed og forsvar, sikre værdig og ordentlig omsorg for ældre, børn og syge og at styrke vores indsats for beskyttelsen af klima og miljø.

Det kræver både medarbejdere og finansiering. Folketinget noterer sig, at afskaffelsen af store bededag som helligdag var en løsning, hvor alle lønmodtagerne i fællesskab bidrog til at øge den arbejdskraft, vi har til rådighed, og sikre en årlig ekstraintægt til staten.« (Forslag til vedtagelse nr. V 88).

Kl. 18:26

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak for det. Forslaget til vedtagelse vil indgå i den videre forhandling.

Så er der en række korte bemærkninger. Fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 18:27

Victoria Velasquez (EL):

På en eller anden måde synes jeg, det skurrer lidt i ørerne, når man siger, at det er en løsning i fællesskab, for lad os være ærlige: Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne sagde ikke det her, da folk skulle til stemmeurnerne. De sagde faktisk ikke til vælgerne, at det her var noget, man havde tænkt sig at gøre. Meningsmålinger viser, og det er jo også helt vildt, at det er 70 pct., og nogle har vist endnu mere, af befolkningen, som var direkte modstandere af det.

Det er for mig i hvert fald bare et meget mærkeligt fællesskab og en meget mærkelig løsning i fællesskab, når det er med nogle, der så klart siger, at de ikke har lyst til at være med til det.

Kl. 18:30

Noget, der faktisk plejer at være en løsning i fællesskab, er netop overenskomsterne. Det er jo faktisk en udvidelse af det danske demokrati. Så jeg vil høre, når vi kigger tilbage, hvilke overvejelser ordføreren har gjort sig ved igen at skulle lave sådan nogle helt eklatante angreb på den danske model.

Kl. 18:28

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 18:28

Jens Joel (S):

Jeg siger, at det her er udtryk for en løsning, hvor vi bidrager i fællesskab til at løfte en kollektiv opgave. Man kan jo sige, at ja, det er meget nemmere at skaffe bred opbakning til, at vi gerne vil gøre mere for at beskytte klima og miljø, eller at vi gerne vil gøre mere for at investere i velfærden. Også med hensyn til vores sikkerhed er der en meget bred opbakning til, at vi gerne vil gøre de her ting, og selvfølgelig er det nemmere at skaffe opbakning til de ting, man gerne vil investere i, end at få opbakning til, hvordan man gerne vil gøre det. Når vi valgte at gøre det her, og når jeg kalder det at løfte i fællesskab, og igen er det jo en af rigtig mange ting, vi gør, var det et udtryk for, at her kan alle lønmodtagere bidrage med 1 arbejdsdag mere om året til at få løftet den samlede opgave, som vi skal løfte som fællesskab. Det er det, der ligger i, at vi gør det sammen, og jeg siger, at det synes jeg var anderledes, da man i 2010-2011 aftalte, at det var dagpengemodtagerne og efterlønerne, der skulle betale for genopretningen, kan man sige, af økonomien.

Kl. 18:29

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Tak. Spørgeren for en anden kort bemærkning.

Kl. 18:29

Victoria Velasquez (EL):

Men igen: Er det så, fordi vi danskere er for dumme til at gennemskue, at det er den måde, man skal finde øget arbejdsudbud på? Er det, fordi vi så ikke ønsker at skulle finde løsninger i fællesskab? For når vi sammen med 70 pct. af danskerne siger, at vi ikke bakker op om den løsning, og man så alligevel holder fast i at gøre det, synes jeg bare ikke, det er særlig meget en løsning i fællesskab. Det er jo noget, folk bliver tvunget til at gøre uden om overenskomsterne. Hvad tænker ordføreren om det?

Kl. 18:29

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 18:30

Jens Joel (S):

Jeg synes ikke, der er nogen, der er dumme, eller nogen, der mener noget forkert. Altså, alle partier er villige til at byde ind på, hvordan man vil løse det her, og det er selvfølgelig fuldstændig fair, at danskerne også har en holdning til, hvordan de synes det skal finansieres. Men det er jo vores opgave som politikere at få de ender til at mødes. Det har man jo ikke et ansvar for som borger, men man har da et ansvar for som borger at pege på nogle partier, som har nogle planer for, hvordan man faktisk kan få enderne til at mødes, og hvordan vi faktisk kan indfri de mål, vi har for klima, miljø og velfærd eller forsvar og sikkerhed, på en eller anden måde. (*Fjerde næstformand (Karina Adsbøl) Tak!*). Om man så synes, det er en solidarisk ...

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Der blev sagt tak! Det er nu hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:30

Karsten Hønge (SF):

Flere økonomer har jo undervejs, lige fra starten af og til i dag, sat store spørgsmålstejn ved regeringens beregninger af, hvad man får ud af at afskaffe store bededag. Det er alt fra overvismand Carl-Johan Dalgaard til professor Bo Sandemann Rasmussen, der faktisk kaldte det hokuspokusberegninger. Men hvis vi nu alligevel antager uagtet alle de spørgsmål, der er stillet, og al den grund, der er til at tro, at det ikke ender henne i 8.500 ekstra på arbejdsmarkedet, hvis vi nu bare for legens skyld siger, at det giver 8.500 ekstra, så må vi også erkende, at det jo kun er en dråbe i havet, hvis man ser det over for det, man mener man mangler. Så hvorfor er det, vi skal tro på, at regeringen ikke vil gå videre ad den vej ved at inddrage lønmodtagernes rettigheder?

Altså, man bruger som argument, at en fjernelse af store bededag virkelig skulle være et væsentligt bidrag, og det er trods alt kun på en god dag med solskin og medvind på cykelstierne, at det skulle blive 8.500. Så har vi grund til at tro, at der er andet i skuffen, hvor man vil gaffe lønmodtagernes rettigheder? Jeg synes ikke rigtig, regnestykkerne hænger sammen.

Kl. 18:31

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Tak. Ordføreren.

Kl. 18:31

Jens Joel (S):

Men hr. Karsten Hønge spørger jo selv, om vi ikke også skal gøre det bedre i forhold til de unge mennesker, som står uden for arbejdsmarkedet, om vi ikke også skal gøre det bedre i forhold til arbejdsmiljøet og den gevinst, der er dér i forhold til at forebygge stress, og om vi ikke skal gøre det bedre i forhold til de seniorer, der gerne vil ind. Det, vi bare siger, er, at vi ikke kommer hele vejen, for man kan ikke indfri den ambition, vi har, uden at gøre noget som helst, som ikke også møder modstand fra partier i Folketinget. Men nej, der er ingen planer om at ændre på arbejdstiden fremadrettet, uanset hvor meget hr. Karsten Hønge prøver at stille det op sådan.

Kl. 18:32

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Værsgo til spørgeren for en anden kort bemærkning.

Kl. 18:32

Karsten Hønge (SF):

Så synes jeg måske, det eneste ordentlige ville være at give den fridag tilbage til lønmodtagerne. Det er alligevel ikke noget, der fylder ret meget i forhold til de store udfordringer, så hvad er idéen i, at lønmodtagerne, i øvrigt ensidigt, skal bidrage ved at betale her?

Der er jo ingen tvivl om, at det var spørgsmålet om store bededag, der var et hårdt slag mod Socialdemokraterne. Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Jens Joel: Hvordan føles det egentlig at gå ad Via Dolorosa-vejen med smerte og ydmygelse for sit parti?

Kl. 18:33

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 18:33

Jens Joel (S):

Jamen hr. Karsten Hønge er da meget velkommen til at foreslå noget andet. Jeg mener ikke, det er en dråbe i havet, når man diskuterer 3 mia. kr. og 8.500 i medarbejdere, som kan tage fat, i en situation, hvor vi faktisk mangler det. Der er da ikke mange af de forslag, jeg har hørt hr. Karsten Hønge komme med, som på samme måde kan levere. Og ja, det er rigtigt, at det kun er en fjerdedel af det, vi faktisk har leveret, men det er dog også en væsentlig andel.

Kl. 18:33

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 18:33

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Jeg sidder og tænker på, hvordan vi overhovedet fik velfærdssamfundet til at løbe rundt, før vi afskaffede store bededag. Det er, som om det finansierer alting, altså forsvar og 8.500 hænder, så vidt jeg forstår – medmindre det er flere, for folk har jo to hænder. Så er det 17.000 hænder?

Jeg dvæler stadig væk ved den her overskrift, som jeg synes er rigtig, rigtig spændende, hvor fru Mette Frederiksen siger til partierne, at hvis I vil have store bededag tilbage, må I finde pengene. Hvis I vil have store bededag tilbage, må I finde pengene. Jeg er interesseret i nogle mellemregninger for at få det løst. Betyder det, at man har talt om: Okay, vi giver os; de får den sgu tilbage, men vi har brug for hjælp til at finde pengene? Der er simpelt hen tale om en tilbagerulning eller et tilbagetog. Eller er der sådan lidt mere tale om: Vi siger, at de selv skal betale, og så holder de nok mund? Hvad er det for nogle penge? Kunne man bruge lidt af råderummet som startkapital og så finde ud af det sammen?

Kl. 18:34

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Vi skal lige være varsomme med ordforrådet. Der var lige en lille fortalelse, tror jeg. Værsgo for besvarelse.

Kl. 18:34

Jens Joel (S):

Tak. Nu prøver jeg at sige det igen. Nej, det er ikke sådan, at der ikke var noget velfærdssamfund, inden man afskaffede det her. Vi prøver på ikke at give indtryk af, at det er det eneste, regeringen gør. Nu har vi snakket om det her i mere end et år, så jeg gentager det en gang til for prins Knud. Det er 8.500 mennesker, som hver har to hænder. Men de har jo først og fremmest noget mellem ørerne, sådan at de kan varetage de opgaver, som vi har brug for, at de varetager.

Vi gør os ikke nogen illusioner om, at det her er sølvprojektilet, som løser det hele alene. Det, vi siger, er, at det her, altså den prioritering og den fælles indsats for alle lønmodtagere, er en vigtig del af den samlede finansiering, løsning og sikring af medarbejdere, som skal til at løse en ret stor opgave, som jo består af mange forskellige ting. Det er jo ikke, fordi jeg siger, at der ikke er noget med klima, at der ikke er noget velfærdssamfund, eller at der ikke noget med sikkerhed uden afskaffelsen af store bededag. Det er totalt de opgaver, der er stillet.

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Formanden er meget striks med tiden af hensyn til medlemmerne af Folketinget. Værsgo til spørgeren for en kort bemærkning.

Kl. 18:36

Torsten Gejl (ALT):

Så kom klimaet også med. Der er ingen grænser. Vi skal så finde de her penge sammen nu, hvor råderummet er der, og jeg ved godt, at det er engangspenge, men det ruller jo nærmest hvert år efterhånden, altså at vi fylder den her gigantiske sparegris op. Kunne man, bare for at få lidt vejledning, måske forestille sig nu, hvor vi skal komme med forslag til, hvordan vi finansierer det, at vi finder 2-3 års råderumsmidler, for der er jo efterhånden rigtig mange penge, og at vi bruger de år til at finde et eller andet, der kører lidt mere varigt? Hvilke økonomiske rammer skal vi så regne med?

Kl. 18:37

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Ordføreren.

Kl. 18:37

Jens Joel (S):

Jeg tror, at man må imødesee, at der både er et finansieringsspørgsmål, og at der er et spørgsmål om medarbejdere, altså dem, vi har brug for i ældreplejen, og dem vi har brug for i børnehaverne, på skolerne eller for den sags skyld i den private industri, hvor de laver de grønne løsninger. Så der er både de hænder, vi talte om før, som jo er hoveder og mennesker, der kan arbejde, og så er der en finansiering. Begge dele skal man jo svare på, hvis man gerne vil noget andet. Jeg er ikke af den opfattelse, at de penge, vi nu har i råderummet, betyder, at vi kommer til at have for mange penge til de ambitioner, vi har i forhold til klima, miljø og velfærd. Men det kan vi da sagtens tage en diskussion om, altså om du mener, der er færre problemer, end jeg gør.

Kl. 18:37

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:37

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Lad os sige, at vi nu pludselig på et tidspunkt står i en situation, hvor der er borgerligt flertal og en borgerlig regering, som, måske med opbakning fra SF og Enhedslisten og andre partier, rent faktisk kan sikre den beskæftigelse, som Socialdemokratiet efterspørger, og kan finde de penge, som forsvaret har brug for; måske er det oven i købet en situation, hvor der slet ikke er brug for så mange beskæftigede, som der er i øjeblikket, og hvor der måske kan findes penge til forsvaret ad andre veje. Vil Socialdemokratiet så bakke op om og hørmede i salen stemme for en genindførelse af store bededag? Det er jeg nysgerrig på at vide.

Kl. 18:38

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 18:38

Jens Joel (S):

Sagt med al respekt, hr. Mikkel Bjørn, er man nødt til at være lidt mere konkret. For det er lidt tænkt, når man siger, »hvis« vi har en borgerlig regering, som kan skaffe et stort arbejdsudbud og en masse penge på en måde, der bliver støttet af SF. Det kan jeg jo ikke udelukke teoretisk set kunne være muligt. Jeg har bare svært ved lige at komme på det greb, som ville vinde den brede opbakning. Derfor synes jeg, at hr. Mikkel Bjørn er nødt til at være mere præcis i stedet for bare at spørge, om vi ville støtte det, hvis alle var enige om det. Hvis der fandtes løsninger, som var ukontroversielle, og som alle var enige om, så ville man jo nok støtte dem.

	Kl. 18:39		Kl. 18:41
Fjerde næstformand (Karina Adsbøl): Tak. Spørgeren for sin anden korte bemærkning.		Fjerde næstformand (Karina Adsbøl): Tak. Spørgeren for sin anden korte bemærkning.	
	Kl. 18:39		Kl. 18:41
Mikkel Bjørn (DF): Jeg vil så spørge på en lidt anden måde. Er det fuldstændig utænkeligt, at Socialdemokratiet kan forestille sig et scenarie, hvor man vil le stemme for genindførslen af store bededag? Ordføreren kan selv bestemme omstændighederne, men er det fuldstændig utænkeligt, at Socialdemokratiet kunne finde på at genindføre store bededag?		Dina Raabjerg (KF): Når der nu fra forskellige sider har været kritik af beregningerne og forudsætningerne, kunne Socialdemokratiet så være interesseret i at støtte et forslag om, at man rent faktisk laver nogle genberegninger, laver en evaluering, så man finder ud af, hvad effekten rent faktisk har været, og hvad det rent faktisk har frigivet af midler?	
	Kl. 18:39		Kl. 18:42
Fjerde næstformand (Karina Adsbøl): Ordføreren.		Fjerde næstformand (Karina Adsbøl): Ordføreren.	
	Kl. 18:39		Kl. 18:42
Jens Joel (S): Jeg har faktisk svært ved at forestille mig en anden løsning, som er et svar på de udfordringer, vi står over for, og som faktisk kan skaffe en bredere opbakning i Folketingssalen. Det kan godt være, jeg er fantasifuld, ja, men når vi har kigget på det og valgt den her løsning, er det jo, fordi vi mente, at alternativerne var værre, og der er jeg sådan set enig med beskæftigelsesministeren. Det er aldrig sådan, at der kun er en mulighed. Det er jo altid en prioritering, men det er jo, fordi vi har vurderet, at alternativerne var værre.		Jens Joel (S): Vi har jo ikke nogen indikationer på, at det skulle være anderledes. Det, man regnede man, var et gennemslag på 75 pct., ikke? Altså det, at man har en normarbejdstid på 37 timer, betyder, at de fleste arbejder 37 timer, men det betyder jo ikke, at alle arbejder 37 timer. Det er også klart, at det antal arbejdsdage, man har på et år, siger noget om, hvordan de fleste arbejder, men det er ikke sikkert, at alle arbejder sådan. Og der er ikke noget, der tyder på, at der er færre, der har reageret, om man så må sige, som man havde forventet, end det, som vi lagde til grund for et år siden.	
	Kl. 18:40		Kl. 18:43
Fjerde næstformand (Karina Adsbøl): Tak. Så er det fru Dina Raabjerg, Konservative Folkeparti. Værsgo.		Fjerde næstformand (Karina Adsbøl): Så er det hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance. Fru Dina Raabjerg har haft to korte bemærkninger.	
	Kl. 18:40		Kl. 18:43
Dina Raabjerg (KF): Tak for ordet. Nu har vi den her debat, et år efter at man vedtog afskaffelsen af store bededag. Og det, jeg synes kunne være interessant, er, om ordføreren ved noget om, hvad konsekvenserne egentlig er, set i forhold til de forudsætninger, der lå bag lovforslaget. Nu har der været overenskomstforhandlinger, og vi har været i gang med en implementering. Hvad er der egentlig kommet ud af det af ekstra arbejdskraft, og hvordan ser den økonomiske effekt egentlig ud? Ved ordføreren noget om det?		Steffen Larsen (LA): Tak. Jeg kan jo høre på ordføreren, at det reelt set er 8.500 ekstra hænder, der tilsyneladende mangler, hvis vi vælger at genindføre store bededag. Så kan vi jo kigge på tallene og konstatere, at regeringen endda mener, at der er for mange administrative ansatte i staten. Formodentlig vil man til at skære i dem, hvilket vil være dejligt. Det synes vi rigtig godt om i Liberal Alliance. Der kan vi så konstatere, at fra 2017 til 2023 havde vi en vækst på 22 pct. i antallet af administrative ansatte i staten. Det er 16.195 ekstra. Og totalt er det godt 74.500 administrative ansatte. Så må man sige, at hvis vi bare halverede det antal af administrative offentligt ansatte, fik vi også 8.500 ekstra hænder, der kunne komme ud andre steder og arbejde, hvor de måske kunne lave noget mere produktivt end det, de laver i dag. For man må også indrømme, at det er svært at se, at der har været en produktivitetsstigning i staten af, at vi har ansat de her 16.195 administrative ansatte. Jeg er med på, at rundt regnet 1.000 af dem er endt i skattevæsenet til kontroller, men grundlæggende er der utrolig mange af dem, hvor vi ikke ser nogen som helst effekt andet end flere lønkroner.	
	Kl. 18:40		Kl. 18:44
Fjerde næstformand (Karina Adsbøl): Ordføreren.		Fjerde næstformand (Karina Adsbøl): Ordføreren.	
	Kl. 18:40		Kl. 18:44
Jens Joel (S): Der er jo ikke som sådan nogen nye beregninger eller beviser. Det er stadig væk de samme forudsætninger, man i øvrigt regner med. Når man opskriver vores råderum, er det jo et udtryk for, at vi har en høj beskæftigelse, men det er jo faktisk også et udtryk for nogle af de aftaler, vi har lavet, herunder store bededag. Så det større råderum, vi arbejder med lige nu, er jo bl.a. en konsekvens af den effekt, som den beslutning, vi traf for et år siden, havde. Det er rigtigt, at vi alle sammen hørte historier om, hvad der skete på store bededag, og om nogle havde flyttet deres arbejdsdag til en anden dag og sådan noget. I samfundsøkonomisk øjemed er det ikke afgørende, om man arbejder mere den ene eller den anden eller den tredje dag. Men der er ikke noget, der tyder på, at de beregninger og de forudsætninger, som vi for et år siden lagde til grund, ikke har været mødt af virkeligheden, og at der ikke er blevet arbejdet – tværtimod. Det virkede jo, som om samfundet faktisk arbejdede relativt normalt på store bededag, også selv om der var nogle ekstraordinære konfirmationer, der stadig væk blev fastholdt.		Jens Joel (S): Altså, jeg deler det, som jeg forstår er ordførerenes ambition, altså at vi skal være bedre til at skrue ned for administrationen og dermed også være bedre til at prioritere de kræfter, vi har i fællesskab, til nogle andre opgaver. Den ambition deler jeg. Og velkommen i beskæftigelsesordførererkredsen. Jeg ved også, at hr. Steffen Larsen er	

på retsområdet i rigtig mange sammenhænge. Om end det er en administrativ ansat, mener jeg jo ikke, at man kan sige, at man ikke dér har en effekt af, at man får en dommerfuldmægtig ekstra, i forhold til at nedbringe sagsbunkerne eller et eller andet ved domstolene. Så det er jo ikke sådan, at bare fordi man er administrativ medarbejder, laver man ikke noget fornuftigt.

Men vi deler til fulde ambitionen om, at hvis vi skal i mål samlet set med de opgaver, vi gerne vil løse, er vi også nødt til at prioritere mere, og så er vi nødt til at skære ned på det bureaukrati, vi pålægger staten at levere. For det er jo ikke medarbejdernes skyld; det er som regel noget, vi har vedtaget. Det er vi nødt til at gøre bedre, for vi skal bruge vores kræfter bedre.

Kl. 18:45

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 18:45

Steffen Larsen (LA):

Nu kan jeg afsløre for ordføreren, at netop på retsområdet har man jo i mange år faktisk minimeret mængden af administrative ansatte. Man fjernede bl.a. rigtig mange HK'ere, som havde administrative jobs i domstolene. Så jeg vil påstå, at det er et af de områder, hvor der er, hvis man går ind og kigger på tallene, faktisk har været et fald i antallet af administrative ansatte. Så jeg synes, at det er et dårligt eksempel, som ordføreren kommer med, i forhold til at man skulle kunne se en stigning. Nu har vi godt nok indført en domstolspakke, der faktisk skal øge mængden af administrative ansatte, men det kommer først til at ske fra næste år på det område. Så det er altså ikke en nylig ting. Men jeg vil stadig sige, at vi har 16.195 ekstra ansatte, og der er ikke nogen, der har mærket et løft i kvaliteten i det offentlige. Dem kunne man jo tage at bruge bedre.

Kl. 18:46

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Ordføreren.

Kl. 18:46

Jens Joel (S):

Jeg vil nok være påpasselig med at sige, at vi ikke har mærket nogen kvalitet i forhold til de offentligt ansatte, der er blevet ansat. Men jeg er til gengæld enig i det, som jeg vil tillade mig at tolke som overskriften i det, nemlig at vi er nødt til at gøre det anderledes, og at vi er nødt til at bruge noget mindre krudt på det. Og ja, jeg refererede til, at man faktisk med åbne øjne politisk har valgt at ansætte nogle flere ved domstolene, fordi vi havde et ønske om at nedbringe sagsbehandlingstiderne og det også er vigtigt for borgerne. Så der vil være en gevinst. Men ja, vi skal bruge vores ressourcer klogt og derfor også minimere bureaukratiet.

Kl. 18:46

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Kim Valentin fra Venstre. Værsgo.

Kl. 18:47

(Ordfører)

Kim Valentin (V):

Tak til formanden, tak for ordet. Afskaffelsen af store bededag er jo ikke nogen nem beslutning, men det er en nødvendig beslutning. Det nemmeste ville faktisk være at lade være og så bare lade problemerne ligge og sige: Det må de næste jo løse. Det gør regeringen ikke.

Det er en beslutning, der er nødvendig, og som handler om at sikre et trykt Danmark med f.eks. et stærkt forsvar og et robust velfærdssamfund, herunder ikke mindst bedre sundhed. Det kræver

rigtig mange flere hænder til alle de her opgaver – i private virksomheder og i vores velfærdssektor. Og vi får flere ældre, og vi vil gerne have en større service. Alle de her ting kræver jo noget, og jeg ser ikke nogen her, der har foreslået en bedre løsning på at skaffe 8.500 flere i arbejdsudbud og 3 mia. kr. i permanent finansiering. Nu er jeg selvfølgelig heller ikke den sidste på talerstolen, men der har ikke været nogen indtil videre, der har præsenteret et forslag, der kan det. Det er en udfordring til jer alle sammen, altså om I kan præsentere et forslag, der kan lige præcis det.

Jeg ved godt, at den her beslutning ikke er populær. Det er den ikke. Det vidste vi også godt, da vi gik ind i den. Derfor er det selvfølgelig heller ikke noget, som vi tager let på, men det er nødvendigt. Det er så også en beslutning, der kræver, at vi alle bidrager en lille smule ekstra – en lille smule ekstra. Men det er vigtigt for at sikre den finansiering, der skal til for at forbedre vores samfund.

Med afskaffelsen af store bededag sikrer vi penge, der kan investeres i et stærkere forsvar: flere soldater, bedre udstyr, øget beredskab. Det er alt sammen for at beskytte vores nationale interesser og sikre et trykt Danmark for os alle. Men beslutningen handler også om mere end forsvaret. Afskaffelsen giver os en række økonomiske fordele. Vi øger arbejdsudbuddet, vi styrker de offentlige finanser, og vi øger vores bnp. Det er penge, der skal bruges ansvarligt. Her siger vi, at en stor del skal gå til vores forsvar.

Med afskaffelsen af store bededag sikrer vi penge, der kan investeres i et stærkere forsvar: flere soldater, bedre udstyr, øget beredskab. Det er alt sammen for at beskytte vores nationale interesser og sikre et trykt Danmark for os alle. Men beslutningen handler også om mere end forsvaret. Afskaffelsen giver os en række økonomiske fordele. Vi øger arbejdsudbuddet, vi styrker de offentlige finanser, og vi øger vores bnp. Det er penge, der skal bruges ansvarligt. Her siger vi, at en stor del skal gå til vores forsvar.

En af de helt store udfordringer er også mangel på arbejdskraft. 45.000 står der i regeringsgrundlaget at vi skal skaffe. Jeg tvivler selv på, om det er nok. Når jeg snakker med virksomheder, står de og skriger på arbejdskraft. Når jeg ser på vores velfærdssamfund, kommer de til at mangle massivt mange kvalitative arbejdstagere. Alternativet er jo at skære i dagpenge og efterløn eller anden velfærd eller sætte skatten op. Og det er der heller ikke nogen der vil. Ja, det kræver mange tiltag, og et af dem er altså at bede om, at alle bidrager en lille smule mere. Det er en langsigtet investering i vores samfund.

Afslutningsvis vil jeg sige, at afskaffelsen af store bededag som helligdag er en beslutning, som regeringen står ved, og det er også en beslutning, der er bred i Folketinget hen over midten. Radikale er også med i den. Et flertal i Folketinget står bag. Tak.

Kl. 18:52

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger. Den første bemærkning er til hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:52

Karsten Hønge (SF):

De økonomiske beregninger betyder meget for hr. Kim Valentin. Hvilke refleksioner gør hr. Kim Valentin sig så over, at adskillige økonomer, nogle af landets førende økonomer, dels kalder det hokuspokusberegninger, dels at de stort set alle sammen er enige om, at uanset hvordan man beregner det på kort sigt, er effekten på bare lidt længere sigt væk. Det er stort set alle, der siger, at så forsvinder det i nul på bare lidt længere sigt, for så vil lønmodtagerne lave andre aftaler. Det var det ene spørgsmål.

Det andet er: Når man nu er så forbløndet, som jeg nærmest synes hr. Kim Valentin er, at store bededag skal levere det her afgørende bidrag til at få flere mennesker ind på arbejdsmarkedet,

når det nu er sådan en genial beslutning, kan jeg forstå, at stjæle store bededag fra lønmodtagerne, fordi det er det her afgørende bidrag, så må det være oplagt at spørge: Hvor ser hr. Kim Valentin og Venstre så ellers, at man kan få den samme gevinst eller endnu bedre gevinster? Hvis det er så genialt, går jeg ud fra, at hr. Kim Valentin har planer om at fremsætte andre forslag, hvor man også tager fridage eller ferier.

Kl. 18:53

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 18:53

Kim Valentin (V):

Jeg sagde ikke på noget tidspunkt, at det var et afgørende bidrag. Jeg sagde faktisk, at det var en del af det, der kom frem. Jeg sagde, at de havde sat 45.000 som mål. Det her er 8.500. Nu har jeg i hvert fald sagt det igen.

I forhold til det her med økonomer vil jeg sige, at økonomer jo har det med at have forskellige meninger, det er ikke en eksakt videnskab. Jeg er selv økonom. Jeg ved, at beregninger kan laves på mange måder. I Danmark sætter vi de ypperste økonomer ind i vores Finansministerium. Det tror jeg at langt de fleste vil være enig med mig i. Det er de dygtigste økonomer, der sidder der. Vi regner kun på én måde, for alt andet vil jo være forkert. Vi kan ikke have to tal. Og selvfølgelig vil de her økonomer i Finansministeriet jo altid ræsonnere, reflektere, men når de siger 8.500, er det, fordi de har regnet på det, og så er det, fordi de mener det. Det kan være, det bliver 10.000, det kan være, det bliver 6.000. Ja, der er en usikkerhed, men det er det tal, vi kører med.

Kl. 18:54

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Tak. Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 18:54

Karsten Hønge (SF):

Ja, det er rigtigt, at der i den korte beregning kun er uenighed om, hvor stor effekten er, men jeg har oplevet langt de fleste økonomer sige, at på bare lidt længere sigt går det mere eller mindre i nul. Det er rigtigt, at der er nogen, der forsvare, at man på kort sigt vil opleve en forøgelse af arbejdsstyrken på 8.500, men jeg har ikke hørt ret mange forsvare, at det også på længere sigt er gevinsten. Der er vi bare igen inde på, at hvis det betyder så meget, hvis det er så genialt fundet på, at man skal få lønmodtagerne til at arbejde mere, for så lykkes tingene i samfundet øjensynligt, så vil det da være oplagt, at man finder på flere andre ting at tage fra lønmodtagerne. Så vil jeg bare lige minde hr. Kim Valentin om Via Dolorosa – smertens vej med ydmygelser og pine mod Golgata. Der var mere end ét kors, der var tre. Hvem er de andre?

Kl. 18:55

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 18:55

Kim Valentin (V):

Der er så mange spørgsmål at svare på. Men det, jeg vil sige, er, at der jo er mange måder at komme til større arbejdsudbud. International arbejdskraft er en vigtig vej. At få vores seniorer i gang er også en vigtig vej. Det her er en vigtig vej. At kigge på, om vi kan bruge vores arbejdskraft offentligt på en anden måde, er jo også, synes jeg, en vigtig vej, for vi skal finde 45.000 og måske flere.

Kl. 18:55

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Tak. Så er det Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 18:55

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg synes nogle gange, at der, når der bliver talt om det her med arbejdsudbud og antallet af mennesker, man faktisk kunne få i arbejde, snakkes om, at vi ikke kun skal afskaffe store bededag, men at vi ligesom skal gøre mere. Jeg synes, at det fortæller meget om en regering, at man egentlig startede med at afskaffe store bededag i stedet for nogle af de andre ting, når der er så stort et flertal i befolkningen, der er imod. Altså, det er jo helt vildt, at 70 pct. er erklærede modstandere af noget, en regering har gjort lige efter et valg, hvor man ikke var ærlig og fortælle, at man ville afskaffe den. Men noget andet, jeg også synes er interessant, er, hvorfor man i Venstre ikke har sagt, at man ville starte et andet sted. Hvorfor er man ikke startet med f.eks. fleksjob? De seneste tal viser, at der er 30.000, der siger, at de gerne vil have et arbejde, men som ikke får det. 30.000 fleksjobbere, der bare står klar, men med et arbejdsmarked, der åbenbart ikke vil rumme dem. Hvorfor har Venstre ikke presset på med fleksjobvirksomhed eller med at stille krav til virksomheder eller noget helt tredje? Hvad er årsagen til det? Er det, fordi man har brugt al energien på store bededag?

Kl. 18:56

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 18:56

Kim Valentin (V):

Der er to spørgsmål i det her. Det ene er, at ledelse jo ikke er at tage populære beslutninger; ledelse er at tage de nødvendige beslutninger. Det er derfor, jeg starter med det, jeg siger, nemlig at det her var en nødvendig beslutning at tage fra start af, altså at finde tilstrækkelig meget arbejdskraft til, at man fandt 3 mia. kr. og 8.500 i én beslutning. Det løser noget, for vores virksomheder, det løser noget for det offentlige, og det løser noget for den permanente finansiering. Den anden del er, at ja, vi skal også prøve at få nogle af dem, der er på kanten af arbejdsmarkedet, ind. Derfor har vi f.eks. også kigget på, hvordan vi kan lave et nyt jobcenter, hvor vi både kigger på, om vi kan gøre noget ved den måde, vi aktiverer folk på kanten på, om vi kan gøre det på en bedre måde, om vi kan få flere ind der, og om det er sådan, at vi rent faktisk kan lette noget finansiering. Vi har jo sat et mål op, der hedder 3 mia. kr., vi skal finde der. Så det er bestemt ikke det eneste sted.

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Tak. Fru Victoria Velasquez for sin anden korte bemærkning.

Kl. 18:58

Victoria Velasquez (EL):

Det synes jeg bare ikke er et særlig godt argument. For det første kommer det til at udligne sig selv, i forhold til at man jo uden om overenskomsterne har snuppet en forårsfridag. Bare i Enhedslistens overenskomst kan vi se, at der var et krav om en ny fridag, og det er der så også kommet, den har de fået. Sådan er det i rigtig mange kommuner i rigtig mange andre overenskomster. Så det kommer, det har vi økonomerne også bekræftet, til at udligne sig selv.

Noget andet er, at man jo faktisk ikke har stillet krav. I det kommissorium, der ligger i forhold til nytænkning af beskæftigelsesindsatsen og nedlæggelsen af jobcentre, er der ikke noget omkring fleksjob. Så det er jo faktisk ikke helt rigtigt, for man har jo ikke

sat ind der først. Hvorfor har man ikke gjort det, før man afskaffede store bededag?

Kl. 19:01

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Ordføreren.

Kl. 18:58

Kim Valentin (V):

Rækkefølgen er selvfølgelig interessant, men det her var en beslutning, der på én gang løste to ting meget hurtigt. Jobcenteret er noget, der løser noget på sigt, og det tager lang tid, og derfor er det vigtigt at gøre begge dele. Jeg siger ikke, at en af tingene er det eneste, vi skal gøre, for vi skal gøre begge dele, og begge dele står også i regeringsgrundlaget.

Kl. 18:59

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Så er det fru Dina Raabjerg, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:59

Dina Raabjerg (KF):

Tak. Jeg blev lige inspireret – det, jeg kommer til at sige nu, var egentlig ikke det, jeg ville spørge om. Da jeg var færdig på universitetet, blev jeg ansat i Finansministeriets økonomistyrkelse som sådan en økonomibisse, der skulle sidde at lave beregninger på, hvad forskellige forslag til overenskomstforhandlingerne kostede. Det er sådan noget med at kigge ned i nogle statistikker, lave nogle antagelser, lave nogle beregninger og håbe på, at modparten æder det. Det er det, du kalder de ypperste økonomer; det er sådan nogle fjolser som mig, der lige er blevet sluppet ud af universitetet.

Men det var som sagt ikke det, jeg ville spørge om. Jeg ville sige: Nu har vi fået en dag ekstra, også til at arbejde her som Folketingets medlemmer. Hvor meget mere tænker ordføreren at vi har leveret med den ekstra dag?

Kl. 19:00

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Vi skal lige være varsomme, i forhold til at vi ikke anvender direkte tiltale. Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:00

Kim Valentin (V):

Jeg vil ikke udtale mig om, hvor dygtig en økonom ordføreren er. Det må ordføreren jo selv kunne bedømme. Jeg har ingen erfaring i forhold til at kunne bedømme, hvor god en økonom ordføreren er.

Hvad har vi så fået ud af den her beslutning? Jeg vil give jer, dem, der er imod det, ret i en ting, og det er, at det ikke er en populær beslutning. Det er også derfor, jeg siger det. Det er ikke en populær beslutning, men jeg synes, at det er en nødvendig beslutning, og det er ikke altid sådan, at ledelse, og slet ikke ledelse af et land, består af en lang række af populære beslutninger.

Der er også nogle beslutninger en gang imellem, som ikke nødvendigvis er populære, men som man er nødt til at tage, og det synes jeg faktisk at det her er udtryk for. Vi får 3 mia. kr. ud af det, 8.500 i arbejdsudbud. Det er det, vi går efter.

Kl. 19:01

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Jeg vil godt lige sige til ordføreren: Vi anvender ikke direkte tiltale. (*Kim Valentin* (V): Ja, undskyld). Så er det spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Dina Raabjerg (KF):

Virker mikrofonen nu? Yes. Jeg fik i hvert fald stensikkert ikke svar på mit spørgsmål, som handlede om, hvor meget mere Folketingets medlemmer arbejder. Men over halvdelen af lønmodtagerne i Danmark er jo funktionærer, som er funktionæransat og ikke timelønnet, og som laver det arbejde, de bliver sat til, og som typisk ikke har nogen højeste arbejdstid.

Så derfor går mit spørgsmål egentlig på: Kan man overhovedet regne med, at der kommer noget som helst ekstra ud af halvdelen af befolkningen?

Kl. 19:02

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 19:02

Kim Valentin (V):

Ja, vi arbejder jo også på store bededag. Det er den ene ting – undskyld, at jeg ikke forstod det spørgsmål første gang. Den anden ting er, at ja, selvfølgelig kan man regne med, at der kommer noget ud af det.

Hvor meget der kommer ud af det, er jo usikkert. Altså, der er usikkerhed i beregningen, men det er jo ikke sådan, at der kommer 0 kr. ud af det, og derfor må jeg sige: Der er ikke noget, der kan få mig til at tro på, at der er et andet tal, der er bedre end 3 mia. kr. i permanent finansiering og 8.500 i arbejdsudbud.

Kl. 19:02

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance.

Kl. 19:02

Steffen Larsen (LA):

Mange tak. Jeg kan jo starte med at konstatere, at hvis vi nu havde holdt fri i Folketinget den dag, hvor vi vedtog den her lov, havde vi nok undgået mange ulykker. Men hr. Kim Valentin siger, at afskaffelsen af store bededag var for at få mere arbejdskraft, men han nævner også som alternativ til det, at man så skulle have foreslået f.eks. f.eks. højere skatter. Men kan hr. Kim Valentin, som jeg kan forstå er økonom, ikke lige bekræfte, hvad højere skatter gør, hvis vi kigger på Lafferkurven i forhold til arbejdskraftudbudet? Tak.

Kl. 19:03

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 19:03

Kim Valentin (V):

Det er jo et perfekt spørgsmål til mig – tak for det – for det er jo absolut ikke Venstrepolitik at sætte skatten op. Men jeg har bare set nogen foreslå det, og derfor siger jeg, at det ønsker jeg ikke. Det er jo derfor, vi siger, at det her løser opgaven perfekt, hvis ellers man accepterer den præmis, at man skal arbejde lidt længere, og det er jeg klar over ikke er en populær beslutning. At sætte skatten op medvirker jo til at sætte arbejdsudbudet ned, og derfor er det ikke nogen særlig god idé.

Kl. 19:03

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Steffen Larsen.

Steffen Larsen (LA):

Det er jo sådan, at hr. Kim Valentin nævner det i sin tale som et eksempel på noget, man kunne have gjort i stedet for.

Men hvem var det i regeringen, der mente, at afskaffelsen af store bededag var en god idé? Det har vi stadig ikke helt fået et klart svar på. Der er nogle, der sådan er kommet med nogle hints, men hvem var det dog, der mente, at det var en god idé? Det kunne vi godt tænke os at få at vide.

Så vil jeg også sige, at væksten i administration alene siden 2017 har kostet væsentlig mere end cirka tre store bededag. Så kunne man måske have lidt mindre vækst i den offentlige sektor og så faktisk have beholdt store bededag og opnået det samme.

Kl. 19:03

én model, der løser alle problemerne på én gang? Hvorfor kan man ikke løse beskæftigelsesproblemet med ét værktøj og løse problemet med ressourcer til forsvaret med et andet værktøj? Altså, hvorfor er det ekstra godt, at det er en pakkedag, i stedet for at man bruger nogle forskellige værktøjer til at løse de forskellige problemer?

Kl. 19:06

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 19:04

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 19:06

Kim Valentin (V):

Jeg foreslog ikke at sætte skatten op; jeg sagde, at der var *nogen*, der havde foreslået det. Og der står – bare så man lige er klar over det – i regeringsgrundlaget står der jo faktisk nævnt skattestop, som Venstre har kæmpet en del for at få ind. Så det ville også være underligt, ikke? Så jeg aner ikke, hvem der foreslog store bededag, for jeg sad ikke med der. Og det er ikke noget, jeg siger, fordi jeg ikke vil sige det, men jeg ved det ikke – jeg sad der ikke.

Kl. 19:04

Kim Valentin (V):

Jeg har bare ikke set nogen gode forslag, der løser begge dele på én gang, og jeg har slet ikke set nogen gode forslag, der løser tingene, hvor der så tilmed er et flertal bag ved – det har jeg slet ikke set. Så derfor er det en god idé her, men det er det jo ikke altid. Altså, ser vi f.eks. på jobcentre, er det jo noget andet. Der går vi ud og laver en helt stor omlægning. Og så finder vi 3 mia. kr. i den proces. Så det er jo noget helt andet.

Kl. 19:07

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.

Kl. 19:05

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed kan vi så sige tak til ordføreren for Venstre. Næste ordfører er fru Charlotte Munch, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 19:07

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Jeg bemærkede, at hr. Kim Valentin omtalte afskaffelsen af store bededag som en nødvendig beslutning, men at beskæftigelsesministeren sagde, at hun ikke syntes, det var en nødvendig beslutning; hun troede ikke på nødvendighedens politik. Det lyder jo nærmest, som om Venstre har været mere optaget af afskaffelsen af store bededag end Socialdemokratiet. Så jeg er lidt nysgerrig på, om det egentlig er Venstres idé at afskaffe store bededag, og om det er et udtryk for en uenighed i regeringen om, om det her var en nødvendig beslutning?

Kl. 19:05

(Ordfører)

Charlotte Munch (DD):

Tak. Så blev stemningen jo lidt mere intens end ved den foregående sag. Det er formodentlig ikke nogen hemmelighed, at Danmarksdemokraterne ikke støttede afskaffelsen af store bededag, og Danmarksdemokraterne var jo også langt fra de eneste, der var imod en afskaffelse af store bededag. Selv om kritikken har været massiv fra både fagbevægelsen, kirken og regeringens eget bagland, valgte regeringen alligevel at overhøre alle kloge og relevante kritikpunkter og tromle en beslutning om afskaffelse af store bededag igennem. Det er en beslutning, som har fået store konsekvenser for den danske model, for folkekirken og for de danske familier, for de har alle fået trukket en beslutning ned over hovedet.

Statsministeren anerkendte selv under afslutningsdebatten i går i Folketinget, at man har undervurderet den folkelige modstand mod afskaffelsen af store bededag. Alligevel vil man ikke trække beslutningen om afskaffelsen af helligdagen tilbage. Der tegner sig et mønster, hvor statsministeren dækker sig ind under, at alle begår fejl, men man er ikke villig til at rette op på dem, når man bliver bevidst om fejlene. Store bededag er fortid, og i år var første gang i mere end 300 år, at helligdagen var en hverdag, og hvad så vi? Vi så eksempler på virksomheder, der gav medarbejderne fri i protest, og daginstitutioner og skoler, der holder fri, mens forældrene skal på arbejde. Konsekvenserne af afskaffelsen viser sig nu, og det er tydeligt, at den folkelige modstand er massiv.

Vi ved, at afskaffelsen af store bededag er et stort indgreb i danske familiers liv. Det er et indgreb i vores arbejdsmarkedsmodel og i vores kristne historie. Regeringen har med stor sikkerhed stjålet en helligdag fra danskerne, som de holder af, også selv om det er meget usikkert, hvad de økonomiske konsekvenser på sigt bliver. Tak for ordet.

Kl. 19:09

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 19:05

Kim Valentin (V):

Det er jo sådan en polemik, vil jeg sige, og ordføreren skal have lov til at mene det, han mener. Det, jeg siger, er, at det ikke er nogen populær beslutning. Det er en nødvendig beslutning, fordi det skaffer 8.500 flere i arbejdsudbud, og fordi vi skaffer 3 mia. kr. mere i permanent finansiering. Det er det, jeg siger. Og jeg aner ikke, hvem det er, der har foreslået det i forhandlingsrummet – det ved jeg ikke.

Kl. 19:05

Kl. 19:06

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Mikkel Bjørn.

Kl. 19:06

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der kom lige to korte bemærkninger i sidste øjeblik. Den første er fra hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti.

Mikkel Bjørn (DF):

Så vil jeg høre: Hvorfor er det, at Venstres ordfører er så optaget af, at det skal være sådan en pakkedag, at det skal være sådan

	Kl. 19:09		Kl. 19:12
Karsten Hønge (SF): Jeg kunne godt tænke mig at høre, om fru Charlotte Munch kunne sætte lidt flere ord på, hvilke ar det her indgreb har påført forholdet mellem Folketinget og folkekirken. Altså, hvilke refleksioner og hvilke diskussioner er det, det har rejst i de kirkelige kredse, at man her føler sig tromlet af et snævert flertal?		Charlotte Munch (DD): Jeg mener simpelt hen, at det er en meget grov beskyldning, for det, det handler om for mig og for mit parti – og sådan tror jeg faktisk det gælder for de fleste i oppositionen – er, at man sætter sig ned og lytter til de parter, som kan bidrage til rigtig mange ting, f.eks. arbejdsmarkedets parter. Det havde jo været et rigtig, rigtig godt værktøj til at finde en løsning, som måske andre kunne se sig i.	
	Kl. 19:10		Kl. 19:12
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Spørgeren.	
	Kl. 19:10		Kl. 19:12
Charlotte Munch (DD): Tak. Det er jo bl.a. det her med, at man tager en helligdag, altså noget, som er så kirkeligt, som det naturligvis er, ved at man tager store bededag. Det er i øvrigt også noget, som har fyldt rigtig meget, både i forhold til den kirkelige del, men naturligvis også i forhold til konfirmander, som ikke længere kunne blive konfirmeret. Så det er sådan noget, der hele tiden lapper ind over hinanden, både når vi taler om den danske befolkning og om kirken og fagbevægelsen og arbejdsmarkedet osv. osv.		Victoria Velasquez (EL): Tak. På en eller anden måde synes jeg også, det er en måde at tale ret meget ned til befolkningen på. Lad os bare tage corona: Danskerne var bare så klar til at stå i fronten, tage nogle enormt svære opgaver, særlig også da vi ikke engang vidste, hvad det var for en virus, vi havde med at gøre. Der blev virkelig taget lederskab, der blev virkelig organiseret ting lokalt dér, hvor beslutninger – uagtet hvad vi skulle beslutte herinde – ikke var nået ud, og de formåede at løfte det og lykkes med det. Er ordføreren enig i, at det også lidt er et udtryk for mistillid til befolkningen at tro, at de ikke ville have kunnet tage lederskab, hvis de havde vidst det ved valget?	
	Kl. 19:10		Kl. 19:13
Anden næstformand (Jeppe Søe): Hr. Karsten Hønge.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	
	Kl. 19:10		Kl. 19:13
Karsten Hønge (SF): Hvad tænker fru Charlotte Munch præcis om det tillidsbrud, som jeg kan høre at mange i kirken følte at det var, i forhold til at man mente, at man havde et samarbejde mellem de folkevalgte og folkekirken. Som jeg hørte det, var det noget, der kom meget bag på mange i kirken. Det med folkekirken er ikke et parallelsamfund, jeg selv har et tæt forhold til, men jeg kan da registrere, at det betød meget for mange, at de oplevede det som et tillidsbrud. Var det det, som fru Charlotte Munch kom ind på?		Charlotte Munch (DD): Det er et stort tillidsbrud over for befolkningen – det er et kæmpe tillidsbrud. For det er jo netop, som ordføreren selv er inde på, at sige, at folk ikke selv, borgerne i Danmark ikke selv kan tage ansvar. Jeg tror simpelt hen ikke på, at løsningen er den rigtige. Jeg tror, man kunne have fundet frem til nogle langt, langt bedre og meget mere brugbare løsninger, hvis man havde gidet lytte til befolkningen, til arbejdsmarkedets parter osv.	
	Kl. 19:11		Kl. 19:13
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Hr. Kim Valentin, Venstre.	
	Kl. 19:11		Kl. 19:13
Charlotte Munch (DD): Det er lige præcis det, der handler om: Det er et tillidsbrud. Det er også derfor, at jeg inddrog de andre parter i det her, for det er et tillidsbrud over hele linjen.		Kim Valentin (V): Tak for det, og tak til ordføreren for en god tale. Der var dog en ting, jeg lige manglede, og det var at høre, hvad Danmarksdemokraternes alternative forslag til at skaffe 8.500 flere borgere i arbejdsudbud og 3 mia. kr. i permanent finansiering var. Kunne ordføreren uddybe det sådan relativt specificeret?	
	Kl. 19:11		Kl. 19:14
Anden næstformand (Jeppe Søe): Så er det fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	
	Kl. 19:11		Kl. 19:14
Victoria Velasquez (EL): Tak. Jeg tænker lidt i forhold til det her med, at det bliver sat op imod det, at hvis man ikke – og uden at fortælle det under valgskampen – vil være ærlig om at afskaffe store bededag på den meget ikkeflotte måde, det blev gjort på uden om overenskomster og alle de her ting, så er det, fordi man ikke vil tage ansvar, man ikke vil tage lederskab. Hvad synes ordføreren om den form for argumentation?		Charlotte Munch (DD): Det er meget nemt, for vi har jo fremlagt hele vores finansiering til det her. Så den kan jeg eventuelt eftersende, hvis den er blevet væk i mailboksen hos ordføreren fra Venstre. Når det så er sagt, tror jeg, de 8.500 medarbejdere kunne findes på mange andre måder. Jeg siger ikke, det har været en let løsning for regeringen. Det siger jeg slet ikke. Jeg siger, det er en ualmindelig voldsom og, hvad skal jeg kalde den, ualmindelig sådan provokerende måde at gøre	
	Kl. 19:12		
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.			

det på, at man ikke spørger nogen, at det skal hastes igennem det hele. De 8.500 kunne bl.a. være, som hr. Karsten Hønge faktisk var inde på, vores seniorer; det kunne være vores handicappede. Der er masser, der står klar til faktisk at komme på arbejdsmarkedet. Jeg deltager ofte i debatter, hvor seniorerne higer efter at komme ud på arbejdsmarkedet.

Kl. 19:15

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Kim Valentin.

Kl. 19:15

Kim Valentin (V):

Lad os ikke komme mere ind på arbejdsudbuddet. Vi har jo også aktiveret seniorerne ved f.eks. at gøre modregningerne meget mindre og fjerne modregningen på arbejdsindkomst. Så det *har* regeringen jo allerede også gjort. Så det er jo både og.

Men hvordan finder man så 3 mia. kr.?

Kl. 19:15

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:15

Charlotte Munch (DD):

Jeg vil godt lige afslutte med at sige – og nu ved jeg godt, at ordføreren ikke havde lyst til at få det svar – at det altså bare er sådan, at vi *ikke* har aktiveret alle seniorerne. Det kan sagtens være, at vi har gjort nogle tiltag, og dem har vi selv været med i, og dem synes jeg i øvrigt også er rigtig gode, men vi har ikke aktiveret alle seniorerne, for så var der jo ingen grund til, at vi deltog i alle de debatter, som jeg deltager i i et væk, om netop seniorer, der rigtig gerne vil ud på arbejdsmarkedet. Vi har allerede finansieret – og nu har jeg kun et par sekunder tilbage af min taletid – hele det her store bededagsregnskab, og jeg sender det gerne til ordføreren.

Kl. 19:16

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Dermed tak til Danmarksdemokraterne. Den næste ordfører på talerstolen er hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance.

Kl. 19:16

(Ordfører)

Steffen Larsen (LA):

Tak for ordet, hr. formand. Det er over 1 år siden, at regeringen sammen med Radikale Venstre afskaffede store bededag. I år er det så første gang, at danskerne må arbejde en ekstra dag for at opfylde regeringens ambitioner på forsvars-, klima- og velfærdsområdet – eller hvad nu årsagen var, for det er stadig lidt uklart for mig. I Liberal Alliance mener vi stadig, at det ikke var den rette beslutning at afskaffe store bededag – en dag, der ofte blev brugt sammen med familien, måske i sommerhus, til konfirmation eller hos de gamle. Der er så mange andre måder, man kan skaffe ekstra finansiering til regeringens projekter på, hvis det var det, man ønskede. Men regeringen ville snuppe en fridag.

Jeg kan faktisk ikke forstå, at man ikke undersøgte, hvor man kunne skære i den offentlige administration, for det er her, der er et stort besparelspotentiale. Som jeg nævnte har der siden 2017 været en vækst på 22 pct. i den offentlige administration. Og lad mig da konstatere, at tilbage i 2017 lod centraladministrationen og staten til faktisk at fungere. Det var ikke sådan, at det hele var ved at falde fra hinanden, og at vi absolut manglede flere djøfer at ansætte. Selv regeringen dengang, der var VLAK-regeringen, havde en ambition om at sænke antallet af offentligt ansatte i administrationen. Det samme havde den følgende socialdemokratiske regering, og ja, det lykkedes

heller ikke, de fik også øget antallet, og den nuværende regering har søreme haft samme ambition. Nu melder man så ud, at man har en konkret plan om at afskaffe i hvert fald 1.000 administrativt ansatte, og så må vi se, hvad det bringer med sig.

Lige nu må vi jo konstatere, at det er cirka tre store bededage i omkostninger, hvis vi tager de mest positive økonomiske briller på i forhold til regeringens plan, som det vil kunne give i øget arbejdsudbud med den pukkel af øgede administrative ansatte. Hvis vi kigger på mængden af hænder, er det 8.500 ekstra hænder, man påstår, det giver, med 16.195 ansatte, hvis de bare var placeret andre steder i staten, hvor det var frontlinjepersonale, eller hvis de var på hospitalerne i en stilling der, ville det jo være sådan, at vi ikke så det samme problem. Så vi kan konstatere, at pengene bliver administreret forkert, og det er jo ikke det, som er meningen. Ligeledes må vi sige, at det er et problem, når vi vælger at ansætte så mange administrative ansatte, når det i virkeligheden er frontlinjepersonale, der er behov for. Det kunne vi også forstå på hr. Kim Valentins tale. Jeg er meget enig i, at det er frontlinjepersonale, der er brug for ude i velfærdssamfundet, og så kan det jo undre, at det ikke er der, vi ser en øgning i antallet af ansatte og ikke har set en øgning i antallet af ansatte.

Lad os bare tage hospitalsvæsenet som et eksempel. Ja, antallet af administrative ansatte er steget med næsten 2.000 i den periode. Har vi fået flere sygeplejersker? Nej, det tal er ikke rigtig steget. Har vi fået flere læger? Nej, det tal er heller ikke rigtig steget. Nå, okay. Jamen hvad har vi så fået? Jo, vi fået flere administrative ansatte, der kan sidde og flytte papirer rundt, sådan at de kræftramte i Østjylland f.eks. kan blive til noget excelarkroderi, så vi ikke får sendt dem til operationer i andre regioner, som de ellers har brug for på mave- og tarmkræftafdelingen. Nej, det kunne i stedet blive djøfiseret i sådan en grad, at vi helt glemte patienterne. Det er altså ikke et positivt indtryk, man får af, hvad det er, der sker. Men vi kunne have løst problemet, vi kunne have finansieret det på andre måder, men regeringen ville død og kritte af med en helligdag, og ingen kan finde ud af, hvem det var, der kom med den idé. Og det er da rigtig ærgerligt, for så kan vi ikke placere et ansvar. Men nok om det. Lad os høre, om der er nogen, der vil tale om ansvar.

Kl. 19:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Måske. Fru Karin Liltorp, Moderaterne.

Kl. 19:20

Karin Liltorp (M):

Tak for det. Nu kan jeg jo ikke undgå at bemærke, at ordføreren flere gange har nævnt alle de her overflødige offentligt ansatte, der er i administrationen. Jeg kunne godt tænke mig at vide, om ordføreren har den opfattelse, at alle, der arbejder inden for den offentlige administration, dybest set er ligegyldige eller ikke laver noget, der overhovedet skaber værdi. For det er jo en nem konklusion at have om nogle folk, man faktisk dybest set ikke aner hvad laver. Men har ordføreren en eller anden viden om, at det arbejde, de alle sammen laver, er overflødigt?

Kl. 19:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:21

Steffen Larsen (LA):

Jeg er overbevist om, at det ikke er overflødigt, hvad de laver alle sammen. Men jeg er også overbevist om, at langt hovedparten af vores administrative systemer i staten fungerede fint før 2017. Derfor kan det undre, at vi skulle bruge 22 pct. flere i administrationen.

Et sted, hvor jeg ved at vi havde et problem, er f.eks. i skattevæsenet. Her har man ansat 1.000 ekstra. Okay, er 1.000 så det rigtige antal? Det må vi jo tvivle på, når vi ser resultaterne af Vurderingsstyrelsen. Der tror jeg godt at vi kan konkludere, at der var nogle problemer. Det er måske for mange kokke, der fordærver maden dér. Hvem ved? Vi får nok aldrig et rigtigt svar på, hvad der gik galt. Igen fortoner ansvaret sig ligesom i tågerne.

Så har vi andre steder i staten, hvor vi har fået flere administrative ansatte. Lad mig komme med et godt eksempel. I f.eks. regionerne har vi fået rigtig mange flere administrative ansatte på hospitalerne. Men har vi oplevet et løft af nogen service? Har vi oplevet, at sygeplejerskerne skal løbe langsommere og faktisk har mere tid? Nej, det har vi ikke. Så hvad hjalp det?

Kl. 19:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 19:22

Karin Liltorp (M):

Jeg skal heller ikke kunne sige, hvad det hjalp. Men det lyder, som om ordføreren har en dyb indsigt i det her område. Og hvis det er korrekt forstået, er jeg sikker på, at der er nogen, der gerne vil have den liste, som ordføreren har lavet, over alle dem, der er overflødige, så vi kan få dem fyret i en fart og få dem ansat på hospitalerne, hvis det er det, der er hensigten.

Kl. 19:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:22

Steffen Larsen (LA):

Vi må jo nok hellere få dem omskolet eller uddannet til noget mere brugbart, hvis vi skal have dem ud på hospitalerne. For det nytter jo ikke noget bare at tage administrative ansatte fra ét sted i staten og sende dem ud på hospitalerne og være administrative ansatte dér. Det er måske der, hvor vi har problemet lige nu, altså at vi nogle steder har for mange administrative ansatte.

Et andet sted, jeg bemærkede, var på f.eks. undervisningsområdet. Der er man nødt til nu at købe en ny ejendom til 600 mio. kr. i København midt på Kalvebod Brygge for at få plads til alle de nye ansatte i STUK og STIL. Man har jo fordoblet antallet af ansatte i de to styrelser over de sidste par år. Det er også en mærkværdig brug af ressourcer.

Kl. 19:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Vi kommer vidt omkring. Hr. Kim Valentin, Venstre.

Kl. 19:23

Kim Valentin (V):

Tak, og tak til ordføreren, som jeg endda kan forstå er vikar i dag. Det klarer ordføreren ganske glimrende. Mit spørgsmål går på, at ordføreren siger, at der er kommet en masse nyt administrativt personale. Vil ordføreren anerkende, at der er brug for et demografisk løft i vores sektor? Det vil sige, at vi bliver flere ældre, og at der kommer flere problemer derude. Hvor stor en andel af dem, der er blevet ansat, går rent faktisk til det demografiske løft?

Kl. 19:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Steffen Larsen (LA):

Ja, det er jo et godt spørgsmål. Det kan man ikke rigtig se ud af den her mængde administrative ansatte. Men en anden ting er, at hvis det er det demografiske løft, vi taler om, er det jo sjovt, at det ikke er flere sosu'er og ikke er flere sygeplejersker, vi taler om, men at det netop er flere administrative ansatte, der er dukket op. Der ved jeg godt, at der også skal noget ledelse til for at få nogle folk ud. Men jeg bemærker, at ledelsen jo burde være væsentlig færre folk end de frontlinjeansatte. Her lader det til, at ledelsen nogle steder begynder at overstige antallet af frontlinjeansatte. Så tror jeg egentlig ikke, at vi får løst det problem, som vi gerne ser løst, og som jeg er overbevist om at hr. Kim Valentin også gerne ser løst, nemlig at vi får håndteret det demografiske træk i velfærdssektoren.

Kl. 19:23

Kl. 19:24

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 19:24

Kim Valentin (V):

Det var jo lidt af svaret, men jeg fik trods alt ikke at vide, hvor mange der gik, for det tal kender ordføreren ikke. Men kan ordføreren så være med på, at det, som Liberal Alliance foreslår, er, at man fyrer folk og eventuelt sætter skatterne ned? For det er den model, som Liberal Alliance går med. Men det vil den anden side af salen jo slet ikke være med til, og derfor er der overhovedet ikke flertal for noget af det. Tværtimod er der flertal for den model, regeringen foreslog.

Kl. 19:25

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:25

Steffen Larsen (LA):

Jamen det er jo derfor, Liberal Alliance gerne så, at der var et blå flertal efter næste valg, sådan at blå partier sammen kunne finde løsninger på det her. Hvis nu dem på den anden side af salen ikke var med på, at vi fandt besparelser i den offentlige administration, og hvis det at fyre en enkelt administrativ ansat er det samme som en – hvordan var det, Villy Søvnald i sin tid sagde det, selv om man havde en enorm offentlig vækst under Anders Fogh Rasmussen i sin tid? – velfærdsmassakre, så må vi jo konstatere, at der kunne man godt tænke sig, at der var et blå flertal, som kunne samarbejde om det.

Kl. 19:25

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 19:25

Karsten Hønge (SF):

Vi har jo også i debatten i dag flere gange været omkring forskellige aspekter af de økonomiske beregninger, som nu skulle begrunde det her tyveri af en fridag fra lønmodtagerne. Man kan jo sige, at økonomerne på kort sigt kan vældig uenige. Nogle kalder det hokuspokusberegninger, men de er dog et stykke hen ad vejen enige om, at det vil give noget arbejdskraft. Til gengæld har de fleste, som jeg har set det, været enige om, at på bare lidt længere sigt vil det fade ud og faktisk ende i nul.

Jeg kunne godt tænke mig at høre hr. Steffen Larsens refleksioner over det her med, at man laver et dramatisk indgreb over for lønmodtagerfamilier og man laver et tillidsbrud over for folkekirken, for at opnå noget, der på en god dag og på kort sigt giver noget,

og som på længere sigt ingenting giver. Hvad er hr. Steffen Larsens refleksioner over en regering, der regerer på den måde?

Kl. 19:26

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:26

Steffen Larsen (LA):

Jeg ser det ikke som noget positivt. Jeg tror på langsigtet politik, og jeg kan forstå, at det ikke undrer ministeren, at jeg ikke ser det som noget positivt. Sådan har det jo været hele debatten igennem. Jeg må jo konstatere, at jeg tror på, at man er nødt til at lave langsigtede planer og langsigtede strukturelle reformer, når man skal kigge på, hvordan vi bedst optimerer velfærdsstaten og vores samfund som helhed.

Så det her med at gå ind, gribe en fridag og hive den ud er en langsigtet strukturel ændring, ved at der så ikke er den fridag, men resultatet er jo, at arbejdsgiverne og arbejdstagerne fortsat kan lave deres egne aftaler. Vi ser jo også, at utrolig mange virksomheder bl.a. giver fri den dag i stedet for at øge lønningerne, hvilket jo også er blevet pålagt dem. Der er jo mange andre måder, man kan komme rundt om den situation på. Vi må også konstatere, at rigtig mange lønmodtagere i Danmark jo ønsker sig en fridag.

Kl. 19:27

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 19:27

Karsten Hønge (SF):

SF og Liberal Alliance ligger selvfølgelig langt fra hinanden på en række områder, måske især når det kommer til arbejdsmarkedspolitik, og så erindrings jeg alligevel med stor glæde Liberal Alliances ordførers indlæg ved førstebehandlingen af det her lovforslag. Det koncentrerer sig om, at det her var konfiskation og ekspropriation af privat ejendom, fordi det er aftaler mellem to private parter, der ligger. Regeringen bryder ind og nærmest eksproprierer dem. Hvad tænker hr. Steffen Larsen om det?

Kl. 19:28

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:28

Steffen Larsen (LA):

Som jeg jo netop nævnte, er det jo sådan, at arbejdsgiverne og arbejdstagerne i Danmark har lov til selv at lave kontrakter og aftaler med hinanden. Det synes jeg jo er dejligt. Det er et frit initiativ, og så længe foreningsfriheden gælder for de folk, der skal være medlem af foreningerne, har jeg jo ingen kvababelser over, at man forhandler den vej rundt. Det synes jeg er smukt og godt. Jeg synes jo netop, at det her er en art ekspropriation, for det, der sker, er, at den private ejendomsret eller i hvert fald den private kontraktret bliver udsat for et indgreb fra statens side, og det huer mig ikke.

Kl. 19:28

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Fru Dina Raabjerg, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 19:28

Dina Raabjerg (KF):

Tak. Jeg vil gerne følge op på den snak, der var lige før, om antallet af offentligt ansatte. Kunne ordføreren tænke sig, at der måske kunne være en sammenhæng mellem en meget stor reguleringsivrighed i Folketinget og i staten, hvor vi snart sagt har regler for alt, og så

hvor mange ansatte der skal være til at administrere og udmønte alle de regler og ikke mindst følge op på dem?

Kl. 19:29

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:29

Steffen Larsen (LA):

Hvis man f.eks. ser på, hvordan de her penge, der er blevet øremærket til forskellige ting, herinde fra Folketinget og ud til kommunerne, er indrettet, så er der jo bl.a. blevet forhandlet ind, at der skal være en administrationsandel af de milliarder, der er blevet givet ud, til f.eks. det her med, at der skal være flere pædagoger i børnehaverne. Der må vi konstatere, at det så betyder, at for hver gang man ansatte to eller tre pædagoger ude i børnehaverne, skulle der ansættes en ekstra administrativt ansat i kommunerne.

Det synes jeg jo er en mærkværdig måde at tilgå det på, hvis det var pædagoger, det var formålet at skaffe. Og så må man jo sige, at hvis en leder i en børnehave ikke kan administrere f.eks. to-tre pædagoger ekstra, bliver det jo også lidt mærkværdigt at se, at man fra KL's og Folketingets side ligesom påtvinger, at der skal være flere administrativt ansatte på den leder. Det synes jeg er en mærkværdighed.

Kl. 19:30

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der ønskes ingen opfølgning. Dermed tak til ordføreren fra Liberal Alliance. Så er det fru Karin Liltorp fra Moderaterne.

Kl. 19:30

(Ordfører)

Karin Liltorp (M):

Tak for ordet. Rent økonomisk har afskaffelsen af store bededag været en stor succes. Det betyder, at vi har øget arbejdsudbuddet med 8.500 fuldtidspersoner og vi har styrket de offentlige finanser med ca. 3 mia. kr. årligt, og det er da meget pænt. Desuden vil jeg vove den påstand, at mange arbejdsgivere, især i produktionsvirksomheder, er glade for beslutningen, selv om de måske har været lidt bange for at sige det højt. Jeg har selv arbejdet det meste af mit liv i produktionsvirksomheder, der fremstiller medicin, og jeg ved, at det kunne være rigtig svært at få det hele til at gå op på grund af de mange fridage, der var i løbet af foråret.

Men nej, det er heller ikke gået hen over hovedet på mig, at der har været stor folkelig modstand, og at der nogle steder stadig er det. Med min store interesse i den menneskelige psyke har jeg prøvet at forstå, hvad det primært drejer sig om. For jeg er slet ikke i tvivl om, at størstedelen af danskerne meget gerne vil arbejde en dag for ukrainernes skyld. Jeg er sikker på, at de meget gerne vil arbejde ekstra for at sikre penge til at forsvare os mod Putin, ja, i det hele taget er jeg ganske sikker på, at man sagtens kunne vinde opbakning til, at vi sammen skal tjene flere penge til en konkret og værdig sag, så derfor er det jo sjovt at dykke ned i, hvad der er gået galt.

Langt hen ad vejen tror jeg det drejer sig om kommunikation og om mangel på samme, og der var måske ikke tilstrækkelig samtale. Det har den efterfølgende debat i høj grad vist. For ligesom vi har ret til at ytre os, har vi også en pligt til at lytte til hinanden. Vi skal kunne tale sammen, også om svære ting og også om ting, vi er uenige om – samtalen må aldrig stoppe – og det er jo heldigvis det, vi gør her i dag.

I Moderaterne synes vi dog stadig, at det var den rigtige og nødvendige beslutning, og at der var et godt, sagligt argument for at afskaffe store bededag, så derfor mener vi ikke, at det var en fejl at afskaffe den. Vi får i den grad brug for pengene i betragtning af de problemer, samfundet står over for, og afskaffelsen af en helligdag,

hvor vi alle bidrager ved at arbejde lidt mere, ser vi som den mest solidariske måde at gøre det på. Tak for ordet.

Kl. 19:35

Kl. 19:32

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Så er det hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 19:32

Karsten Hønge (SF):

Jeg har lagt mærke til, at Moderaterne lige fra deres fødsel og til i dag forklarer, at en af kerneværdierne er samarbejde. Det er måske også det at være moderat, at man modererer. Jeg prøver sådan positivt at forstå, at det i sig selv er en værdi for partiet bare det at etablere samarbejde og dialog. Hvordan har fru Karin Liltorp det så egentlig med, at en af de første handlinger, Moderaterne var med til, var et indgreb, der splittede Folketinget, der splittede forholdet mellem Folketinget og arbejdsmarkedets parter – ikke kun fagbevægelsen, men også arbejdsgiverne – og splittede forholdet mellem Folketinget og folkekirken? Hvad er så idéen i at være moderat?

Kl. 19:33

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 19:33

Karin Liltorp (M):

Der er meget glad for, at ordføreren anerkender, at Moderaterne faktisk er baseret på et fundament af samtale – at vi skal lytte til hinanden. Nogle gange kommer man jo ud i nogle situationer, hvor samtalen måske ikke har været tilstrækkelig, og jeg tror også, det var det, jeg kendte i min samtale. Men dermed ikke sagt, at beslutningen var forkert.

At beslutningen har været med til at splitte i så høj grad, som ordføreren nævner, køber jeg så ikke helt ind i. Jeg ved godt, at det nogle steder har skabt frustration, men at der besluttet er tale om en stor splittelse, har jeg ikke oplevet. Jeg har stadig væk de samme venner som før, og jeg oplever, at der er flere arbejdsgivere, der synes, det har været en ganske fin ordning.

Kl. 19:34

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Karsten Hønge.

Kl. 19:34

Karsten Hønge (SF):

Jo, jo, men jeg forestiller mig ikke sådan splittelse på det personlige plan. Jeg tror godt, at vi som danskere kan hæve os op over den slags uenigheder. Det er ikke så meget det, jeg tænker på. Jeg tænker mere på den helt åbenlyse splittelse, det har skabt i samfundet som sådan: En halv million mennesker skriver under på en underskriftsindsamling om, at man ikke vil have den afskaffet; vi har kæmpestore demonstrationer på Slotspladsen; det har sat dybe skel mellem Folketinget og fagbevægelsen og arbejdsgiverne og, som vi også har været inde på tidligere, skabt nogle ret alvorlige ar i samarbejdet mellem folkekirken og Folketinget. Hvordan har man det egentlig med, at en af de første store handlinger, Moderaterne bidrog med i dansk politik, var at splitte Folketinget og så i øvrigt skade Folketingets forhold til samarbejdspartnere?

Kl. 19:35

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Karin Liltorp (M):

Jeg kan godt høre, at ordføreren er meget glad for at bruge ordet splitte. Jeg ser det som en uenighed, og jeg erkender fuldt ud, at samtalen op til afskaffelsen af store bededag ikke på alle måder var perfekt. Men splittelse ser jeg ikke. Jeg synes, at samtalen kunne have været bedre, for jeg tror faktisk, at langt de fleste efterfølgende i dag har fundet ud af, at det ikke var så skidt en idé, og jeg oplever, at fagbevægelsen stadig væk meget gerne vil tale med os.

Kl. 19:35

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance.

Kl. 19:35

Steffen Larsen (LA):

Ja, når jeg hører udvekslingen mellem hr. Karsten Hønge og ordføreren, kommer jeg næsten til at tænke på Hemingways ord »show it, don't tell it«, for jeg hører utrolig meget om det her med samarbejde fra Moderaterne. Men jeg synes ikke altid, jeg ser det i samme grad.

Nå, men vi må videre. Det er en stor succes, siger ordføreren.

Jeg vil nok påpege, at det er en meget kortsigtet succes, hvis man kigger på tallene og på økonomernes beregninger, og endda nærmere en kortsigtet fejltagelse, for de 8.500 par hænder er kortsigtede. Det er der ret stor økonomisk enighed om. Derfor kan det næppe være en stor succes. Så er spørgsmålet, hvor man så vil finde disse 8.500 par hænder, når de fortøner sig i fremtiden?

Kl. 19:36

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 19:36

Karin Liltorp (M):

Nu har vi allerede nogle gange i løbet af debatten været inde på, at økonomers beregninger også er behæftet med store usikkerheder, for som bekendt er det svært at spå, og især om fremtiden. Nu kommer jeg som bekendt selv fra en produktionsvirksomhed, som jeg nævnte, og for mig er det ikke svært at forstå, at når man arbejder 1 dag mere, kommer der flere penge i kassen. Det er ganske simpel økonomi, hvor man faktisk ikke engang behøver at være økonom for at lave den her beregning.

Kl. 19:36

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 19:36

Steffen Larsen (LA):

Jo, men det kræver jo så som sagt, hvis den her øgede økonomi skal komme, at produktiviteten stiger af det. Og spørgsmålet er så, om den gør det. At flere skal arbejde 1 dag mere, kan godt betyde, at noget produktivitet vil stige. Men det her minder jo egentlig mindre om en handling, der er foretaget af netop de årsager, som ellers er nævnt. Det her minder jo netop om en handling, der er lavet, fordi Dansk Industri syntes, det var en god idé, at flere skulle arbejde 1 dag mere, og det er jo en anden ting. Det er jo en ganske anden ting.

Kl. 19:37

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

	Kl. 19:37		Kl. 19:39
Karin Liltorp (M): At Dansk Industri muligvis er glade for beslutningen, er jeg da kun glad for. Men overordnet er jeg glad for, at vi faktisk skaffer så mange flere penge i statskassen, så jeg ser ikke, at der er et mismatch imellem, at vi skaffer flere penge i statskassen og Dansk Industri er glade. Jeg ser det som en økonomisk gevinst, og jeg ser ikke, at den enkelte taber så meget, som det har været oppe her i debatten.	Kl. 19:37	Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	Kl. 19:39
Anden næstformand (Jeppe Søe): Så er det fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten.	Kl. 19:37	Karin Liltorp (M): Jeg ved godt, at der har været meget drama herinde og snak om en dramatisk ændring. Jeg vil bare minde om, at den almindelige dansker går fra at have ca. 140 fridage om året til nu at have 1 mindre. Så vi snakker om noget i størrelsesordenen ½ pct., og det er selvfølgelig også noget, men at tage det som gidsel i en stressdebat synes jeg er meget forfejlet. Den præmis køber jeg ikke.	Kl. 19:40
Victoria Velasquez (EL): Jeg er rigtig glad for, at ordføreren erkender, at man faktisk ikke har lyttet, og at der har været problemer med kommunikationen og samarbejdet. I dag er rammen for debatten bl.a. konsekvenserne af afskaffelsen af store bededag, og derfor vil jeg gerne spørge lidt ind til det her med, at ordføreren så alligevel er så skråsikker omkring, at hvis man <i>havde</i> lyttet, var man alligevel landet på at afskaffe store bededag. For på en eller anden måde synes jeg lidt, at man modsiger sig selv i argumentationen, når det handler om <i>reelt</i> at lytte. Altså, så bliver det mere sådan, at man bare lader, som om man lytter. For hvis man virkelig lytter og vil have et samarbejde, kan man jo ikke på forhånd vide, hvad det munder ud i. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge Moderaternes ordfører: Hvad ville konsekvensen være – måske ikke nødvendigvis for outputtet – hvis man faktisk <i>havde</i> lyttet?	Kl. 19:38	Anden næstformand (Jeppe Søe): Fru Dina Raabjerg, Det Konservative Folkeparti.	Kl. 19:40
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	Kl. 19:38	Dina Raabjerg (KF): Tak. Jeg hører, at ordføreren bekræfter, at når man laver sådan nogle beregninger, er de behæftet med usikkerheder, og jeg hører også en anerkendelse af, at man laver nogle antagelser om fremtiden og spår om en effekt. Alligevel hører jeg ordføreren sige sådan meget kategorisk, at man <i>har</i> øget det med 8.500 flere medarbejdere, og at der <i>er</i> skaffet finansiering. Men det ved vi vel reelt ikke, for der foreligger jo ikke nogen reel opfølgning på de beregninger. Er det ikke korrekt forstået?	Kl. 19:41
Karin Liltorp (M): Det er jo ganske korrekt. Det er svært at spå om, hvad den endelige løsning havde været, hvis man havde taget en længere samtale om det her. Men jeg tror bestemt ikke, det er usandsynligt, at vi var havnet med den samme løsning. Jeg tror, at det, der har stødt mange, er følelsen ikke at blive hørt. Men hvis de så var blevet hørt, tror jeg, at endnu flere ville have kunnet se, at det faktisk <i>var</i> en god løsning, som var med til at skabe et overskud, der kunne betale regningen for nogle af de fremtidige udgifter, vi har, og at det samtidig var en meget solidarisk måde at løse problemerne på.	Kl. 19:39	Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	Kl. 19:41
Anden næstformand (Jeppe Søe): Spørgeren.	Kl. 19:39	Karin Liltorp (M): Det er korrekt forstået, at jeg ikke på den måde sidder med finanserne selv, for jeg lytter jo til, hvad jeg får fortalt. Og jeg kan gå tilbage til det og sige, at det, jeg med sikkerhed kan bekræfte, er, at når man på en produktionsvirksomhed får lov til at producere en ekstra dag, øges indtjeningen, og det synes jeg jo ikke er sådan meget svært at forstå. Det er det, jeg ligesom bider mærke i. Og det er muligt, at norges arbejde ikke fylder så meget, men jeg er sikker på, at mange ville sige, at hvis vi politikere blev hjemme lidt oftere, kunne det spare samfundet for meget. Men der er altså produktionsvirksomheder, der reelt skaber overskud.	Kl. 19:41
Victoria Velasquez (EL): Vi kan faktisk også risikere, at det bliver lige omvendt. Der er eksempelvis kommet en ny rapport omkring de over 50.000 mennesker med arbejdsrelateret stress. Det koster samfundet mange, mange milliarder. Så det er det der med, at man i stedet for at tænke på, hvordan man arbejder klogere, bare skruer op for arbejdstiden, til trods for at man ved, hvilke konsekvenser det har, når man ikke får mulighed for at restituere. Så kan ordføreren ikke være bange for, at det her faktisk trækker samfundet i den forkerte retning, og at man måske kunne have skubbet samfundet i en bedre retning, hvis man faktisk havde lyttet?	Kl. 19:41	Anden næstformand (Jeppe Søe): Spørgeren.	Kl. 19:41
		Dina Raabjerg (KF): Kunne det ikke være rigtig godt for os alle sammen og for den her debat, hvis vi rent faktisk fik en reel opfølgning på, hvordan det gik med afskaffelsen af store bededag, i forhold til hvordan produktiviteten steg og hvor mange penge vi fik frigivet ved det?	Kl. 19:41
		Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	Kl. 19:41
		Karin Liltorp (M): Det er muligt, men hvis ordføreren nu beder mig om at love, at der kommer en opgørelse, vil jeg bestemt ikke gøre det herfra. Men jeg synes da, det vil være helt reelt at spørge Novo Nordisk, om de	

mener, at det er dem, der skaber det største overskud for Danmark, og om de mener, at de faktisk tjener flere penge ved at lade de ansatte arbejde en dag mere, og der er jeg ikke sådan i stor tvivl om, hvad svaret er.

Kl. 19:42

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Fru Charlotte Munch, Danmarksdemokraterne.

Kl. 19:42

Charlotte Munch (DD):

Tak. Ordføreren siger, at det er svært at spå om, hvor vi var landet, men kunne man ikke forestille sig, at man, hvis man nu havde lavet sådan en regulær forhandling og havde fået lidt input fra eksempelvis arbejdsmarkedets parter, måske havde fået et lidt bredere grundlag og var landet et sted, hvor man måske ikke havde hastet det sådan igennem, men rent faktisk havde lyttet til nogen? Kunne man ikke forestille sig, at man var landet lidt bedre?

Kl. 19:42

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:42

Karin Liltorp (M):

Det kan sagtens være, at man ville være landet et andet sted, og jeg synes også, at jeg efterhånden har anerkendt et par gange, at processen måske ikke var fuldstændig skøn. Men jeg tror også, at der er en stor sandsynlighed for, at den ville være endt samme sted. Så om det ene eller det andet udfald er realistisk, vil jeg, igen, ikke spå om. Men jeg synes, den er endt et fint sted, og jeg tror bare, at hvis vi havde taget en længere debat, ville vi have mødt mindre modstand mod den aktuelle beslutning

Kl. 19:43

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 19:43

Charlotte Munch (DD):

Det er fint. Så bliver ordføreren ved med at nævne det her med, at man selv har været i en produktionsvirksomhed og ved, at når man arbejder mere, producerer man også mere. Det lyder meget logisk. Det er bare sådan, at rigtig mange virksomheder rent faktisk siger, at deres medarbejdere arbejder meget mere effektivt, hvis de holder lidt fri indimellem og ikke arbejder så mange dage. Så derfor er tendensen mere, at man går ned i tid, end at man går op i tid. Men det var sådan set ikke et spørgsmål.

Mit spørgsmål er ganske kort og klart: Hvis man i den her regering mangler penge, hvilken dag tager man så næste gang?

Kl. 19:43

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:43

Karin Liltorp (M):

Det er også meget svært at spå om. Jeg tror ikke, der overhovedet er nogen planer om at tage flere dage. Det kan jeg jo ikke stå her og love, men der kan sagtens blive brug for at skaffe mere finansiering, og så kigger man på, hvordan det kan gøres. Det kan jo bl.a. være ved at øge arbejdsudbuddet på mange andre områder, og der er jo heldigvis flere muligheder.

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.

Kl. 19:44

Kl. 19:44

Mikkel Bjørn (DF):

Nu bliver jeg en lille smule bekymret, for indtil nu synes jeg, regeringen har sagt, at det er helt udelukket, at der bliver afskaffet flere fridage, og nu siger Moderaterne, at det faktisk er svært at spå om, hvilke fridage der lige om lidt kan risikere at blive afskaffet, hvis man mangler flere penge. Er det den besked, danskerne derude skal høre fra et af regeringspartierne i dag, altså at der godt kan komme flere helligdage, der bliver afskaffet, hvis man pludselig står og mangler flere penge eller synes, der mangler nogle flere i beskæftigelse eller noget helt tredje?

Kl. 19:44

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:44

Karin Liltorp (M):

Jeg ved, at Dansk Folkeparti ville elske det, hvis det var det, ordføreren heroppe sagde, men det var det bestemt ikke. Der er ingen planer om det. Men jeg kan på ingen måde gøre rede for, hvad en fremtidig regering vil gøre efter næste folketingsvalg. Men nej, der er absolut ingen aktuelle planer om at afskaffe flere helligdage.

Kl. 19:45

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Mikkel Bjørn.

Kl. 19:45

Mikkel Bjørn (DF):

Vil Moderaterne udelukke, at de kunne finde på at bakke op om afskaffelsen af flere helligdage for at finde ressourcer eller skaffe flere i beskæftigelse?

Kl. 19:45

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:45

Karin Liltorp (M):

Der er absolut ingen planer i den nuværende regering om at afskaffe flere helligdage.

Kl. 19:45

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed tak til ordføreren for Moderaterne. Næste ordfører er fru Dina Raabjerg, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 19:45

(Ordfører)

Dina Raabjerg (KF):

Tak for ordet, formand. Regeringens argument om at afskaffe store bededag var, at man kunne skaffe 8.500 fuldtidsarbejdspladser til arbejdsmarkedet og skaffe en masse rare milliarder til forsvaret. Siden da er pengene væltet ind i råderum, så det behov for flere penge forsvandt næsten hurtigere end høringsperioden. Staten har bidraget til manglen på arbejdskraft ved at fortsætte sin ubegrænsede ansættelsesglæde.

Med afskaffelsen af store bededag som helligdag gjorde regeringen i vores bog sig skyldig i flere synder. Man har blandet sig unødigt i arbejdsmarkedsmodellen med de to parter. Man havde

en høringsproces på, jeg tror, det kun var en uge. Man ignorerede danske værdier, kultur og historie. Man kørte den danske folkekirk over og stillede spørgsmål ved biskoppernes ret til at ytre sig. Man fremlagde økonomiske beregninger, som viste sig ikke at holde vand. Og så har man bidraget til politikerleden ved at indføre et ret stort indgreb lige efter et folketingsvalg uden overhovedet at have italesat det inden.

Så jeg er jo meget interesseret i at høre ministeren om, hvorvidt der har været en målbar stigning i arbejdsudbuddet og ikke mindst i produktiviteten: Hvor mange ekstra fuldtidsstillinger er der reelt blevet skabt som følge af den ekstra arbejdsdag? Hvordan har arbejdsmarkedets parter reageret på ændringen? Og har der været stigninger i krav om kompensation eller andre fordele under overenskomstforhandlingerne? Tak for ordet.

Kl. 19:47

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Fru Karin Liltorp, Moderaterne.

Kl. 19:47

Karin Liltorp (M):

Tak, og tak for talen. Jeg synes, at det lige i starten af talen næsten lød som sådan en anklage mod regeringen, at nu var der mange flere penge, end man regnede med. Jeg skal bare lige forstå, om ordføreren ser det som en forbrydelse, at det er lykkedes for den nuværende regering at skaffe flere penge, end man oprindeligt regnede med.

Kl. 19:48

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:48

Dina Raabjerg (KF):

Det er altid rart, at der kommer nogle penge. Det er selvfølgelig ikke en forbrydelse, og ved ordføreren hvad? Det kunne jo være, det ovenikøbet var kommet, fordi man havde afskaffet bededag, at så havde milliarderne trillet ind, men det ved vi jo ikke, for vi har ikke fået nogen ordentlig evaluering af det. Personligt tror jeg, vi kan takke Wegovy for det, men det er helt anden snak.

Kl. 19:48

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Fru Karin Liltorp.

Kl. 19:48

Karin Liltorp (M):

Nu gav ordføreren mig jo lige en ny idé, en ny tanke, for netop hvis det er Wegovy, vi kan takke for det, er det jo Novo Nordisk, og hvis der er nogen, der har glæde af, at vi får en ekstra arbejdsdag, er det jo netop Novo Nordisk. Det er jo ligesom dem, der sørger for, at Danmark har så stort et økonomisk overskud, som vi har i dag. Så jeg håber, vi kan have en fælles glæde over, at de på den måde kan tjene endnu flere penge, end de gjorde tidligere.

Kl. 19:49

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:49

Dina Raabjerg (KF):

Jeg ved da ikke, om det skyldes store bededag, at Novo Nordisk producerer noget mere. Det kunne jo være, at det var, fordi forskerne, som har arbejdet med Wegovy, har nogle fridage indimellem, så de kan tænke rigtig klart, når de endelig kommer på arbejde.

Kl. 19:49

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Kim Valentin, Venstre.

Kl. 19:49

Kim Valentin (V):

Tak, og tak til ordføreren for talen. Jeg har et spørgsmål. Jeg blev lidt inspireret af, at ordføreren sagde, at ordføreren havde været ansat i Finansministeriets økonomikontor. (*Dina Raabjerg* (KF): Økonomistyreelse). Derfor er mit spørgsmål, om ordføreren kan bekræfte, at man jo ikke kigger på regnskab i staten, men at man kigger på budget og finanslov; man kigger fremad. Det vil sige, at når man regner ud, at der er 8.500 i arbejdsudbud, kigger man frem, og så regner man jo råderummet ud, og det er det, der er vigtigt. Det er det, som man budgetterer efter, og det er det, man så lægger velfærdsydelse ind omkring. Derfor er det selvfølgelig super vigtigt, at man regner på det og kommer frem til nogle tal, nemlig 8.500 i arbejdsudbud og 3 mia. kr. i permanent finansiering. Kan ordføreren bekræfte, at det er den rigtige måde at regne på?

Kl. 19:50

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:50

Dina Raabjerg (KF):

Man har jo kun de antagelser, som man har, når man sætter sig ned og laver en beregning. Det, som er vigtigt i den sag her, synes jeg, er, at vi også får fulgt op på, om de antagelser var korrekte.

Kl. 19:50

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 19:50

Kim Valentin (V):

Ja, og der har vi jo så den meget elegante form, at enhver folketingspolitiker kan sende et spørgsmål til finansministeren, så det vil jeg da anbefale at man gør. Jeg vil selv følge op på det. Jeg er da interesseret i, om det er 10.000, for så ser det jo bedre ud.

Kl. 19:51

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:51

Dina Raabjerg (KF):

Jamen tusind tak. Det var da en glimrende idé. Skulle vi ikke tage at prøve at få skrevet det ind i nogle af de her vedtagelsestekster, der ligger på bordet?

Kl. 19:51

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Dermed tak til Det Konservative Folketing. Næste ordfører er fri

Victoria Velasquez fra Enhedslisten.

Kl. 19:51

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Enhedslistens holdning til det angreb, det var at afskaffe store bededag – et angreb både på befolkningen, vores levevilkår, arbejdsforhold og, ja, frihed – er jo velkendt. Men lad mig bare understrege endnu en gang, at vi synes, det er forrykt, at regeringen sammen med Det Radikale Venstre simpelt hen har tvunget folket til at arbejde en dag mere på en forårsfriday, som mange mennesker værdsætter

rigtig meget, og som giver lidt mere tid sammen med ens venner og familie, når det bliver lidt lysere og grønnere.

Vi synes, det er skadeligt og også farligt, at regeringen sammen med Radikale Venstre med lovmagt har grebet ind i de gældende overenskomster, og vi synes, det er en hån mod demokratiet, at man simpelt hen stjæler en fridag, lige oven på at der har været et folketingsvalg, hvor man ikke var ærlig omkring det. Og nu her, hvor vi skal diskutere konsekvenserne af det, er det jo interessant at se, at statsministeren er på retræte, eller næsten, for man holder jo stadig væk fast i, at vi ikke kan få vores forårsfridag tilbage. Måske er meldingerne kommet på grund af de konsekvenser, der har været, måske også fordi regeringen massivt har tabt opbakning og mistet sit flertal i meningsmålingerne, fordi folket har vist, at det koster dyrt at angribe lønmodtagerne; at det koster dyrt at ramme vores vilkår og rettigheder. Og jeg håber, det betyder, at regeringen fremover vil tænke sig om en ekstra gang, før den griber ud efter vores rettigheder og vores frihed. Blandt nogle af de konsekvenser, det har haft, er helt konkret et tillidsbrud.

En anden ting er i forhold til vores overenskomster, og så er det også det, at økonomien jo ikke hænger sammen her. Forudsætningerne rammer skævt. Desuden synes jeg, at det handler om demokratiet, og ikke kun, i forhold til at man ikke var ærlige om det under valget, og at man ikke lytter til befolkningen; at man simpelt hen tromler igennem med det, til trods for at der er et så massivt flertal i befolkningen imod det.

Her kommer jeg til at tænke tilbage på, da jeg var omkring de 20 år og forhandlede min første overenskomst igennem. Og det her med – jeg kan tydeligt huske det – at skulle koordinere med kollegaerne og netop diskutere, hvad det er, der er vigtigt for os på vores arbejdsplads og have dialogen med arbejdsgiverne og alle de der forskellige forhold, er jo faktisk en udvidelse af demokratiet, i forhold til hvordan det er i rigtig mange andre lande. Altså det med, at når man går over dørtærsklen til en arbejdsplads, hvor der faktisk er en overenskomst, så har man større indflydelse på løn og arbejdsvilkår, end man har i rigtig mange andre lande, hvor det er noget, der er lovbestemt. Det er for mig en styrkelse af demokratiet, at vi faktisk har den danske aftalemodel, og det er derfor, jeg faktisk også mener, det har haft konsekvenser for vores demokrati, hvad man har gjort. Så jeg håber at det her gør, at det aldrig nogen sinde kommer på tale igen og bliver noget, man overvejer at gøre en gang til, men at vi tværtimod får vores fridag tilbage. Tak for ordet.

Kl. 19:55

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Fru Karin Liltorp, Moderaterne.

Kl. 19:55

Karin Liltorp (M):

Tak, og tak for talen. Der kom jo mange store flotte ord, og der var noget med frihedsrettigheder, der var noget med demokrati, og det lød jo alt sammen meget dramatisk. Jeg vil gerne have ordføreren til at erkende, at der stadig væk er ca. 140 fridage om året, så det ikke er danskernes frihed som sådan, der er blevet inddraget. En anden ting, jeg godt kunne tænke mig at høre ind til, er det her brud på demokratiet. Er vi enige om, at det var en demokratisk valgt regering, der kom med det her forslag, og at det var Folketinget, der tog den her beslutning, og at det ikke var en form for diktatur?

Kl. 19:55

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Victoria Velasquez (EL):

Jeg vil sige, at jeg faktisk synes, at det er ret dramatisk. Nu diskuterer vi løbende, at regeringen lægger op til at skulle hæve pensionsalderen for f.eks. de unge, der er på arbejdsmarkedet i dag, men det er jo faktisk 3 måneders fri tid, som Moderaterne er med til at tage fra ungdommen – 3 måneder, som de kunne have brugt på at uddanne sig, måske rejse et sted hen i verden, de ikke har været før, være sammen med deres familie, bruge det til at udvide deres barsel, hvad ved jeg. Hvad kunne man have brugt 3 måneder på igennem et helt liv? Det er faktisk det, som Moderaterne tager fra ungdommen, og som de ikke kommer til at få tilbage. Det synes jeg er ret dramatisk.

Til den anden ting vil jeg sige, at jeg så bare er uenig med Moderaterne. Jeg mener, at det er en forsimpning af, hvad det er, overenskomsterne og den danske model er. Nu er Socialdemokratiets ordfører her ikke lige, men jeg ville synes, det var så pinligt som socialdemokrat at skulle stå side om side med den holdning. For det er da netop antidemokratisk over for vores overenskomsts system at gå ind og bryde med dem og at gøre det fra Folketingets side af, i stedet for at det er noget, der er tæt på, og som vi selv har indflydelse på.

Kl. 19:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 19:56

Karin Liltorp (M):

Tak. Jeg synes, det i virkeligheden er nogle meget alvorlige anklager mod demokratiet. Jeg vil bare gerne lige påpege, at det hele er foregået ganske, ganske demokratisk, uanset hvad ordføreren måtte mene. Og så blev det også nævnt, at så skulle man have været ærlig før valget. Jeg håber, vi er enige om, at før valget var der ingen anelse om, hvordan en fremtidig regering ville se ud, derfor var der jo ikke nogen viden om, hvilke kompromiser man skulle indgå for ligesom at finde de penge, der skulle til. Det kunne man jo på ingen måde have forudsagt før valget. Så jeg synes bare, at det er nogle grove anklager generelt. Til det med, at vi stjæler fra ungdommen, som er en anklage mod Moderaterne, vil jeg sige, at så stjæler folketingspolitikere jo altid fra folket. Vi kræver ligesom af alle, at de arbejder.

Kl. 19:57

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 19:57

Victoria Velasquez (EL):

Helt konkret har man rent økonomisk lige fundet, hvad der svarer til 7½ gange store bededag. Så til det med, at de penge, som man får ved at afskaffe en forårsfridag, ikke kunne findes andre steder, vil jeg sige, at det kunne de da sagtens. Derudover har man siden 2011 givet over 50 mia. kr. i skattelettelser til primært de rigeste, og man lægger op til at give endnu flere milliardrabatter, bl.a. til arvinger. Og der ved vi, at de økonomiske vismænd har sagt, at det betyder, at de kommer til at arve mindre, men det må de åbenbart godt. Så de rige kan få mere frihed, men Folket skal arbejde mere.

Kl. 19:58

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Kim Valentin, Venstre.

Kl. 19:58

Kim Valentin (V):

Tak, og tak til ordføreren for en god tale. Mit spørgsmål går på, at det er nemt at være imod, og vi hører en masse, der er imod den her løsning, men hvad er alternativet? Så kan man selvfølgelig vælge at sige, at det alternativ, som Enhedslisten er kommet med, har jeg lige hørt, er, at vi kunne helt lade være; vi kunne altså bare helt lade være. Man kunne faktisk helt lade være med at lave politik. Men det tror jeg trods alt heller ikke Enhedslisten ville gøre. Jeg hører jo, at f.eks. Liberal Alliance vil lave en model, der hedder, at man vil sænke skatterne og øge arbejdsudbuddet – det er en anerkendt metode at gøre det på – og så vil man afskedige en masse offentligt ansatte for at finde nogle penge til at finansiere det her. Det vil I i Enhedslisten jo ikke være med på, så hvad er jeres løsning til at finansiere det hul, der vil være, hvis ikke man gjorde, som regeringen gjorde?

Kl. 19:59

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 19:59

Victoria Velasquez (EL):

Noget af det sidste, vi faktisk gjorde, inden flertallet skiftede, var at prioritere over 1 mia. kr. i forhold til offentligt ansatte og at skære ned i forbindelse med jobcentrene. Så vi er egentlig helt med på, hvordan man både kan prioritere pengene klogere, men også prioritere pengene anderledes. Der er også mange stillinger, som vi gerne så blev brugt på nogle helt andre måder, og det kan vi glædeligt have en debat om.

For mig handler det faktisk ikke om at være imod. Min indignation og mit engagement handler om alt det, jeg er for. Det handler om at være for frihed, det handler om at være for rettigheder til lønarbejdere, det handler om at være for at have en forårsfridag, som man kan bruge sammen med dem, du holder allermost af. Og så handler om at være for at finde et arbejdsudbud der, hvor det er klogt, og hvor det giver mening, og der har vi flere konkrete forslag. Den ene ting er i forhold til de tusindvis af fleksjobbere, og den anden ting er i forhold til de tusindvis af seniorer, og den tredje ting er i forhold til de tusindvis, der er røget ud af arbejdsmarkedet på grund af psykiske arbejdsulykker, og den fjerde ting er på grund af de tusinde, som vil ryge ud af arbejdsmarkedet på grund af fysiske arbejdsskader. Derudover er der rigtig mange andre ting. Nå, nu bliver jeg stoppet. Men jeg vil meget gerne fortsætte listen, og jeg håber, at Venstre skriver ned.

Kl. 20:00

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Man kan snakke videre bagefter. Nu er det lige først hr. Kim Valentin, Venstre.

Kl. 20:00

Kim Valentin (V):

Tak. Jeg hører også, at ordføreren gerne vil bruge en masse penge. Det har jeg sådan set fuld forståelse for. Det er Enhedslistens politik. Det, jeg spørger til, er: Hvor er jeres løsning til det hul, i vil skabe, hvis ikke man gjorde det her?

Kl. 20:00

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 20:00

Victoria Velasquez (EL):

Det er igen fuldstændig misforstået. Hvis vi faktisk rettede op på alle de arbejdsulykker, der er, og som rammer folk fysisk, hvor de

ryger ud af arbejdspladsen, som koster i forhold til de ressourcer, som vi har, og som har en betydning for både den arbejdsplads, der er, men også de pårørende, som den pågældende har. Det er en milliardinvestering, for det koster os et tocifret milliardbeløb om året. Det samme gør sig gældende i forhold til det psykiske arbejdsmiljø. Så jeg synes simpelt hen, at det er en lidt firkantet måde at se det på. Du kan sagtens lave nogle investeringer, som kommer tifoldigt igen.

Kl. 20:01

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til Enhedslisten. Næste ordfører på talerstolen er hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.

Kl. 20:01

(Ordfører)

Mikkel Bjørn (DF):

Dansk Folkeparti har været modstandere af afskaffelsen af store bededag, lige siden idéen første gang blev lanceret af det daværende socialdemokratiske folketingsmedlem Karen J. Klint, der i 2008 ønskede, at store bededag blev afskaffet til fordel for en fridag i forbindelse med afslutningen på islams hellige måned, ramadanen. Ja, der er trods alt sket meget på de 16 år, men hvor Socialdemokratiet trods alt ikke nåede i mål med forslaget om indførelsen af en helligdag i forbindelse med ramadanens afslutning, nåede Socialdemokratiet desværre i mål med afskaffelsen af store bededag, der som bekendt blev afskaffet sidste år. Det er også baggrunden for, at den nye midterregering, der består af Venstre, Socialdemokratiet og Moderaterne, skulle træffe store og nødvendige beslutninger. Indtil videre er det ikke blevet så meget stort og nødvendigt, men regeringen har dog trods alt fået afskaffet store bededag og også givet Koranen en særlig status i Danmark som fredhellig genstand, som man ikke må røre ved. Så måske Karen J. Klints forkærlighed for islam tilbage i 2008 stadig holder ved i visse kredse af Socialdemokratiet. I år har så haft det første år uden store bededag, og jeg er sikker på, at der er ganske, ganske mange danskere, der har savnet store bededag. Jeg savnede den selv. Ikke så meget på grund af trangen til at holde fri, men fordi det er en særlig dansk tradition med over 337 år på bagen. Det er den eneste kristne helligdag, der er noget helt særligt for Danmark.

Men tilbage til de store og nødvendige beslutninger. Det var en stor beslutning at afskaffe store bededag, men var det også en nødvendig beslutning? Regeringens regnestykke har ikke været så let at gennemskue, men der blev talt om et merprovenu på omkring 3-4 mia. kr. Regeringen fjernede en af vores helligdage for at skaffe 3-4 mia. kr., og siden har regeringen så fundet, jeg ved ikke hvor mange milliarder i råderummet. Er det i 52 mia. kr., man er oppe på nu ekstra i statskassen? Så hvor nødvendigt var det egentlig at afskaffe store bededag?

Danskerne er et af de folk i verden, der er mest produktive. Vi producerer ganske meget mere, når vi på arbejde, ens langt hovedparten af resten af verdens folk. Det er tilsyneladende kun Mette Frederiksen og EU med deres nye arbejdstidsregistreringsdirektiv, der oplever en hverdag, hvor danskerne dovnet Det gør de ikke! Jeg synes faktisk, at regeringen skylder danskerne en undskyldning for at have tyvstjålet store bededag uden overhovedet at nævne det i valgkampen og uden overhovedet at have brug for pengene og uden overhovedet på noget tidspunkt at have sandsynliggjort, hvorfor helligdagen skulle fjernes – i øvrigt hen over hovedet på folkekirken. Hvilken helligdag bliver så den næste regeringen fjerner? Kunne det være anden pinsedag, Kristi himmelfartsdag? Ja, jeg ved det ikke, og jeg giver ikke en flad femogtyveøre for regeringens løfte om, at de ikke vil fjerne flere helligdage. Vi kunne i øvrigt også høre på fru Karin Liltorp, at det heller ikke var udelukket. For man kan ikke stole på den her regering over en dørtærskel.

I Dansk Folkeparti har vi lovet, at vi vil arbejde for, at store bededag bliver genindført, hvis vi får magt, som vi har agt, og så får danskerne deres helligdag tilbage, og selvfølgelig skal de have det, for det har de også fortjent. Danskerne arbejder nemlig for langt størstedelens vedkommende hårdt i hverdagen, og så skal man også mulighed for at have et lille hvil en gang imellem, være sammen med familien og nyde nogle af de traditioner, der hører til store bededag som f.eks. konfirmation, gåturen ved voldene, de varme hveder, kræmmermarkedet i Døllefjelde-Musse osv. osv. Det er nok muligt, at dansk historie og dansk kulturarv ikke betyder en disse for regeringen, men det betyder noget for Dansk Folkeparti, og det betyder noget for danskerne, og derfor skal vi have genindført store bededag. Tak for ordet.

Kl. 20:05

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er ingen korte bemærkninger. Dermed tak til Dansk Folkeparti. Næste taler er hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 20:06

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Der findes ingen bedre finansiering, ingen bedre måde at finde 3 milliarder om året og 8.500 ekstra fuldtidspersoner ifølge Venstres hr. Kim Valentin. I Alternativet synes vi, det er omvendt. Når 70 pct. af befolkningen er imod den her idé om at afskaffe store bededag, så synes vi ikke, der findes nogen ringere måde at gøre det på. Hvis man endelig skulle finansiere det, kunne man jo finde nogle af pengene, i hvert fald en slags startkapital, i råderummet til at få store bededag tilbage de første par år, og så kunne man f.eks. aflyse en runde topskattelettelse. Mon ikke det så var finansieret et godt stykke frem i tiden. Med hensyn til beskæftigelsen og de 8.500 fuldtidspersoner skriger folk med handicap på at komme ind på arbejdsmarkedet. Vi er alt for ringe til at få mange tusind mennesker med handicap ind på arbejdsmarkedet, og der er stadig væk masser af ældre, som efter en tid på pension har lyst til at deltage igen, så der er efter vores mening en stor ressource, der kan bruges til det.

I Alternativet er vi som bekendt imod afskaffelsen af store bededag. Vi mener faktisk, at arbejdsmarkedet koger rent mentalt. Ifølge de seneste tal, jeg så, har 430.000 mennesker symptomer på alvorlig stress hver dag. Og svaret er at sætte arbejdstiden op. Her er jeg selvfølgelig glad for, at statsministeren er på tilbagetog og ikke længere mener, at vi skal blive længere ved samlebåndet. I Alternativet vil vi gerne have flere danskere ud af hamsterhjulet eller i hvert fald have hamsterhjulet til at køre lidt langsommere. Og vi håber, at Socialdemokraterne i stedet for at bekæmpe forsøg og projekter med nedsat arbejdstid som en sygdom i stedet for kommer ind i kampen, f.eks. i forhold til en 4-dagesarbejdsuge. Det er utrolig interessant, at mange steder indfører man en 4-dagesarbejdsuge med arbejdstidsnedsættelse, og faktisk højner man produktiviteten – ikke på grund af at man presser medarbejderne og stresser medarbejderne, men fordi der åbenbart kan skabes rammer, hvor der opstår bedre trivsel og bedre arbejdskultur. Jeg fatter ikke, at regeringen ikke er mere nysgerrig på det, når det breder sig i det danske samfund. Her synes jeg, at regeringen og fagbevægelsen skal påvirke vigtige beslutninger på det danske arbejdsmarked, ligesom man har gjort i 100 år, og sikre, at reduktionen af arbejdstid rundt omkring også kommer de laveste indkomstgrupper til gode.

Uanset hvad handler det nu om store bededag, og jeg synes, at der er nogle interessante overskrifter i Berlingske, som jeg har læst. Der siger statsministeren, at der jo kommer en dag, hvor hvert parti må svare på, om man vil have store bededag tilbage. Den dag behøver statsministeren ikke at vente på. I Alternativet vil vi gerne have store bededag tilbage allerede i dag. Det næste, som statsministeren, er, at hvis vi vil have store bededag tilbage, må vi selv finde penge-

ne. Det vil jeg selvfølgelig gerne være med til at skaffe, men jeg synes, det er lidt groft, at statsministeren bruger pengene, og så skal vi andre skaffe dem, især når der er så mange penge i samfundet. Det er lidt ligesom, når man giver sine børn lommepenge, og så vil de alligevel have, at man skal betale deres is.

Før jeg kom i Folketinget, var jeg forretningsmand, og så ved jeg godt, ting koster penge, og derfor koster det også penge at få store bededag tilbage. Jeg synes, vi skal have det løst. Jeg synes, vi skal have store bededag tilbage ved at investere i de første par tilbagekøb af store bededag fra råderummet, og derefter kunne vi f.eks. aflyse et par runder topskattelettelse, så burde den være hjemme, og så finde de der 8.500 fuldtidspersoner blandt alle de mennesker med handicap, der gerne vil arbejde, og ældre, som gerne vil ind på arbejdsmarkedet. Så er det handlet af, formand, så kan vi få fri og gå hjem.

Kl. 20:10

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Karin Liltorp, Moderaterne.

Kl. 20:10

Karin Liltorp (M):

Tak. Og tak for talen. Nu er stress blevet nævnt et par gange, både i ordførerens tale og i en tidligere tale, og jeg vil bare lige høre noget. Nu tror jeg ikke på, at der er en direkte korrelation mellem, hvor mange timer vi arbejder, og stress i samfundet. Jeg tror, at stress afhænger af, hvor meningsfuldt man oplever at ens arbejde er, og at man ikke bliver stillet over for nogle opgaver, man ikke kan overskue.

Jeg vil bare lige høre, om ordføreren mener, at det er, fordi man nu kun har 139 fridage i stedet for 140 fridage, at man får stress i samfundet.

Kl. 20:11

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 20:11

Torsten Gejl (ALT):

Det er et fair spørgsmål. Stress kommer ikke kun af arbejdstempo og arbejdstid; det er fuldstændig rigtigt. Der er mange forskellige faktorer. Men jeg mener, at når vi har et samfund, der har så meget stress, altså 430.000, der oplever alvorlige stresssymptomer hver dag, så er svaret ikke at sætte arbejdstiden op, altså, det er at overophede det mentale arbejdsmarked endnu mere.

Kl. 20:11

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 20:11

Karin Liltorp (M):

Tak. Den anden ting, ordføreren nævnte, var, at Alternativet vil kæmpe for at få store bededag tilbage. Der blev jeg faktisk lidt interesseret, for jeg ser Alternativet som sådan et meget mangfoldigt parti, og jeg troede egentlig ikke, at store bededag havde sådan en specielt stor plads i Alternativets hjerte. Er det den eneste løsning, I ser? Hvis I nu gerne ville have en fridag tilbage, kunne man så ikke forestille sig andre løsninger? Eller hvorfor skulle lige være store bededag?

Jeg ved godt, at det ikke lige har noget med det at gøre, men jeg undrede mig faktisk over, at netop denne dag lå så tæt på Alternativets hjerte.

	Kl. 20:11		Kl. 20:14
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	
	Kl. 20:11		Kl. 20:14
Torsten Gejl (ALT): Altså, hvis regeringen kommer og tilbyder en anden dag på et godt tidspunkt, f.eks. i foråret, vil vi gerne overveje det.		Torsten Gejl (ALT): Det ved vi jo ikke. Altså, i 2008 havde vi så lav ledighed, at man var nødt til at omskrive skolebøgerne, og i 2013-2014-stykker steg den igen. Nu er den så på vej ned igen. Altså, jeg tror, det er svært at sige, præcis hvordan det er. Der er mange, mange ting, der påvirker konjunkturerne. Men om det så er sådan, at vi står foran en højkonjunktur, der bider sig fast i lang tid, jamen så er det også muligt at få folk med udfordringer ind på arbejdsmarkedet, at få folk, der har sværere ved at bide sig fast, ind. Jeg mener, at der stadig er en stor ressource, vi kan bruge.	
	Kl. 20:12		Kl. 20:15
Anden næstformand (Jeppe Søe): Hr. Kim Valentin, Venstre.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Dermed tak til ordføreren fra Alternativet. Så er det beskæftigelsesministeren.	
	Kl. 20:12		Kl. 20:15
Kim Valentin (V): Tak for ordet. Og tak til ordføreren for talen. Jeg vil godt anerkende en ting i talen, og det er det her forhold omkring stress. Det er et samfundsproblem, og vi må ikke tage let på det. Det synes jeg vi skal gøre meget ved. Det er så ikke en del af den her dagsorden, vil jeg sige. Men jeg vil dog sige, at hvis ordføreren alligevel laver parallellen, i forhold til at danskerne skal arbejde mere, så synes jeg også, det er rimeligt at sige, at det også kan være meget stressende på en arbejdsplads, at man konstant mangler en position, der ikke er besat; for man mangler simpelt hen arbejdskraft i samfundet. Prøv at tale med sygeplejersker på hospitalerne om, at de konstant mangler kolleger derude. Der er da ikke noget mere stressende end det. Så en del af løsningen er også, at vi skaffer mere arbejdskraft, altså international arbejdskraft, flere seniorer ud på arbejdsmarkedet og alle de løsninger, vi er kommet med.			
	Kl. 20:13	Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Tak til rækken af ordførere, der på trods af en meget sen fyraften i nat og nu også igen en meget sen fyraften i dag alligevel formår at vise et passioneret folkestyre og, synes jeg også, på langt de fleste stræk have en virkelig ordentlig debat, som har været omkring arbejde, men også mangel på kollegaer, mennesker med handicap, seniorer, arbejdsulykker, stress, det rummelige arbejdsmarked, men også økonomi, politik og prioritering af de penge og medarbejdere, vi har. På mange måder synes jeg egentlig, at det at sidde i kredsen her her til aften har bragt os vidt omkring, men på en rigtig ordentlig måde, hvor vi også har fået nogle af de store spørgsmål vendt. Det er ikke nogen overraskelse, tror jeg, for nogen af de tilstedeværende, at afskaffelsen af store bededag som helligdag og dermed det, at vi nu har 10 i stedet for 11 helligdage i vores land, er der fortsat meget forskellige synspunkter på. Det tror jeg ikke en forespørgselsdebat kan ændre på. Men når uenighederne er så store, har jeg i virkeligheden endnu større respekt for, at man har kunnet have en dialog undervejs også om dybden og bredden i de prioriteringsspørgsmål, vi også som politikere skal forholde os til. Så herfra vil jeg i virkeligheden bare sige tak for forespørgselsdebatten og for debatten.	
Torsten Gejl (ALT): Det er jeg meget enig i. Altså, jeg synes, at Venstre nogle gange taler om ledighed, som om det er noget, der forsvinder i morgen og aldrig kommer igen. Vi skal også passe på, at vi ikke gearer vores samfund til, at der aldrig er arbejdsløshed, og at der altid er fuld beskæftigelse, for det går op og ned. Da jeg var ung, var der 20 pct.s ungdomsarbejdsløshed i Aarhus. Der ville sådan en snak og sådan en diskussion her aldrig have fundet sted. Men nu, hvor der er mangel på arbejdskraft, nu, hvor vi har muligheden, og nu, hvor arbejdsmarkedet kan opsuge mennesker, så skal vi simpelt hen være bedre til at få folk med handicap ind. Der er mange tusind mennesker med handicap og organisationer, der tigger og beder om at lave ordninger, mentorordninger, ordninger, hvor de kan få fat og så forhåbentlig, i forbindelse med at der er efterspørgsel efter arbejdskraft i nogle år fra nu af, kan bide sig ordentlig fast på arbejdsmarkedet i stedet for bare at ryge ud igen, når ledigheden stiger.			Kl. 20:17
	Kl. 20:14	Anden næstformand (Jeppe Søe): Hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti.	Kl. 20:17
Anden næstformand (Jeppe Søe): Spørgeren.		Karsten Hønge (SF): Vi hørte jo i går, at statsministeren forsøgte sig med en form for undskyldning. Jeg tror ikke, vi kommer tættere med den nuværende statsminister i hvert fald på at erkende, at der var nogle ting, der nok skulle have været grebet anderledes an i forhold til diskussionen om danskernes arbejdsmoral. Jeg kunne godt tænke mig at spørge beskæftigelsesministeren netop i hendes funktion som beskæftigelsesminister og så også med det tilhørsforhold, som ministeren har til Socialdemokratiet, hvilke refleksioner ministeren gør sig i forhold til fagbevægelsen. Det skabte jo virkelig nogle dybe kløfter og nogle hårde fronter mellem fagbevægelsen og regeringen og jo i den her situation også Socialdemokratiet. Hvilke initiativer kunne ministeren forestille sig kunne være med til at genopbygge den tillid, som jeg selv oplever som så åbenlyst udfordret, hvor man i fagbevægelsen har taget det meget ilde op, at man føler sig tromlet? Det er der vel	
	Kl. 20:14		
Kim Valentin (V): Jeg er faktisk hundrede procent enig i den del. Altså, vi skal være bedre til at få dem på kanten af arbejdsmarkedet ind på arbejdsmarkedet – specielt nu, hvor vi mangler dem. Det tror jeg er en rigtig vigtig del, som vi skal arbejde med hele vejen igennem. Men det er jo også sådan, at arbejdskraft ikke kommer af sig selv. Der er noget demografi, og lige nu er vi mange, mange ældre, der skal passes på, og det var der ikke, da vi var unge. Altså, der var det noget andet. Så lige nu kigger vi ikke ind i, at vi får en stor ledighed.			

ingen tvivl om at de gør. Så hvad er egentlig ministerens planer for at få den her tillid etableret?

Kl. 20:18

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 20:18

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil godt starte med at slå fast, at jeg har lidt mere end et tilhørsforhold til Socialdemokratiet. Jeg har et livslangt medlemskab af Socialdemokratiet, og det er jeg stolt af og glad for. Så dermed har jeg selvfølgelig også en stor optagethed af de her spørgsmål og også af relationerne til den arbejderbevægelse, partiet er født ud af. Jeg oplever heldigvis, at vi har en meget tillidsfuld dialog, men også et meget stort overlap i, både hvad det er for et arbejdsmarked, og i virkeligheden også hvad det er for et samfund, vi arbejder for. Det oplever jeg at vi har. Det er en glæde for mig som beskæftigelsesminister selvfølgelig at kunne trække på begge sider af arbejdsmarkedets parter i forhold til de erfaringer og de input, der er så værdifulde at få med, især når man laver beskæftigelsespolitik.

Kl. 20:19

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Karsten Hønge.

Kl. 20:19

Karsten Hønge (SF):

Det er jo en af de helt store, hvad skal man sige, søjler, som bærer vores velfærdssamfund, at vi har det her velfungerende fleksible og dynamiske arbejdsmarked, der bygger på forhandlinger og tillid mellem parterne på arbejdsmarkedet og mellem parterne på arbejdsmarkedet og det politiske system. Derfor synes jeg virkelig, der er brug for, at beskæftigelsesministeren eller socialdemokraten, hvilken rolle man nu måtte tage på sig, bliver nødt til at gå ind i nogen dybere refleksioner om, hvad der skal til, for at man viser den tillid til den danske model, at man ikke bare tromler hen over den, som da ministeren sad i føresædet på damptrømlen, der kørte hen over det her aftalebaserede arbejdsmarked.

Kl. 20:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 20:20

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jamen det er fortsat mit svar, at jeg oplever, at vi har en tillidsfuld dialog og også en meget stor, mener jeg, gensidig gevinst ud af at samarbejde. Det nyder jeg på daglig basis at gøre. Og jeg mener, at vores arbejdsmarkedsparter i Danmark, herunder også den danske fagbevægelse, er et enormt stort aktiv, ikke bare for vores arbejdsmarked, men for vores samfundsmodel.

Kl. 20:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 20:20

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at blive lidt klogere på, hvorfor det var, at man ikke indgik i f.eks. trepartsforhandlingerne for at prøve på en eller anden måde at inddrage arbejdsmarkedets parter. For i regeringsgrundlaget stod der jo bl.a., at man gerne ville have en trepartsinstitution og de der forskellige dele, så man havde i hvert fald lavet en optakt til, at man egentlig ønskede at samarbejde mere med det, jeg synes er fantastisk udvidelse af det danske demokrati,

som netop er parterne, som jo er repræsentanter for alle os, der er medlem af en fagforening, og i forhold til de overenskomster, der bliver forhandlet osv. Så hvad er årsagen egentlig til, at man ikke tog den beslutning med arbejdsmarkedets parter?

Kl. 20:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 20:21

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jamen det er en politisk beslutning, hvad for nogle helligdage vi har i det her land, og det var også en politisk beslutning her i Folketingssalen, at et flertal i Folketinget syntes, vi skulle have 10 i stedet for 11.

Kl. 20:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 20:21

Victoria Velasquez (EL):

Jamen der er jo mange ting, som er en politisk beslutning, og når det er noget, der vedrører arbejdsmarkedet, plejer man jo også at drøfte det med arbejdsmarkedets parter. Altså, en del af det, jeg faktisk synes er positivt ved selv samme regeringsgrundlag, er jo f.eks. det her med annullationssøgsmål i forhold til EU-bestemt mindsteløn, netop med argumentationen om, at det ikke skal være lovgivere, der skal gå ind og blande sig i vores løn- og arbejdsvilkår. Det er noget, vi ordner i overenskomsterne, i aftalesystemet, med parterne.

Så igen vil jeg spørge: Hvorfor er det, man ikke tog den her politiske beslutning med parterne?

Kl. 20:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 20:21

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Altså, annullationssøgsmålet handler jo netop om, at løn er noget, der forhandles langt væk fra Folketingssalen, og det mener jeg fortsat det skal være. Jeg mener heller ikke, det skal forhandles i Bruxelles, og jeg mener ikke, at Bruxelles har noget som helst at gøre med at diskutere lønninger i Danmark, og derfor har vi anlagt det annullationssøgsmål.

Kl. 20:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance.

Kl. 20:22

Steffen Larsen (LA):

Tak. Det er kommet frem, at regeringen har undladt at give Folketinget de fornødne oplysninger om lovforslagets adfærdseffekter. Vil ministeren egentlig ikke gerne lige oplyse, hvornår ministeren blev bekendt med, at hun ikke havde givet Folketinget de fornødne oplysninger? Tak.

Kl. 20:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

	Kl. 20:22		Kl. 20:24
Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Altså, de fornødne oplysninger står til fulde i det lovforslag, vi lige har behandlet her i Folketingssalen, om mindreregulering af ydelserne, som er der, hvor adfærdseffekten ligger.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Hr. Torsten Gejl.	Kl. 20:24
Anden næstformand (Jeppe Søe): Spørgeren.	Kl. 20:22	Torsten Gejl (ALT): Ja, altså det er jo en grøn syvpart, selv om det er sådan, at der kun er én af parterne, der er grøn, hvilket jo ikke gør det mindre forvirrende. Men hvis nu ministeren skulle være helt ærlig og kunne rulle det her tilbage, er det så fuldstændig udelukket, at ministeren ville overveje på et tidspunkt at række hånden op og sige: Måske vi skulle involvere arbejdsmarkedets parter i, hvorvidt vi skal afskaffe store bededag?	Kl. 20:25
Steffen Larsen (LA): Jamen det er jo netop det her med adfærdseffekten af ydelserne. For hvad var den faglige begrundelse, i forhold til at lovforslaget oprindeligt ikke medtog adfærdseffekten vedrørende stigningen i overførselsindkomsterne f.eks.?	Kl. 20:23	Anden næstformand (Jeppe Søe): Ministeren.	Kl. 20:25
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ministeren.	Kl. 20:23	Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Jeg synes i virkeligheden ikke, at det er så frugtbart at begynde at betvivle og sige: Hvis man så kunne have drejet fra dér eller drejet fra dér, kunne man have fået en anden proces. For mig var det vigtigt at sørge for, at vi ikke kom for tæt på de overenskomstforhandlinger, der lå lige rundt om hjørnet. Samtidig blev det lanceret i et regeringsgrundlag, så katten var ligesom ude af tøndens så at sige. Derfor kunne man ikke sige, at det forholder vi os til om et år, når vi har drøftet det, for det blev drøftet her og nu. Derfor var der nogle dele af den proces, som var svære at gribe anderledes an i mine øjne.	Kl. 20:26
Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Altså, jeg vil meget gerne svare på alle de politiske overvejelser, men de faglige, økonomiske overvejelser om, hvad der optræder i økonomibilag til lovforslag, har vi heldigvis folk til. Derfor må man spørge i embedsværket, hvis man vil vide, hvornår man vurderer det ene, og hvornår man vurderer det andet. Det vigtigste for mig har været, at når man behandler et lovforslag, som er det, vi lige har gjort, har man selvfølgelig det fulde billede. Og det har været fuldt ud tilgængeligt i den lovproces, der har været.	Kl. 20:23	Anden næstformand (Jeppe Søe): Dermed tak til beskæftigelsesministeren. Nu vil hr. Karsten Hønge afrunde debatten.	Kl. 20:26
Anden næstformand (Jeppe Søe): Hr. Torsten Gejl, Alternativet.	Kl. 20:23	(Ordfører for forespørgerne) Karsten Hønge (SF): Som en af indkalderne til forespørgselsdebatten vil jeg bare takke partierne og ministeren for engagementet. Enige blev vi jo ikke, men det var hverken ambitionen eller planen. Men debatten har da bidraget til at gøre brudfladerne lidt tydeligere, når det kommer til så vigtige ting som finansiering af velfærdssamfundet, forholdene på arbejdsmarkedet og forholdet mellem Folketing og folkekirke. Det eneste, jeg ved med sikkerhed, er, at det her ikke er det sidste, der bliver sagt om store bededag. Tak for debatten.	Kl. 20:26
Torsten Gejl (ALT): Tak. Jeg er også lidt forvirret over det her med parter og trepart osv. Man har nedsat en trepart, som skal forhandle grønne spørgsmål, hvor NNF, Dansk Metal og Dansk Industri f.eks. skal forhandle klimaskov. Men når det så kommer til arbejdsmarkedsspørgsmål, skal de parter ikke være med, for så er det regeringen, der selv gør det. Forstår ministeren godt, at man kan blive lidt forvirret, i forhold til hvad treparten og sådan noget efterhånden skal, når det er sådan, at Dansk Metal sidder og forhandler klimaskov, men ikke må være med, når det handler om arbejdsmarkedsspørgsmål?	Kl. 20:24	Anden næstformand (Jeppe Søe): Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så nu er forhandlingen sluttet.	
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ministeren.	Kl. 20:24	Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 4. juni.	Kl. 20:27
Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Der er ikke nogen formel på, hvornår man inddrager bredere. Jeg synes, at det er klogt, at i de meget, meget store spørgsmål, vi har ude lige nu på det grønne område, og som kræver en omstilling af vores samfund og dermed også mod til at finde helt nye løsninger, er det vigtigt at have ikke bare en trepart, men en mangepart, inde ved bordet for at se, om det kan lykkes at tale sig frem til nogle helt nye veje at gå. Jeg synes, at det er opmuntrende, at ikke bare de parter, som ordføreren spørger til her, men også bredere end det, sidder inde ved bordet og er klar til at tage ansvar.		Meddelelser fra formanden Anden næstformand (Jeppe Søe): Jeg skal oplyse, at medlem af Folketinget Rosa Lund (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:	

Forslag til folketingsbeslutning om at styrke politiets indsats mod hadforbrydelser.
(Beslutningsforslag nr. B 159).

Kl. 20:29

Endvidere har medlem af Folketinget Mikkel Bjørn (DF) m.fl. meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om, at kompetencen til at nedlægge påstand om udvisning udvides til domstolene.
(Beslutningsforslag nr. B 173).

Ønsker nogen at optage disse beslutningsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er beslutningsforslagene bortfaldet.

Dermed udgår dagsordenens punkt nr. 50 og 51 af dagens dagsorden.

Det næste punkt på dagsordenen er:

49) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 139:

Forslag til folketingsbeslutning om anpg-kameraer til scanning af udenlandske nummerplader for ubetalte bøder og parkeringsafgifter ved de danske grænser.

Af Betina Kastbjerg (DD) m.fl.
(Fremsættelse 29.02.2024).

Kl. 20:27

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren for forslagsstillerne, Betina Kastbjerg, ønsker at give en begrundelse for forslaget. Værsgo.

Kl. 20:28

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for det. I Danmark udstedes der ofte parkeringsafgifter til udenlandske lastbiler. Desværre bliver de bare ikke betalt. Pr. den 2. maj 2023 var der 7.116 ubetalte afgifter til en samlet værdi af 14.516.640 kr., altså over 14 mio. kr. Det må der kunne gøres noget ved, og derfor foreslår vi i Danmarksdemokraterne, at vi skal bruge de anpg-kameraer, der allerede er installeret ved den danske grænse, altså automatisk nummerpladegenkendelse.

Anpg-kameraerne benyttes i dag til at tjekke, om køretøjer er forsikret, om et køretøj kan tilknyttes kriminelle aktiviteter, om et køretøj er efterlyst, eller om det f.eks. er en person uden kørekort, der kunne være fører af bilen. Vi vil gerne udvide anvendelsen, så den fremadrettet også inkluderer ubetalte parkeringsafgifter og bøder. Det vil kræve en ændring af anpg-bekendtgørelsen samt en enten automatisk eller manuel overførsel af data vedrørende de ubetalte afgifter.

Jeg synes, det er dybt problematisk, at udenlandske køretøjer bare kan køre ud af Danmark uden at betale. Det skaber en ulige konkurrence med danske vognmænd. Jeg håber, I er enige med mig i, at dette forslag kan afhjælpe problemet, så vi kan få krævet de 14 mio. kr., som førere af udenlandske lastbiler skylder, ind. Jeg ser frem til en god debat.

Kl. 20:29

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for begrundelsen. Forhandlingen er nu åbnet, og den første, der får ordet, er justitsministeren.

Forhandling

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for ordet, og tak også til forslagsstillerne og Danmarksdemokraterne for forslaget, som jeg synes rejser en relevant debat, nemlig hvordan vi kan forbedre strafforfølgningen i forbindelse med færdselsforseelser begået af personer i udenlandske køretøjer. Lad mig starte med at slå fuldstændig fast, at jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er problematisk, at udlændinge, der har fået en bøde eller en parkeringsafgift i Danmark, i for høj grad ender med ikke at betale. Det må ikke være sådan, at udlændinge kan føle, at de kan færdes straffrit på danske veje, så længe de har bopæl i udlandet, for det kan vi selvsagt ikke acceptere.

Jeg er til gengæld ikke enig i forslagsstillerne løsningsforslag. For det beslutningsforslag, vi behandler i dag, pålægger regeringen inden udgangen af indeværende år at præsentere et lovforslag, der sikrer, at anpg-kameraer, altså automatisk nummerpladegenkendelse, ved de danske grænser kan bruges til at scanne nummerplader for ubetalte bøder og parkeringsafgifter, så de kan inddrives, inden udenlandske skyldnere forlader Danmark. Anpg-systemet er et intelligent system med nummerpladescannere, som kan alarmere politiet, hvis et køretøj, som er registreret i politiets systemer, passerer et anpg-kamera. Jeg tror, det er vigtigt her, at vi alle sammen er opmærksomme på, at det ikke er sådan i dag, at politiet med kort varsel stopper alle køretøjer, som har et såkaldt hit i anpg-systemet. Det har politiet ganske enkelt ikke ressourcer til.

En sådan model vil altså have betydning for de mange andre vigtige opgaver, politiet løser, som f.eks. bekæmpelse af omrejsende kriminelle eller andre tryghedsskabende indsatser for borgerne. Hertil kommer, at forslaget forudsætter it-udvikling hos politiet. Det vil kræve it-udvikling af både anpg-systemet og af politiets øvrige systemer, og i de her år arbejder politiet i forvejen intenst på nogle store it-udviklingsprojekter. De er bl.a. ved at implementere de såkaldte Schengenretsakter, som har til formål at bekæmpe ulovlig indvandring, styrke kontrollen med de ydre grænser og forbedre det internationale politisamarbejde. Det er alt sammen dagsordener, som jeg i hvert fald forestiller mig forslagsstillerne ligesom jeg mener er vigtige.

Det betyder dog, at politiets kapacitet til opstart af ny it-udvikling er yderst begrænset, og med sigte på den mængde store projekter, der allerede er i politiet, vil det forventelig tage tid at komme et sted hen, hvor der er plads til nye store projekter. Derfor mener jeg ikke, det er hensigtsmæssigt at pålægge politiet et nyt stort it-udviklingsprojekt. Dertil er det også umiddelbart uklart, hvilken rolle forslagsstillerne ser politiet spille i den type sager. For i dag er det jo sådan, at bl.a. Færdselsstyrelsen og kommunerne også pålægger og opkræver parkeringsafgifter. Skal politiet til at overtage ansvaret for at inddrive afgifter, der er udstedt af andre myndigheder?

Dermed ikke sagt, at politiet ikke skal bidrage til at sikre, at udenlandske bilister betaler deres bøder og parkeringsafgifter, eller at det ikke vil kunne gøres bedre, end det gøres i dag. Regeringens holdning er sådan set klar: Når man bryder loven, skal det have konsekvenser, og uanset hvem man er, skal man betale, hvad man skylder. Jeg har i den forbindelse noteret mig, at Rigspolitiet har nedsat en arbejdsgruppe, der bl.a. er ved at se nærmere på mulighederne for, at strafforfølgning i forbindelse med færdselsforseelser begået af personer i udenlandske køretøjer kan forbedres og hvordan, og jeg imødeser resultaterne af arbejdsgruppens arbejde, der forventes afsluttet i år.

Lad os endelig se nærmere på mulighederne for at forbedre strafforfølgningen, men det os gøre det rigtigt og klogt med blik for de mange andre vigtige opgaver, politiet også løser. En sådan balance

synes jeg ikke er afspejlet i beslutningsforslaget, og regeringen kan derfor som nævnt ikke støtte det. Tak for ordet.

Kl. 20:33

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Betina Kastbjerg, Danmarksdemokraterne.

Kl. 20:33

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for det. Jeg er selvfølgelig glad for, at ministeren deler intentionen i det, og jeg er da også sikker på, at ministeren selvfølgelig ikke synes, at udenlandske køretøjer bare skal kunne køre og slippe fra bøderne. Jeg er også glad for, at der bliver sagt, at der bliver nedsat en arbejdsgruppe, som kan kigge på det her problem, og jeg ser selvfølgelig frem til at kunne få en orientering om det, når der foreligger et resultat.

Jeg kunne bare godt tænke mig, at ministeren lige ville prøve at forklare lidt nærmere, hvad det er, der er problemet med, at man ved grænsen, når man kører ind fra Tyskland til Danmark, får scannet sin nummerplade, bliver vinket ind til højre, og så får man at vide, at man kan blive holdende der, indtil man har betalt sin bøde.

Kl. 20:34

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Justitsministeren.

Kl. 20:34

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jamen det er sådan, at anpg er et internt arbejdsredskab for politiet. Det er et system, der kan alarmere politiet, hvis bestemte køretøjer passerer et anpg-kamera. Anpg indeholder en hitdel og en no hit-del. I hitdelen kan behandles oplysninger om nummerplader, der eksempelvis skal inddrages på grund af manglende syn eller forsikring, nummerplader tilknyttet køretøjer, der er efterlyst, afmeldt eller brugsstjålne og nummerplader tilknyttet personer mistænkt for visse lovovertrædelser. Politiet har rigtig mange vigtige opgaver, herunder at skabe tryghed for borgerne samt bekæmpe alvorlig og grænseoverskridende kriminalitet. Og det betyder jo så altså, og det er det, der er svaret på fru Betina Kastbjergs spørgsmål, at politiet ikke har mulighed for med kort varsel at stoppe alle køretøjer, som har et såkaldt hit i anpg-systemet.

Kl. 20:35

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 20:35

Betina Kastbjerg (DD):

Nu er det jo 7.000 afgifter, der hænger og ikke er blevet betalt, så jeg forestiller mig jo heller ikke, at det bliver sådan, at de skal stoppe 50 lastbiler hver eneste dag nede ved grænsen. Det kunne jo være, der kom en enkelt i ny og næ. Så jeg forestiller mig måske ikke, at opgaven er uoverkommelig for dem, der nu eventuelt sidder nede ved grænsen og holder øje med det. Mener ministeren ikke, at der kunne afsættes ressourcer til det? Jeg er ikke uenig i, at vi har andre opgaver, der også er vigtige, men 14 millioner er jo også en slat penge.

Kl. 20:35

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 20:35

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg synes jo helt klart, at der er en udfordring her, som skal løses. Det er også derfor, at jeg har noteret mig med tilfredshed, at Rigspol-

litiet har nedsat en arbejdsgruppe, der bl.a. er ved at se nærmere på mulighederne for, hvordan man bedre kan sikre strafforfølgning af færdselsforseelser begået af personer i udenlandske køretøjer. Den arbejdsgruppes arbejde forventer vi afsluttet i indeværende år, og den vil jeg selvfølgelig dele konklusionerne fra med ordførerkredsen.

Kl. 20:36

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet.

Kl. 20:36

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det til formanden. Og ja, det er rigtigt, jeg er vikarierende retsordfører i dagens anledning og erstatter min kollega Bjørn Brandenburg, som ikke kunne være til stede.

Som justitsministeren lige har redegjort for, støtter vi ikke op om beslutningsforslaget, men jeg vil gerne ligesom justitsministeren tilkendegive, at intentionen om at sikre, at man selvfølgelig ikke straffrit kan overtræde regler i Danmark, deler vi til fulde. Der står i forslaget, at det, man beder om, blot – det er et citat – kræver en automatisk eller manuel overførsel af data fra relevante myndigheder og private parkeringsselskaber med videre til anpg-systemet. Der tror jeg måske, jeg synes, at man får det til at lyde lidt nemmere, end det er. Den it-udviklingsopgave, der trods alt ligger i det, mener vi af grunde, som justitsministeren jo også lige har redegjort for, ikke at man har mulighed for at løfte på nuværende tidspunkt, fordi man simpelt hen har andre, større og mere presserende opgaver og desuden er fyldt op på den kapacitet.

Så er det rigtigt, at der også er hele spørgsmålet om, hvordan man overhovedet prioriterer politiets ressourcer. Der vil jeg sige, at der afventer vi den arbejdsgruppe, som justitsministeren omtalte, for jo også at kunne have, man kan sige politiets eget bud på, hvordan vi bedst prioriterer, så vi undgår, at man kan gøre, som det passer en, og at der er straffrihed, men så vi samtidig sikrer, at politiet kan løse de opgaver, som er allervigtigst at løfte i en prioritering, som de jo dagligt, desværre, også må foretage. Vi støtter ikke forslaget, men imødeser egentlig debatten med positive tilkendegivelser om, at det er vigtigt at få løst.

Kl. 20:38

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Betina Kastbjerg.

Kl. 20:38

Betina Kastbjerg (DD):

Jamen jeg er da glad for, at hr. Jens Joel havde tid til at være her i aften, når hr. Bjørn Brandenburg ikke havde lyst til at være her. Jeg kunne godt tænke mig lige at spørge ordføreren om noget. Der kommer jo også en kilometerafgift, hvor der skal være en kontrol via kameraer rundt i Danmark. Der har vi også spurgt lidt ind til, om det med opkrævning fra udenlandske køretøjer bliver samme problem som det her. Hvad forestiller ordføreren sig på det område?

Kl. 20:38

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 20:38

Jens Joel (S):

Jeg tror ikke, at man på nogen måde kan sige, at min kollega hr. Bjørn Brandenburg ikke havde lyst til at være her. Men han blev forhindret, og det er derfor, jeg har sagt ja til at vikariere. I forhold

til en generel udvidelse af den her teknologi og brug af den er man jo også nødt til at opbygge et system til at overvåge, kan man sige, og implementere den kørselsafgift, som vi har aftalt. Så det er jo rigtigt, at der garanteret kan være en vis synergi og et vist sammenfald mellem de opgaver, der skal løses. Men det er omvendt heller ikke helt det samme, og som justitsministeren redegjorde for, er der også den udfordring, at der i virkeligheden er nogle af de opgaver, som ordføreren for forslagsstilleren nævner her, bl.a. inddrivelse af nogle af parkeringsbøder, som ligger hos andre myndigheder i dag eller hos private selskaber. Der gør det selvfølgelig en forskel, om de – eller for den sags skyld den opkrævning – ligesom skal læsses over i det andet system, som politiet står for. Så det vil jeg ikke på stående fod sige noget skråsikkert om, men det kan jo godt være, at der kan være synergier.

Kl. 20:39

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren ønsker ikke ordet i anden omgang, og så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Næste ordfører er hr. Kim Valentin, Venstre.

Kl. 20:40

(Ordfører)

Kim Valentin (V):

Tak til formanden. Jeg er også vikar i dag, nemlig for Preben Bang Henriksen, som heller ikke kunne være her, og det er ikke, fordi han ikke har lyst. Nu siger jeg det på forhånd. Tak til Danmarksdemokraterne for at fremsætte et endog særdeles relevant beslutningsforslag. Jeg tror, at alle nødvendigvis må sympatisere med tanken om, at folk skal betale de bøder og afgifter, de pålægges i forbindelse med forskellige færdselslovsovertrædelser. Det gælder ikke blot danskere, men bestemt også udlændinge.

Spørgsmålet er så lige, hvordan vi sikrer inddrivelsen og konkret i dagens beslutningsforslag inddrivelsen over for udlændinge. Her er det, at forslagsstillerne anviser den vej, at det skal ske via automatisk nummerpladegenkendelse ved udkørsel fra Danmark. Det lyder bestemt både fornuftigt og effektivt med et nummerpladegenkendelsessystem, så bilen kan hives til side, hvis der er ubetalte bøder eller afgifter her i Danmark. Det eneste problem set fra Venstres side er så bare, om det nu også praktisk kan lade sig gøre.

For det er desværre ikke nogen hemmelighed, at politiet mand-skabsmæssigt og ikke mindst it-mæssigt er presset p.t. Så vidt jeg er orienteret fra Rigspolitiet, er der ikke grundlag for at forvente, at der bliver plads til opstart af nye it-udviklingsprojekter for øjeblikket, og jeg kan derfor forstå, at en omfattende anpg-etablering ved grænsen vil være praktisk umulig for øjeblikket. Personligt har jeg ikke nogen indsigt i Rigspolitiets it-udfordringer ud over den generelle udfordring, nemlig at der er store problemer eller udfordringer, om man vil. Vi trøster os dog i Venstre ved, at der i Rigspolitiet p.t. er nedsat en arbejdsgruppe, nemlig den, der er nævnt af de øvrige, der har haft ordet, til at afdække mulighederne for bedre at kunne strafforfølge færdselsforseelser begået af udenlandske køretøjer i Danmark. For det skal ikke være gratis at overtræde dansk lovgivning, hvad enten det drejer sig om en fartbøde eller en parkeringsafgift.

Når det er sagt, kunne man bestemt overveje, om inddrivelsen af disse ubetalte bøder og afgifter med fordel kunne privatiseres eller i det mindste effektiviseres. Vi skal således ikke langt sydpå i Europa, før vi ser en effektiv offentlig inddrivelse af visse offentlige bøder og afgifter, nemlig ved at man placerer en hjullås på et hjul, således at der kan låses op ved henvendelse og ved betaling på politistationen. Venstre vil således ikke afvise, at der skal andre boller på suppen i forbindelse med inddrivelsen af bøder for udenlandske bilers forseelser. Det kunne være relevant at se på under de forestående forhandlinger om politiets virksomhed i de kommende år, men desværre

synes anpg-løsningen ikke praktisk gangbar p.t. Venstre kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 20:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er en kort bemærkning til fru Betina Kastbjerg, Danmarksdemokraterne.

Kl. 20:43

Betina Kastbjerg (DD):

Jamen tak for talen, og tak for, kan man sige, at bakke op om intentionen i hvert fald. Jeg synes jo også, det er en rigtig god idé, som ordføreren siger: Man er i udlandet og ser, at der er blevet sat lås på bilen, og så må man ellers ned at betale, inden man kan få den frigivet. Det synes jeg jo kunne være en rigtig god idé, som vi godt kunne adoptere herhjemme. Men jeg vil lige høre ordføreren, om ordføreren ser andre muligheder i det her, f.eks. at man kan sende bøderne til inddrivelse hos myndigheder i andre lande. Hvordan ser ordføreren på det?

Kl. 20:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Hr. Kim Valentin.

Kl. 20:44

Kim Valentin (V):

Altså, jeg åbner jo i talen, som jeg holder på vegne af Preben Bang Henriksen, op for, at der må være andre muligheder, fordi der er andre muligheder i andre lande, og at man bør kunne kigge på det. Skal vi ikke lige vente på, at arbejdsgruppen er færdig, og så se, hvad den kommer med? Men vi er ikke lukkede over for det, og jeg håber, at man kan høre det.

Kl. 20:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 20:44

Betina Kastbjerg (DD):

I forhold til det her med automatisk nummerpladegenkendelse, som jo er opsat ved grænsen i dag, hører jeg sådan lidt både ministeren og de andre ordførere sige, at der ikke er ressourcer til, at man kan hive lastbilerne ind, hvis de bliver genkendt. Men det sidder jo også i politibiler i dag. Så forestiller ordføreren sig ikke også, at man sagtens, hvis man er ude at køre i sin politibil, godt kunne vinke en lastbil, som bliver genkendt, ind, hvis den har en ubetalt bøde?

Kl. 20:45

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 20:45

Kim Valentin (V):

Det synes jeg i hvert fald ikke at jeg har grundlag for at sige at man ikke kan. Det bør man da tænke over om man kan, for det er da i så fald noget af det nemmeste. Hvis man alligevel møder bilen og der er nogle ubetalte bøder, må der jo kunne ageres på det.

Kl. 20:45

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Kim Valentin, Venstre. Næste ordfører er hr. Mads Olsen, Socialistisk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 20:45

(Ordfører)

Mads Olsen (SF):

Tak for ordet. Jeg tager ligeledes denne sag i salen som vikar for Karina Lorentzen, der heller ikke havde mulighed for at være her i dag. Som det er i dag, kan anpg-kameraer ved den danske grænse ikke anvendes til at kradse ubetalte bøder og afgifter ind fra udenlandske køretøjer, når de forlader landet. Det er jo paradoksalt, al den stund at kameraerne i øvrigt udgør et vigtigt redskab til bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet og anpg-systemet allerede dækker alle grænseovergange på landegrænsen mod Tyskland samt færgehavnene i Rødby og Gedser.

Det er grundlæggende udtryk for en holdbar situation, at udenlandske køretøjer let kan forlade Danmark, uden at føreren afregner ubetalte bøder og parkeringsafgifter. En efterfølgende inddrivelse er langsommelig og besværlig, hvis det da overhovedet kan lade sig gøre, og derfor giver det god mening at håndtere disse sager, mens føreren stadig opholder sig i Danmark. Af samme grund er vi faktisk også positivt indstillet over for ambitionen i det her forslag. Det giver faktisk rigtig god mening.

Ser man på et eventuelt provenu, er det da heller ikke kun småpenge, det drejer sig om. Ubetalte parkeringsafgifter til udenlandske køretøjer løb sidste år op i omkring 15 mio. kr. alene fra rasteplasser rundtomkring i landet. Og tager man ubetalte bøder og parkeringsafgifter fra hele landet med, er beløbet noget større.

Når vi også har en bekymring ved forslaget, skyldes det, og her bruger jeg Rigspolitiets egne ord, særdeles alvorlige udfordringer – citat slut – som Rigspolitiet står med på it-fronten. Forslaget her vil indebære integrationen af it-systemer mellem både myndigheder og private p-firmaer, altså noget, som vil kræve ny udvikling af både anpg-systemet og andre af politiets it-systemer.

Desuden vil det også kræve, at vi har folk 24-7 ved landegrænserne. Det har vi som bekendt ikke i dag. For der skal jo stå nogen, som kan kræve regningerne inddrevet, og det kræver både penge, it og mandskab. Derfor synes jeg, at det spørgsmål bedst kan tages op i forbindelse med politiforliget eller i en beretning. Det gjorde vi også i forbindelse med SF's forslag om de omvendte fodlænker, som netop endte med en beretning, hvor vi aftalte, at det skulle indføres, når det var teknisk, økonomisk og praktisk muligt. Af den grund vil forslaget her skulle indgå i en samlet vurdering af, hvor behovet er mest akut. Så der udestår altså en prioriteringsopgave.

Summa summarum synes vi, at det er et rigtig fornuftigt forslag, og vi ville kunne støtte det, såfremt politiet kunne løfte det med hensyn til ressourcer og it. Men det ligger desværre nok ikke lige på den flade, som andre også har været inde på. Tak for ordet.

Kl. 20:48

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Mads Olsen, SF. Næste ordfører er hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance. Velkommen.

Kl. 20:48

(Ordfører)

Steffen Larsen (LA):

Mange tak, hr. formand. Først og fremmest vil jeg sige tak til Danmarksdemokraterne for at tage problemstillingen med ubetalte parkeringsbøder udstedt til udlændinge op. Det er et konkret og et grænseoverskridende problem. Men er øget overvågning af danskerne, begrundet i at udlændinge får parkeringsbøder, nu også fornuftigt? Det her med anpg-kameraer til øget overvågning er for Liberal Alliance altså ikke løsningen på problemet og slet ikke, når det kun er få millioner kroner, det drejer sig om, over en længere årrække. At

øge overvågningen af både danske og udenlandske borgere er altså uproportionalt med problemets størrelse.

Problemet, som Danmarksdemokraterne tager op med beslutningsforslaget, er dog reelt nok, men løsningen er den forkerte for os i Liberal Alliance. Det, vi må arbejde for, er altså en ændring og udvidelse af EU-direktivet 2011/82. Og lad os da lige tale om EU-direktivet 2011/82, for det er jo fantastisk spændende for alle med sådanne direktiver og deres teknikaliteter, og jeg kan mærke på formanden, at han nærmest ikke kan vente med at høre om, hvor godt det er. Og det ved jeg også at de mange unge seere af folketings-tv ude i de danske stuer synes.

En grænseoverskridende fastlæggelse af køretøjssejeren er nemlig mulig på grund af EU-direktivet 2011/82, hvorigennem medlemslandenes myndigheder kan få adgang til andre medlemslandes trafikregistre. Dette er dog kun muligt i forbindelse med sikkerhedsrelaterede trafikforseelser som hastighedsovertrædelser, manglende brug af sikkerhedssele, fremkørsel mod rødt lyssignal, spirituskørsel, manglende brug af styrhjelm, ulovlig brug af kørebane, ulovlig brug af mobiltelefon eller andre kommunikationsanordninger. Parkeringsafgifter, som udstedes, er altså ikke omfattet af direktivet. Ifølge EU-direktivet 2011/82 er det altså ikke muligt at identificere køretøjssejere for grænseoverskridende parkeringsovertrædelser. Men her kan der dog ske det, at myndigheder i nogle europæiske lande bruger private p-selskaber og inkassofirmaer. De har altså i en række lande mulighed for at identificere køretøjets ejer i de enkelte lande, de opererer i. Så myndighederne kan altså lave et samarbejde med dem. Alternativt er det jo et EU-anliggende at få direktiv 2011/82 lavet om, således at man også kan have parkeringsforseelser med på listen over mulighederne for at få disse data. Og det ville dog være noget bedre, om man udvidede det, end at man gik efter at udvide overvågningen af danskere for de småbeløb, det drejer sig om her.

Så Liberal Alliance er altså imod forslaget.

Kl. 20:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak for det. Så er der en kort bemærkning til fru Betina Kastbjerg, Danmarksdemokraterne.

Kl. 20:51

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for en meget sprudlende tale, selv om det handler om et EU-direktiv. Men jeg synes da bare, at hr. Steffen Larsen skal give idéen videre til ministeren, for så er der jo ingen grund til at bruge penge på en arbejdsgruppe.

Kl. 20:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 20:51

Steffen Larsen (LA):

Mange tak. Jamen idéen er hermed givet videre til ministeren, og jeg vil da kraftigt understrege, at ministeren jo har muligheden for at tage ned til Ministerrådet i EU og anbefale, at man tager EU-direktivet 2011/82 op til overvejelse, i forhold til hvordan det skal fungere, og om parkering skulle være en del af det. Så jeg vil da sige, at det kunne ministeren snildt tage at gøre, næste gang han skal på de breddegrader. Der er ikke noget bedre for ministre end at sidde og tale om EU-direktiver, kan jeg forestille mig, så det ville da være en stor glæde for ministeren – jeg kan se, at han allerede sidder og smiler til mig; det er jo en fornøjelse.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Og mens de varme vibrationer breder sig, siger jeg tak til hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance. Næste ordfører er fru Rosa Lund, Enhedslisten. Undskyld – det er fru Dina Raabjerg, Det Konservative Folkeparti. Velkommen.

(Ordfører)

Dina Raabjerg (KF):

Det var sandelig lige fra den ene yderlighed til den anden!

Tak for ordet. Jeg står her som stedfortræder for Mai Mercado, som er vores retsordfører, men som desværre ikke kunne være her i dag. Det her er et af de lovforslag, hvor man kan blive helt ærgerlig over, at man ikke fik idéen selv, for det er et virkelig godt forslag. I dag er der udenlandske førere af biler og lastbiler, som kører ind og ud af Danmark, og som undervejs får parkeringsbøder og andre afgifter, som de ikke betaler. Det er selvsagt uholdbart, når det er halvdelen af alle afgifter og bøder, som ikke betales. Det er penge, som statskassen går glip af, og principielt er det forkert, at man ikke gør en større indsats for at opkræve de penge. Et antal razziaer nogle gange om året, hvor politiet ved grænsen får koblet udenlandske nummerplader fanget i anpg-kameraer sammen med ubetalte bøder og afgifter, vil kunne sikre, at politiet får stadfæstet en ny praksis, og sikre, at flere udlændinge betaler deres bøder.

Nu har vi så hørt, at regeringen mener, at det slet ikke kan lade sig gøre at sammenkøre overvågningen fra anpg-kameraerne med registeret for ubetalte bøder hos udlændinge. Men her må regeringen altså bare lægge sig lidt mere i selen og have nogle større ambitioner. For det er oplagt at bruge eksempelvis kunstig intelligens til at definere mønstre og sammenfald.

Med andre ord bakker Konservative op om forslaget.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til fru Dina Raabjerg, Det Konservative Folkeparti. Den næste ordfører er fru Rosa Lund, Enhedslisten.

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak for ordet, og tak for forslaget. Jeg vil gerne slå fast, at vi i Enhedslisten mener, at også chauffører af udenlandske biler skal overholde færdselsloven og parkeringsreglerne i Danmark. Selvfølgelig skal de det. Når de så engang imellem ikke gør det, er det jo helt på sin plads, at de får en bøde, og den bøde har de selvfølgelig pligt til at betale. Hvordan vi så rent faktisk inddriver bøden, er jo udfordrende, når der ikke er tale om mennesker, der bor i Danmark. Det er nærmest umuligt at foretage inddrivelse i andre lande, for omkostningerne forbundet med det vil overstige bødebeløbet mange, mange gange. Det gør det i praksis konsekvensfrit at bryde reglerne, og det er bestemt noget, vi gerne vil være med til at løse i Enhedslisten, for det duer jo ikke, vi har regler, som man bare kan bryde, uden at det har konsekvenser – det er vi sådan set enige i.

Men det konkrete forslag, der fremsættes her, går ud på, at man ønsker at anvende anpg-kameraer ved grænsen som led i inddrivelsen. Jeg tænker, at det, man i praksis forestiller sig, er, at der går en alarm et sted, og så vil føreren af bilen blive stoppet, inden vedkommende når ud af landet, og så pålagt at betale bøden. Men hvad så hvis de ikke kan betale? Skal de så ned på stationen i stedet for? Skal de i fængsel? Og hvis politiet skal til at rykke ud, hver gang en udenlandsk borger får en parkeringsbøde, er der ikke ret mange ressourcer tilbage til efterforskning og opklaring af alvorlig

Kl. 20:52

kriminalitet – hvilket jeg egentlig synes, vi har set lidt for mange eksempler på her på det sidste, altså at der mangler efterforskningsressourcer.

Vi kan se i svarene fra justitsministeren, at det nok vil koste mange penge at skulle sætte det her initiativ i gang, og det er uden omkostninger til de enkelte udrykninger for politiet, hver gang nogen fanges i fotofælde. Og som jeg kan læse i svarene, er det ca. 700 tilfælde om året, hvor bøden ikke betales, og dermed altså to gange om dagen, politiet skulle sætte ressourcer af til at forsøge at inddrive 500 kr. Så ressourcemæssigt synes vi at forslaget ligger i den meget tunge ende, særlig henset til hvad man opnår med forslaget, hvilket trods alt ikke er den største portion penge i verden. Vi får næppe færre til at parkere ulovligt, selv hvis inddrivelsen virker, for 700 bøder om året er på den led trods alt ikke særlig mange.

Hvis man endelig skulle gøre noget, kunne man jo tjekke folk, når de forsøgte at komme ind i Danmark igen og i den forbindelse bede dem om at betale, hvis de vil ind. Men det er ikke det, der står i det her forslag, det er bare en overvejelse, som vi har tænkt på i Enhedslisten, ligesom vi også har tænkt på, at det måske er værd at kigge på, hvordan det fungerer, i forhold til hvordan man bruger anpg-kameraerne i forhold til at stoppe social dumping, som jo må være nærmest et af de eneste steder, hvor Enhedslisten går ind for mere overvågning. Derfor er jeg selvfølgelig selv lidt træt oven på debatten i går, men også lidt skuffet over, at der ikke er flere socialdemokrater til stede i salen, for lige præcis Enhedslistens forslag i forhold til overvågning var noget, Socialdemokratiet gik meget op i i går, og jeg synes, at det her lovforslag også var en oplagt mulighed for at diskutere det. Men det skal de tilstedeværende i salen jo ikke kunne svar på.

Enhedslisten kan ikke støtte det her forslag, men vi vil meget gerne være med til at kigge på, hvad man ellers kunne gøre for at sikre, at det ikke bliver konsekvensfrit at bryde færdselsloven.

Kl. 20:59

Kl. 20:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er en kort bemærkning til fru Betina Kastbjerg, Danmarksdemokraterne.

Kl. 20:59

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for talen, og tak for, at fru Rosa Lund møder op, til trods for at det er sent på aftenen, og at det var sent i går. For at svare på et af de spørgsmål, som fru Rosa Lund stillede i sin tale, forestiller jeg mig ikke, at man tager chaufføren med på stationen og putter i fængsel. Men Venstres ordfører havde den meget glimrende idé, at man klamper køretøjet, og så kan det ikke køre, før afgiften er betalt. Og så kan jeg lige oplyse, at afgiften ikke er på 500 kr. Den er på 2.040 kr., hver gang en lastbil får en parkeringsafgift.

Kl. 20:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 20:59

Rosa Lund (EL):

Vi får nok ikke så mange parkeringsbøder i Enhedslisten, at vi ved, hvad det koster. Det er måske det, der afsløres her.

Kl. 20:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så er der ikke flere ordførere til stede, kan jeg se. Derfor giver vi nu ordet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Betina Kastbjerg, Danmarksdemokraterne.

Kl. 21:00

Mødet er hævet. (Kl. 21:02).

(Ordfører for forslagsstillerne)

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for det, og tak for debatten, om end jeg måske er en anelse skuffet over, at de fleste var afløser i dag, men det skal ikke skorte på gode taler fra de tilstedeværende alligevel. Så vil jeg gerne sige tak til ministeren for i det mindste at bakke op om intentionen i forslaget, og jeg håber selvfølgelig på, at ministeren kommer med en rigtig god løsning, så vi kan få inddrevet de her parkeringsafgifter og bøder. Det vil jeg se frem til. Og så vil jeg gerne sige tak til Det Konservative Folkeparti for at bakke op om forslaget. Og så skulle jeg hilse fra Dansk Folkeparti og sige, at de også bakker op om forslaget.

Kl. 21:00

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Tak til fru Betina Kastbjerg, Danmarksdemokraterne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**50) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 159:
Forslag til folketingsbeslutning om at styrke politiets indsats mod hadforbrydelser.**

Af Rosa Lund (EL) m.fl.
(Fremsættelse 01.03.2024).

Kl. 21:01

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det sidste punkt på dagsordenen er:

**51) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 173:
Forslag til folketingsbeslutning om, at kompetencen til at nedlægge påstand om udvisning udvides til domstolene.**

Af Mikkel Bjørn (DF) m.fl.
(Fremsættelse 01.03.2024).

Kl. 21:01

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Kl. 21:01

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 31. maj 2024, kl. 9.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.